

SZAKMAI PROGRAM

**2020. szeptember 1-
től**

*KISKUNHALASI SZAKKÉPZÉSI
CENTRUM
KISKUNFÉLEGYHÁZI
KÖZGAZDASÁGI TECHNIKUM*

Tartalomjegyzék

1. A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei és eljárásai	5
1.1. A pedagógiai munka alapelvei	5
1.2. A pedagógiai munka céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	5
1.3. A nevelő- oktatómunka eszközei, eljárásai	6
2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	8
3. Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	14
3.1. Az egészségnevelés céljai	14
3.2. Az egészséges és környezettudatos életmódra való nevelés főbb területei és módszerei	14
3.3. Az egészségnevelés szinterei.....	17
3.4. Az egészségnevelésbe bevonható személyek és szervezetek	17
4. Közösségfejlesztéssel és a szakképző intézmény szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	18
4.1. A közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi formák.....	18
4.2. Az intézmény szereplőinek együttműködése	20
5. Az okatatók és az osztályfőnökök feladatai	21
5.1. Az okatatók feladatai.....	21
5.2. Az osztályfőnökök feladatai.....	23
6. Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	25
6.1. A sajátos nevelési igényű tanulókra vonatkozó külön szabályok.....	25
6.2. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdőkkel való foglalkozás	26
6.3. A tehetség, a képesség kibontakoztatását segítő tevékenység.....	26
7. A tanulók a szakképző intézményi döntési folyamataiban.....	28
7.1. Diákközyűlés	28
7.2. A tanulók véleménynyilvánításának, a tanulók rendszeres tájékoztatásának rendje és formái..	28
7.3. Diákönkormányzat (DÖK) működése.....	28
8. A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, az oktató és a szakképző intézmény partnerei kapcsolattartásának formái	30
8.1. Kapcsolattartás a szülőkkel	30
8.2. A szülői közösséggel való kapcsolattartás	30
8.3. A szülők szóbeli tájékoztatási rendje	31
8.4. Szülői értekezletek rendje.....	31
8.5. A szülői fogadóestek rendje	32
8.6. A szülők írásbeli tájékoztatásának rendje.....	32
8.7. A szakképzési centrum intézményei és oktatói közötti kapcsolat	32
8.8. Kapcsolattartás az iskola partnereivel	32
8.9. Az iskola külső kapcsolatrendszere.....	33

9. Tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata	35
9.1. Általános szabályok.....	35
9.2. Osztályozóvizsga.....	35
9.3. Különbözeti vizsga	36
9.4. Javítóvizsga	36
9.5. Pótló vizsga	37
9.6. Független vizsgabizottság előtt zajló vizsga	38
9.7. A tanulmányok alatti vizsgák szervezésének legfontosabb alapelvei	38
9.8. Az írásbeli vizsgák általános szabályai	38
9.9. A szóbeli vizsgák általános szabályai.....	39
9.10. A gyakorlati vizsgák általános szabályai.....	40
9.11. A vizsga értékelése.....	41
10. A felvétel és az átvétel szabályai.....	42
10.1. A felvétel általános szabályai	42
10.2. Átvételi feltételek más középiskolából vagy a szakképző iskola másik osztályából	42
11. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása	44
12. Előszó	46
13. A KSZC Kiskunfélegyházi Közgazdasági Technikum egészségfejlesztési programja.....	47
14. Helyzetleírás.....	48
15. Az egészségfejlesztés szerepe, jelentősége az iskola nevelési programjában	49
15.1. Az egészségfejlesztési csoport feladatai:.....	49
15.2. Az egészségfejlesztés szakmai tartalma:	50
16. Jogszabályok	55
17. Technikumi óratervek.....	58
17.1. Gazdálkodás és menedzsment; kereskedelem	58
17.2. Turizmus és vendéglátás ágazat	61
17.3. Nyelvi előkészítő osztály.....	62
18. A közismereti kerettantervekben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	63
18.1. Magyar nyelv és irodalom	63
18.2. Matematika	80
18.3. Történelem.....	93
18.4. Élő idegen nyelv – angol/német/francia	118
18.5. Digitális kultúra.....	172
18.6. Komplex fejlesztés, viselkedéskultúra	181
18.7. Földrajz.....	187
18.8. Testnevelés és sport.....	213
18.9. Magyar nyelvi kompetencia fejlesztése.....	242

18.10. Matematikai kompetencia fejlesztése	244
18.11. Informatika (+informatikai alkalmazások).....	244
18.12. Mesterséges intelligencia alapjai.....	247
19. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósítása	253
20. Szabadon választható és egyéb foglalkozások	254
21. Érettségi vizsgatárgyak.....	255
22. A középszintű érettségi vizsgatárgyak témakörei	256
23. A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzési, értékelési módjai, formái	257
24. Az intézmény szakképzési szerkezete	262
25. 2020 szeptemberétől felmenő rendszerben induló technikai képzéseink.....	263
25.1. Gazdálkodás és menedzsment ágazat	264
25.2. Közlekedés és szállítmányozás ágazat	266
25.3. Kereskedelem ágazat.....	268
25.4. Informatika és távközlés ágazat.....	272
25.5. Turizmus-vendéglátás ágazat	274

SZAKMAI PROGRAM

I. NEVELÉSI PROGRAM

*KISKUNHALASI SZAKKÉPZÉSI
CENTRUM
KISKUNFÉLEGYHÁZI
KÖZGAZDASÁGI TECHNIKUM*

1. A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei és eljárásai

1.1. A pedagógiai munka alapelvei

Olyan iskolát szeretnénk, amelyben diák, pedagógus, minden dolgozó jól, biztonságban érzi magát, örömmel jön nap mint nap munkahelyére, végzi tevékenységét.

Legfontosabb feladatunk a tanulók személyiségének, készségeinek, képességeinek fejlesztése, hogy ezáltal alkalmassá váljanak az általános és szakmai ismeretek minél teljesebb befogadására. Arra törekszünk, hogy diákjaink tanulmányaik befejezése után munkájukat szerető, erkölcsileg, szellemileg és testileg fejlett fiatalokként lépjenek ki az intézményből.

Iskolánk mint Kiskunfélegyháza település közösségének aktív szereplője, bekapcsolódik a helyi kulturális és szellemi életbe.

Iskolánk minden tanulójának biztosítjuk az esélyegyenlőséget.

Törekszünk arra, hogy a társadalmilag elvárt tulajdonságokból minél többet kialakítsunk diákjainkban tanulmányi idejük alatt.

1.2. A pedagógiai munka céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

1.2.1. A pedagógiai munka céljai

Az iskolánkban folyó nevelő munka céljait az általános emberi és a nemzeti értékek tanulókkal történő megismertetése, elfogadtatása és átadása, oktatási céljait pedig az iskola szakképzési feladatainak teljesítése határozza meg.

1.2.2. A pedagógiai munka feladatai

Pedagógiai munkánk alapvető nevelési feladata, hogy a tanulók nyitottságára, fogékonyságára, érdeklődésére és aktivitására építve a személyiségfejlődés szempontjából kiemelten fontos értékeket elsajátítsák, ezek képviselője váljon bennük meggyőződéssé, és határozza meg viselkedésüket, magatartásukat.

- Az élet tisztelete, védelme. A természeti környezet megóvása. Az állatok és növények védelme, szeretete. Fogékonyság az élő és az élettelen természet szépsége iránt.
- Az ember testi és lelki egészsége. Az egészség megőrzésének fontossága. Az egészséges és kulturált életmód iránti igény. A testmozgás iránti igény. Az önellátás képességeinek kialakítása (tisztálkodás, öltözködés, étkezés, környezet rendben tartása). Az egészségvédelem (az egészségre káros szokások ismerete, elutasítása, a balesetek megelőzése).
- Az önismeret, a saját személyiség kibontakoztatásának igénye (önbecsülés, önbizalom). Felelősségvállalás saját sorsának alakításáért (önállóság, kitartás, szorgalom, kreativitás). Nyitottság az élményekre, a tevékenységekre, az esztétikum befogadására és létrehozására.
- Fogékonyság az emberi kapcsolatokra, a barátságra. Hűség, önzetlenség, megértés, tapintat, őszinteség, egymás elfogadása, udvariasság, figyelmesség.
- A család tisztelete, a szülők, nagyszülők megbecsülése, szeretete.

- Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az ítéletmentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.
- A világ megismerésének igénye. Igény a folyamatos önművelésre, az értékelés és önértékelés, valamint az önálló tanulás képességének kialakítására.
- A szülőföld és Magyarország megismerése, szeretete, megóvása. A nemzeti kultúra ápolása: a nemzeti múlt megismerése, megértése, emlékeinek, hagyományainak, jelképeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. Egészséges nemzeti önbecsülés és hazaszeregetet.
- A kisebbségben élő magyarságért érzett felelősség - és közösségvállalás. A hazánkban élő kisebbségek és más népek, nemzetek jogainak tisztelete, kultúrájuk, hagyományaik tiszteletben tartása.
- Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Az emberek egyenlőségének elismerése. Az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása. Érdeklődés a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre. Törekvés a demokrácia érvényesítésére.
- A technikumban a nevelés-oktatás feladata az iskolai alpműveltség árnyalása és megszilárdítása, ezzel párhuzamosan kialakítja a pályaválasztáshoz, a továbbtanuláshoz, a munkavállalói szerephez, a szakképesítések megszerzéséhez szükséges kompetenciákat.
- Az iskolai nevelést közvetlenül is befolyásolják az aktuális társadalmi, politikai és gazdasági változások. Kereteit, feltételrendszerét meghatározza a legújabb köznevelési és szakképzési törvény, a nevelő oktató munka tartalmát orientálja a Nemzeti Alaptanterv, a kerettantervek, programtervek, valamint a képzési és kimeneti követelmények.
- Napjaink társadalmi, gazdasági változásai, kihívása szükségszerűen a pedagógiát és ezen belül a nevelést is jelentős változásokra készítetik, mivel a nevelés feladata mindig a társadalmi életre való felkészítés.
- A középiskola egyik legfontosabb feladata, hogy idejében felismerje, felkutassa a tehetségeket, és teremtsen minél több lehetőséget szereplésükre. A tehetséggondozást, a képességfejlesztést a tanórákon és tanórán kívüli foglalkozásokon valósítjuk meg.
- Felkészítjük a tanulókat arra, hogy a kötelező tantárgyakból az általuk választott szinten érettségi vizsgát tehessenek.
- Nagy hangsúlyt helyezünk arra, hogy legalább egy idegen nyelven minden tanulónk tudjon kommunikálni.
- A szakmai képzés során olyan tudás és ismeretanyag nyújtása a cél, amely megalapozza diákjaink szakmatanulását, és felkészíti őket az életük során bekövetkező szakmaváltásokra.

1.3. A nevelő- oktatómunka eszközei, eljárásai

A célok és feladatok meghatározása részben kijelöli azokat az eszközöket és eljárásokat is, amelyek szükségesek az eredmény eléréséhez.

A módszereknek igazodni kell a megfogalmazott célokon és feladatokon túl a tanulók életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, képességeihez, valamint a pedagógusok személyiségéhez, pedagógiai kulturáltságához, felkészültségéhez, vezetői stílusához, igazodnia kell a mindenkori szituációhoz és annak tartalmához.

A nevelés folyamatában betöltött szerepük alapján a módszerek lehetnek:

- a meggyőzés, a felvilágosítás, a tudatosítás módszerei,
- a tevékenység megszervezésének módszere,
- a magatartásra ható módszerek, a negatív viselkedés kialakulását próbálják megakadályozni.

A nevelő-oktató munka során a képzési forma jellegének, az osztályok létszámának és szakmai összetételének megfelelően döntünk a tanulók osztályba sorolásáról, a tanulók nyelvválasztásánál figyelembe vesszük a tanulók előtanulmányait. Csoportbontást alkalmazunk az idegen nyelvek, egyes szakmai tárgyak és lehetőség szerint az érettségi tantárgyak esetén.

Nevelési- oktatási céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük munkánkat sikeresnek, ha iskolánk diákjainak legnagyobb része:

- megfelel a technikum kerettanterveiben meghatározott követelményeknek, sikeres érettségi-szakmai vizsgát tesz;
- megszereti választott szakmáját;
- rendelkezik olyan bővíthető biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik arra, hogy a szakképző iskola elvégzése után megállja helyét a munka világában, illetve a sikeresen álljon helyt a felsőoktatási intézményekben;
- képessé válik a folyamatos megújulásra az élet minden területén;
- igényli a folyamatos önképzést, a vágyat a tanulásra, minél több ismeret elsajátítására,
- ismeri a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat,
- határozott elképzeléssel bír saját közelebbi és távolabbi jövőjét és sorsát illetően.

2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A személyiségfejlesztés a közoktatási intézmények kiemelt nevelési feladata, amely áthatja az iskolai élet minden területét, nem köthető sem műveltségi területhez, sem tantárgyhoz. Ezek a feladatok az érték közvetítő pedagógiai munka lényegét jelentik. A feladat ellátásában az intézmény nyitott, együttműködik a szülői házzal.

A személyiségfejlesztésben a személyiség egészét és egységét kell szem előtt tartanunk.

Ezen belül fontos feladatcsoportok az értelem kiművelése, a segítő, az egészséges és kulturált életmódra nevelés, az érzelmi nevelés lehetőségeinek kihasználása, valamint a munkára nevelés. Mindezek alapfeltétele, hogy tanulóinkban kialakítsuk a pozitív tanulási motívumokat (megismerési vágy, felfedezési vágy, alkotási vágy, tanulási kötelességtudat). Tudatosan segítjük a megismerési képesség, a kommunikációs képesség, a gondolkodási képesség és a tanulási képesség fejlesztését. Mivel a tanulás, ami a tanuló legfontosabb feladata, nem képzelhető el a megismerés, a kommunikáció és a gondolkodás nélkül, így ezekre különös figyelmet kell fordítanunk.

Nem szabad szem elől tévesztenünk, hogy a sokoldalú és harmonikus, szervezett személyiség elsősorban a sokirányú és folyamatos tevékenységben alakul, változik, fejlődik, és éppen a társas kapcsolatokban végzett aktivitások határozzák meg legerősebben a személyiség fejlődésének irányát.

A tanulói személyiség harmonikus fejlesztése érdekében különös gondot kell fordítanunk a képességek fejlesztésére.

Ez az iskolai élet valamennyi területére vonatkozik, magában foglalja a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozásokat, a tehetséggondozást és a hátrányos helyzetű tanulók segítségét is. Fontos, hogy tanulóink érett, stabil, egészséges, autonóm személyiségként jussanak el a felnőtt kor kezdetére.

A munkaerőpiac igényeinek való megfelelés szempontjából igen fontos a komplex problémamegoldás, a kritikus gondolkodás, a kreativitás, az emberek kezelése, a csapatmunka, az érzelmi intelligencia, ítélet és döntéshozatal, szolgáltatás orientáció, tárgyalás, kognitív rugalmasság (Ipar 4.0), az idegen nyelvek ismerete, az idegen nyelvek ismerete, a számítástechnikai-informatikai jártasság kialakítása.

A megismerési képességek területe:

- megfigyelési képesség fejlesztése;
- értékelési képesség kialakítása;
- az értelmezési képesség fejlesztése a természettudományos tantárgyakban;

A kommunikációs képességek területe:

- az ábraolvasás és ábrázolás valamennyi tantárgy feladata, ami a tankönyvek megválasztásának is fontos szempontja;
- a beszéd és beszédértés képességének folyamatos fejlesztése: jó artikulációs készség és a jól fejlett szóbeli közlési képesség és befogadási képesség kialakítása igen fontos feladat;

- az írás és olvasás képességének fejlesztésén belül a néma olvasás, a hangos-kifejező olvasás és a szövegfeldolgozás képességének fejlesztése a legfontosabb cél, azaz a különböző táblázatok, leíró formulák, a szótárak, lexikonok, a számítógépes adatbázisok stb. olvasása, használata a ma iskolába járó tanulók létszükséglete;
- Kommunikációs kultúrájukban ne csak igényeiket, elvárásaikat tudják megfogalmazni, hanem megnyilatkozásaikban legalább annyi tisztelet és humánus legyen, mint amennyit másoktól elvárnak;

A gondolkodási képességen belül fontos:

- tanulóinkban ki kell, hogy alakuljon a több szempontú viszonyítás képessége,
- rendelkezniük kell az általánosítás képességével, hiszen ez a tárgyi tudás rendezettebb, szilárdabb elsajátítása mellett a rugalmas, több szempontú gondolkodásmód fejlesztésének alapvető eszköze és módszere lehet,
- a problémamegoldás képességét a felfedező tanulással, a felfedező oktatás rendszeres alkalmazásával tudjuk segíteni.

Intézményünk pedagógusainak fontos feladata a tanulási módok tudatosítása, értelmező tanítása a hozzá kapcsolódó pszichológiai ismeretekkel összefüggésben.

Az eredményes tanuláshoz nélkülözhetetlen a megfelelő koncentrációképesség, a jól fejlett beszéd-készség, a hatékony olvasás képessége, a problémamegoldó gondolkodás képessége, az emlékezőképesség, azon belül a lényegkiemelő képesség fejlesztése.

Az iskola igen fontos feladata, hogy figyelembe vegye, és eredményesen tudja kezelni a tanulók közötti fejlettségbeli, a sajátos adottságbeli, érdeklődési, tanulási, stílusbeli különbségeket.

Az iskolának olyan kínálatot kell nyújtania, olyan feltételeket kell teremtenie, ahol minden tanuló érdeklődésének megfelelő tartalmú és szintű elfoglaltságot talál. Mindenki tehetséges valamiben, és ha kínálatunk alapján sikerélményhez juttatjuk a tanulót, akkor az egész személyiségére és tevékenységére kedvező hatást gyakorol. A tehetséges, érdeklődő tanulók alkotóvágyát erősíteniük kell, és külön feladatok megjelölésével, külön foglalkozások keretében továbbfejlesztésük szükséges.

A speciális képességek, szokások, készségek, ismeretek fejlesztése a szakmai képzés feladata. Ezen belül igen fontos az alkotóképesség fejlesztése, amely tevékenykedtetéssel, cselekedtetéssel fejleszthető. Ennek érdekében olyan sokféle, változatos szervezeti és módszertanbeli megoldásokat kell alkalmaznunk, amelyek elősegítik, hogy minden tanuló elsajátítsa legalább a társadalmi beilleszkedéshez és a szakmák elsajátításához szükséges felkészültséget. Minden tanuló alkalmat és segítséget kapjon, hogy adottságbeli lehetőségeinek legfelső határáig eljuthasson, hogy felismerje, kipróbálhassa, miben a legjobb, az adott ágazaton belül milyen tevékenységi körökhöz van leginkább tehetsége.

Segíteniük kell tanulóinkat abban, hogy egyéniségüknek és a tantárgyak sajátosságainak megfelelő tanulási kultúrával rendelkezzenek, mert tanulási szokásaik, technikáik nagyban befolyásolják az iskolai teljesítményüket. A rossz tanulási technikával rendelkező tanulók munkáját különböző tanulás-módszertani programokkal kell segíteniük.

A tanulók legyenek birtokában azoknak a szociális képességeknek, amelyek alkalmassá teszik őket arra, társadalom teljes jogú tagjává válhassanak.

Növendékeinket meg kell tanítani az élet tiszteletére, az emberi munka és a kultúra megbecsülésére, a természet szeretetére, az igazság tiszteletére. Ehhez önfegyelemre, az erkölcsi normák ismeretére, az erkölcsös cselekvés igényére, az élet szépségeinek értékelésére, tevékeny és alkotó életre van szükség. Az európai értékek tisztelete, a szülőföld és a haza szeretete, az iskolai hagyományok őrzése és ápolása jelentkezzen igényként tanulóinkban. .Jogos elvárásunk, hogy a tanulók ismerjék meg a kulturális örökségünk jellemző sajátosságait, szűkebb környezetünk történelmi, népművészeti és más emlékeit és értékeit. Fontos, hogy alakuljon ki és erősödjön meg növendékeinkben az iskolához való kötődés. Támogatnunk kell azokat, akik többet akarnak, akikben egészséges versenyszellem él.

A személyiség komplex fejlesztése magában foglalja az értelem kiművelése mellett a tanuló önmagához, a különböző közösségekhez való viszonyának fejlesztését is.

Az iskola összetett, bonyolult hatásrendszerében az egyes tevékenységformák személyiségfejlesztő hatása csak fokozatosan, több éves munkával tárható fel. Lényeges azonban, hogy az iskola kidolgozza a személyiségfejlesztés és az iskolai szociális hatásrendszer kapcsolati pontjait és alapelveit, hogy a ténylegesen elvégzett tevékenységek tudatosan a kitűzött célok szolgálatába legyenek állíthatók.

Tartalmi elemek konkrét megfogalmazása:

- A személyiségfejlesztésben a tanulás iránti motiváció fejlesztésének iskolai célkitűzései, és tevékenységrendszere. A tanulók képességfejlesztésében a tudás, képesség, attitűd, autonómia, felelősség (KKK) megfelelő arányának kialakítását támogató szemlélet hangsúlyozása. Az egyéni képességfejlesztéshez szükséges intézményi tevékenységrendszer megfogalmazása. A kompetencia és tevékenység alapú oktatás és a tanulók tanulási folyamatban garantálható sikerességének kapcsolata.
- A tanulás iránti motiváció fejlesztése, a megismerési vágy fenntartása, és az iskola változatos, gazdag fejlesztő programkínálata közti összefüggések felvázolása. Olyan tanulásirányítási/szervezési módok garantálása, amelyben minden gyerek megtalálja kedvére való tevékenységet, felhasználva ehhez az egyes tantárgyakban rejlő lehetőségeket is. Az érdeklődés pozitív élményekkel történő felkeltése, a kielégítést szolgáló, örömet adó aktivitás lehetőségének biztosítása.
- Ahhoz, hogy a diákok kapcsolataikat alakítani tudják, képesek legyenek beilleszkedni a különböző szűkebb vagy tágabb csoportokba, közösségekbe, ezekben megtalálják helyüket, szükséges fejleszteni képességeit, szociális motívumaikat.(szociális kompetencia fejlesztés)
- A segítő életmódra nevelés alapvető feladata a megfelelő szociális szokások, minták, attitűdök, meggyőződések, készségek és ismeretek elsajátításának elősegítése:A tanulók ismerjék meg és sajátítsák el a szociálisviselkedés alapvető szabályait, értsék meg a szabálytudat, a döntési szabadság és felelősség szerepét és jelentőségét.
- Az iskola történelmi, irodalmi ismeretek, élmények sokaságában részesítse a tanulókat, amely egyértelművé teszi a segítőképző magatartás előnyeit, megsértésének hátrányos következményeit.
- A pedagógusoknak meg kell ismerniük azokat a tanulókat, akikben gyenge a kötődési hajlam, és segítsék elő annak megerősítését. Ezáltal olyan személyközi kapcsolat kialakítását kell preerálni, amely a bizalomra épül, amelynek a ragaszkodás az összetartó ereje és a szeretet az érzelmi alapja.

- Hangsúlyoznunk kell azokat a legfontosabb magatartási, viselkedési szokásokat, történelmi eseményeket, személyiségeket, szimbólumokat, amelyek iránt pozitív vagy negatív attitűdök kialakítását tartjuk fontosnak.
- Olyan iskolai életrendet kell kialakítani, működtetni, amelyben a tanulók biztonságban, jól érzik magukat, ahol a magatartási szabályok átláthatóak, kiszámíthatóak, mindenkéntől egyértelműen és következetesen elvárhatóak; az iskolának a segítség sokféle lehetőségét, módját kell kínálnia, olyan segítő légkört kell kialakítania és fenntartania, amelyben a segítség elvárt és elismert viselkedés, tevékenység.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos konkrét feladatok

A tanulók erkölcsi nevelése

A közoktatási intézmény feladata az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása. Az értékek továbbadása, megfelelő magatartásminták kidolgozása a pedagógus feladata. A pedagógus megjelenésével, személyiségével, intelligenciájával is nevel.

A tanulók értelmi nevelése

Az iskola fontos feladata az értelmi képességek, az önálló ismeretszerzéshez szükséges kompetenciák, képességek kialakítása, fejlesztése. Ez kiegészül tágabb értelemben az egész személyiség fejlesztésével. Elengedhetetlen a különböző szaktárgyi témák iránti érdeklődés felkeltése, a tanulás tanítása. A nevelés részeként szükséges az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása. Az értelmi nevelés színterei kitágultak, ezért fontos a könyvtári és a digitális ismeretszerzés technikáját elsajátíttatnunk tanulóinkkal. Ezt segítik a kompetencia alapú oktatás során alkalmazott új eljárások és módszerek is (projekt, témahét, moduláris oktatás, egyéni és csoportos munka, port-fólió).

A tanulók közösségi (társas kapcsolatokra felkészítő) nevelése

Az iskola elősegíti az emberi együttélés szabályainak megismertetést. Feladata a társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása. A kulturált magatartás és kommunikáció kialakítása a közösségi nevelés szerves részét képezi.

Szükséges kialakítani az előítéletek felismerésének képességét. A kompetencia alapú oktatás kiváló lehetőséget biztosít a tanulók együttműködési készségének kialakítására, egymás elfogadására, és az egymásnak nyújtott segítségadás képességének elsajátítására (csoportmunka, pármunka).

A tanulók érzelmi (emocionális) nevelése

Az iskola az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítására törekszik. A cél annak elérése, hogy a tanulók tolerálják a másságot, tartsák tiszteletben mások érzéseit, legyen megfelelő önuralmuk. Fejleszteni szükséges a beteg, sérült és fogyatékos emberek iránti elfogadó, segítőkész magatartást.

A tanulók akarati nevelése

A nevelési folyamatban fontos feladat az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése, a kitartás, szorgalom, céltudatosság, elkötelezettség kialakítása. Tudatosuljon a tanulóknak, hogy eredményt csak kitartó munkával lehet elérni. Reális énképen alapuló önértékelésre, önkontrollra van szükség. Nevelésünk célja a tanulóknak az értelmi, érzelmi egyensúly megteremtése.

A tanulók nemzeti nevelése

Nevelésünk fontos területe a haza, a lakóhely múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti kultúra és a hagyományok megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése alapvető fontosságú. Ettől elválaszthatatlan a hazánkban és szomszédságunkban élő más népek, népcsoportok hagyományainak megbecsülése. A nemzeti nevelés szerves része a hazaszeretet érzésének kialakítása, amely kiegészül a nemzetközi kapcsolatok ápolásával.

A tanulók aktív állampolgári létre nevelése

Az aktív állampolgárrá nevelés alapja az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. A nevelés folyamatában fontos az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és a problémák iránt. Ki kell alakítani a tanulók igényét a közösségi tevékenységekre, az iskolai és helyi közéletben való részvételre.

A tanulók munkára nevelése, gazdasági nevelés

Kiemelt az emberek által a munka világában végzett tevékenység fontosságának tudatosítása. A tanulók önellátásra és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek folyamatos gyakoroltatása szükséges. Az iskolai nevelés alapvető feladata, hogy a tanulók gazdálkodással és a pénzügyekkel kapcsolatos képességeit fejlessze annak érdekében, hogy tanulók tudatos fogyasztóvá váljanak.

Illemtudás, segítő életmódra nevelés, szociális fejlesztés

Az alapvető illemszabályokat be kell tartatni, tudatosítani, tanítani, gyakoroltatni kell. Ahhoz, hogy a tanulók társas kapcsolataikat alakítani tudják, képesek legyenek beilleszkedni a különböző szűkebb vagy tágabb csoportokba, közösségekbe, ezekben megtalálják helyüket, szükséges fejleszteni képességeiket, szociális motívumaikat.

A szociális értékrend fejlesztése (szociális motívumok)

A segítő életmódra nevelés, a szociális fejlesztés során feltétlenül szólni kell a döntéseket befolyásoló szociális értékrendről. A személyiségfejlődés alapvető jellemzője az egyéni értékrend, mint motívumrendszer, amely meghatározó szerepet játszik a személyiség működésének és viselkedésének szabályozásában. A pozitív szociális értékrend alapja a proszocialitás, magja a másik ember, a másik csoport, a másik társadalom, az emberi faj létérdekeit figyelembe vevő, szükség szerint szolgáló, segítő magatartás, cselekvés. Ezt a nevelést, jól szolgálja az érettségizőknek kötelezően bevezetett ötvenórás önkéntes közösségi szolgálat teljesítése.

A személyiségfejlesztés területei:

Tanórai ismeretszerzés: ennek személyiségfejlesztő hatása az egyik legjelentősebb tényező. Itt van lehetőség korszerű, színvonalas alpműveltséget és szakmai műveltséget szerezni, és szert tenni a változásokra fogékony szemléletmódra.

Személyiség- és közösségalkító munkánk részeként fejlesztjük a tanulók életpálya-építési és a szociális és életviteli kompetenciáit.

Tanórán kívüli tevékenységi területek: a szakköri munka, a sportkör, művészeti csoportok, tanulói versenyek, vetélkedők munkájában való részvétel az önálló ismeretszerzés által járul hozzá a személyiségfejlesztéshez.

A digitális térben zajló oktatás lehetőséget teremt az önálló munkaszervezés, időbeosztás, felelősségvállalás fejlesztésére.

3. Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

3.1. Az egészségnevelés céljai

- A tanulók legyenek tisztában azzal, hogy az egészség az egyik legfontosabb érték.
- Ismerjék meg az egészséges és az egészségtelen táplálkozás élettani hatásait.
- A rendszeres mozgás váljon alapvető szükségletté számukra.
- Legyenek tisztában a káros szenvedélyek következményeivel és veszély esetén tudjanak segítséget kérni.
- Legyenek képesek baleseteket megelőzni és a balesetveszélyes helyzeteket felismerni.
- Tudják a gyakorlatban is alkalmazni az elsősegély-nyújtási alapismereteiket.
- Tartsák szem előtt a mentális egészség fontosságát is.
- A tanulói közösségek legyenek képesek fogyatékkal élő, krónikus betegségben szenvedő vagy hátrányos helyzetű társak integrálására.
- Kapjanak megfelelő felvilágosítást a szexuális élettel kapcsolatban, valamint megfelelő felkészítést a családalapítással és a családi élettel kapcsolatban.
- Ismerjék meg a környezeti tényezők hatásait az ember egészségére.

3.2. Az egészséges és környezettudatos életmódra való nevelés főbb területei és módszerei

Az egészség érték

A tanulókat képessé kell tenni az egészségük megőrzésére, a betegségek megelőzésére, önmaguk megismerésére és személyiségük fejlesztésére.

A tanulóknak meg kell ismerniük a szűrővizsgálatok fontosságát és a teendőiket a betegség esetleges kialakulása esetén (házi orvos vagy szakorvos felkeresése, az orvos előírásainak betartása, gyógyszerek szedése stb.)

A tanulók évenkénti vizsgálatára és az egyéb egészségügyi szűrővizsgálatokra az érvényes törvényi szabályozás meghatározása szerint kerül sor. A 18. életévüket betöltött fiatalok számára - megfelelő érzékenyítés után - nagy élmény, ha vért adhatnak. A szervező pedagógusnak időben el kell kezdenie a felkészítést és tudatosítani kell a tanulóknak ennek fontosságát.

Az egészséges táplálkozás

Az ismeretek közvetítése mellett nagyon fontos a tanulókat körülvevő felnőttek (szülők, pedagógusok és iskolai dolgozók) példamutatása is. Arra kell törekedni, hogy a fiatalok felnőtt korukban tudatos vásárlókká váljanak, legyenek tisztában az élelmiszerekben található káros adalékanyagok összetevőivel és azok hatásaival (E-jelzések) és ismerjék a fogyasztóvédelmi törvény által biztosított lehetőségeiket.

Garantálni kell, hogy az iskolai büfé természetes alapanyagokból készült, egészséges és változatos ételeket, illetve élelmiszereket kínáljon. Az iskolai menzának ki kell tudnia szolgálni a speciális igényű étkezőket (laktóz-, glukóz-érzékeny vagy cukorbeteg) is. Nagyon fontos a menza és az iskolai büfé üzemeltetőjével folytatott napi kapcsolattartás, véleménycsere és visszajelzés.

A tanulók körében népszerűsíteni kell a reformétkezést, annak alapanyagait, fűszereit és elkészítési módszereit.

A rendszeres mozgás

A mindennapos testnevelés célja, a tanulók erőnlétének és állóképességének fejlesztése.

A testnevelés órákon nagy figyelmet kell fordítani a tartásjavító gyakorlatok végeztetésére is.

Az egészségügyi szűrővizsgálatok eredményeinek tükrében azonban nagyon fontos a személyre szabott gyógytestnevelés bevezetése is.

Az osztálykirándulások programjába mindenképpen kívánatos beiktatni a gyalogtúrákat, kerékpártúrákat vagy a fiatalok körében oly népszerű kalandparkok meglátogatását.

A káros szenvedélyek megelőzése

A tanulók tudjanak nemet mondani az egészségkárosító magatartásformákra saját egészségük megőrzése érdekében. Ehhez elsődlegesen fontos a felvilágosítás, azaz, hogy tisztában legyenek a káros szenvedélyek élettani hatásaival..

Érezzenek felelősséget társaik iránt is, merjék figyelmeztetni őket az alkoholfogyasztás, a dohányzás, a drogfogyasztás, az inaktív életmód és a helytelen táplálkozás veszélyeire.

Veszélyhelyzet / függőség kialakulása esetén legyenek tisztában azzal, hogy a legtöbb folyamat visszafordítható, és tudják azt is, hogy hová fordulhatnak segítségért.

Nem szabad megfélemedezni a környezet (szülők, pedagógusok és iskolai dolgozók) példaadásának fontosságáról sem.

Balesetvédelem

A tanulók minden tanév elején a törvényi előírások értelmében tűz- és balesetvédelmi oktatásban részesülnek.

Az ismereteket ki kell terjeszteni, illetve el kell mélyíteni a testnevelés órákon, a háztartásban és a közlekedésben előforduló balesetveszélyes helyzetek felismerésére is.

A tanulóknak tisztában kell lenniük azzal, hogy kihez fordulhatnak a balesetveszélyes helyzetek felismerése esetén.

Baleset bekövetkezése esetén tudniuk kell azonnali segítséget hívni (112 központi segélyhívó, bemutatkozás, a baleset mibenléte, a sérültek vagy veszélyeztetettek és a helyszín pontos megadása stb.)

Elsősegély-nyújtás

A tanulókat fel kell készíteni arra, hogy megfelelően tudjanak reagálni az egészséget vagy az életet veszélyeztető helyzetekben. Törekedni kell arra, hogy a valóságban is előforduló helyzetek szimulálásával a gyakorlati technikákat is sajátítsák el.

A tanulóknak fel kell tudniuk ismerni a vészhelyzeteket és tudniuk kell szakszerű segítséget hívni. Az elsősegélynyújtás magában foglalja a tájékoztató betegvizsgálatot, a sérült/beteg megfelelő testhelyzetbe hozását, a vérzéscsillapítást, az elsődleges sebellátást, a sebkötözést, a rándulások, ficamok és törések megfelelő rögzítését, a légutak eszköz nélküli biztosítását és az

újraélesztést. A szakszerű segítség megérkezésekor a tanulók adekvát módon be tudnak számolni a történekről, a sérült/beteg állapotáról és az elvégzett beavatkozásokról.

A sérült személy személyiségi jogait biztosítani kell az ellátás során.

A mentális egészség fontossága

A helyes önismeret és az önértékelés kialakítása fontos szerepet játszik a mentális problémák előfordulásának megelőzésében, ezért a pedagógusoknak is részt kell ebben vállalniuk.

A pedagógusoknak, különösen az osztályfőnököknek már a kezdeti tünetek megjelenésekor fel kell ismerniük a krízishelyzetből adódó feszültségeket.

A serdülő fiatalok súlyos szorongásos tünetei, étkezési zavarai vagy öngyilkossági gondolatai feltétlenül szakorvosi segítséget igényelnek. Más tünetek esetén mérlegelni lehet, hogy a tanulót gyermekpszichiáterhez vagy pszichológushoz kell-e irányítani. Az ilyen tanulók folyamatos és megkülönböztetett odafigyelést igényelnek, ami magában foglalja a tanulócsoporthoz tanító kollégák megfelelő tájékoztatását is. Az osztályfőnökök rendelkeznie kell azokkal a háttérismeretekkel, amelyek alapján eldönti, hogy a szülőket vonja-e be a probléma kezelésébe vagy inkább a gyermek- és ifjúságvédelmi hatóságtól segítséget kér.

Hátrányos helyzetű társak befogadása és integrálása

Egyre gyakrabban fordul elő, hogy hátrányos helyzetű (fogyatékkal élő, mozgáskorlátozott, krónikus betegségben szenvedő vagy egyéb okok miatt hátrányos helyzetben lévő) tanulók iratkoznak be az iskolába.

Elsősorban az osztályfőnök feladata, hogy megfelelő érzékenyítéssel készítse elő a hátrányos helyzetű tanulócsoporthoz el- és befogadását. Ehhez pontosan ismerni kell a hátrányos helyzet mi-
benlétét, az érintett tanuló adottságait, korlátait és lehetséges megnyilvánulásait.

A fizikai és szociális integráció mellett törekedni kell a funkcionális integráció elérésére is, ami azt jelenti, hogy a hátrányos helyzetű/sérült tanulók a szabadidejük egy részét is az ép társaikkal töltik. Ehhez lehetővé kell tenni, hogy az objektív kereteken belül ők is részt vehessenek a tanulócsoporthoz kívüli tevékenységeiben (osztálykirándulás, ünnepek, versenyek stb.)

Felkészítés a családi életre

A tanulóknak ismerniük kell a külső és belső nemi szervek anatómiáját. Tisztában kell lenniük a teherbeesés „mechanizmusával”, a várandósság lefolyásával és a gyermek megszületésének mozzanataival és körülményeivel. Az iskolának közre kell működnie a nemi szerepek (férfi/nő, apa/anya) kialakításában, fel kell hívnia a figyelmet a nemi élet korai elkezdésének veszélyeire és a hosszan tartó kapcsolatok, házasság, majd a családi élet előnyeire.

A tanulóknak ki kell alakítani az egyéni felelősség érzését a társ, a család és a közösség iránt. Fejleszteni kell bennük azokat a szellemi és erkölcsi értékeket, amelyek a magatartásukat befolyásolják.

Emellett fontos, hogy a tanulók ismerjék a fogamzásgátlás különböző módszereit, a nemi úton terjedő fertőzések veszélyeit és azt, hogy a promiszkuitás előbb-utóbb érzelmi sivársághoz és kiégéshez vezet.

Különösen fel kell hívni a fiatalok figyelmét napjaink veszélyeire: a külföldi munkavállalással olykor sajnálatosan együtt járó prostitúcióra kényszerítésre, a leitatással vagy kábítószer beadásával végrehajtott szexuális erőszakra és az emberkereskedelem terjedésére. Tudniuk kell, hogy ezek ellen a legfőbb védelmet a tartós és szilárd párkapcsolat és biztos családi háttér nyújtja.

A környezeti tényezők

Felvilágosítással és az összefüggések felismertetésével lehet és kell elérni a tanulók környezet-tudatos szemléletének, magatartásának és életvitelének kialakulását. Ennek előfeltétele, hogy a fiatalok pozitívan viszonyuljanak a természeti értékekhez, szeressék közös lakóhelyünket, a Földet és legyenek képesek cselekedni is..

Az iskolának egyik feladata a fenntartható fejlődéssel és egyáltalán a fenntarthatósággal kapcsolatos ismeretek közvetítése, a másik pedig az ismereteknek a gyakorlatba történő átültetése (szelektív hulladékgyűjtés, takarékoskodás az energiával és a vízzel, feleslegesen keletkező szemét csökkentése, stb.)

A tanulóban radikális módon kell tudatosítani a már meglévő környezeti problémákat, hogy ne kövessék el azokat a hibákat, amelyeket az előttük járó generációk elkövettek, még akkor sem, ha komoly döntési helyzetben lesznek. Ezek a hibák elsősorban a Föld természeti kincseinek mohó és felelőtlen kiaknázása, az erdők irtása, a vizek és a levegőszennyezése és a veszélyes hulladékok termelése.

3.3. Az egészségnevelés színterei

- osztályfőnöki órák
- szaktárgyi órák
- osztálykirándulások, tanulmányi kirándulások
- versenyek, vetélkedők
- menza, iskolai büfé
- jeles napok, ünnepek
- témahetek
- szűrővizsgálatok
- szülői értekezletek

3.4. Az egészségnevelésbe bevonható személyek és szervezetek

- pedagógusok (tantestület)
- iskolai alkalmazottak
- szülők (család)
- meghívott előadók
- a település önkormányzata
- Magyar Vöröskereszt
- iskolaorvos, védőnő
- iskolapszichológus
- az ÁNTSZ megyei intézményeinek egészségfejlesztési szakemberei
- gyermekjóléti szolgálatok, nevelési tanácsadók, családsegítő központok

4. Közösségfejlesztéssel és a szakképző intézmény szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A tanulói közösségfejlesztésre irányuló nevelő-oktató munka intézményünkben egyrészt a nevelők és tanulók, gyerekek közvetlen személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon a tanulói közösség, szülő és család ráhatásán keresztül érvényesül.

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti.

Intézményünk ezt a folyamatot sajátos eszközeivel fejleszti. A közösségi lét alapja az a csoport vagy osztályközösség, amelynek tevékenységéért az osztályfőnök felel. A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz, a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró, önmagát értékelni és irányítani képes személyiséggé válásig. A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

Iskolánkban lehetőség van a diákok saját kezdeményezése esetén érdeklődésünknek, igényeiknek megfelelő diákkörök létrehozására is.

A tanulóknak közvetlenül be kell kapcsolódniuk településük, közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe. Vegyenek részt osztálytermük, az iskola és udvara szépítésében, gondozásában. Őrizzék meg az épített és a természeti környezet szépségeit, lépjenek fel a szándékos rongálás, környezetszennyezés ellen.

Segítenünk kell tanulóinkat az értékteremtés közös folyamatának megismerésében. Az intézmény fejlesztése, a település lakosságát szórakoztató műsorok, ünnepi megemlékezések előadása ezt a tevékenységünket szolgálja.

Az iskola elősegíti a közvetlen tanulói részvételt a nemzetközi kapcsolatok ápolásában. A tagintézmények testvériskolai kapcsolatai, levelezések, kirándulások, közös nyelvtanulások, együttes munkák hozzájárulnak a más népekkel való együttműködés szükségességének felismeréséhez, Magyarország Európában és a világban betöltött szerepének értékeléséhez, a nyelvismeret, a kommunikáció fejlesztéséhez.

4.1. A közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi formák

A tanítási óra

A közösség fejlesztés egyik fontos színtere a tanítási óra, ahol a különböző munkaformák – pármunka, csoportmunka – alkalmazásával lehetőség nyílik az együtt végzett munka örömeinek megtapasztalására. Oktatótestületünk valamennyi kiemelten fontosnak tartja a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását, a kreativitás kibontakoztatását, a differenciálást. Fontosnak tartjuk, hogy oktatóink törekedjenek a szakmai és módszertani kultúrájuk folyamatos fejlesztésére.

Osztályfőnöki óra

Az osztályfőnököknek jelentős szerepük van az új osztályközösségek kialakításában. Közös programokkal, közösségi játékokkal elősegíthetik, hogy a gyerekek minél előbb megismerjék egymást.

Fontos feladat a beilleszkedési problémák kezelése. Észrevétlenül, de irányítani kell, hogy az osztályban a jól tanuló, emberileg is értékes személyek legyenek a népszerűek, a vezető egyéniségek. A negatív hatást kifejtő tanulók tevékenységét határozottan más irányba kell terelni.

Tanulmányi és osztálykirándulások, kirándulások

A közösség fejlesztésére jó lehetőséget biztosít az osztálykirándulás. Az anyagi lehetőségek függvényében évente 2 tanítási napot biztosítunk arra, hogy tanulóink megismerjék az ország különböző területeinek nevezetességeit, tájait. Színház- és múzeumlátogatásokat szervezünk.

A szakmai-tanulmányi kirándulások a közösségfejlesztésen túl hozzájárulnak ahhoz, hogy a tanulók a valóságban is megtapasztalhassák választott szakmájukat.

Tanórán kívüli tevékenységformák, a szabadidőhasznos eltöltése

A technikumban eltöltött évek alatt tanulóink számára olyan szabadidős tevékenységeket szervezünk, amelyeknek átélése során megtapasztalhatják, hogy nemcsak a szabadidő mennyisége, hanem a minősége is kiemelkedő fontosságú.

Egyéb foglalkozások

Az egyéb foglalkozások során – versenyek, vetélkedők, sportfoglalkozások, szakmai napok, filmvetítések, színházlátogatások, diáknap, egészségnap, hétvégi programok (osztály keretében) – kiváló lehetőség nyílik arra, hogy a közösségi élményt diákjaink megtapasztalhassák. Törekednünk kell, hogy ezek szervezésébe, lebonyolításába bevonjuk őket, hogy gyakorolhassák a társakkal való együttműködést, kooperációt.

Hagyományörző tevékenységek

A hagyományörző tevékenységek segítik a tanulók kötődését az intézményhez és az iskolai közösséghez.

Iskolánk egyik kiemelt feladata, hogy tanárok és diákok egyaránt őrizzék a kialakított hagyományokat, a megteremtett értékeket, és törekedjenek újak létrehozására.

A tanév folyamán iskolai ünnepeket, megemlékezéseket tartunk a következő alkalmakkor:

- tanévnyitó	-	március 15.
- október 6.	-	a holokauszt áldozatainak emléknapja, megemlékezések,
- október 23.	-	ballagás
- karácsonyi ünnepség,	-	tanévzáró
- szalagavató ünnepség	-	
- a kommunista diktatúrák áldozatainak emléknapja		

Ezen kívül diákjaink részt vesznek minden városi megemlékezésen, amelyre meghívást kapunk a város önkormányzatától.

Diákönkormányzat

A tanulói közösségek érdekeinek képviselőjére, a szabadidős tevékenység szervezésének segítésére diákönkormányzat működik. A diákönkormányzat a Házirend és saját működési szabályzata alapján végzi tevékenységét.

4.2. Az intézmény szereplőinek együttműködése

A pedagógusok együttműködési területei:

- az egy osztályban tanítók együttműködése (osztályértekezletek)
- a munkaközösségek együttműködése
- a nevelőtestület együttműködése

Az együttműködés kapcsolattartási fórumai:

- az osztályozó értekezlet,
- a munkaközösségi értekezlet,
- a nevelőtestületi értekezlet,
- fegyelmi eljárásokkal kapcsolatos megbeszélések,
- egyéb alkalmi jellegű megbeszélések.

Elsődleges célok:

- az oktató-nevelő munka összehangolása,
- a tanulók értékelésének egységesítése,
- a tanítási módszerek összehangolása,
- a helyes tanulási módszerek és utak kialakítása, fejlesztése,
- az egy osztályban tanító pedagógusok együttműködésének összehangolása,
- a tanórán kívüli tevékenységek és a tanórai tevékenységek szakmai összehangolása (korrepetálás, szakkörök, felzárkóztatás, tehetséggondozás).

5. Az oktatók és az osztályfőnökök feladatai

5.1. Az oktatók feladatai

Az oktató kötelességeit a 12/2020-as (II.7.) Kormányrendelet 137. §-a tartalmazza.

- Az oktató alapvető feladat a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy szakmai oktatása, illetve szakmai képzése, a képzési és kimeneti követelményekben és programkövetelményben meghatározott törzsanyag átadása, elsajátításának ellenőrzése, sajátos nevelési igényű tanuló, illetve képzésben részt vevő kiskorú személy esetén az egyéni fejlesztési tervben foglaltak figyelembevételével.
- A tanulók, illetve a képzésben részt vevő személyek fejlődését figyelemmel kísérfje és elősegítse.
- a tanulókat, a kiskorú tanuló törvényes képviselőjét, illetve a képzésben részt vevő személyeket az őket érintő kérdésekről rendszeresen tájékoztassa, a kiskorú tanuló törvényes képviselőjét figyelmeztesse, ha a kiskorú tanuló jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek.
- a tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, illetve a képzésben részt vevő személy javaslataira, kérdéseire érdemi választ adjon.
- a szakmai oktatás, illetve a szakmai képzés során a tájékoztatást és az ismereteket tárgyilagosan és többoldalúan nyújtsa,
- a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy emberi méltóságát és jogait tartsa tiszteltben.
- a jogszabályban meghatározott egyéb kötelességeit teljesítse.
- szakmai oktató munkája során gondoskodjon a tanuló személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról, annak érdekében tegyen meg minden tőle elvárhatót, figyelembe véve a tanuló egyéni képességeit, adottságait, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét,
- a különleges bánásmódot igénylő tanulóval egyénileg foglalkozzon, szükség szerint együttműködjön a fejlesztő pedagógussal, gyógypedagógussal, konduktorral vagy más szakemberrel, a hátrányos helyzetű tanuló felzárkózását elősegítse,
- segítse a tehetségek felismerését, kiteljesedését, nyilvántartsa a tehetséges tanulókat,
- előmozdítsa a tanuló erkölcsi fejlődését, a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását, és törekedjen azok betartására,
- egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, együttműködésre, környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszere-tetre nevelje a tanulókat,
- érdemjegyekkel vagy szövegesen, sokoldalúan, a követelményekhez igazodóan értékelje a tanulók munkáját.
- a tanulók pályaorientációját, aktív szakmai életútra történő felkészítését folyamatosan irányítsa.
- a kiskorú tanuló törvényes képviselőjét rendszeresen tájékoztassa a tanuló szakképző intézményben nyújtott teljesítményéről, az ezzel kapcsolatban észlelt problémákról, a szakképző intézmény döntéseiről, a tanuló tanulmányait érintő lehetőségekről,
- a tanuló testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében tegyen meg minden lehetséges erőfeszítést: felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, kiskorú tanuló

esetén a kiskorú tanuló törvényes képviselője – és szükség esetén más szakemberek – bevonásával.

- az oktató kötelessége, hogy a tanulók, a kiskorú tanulók törvényes képviselői, valamint a szakképző intézmény alkalmazottainak emberi méltóságát és jogait maradéktalanul tiszteletben tartsa, javaslataikra, kérdéseikre érdemi választ adjon.
- részt vegyen a számára előírt továbbképzéseken, folyamatosan képezze magát,
- a szakképző intézmény szakmai programjában és szervezeti és működési szabályzatában előírt valamennyi feladatait maradéktalanul teljesítse,
- pontosan és aktívan részt vegyen az oktatói testület értekezletein, a fogadóórákon, a szakképző intézmény ünnepségein és rendezvényein,
- megőrizze a hivatali titkot,
- a hivatásához méltó magatartást tanúsítson,
- a tanuló érdekében együttműködjön a szakképző intézmény más alkalmazottaival és más intézményekkel.

A tanórák megtartása az iskola két telephelyén zajlik (Oskola u. 1-3. és Korona u. 4.), így azokat az órarendnek megfelelően az adott helyszínen megtartani.

Az oktatók munkaköri leírása:

- A tantárgyfelosztásban szereplő órák szakszerű, színvonalas megtartása.
- Munkáját felelősséggel, önállóan, a tantervi és vizsgakövetelmények alapján végzi.
- Tanmenet, foglalkozási terv elkészítése.
- A szakkör, felzárkóztatás, verseny előkészítés megtervezése foglalkozásonként.
- A tanmenetek leadásának határidejét betartja.
- Írásbeli munkát (füzetek, dolgozatok, rajzok javítása) felülvizsgálata.
- Kapcsolattartás a szülőkkel.
- A beíratásban való közreműködés.
- Az ügyeletben való részvétel.
- Az értekezleteken, megbeszéléseken való aktív részvétel.
- A pedagógiai adminisztrációs munka határidőre történő ellátása. (Digitális Napló, statisztika)
- Továbbképzéseken való részvétel.
- Írásbeli dolgozatok, feladatlapok és egyéb, a tanulók tudását mérő és értékelő anyagok készítése.
- A tanulói teljesítmények folyamatos nyomon követése, értékelése, osztályzatok megállapítása.
- Helyettesítés szükség szerint, egy hónapban 16 óránál több eseti helyettesítés lehet.
- A szertárban, könyvtárban, tantermekben, tornateremben a rend biztosítása, a felszerelési tárgyak állagának megóvása, leltározásban való részvétel.
- A tanítás nélküli munkanapon munkavégzés a program szerint.
- Szakmai ismereteit köteles permanensen felfrissíteni, önképzést végezni.
- Az iskolai leltározásban, selejtezésben való részvétel.

Adminisztratív feladatok (hétköznapi):

- DIGITÁLIS napló vezetése.

- Vezetni, beírni a napi hiányzás reá eső részét.
- Az óra anyagát, sorszámát folyamatosan bejegyezni, aláírásával ellátni.
- A tanulók teljesítményét folyamatosan mérni (írásbeli, szóbeli helyes arányára ügyelni!)
- A jegyek száma félévente legalább a heti óraszám, de minimum három jegy.
- Dolgozatok megíratása a tanmenetek szerint, 2 héten belül kijavítása.
- Az adminisztrációról és az adminisztrációs feladatok zárásáról a szaktanár köteles gondoskodni.

Felelősség:

- Munkahelyén az órakezdése előtt 10 perccel megjelenni.
- A tanórát pontosan kezdeni és csak a végén pontosan befejezni.
- A késő tanulókat feljegyezni, rögzíteni a naplóban.
- Az etikátlanul, erkölcstelenül viselkedő diákokat figyelmeztetni.
- A környezettudatos magatartásra figyelmeztetni.
- Az osztályfőnök tájékoztatása a tanulóval kapcsolatos megbeszélés igénylő eseményekről
- A Pedagógiai Program, SZMSZ, Házirend betartása.
- Az érdemjegyeket folyamatosan rögzíteni a naplóban.
- A szülőt félévente legalább kétszer tájékoztatni, ha a diák teljesítménye kétséges (szaktanári figyelmeztetés, hiányzás) tárgyilagosan tényeket közölni.
- A fogadósten részt venni.
- Tankönyvválasztás - feleljen meg a pedagógiai céloknak, tartós könyvek figyelembe vétele.
- Közbiztonságot veszélyeztető tárgyak elvétele (biztonságos iskola)
- Fegyelmi követelmények betartása (egységes szellemben, egységes mértékkel)
- Rendszeresen ellenőrizni a tanulók otthoni munkáját
- DÖK-kel való kapcsolattartás (programok népszerűsítésének kölcsönös segítése)
- Használt iskolai eszközök helyretétele használat után. (térkép, magnó, kulcsok stb.)

5.2. Az osztályfőnökök feladatai

- Az iskolai feladatokra és az osztályközösség neveltségi szintjére és sajátosságokra épülő nevelési és szervezési feladatok tervezése. Foglalkozási terv, illetve az osztályfőnöki órák tanmenetének elkészítése. (A tervezetek elkészítésének határideje minden tanév szeptember 30-a). Együttműködés az iskola nevelési feladatainak kidolgozásában, a munkaközösség munkaprogramjának összeállításában.
- Az osztály tanulóinak és a családi háttérnek, a tanuló körülményeinek megismerése, személyiségük, képességeik alakulásának figyelemmel kísérése.
- Tapasztalatszerzés óralátogatásokon, gyakorlati oktatáson, az osztályban tanító pedagógusok munkájának nevelésszemponútú koordinálása. Az osztályban tanító szaktanárok és a kollégiumi nevelők tapasztalatainak összegyűjtése, elemzése, a tapasztalatok közös értékelése, a szükséges intézkedések megtétele. Az osztályozó értekezlet előkészítése, a magatartás és szorgalom minősítések megállapításához a szükséges információk összegyűjtése.
- Folyamatos kapcsolattartás a szülőkkel, szükség esetén osztályszintű szülői értekezlet tartása. A szülők tájékoztatásával kapcsolatos adminisztratív teendők ellátása, a tájékoztatáshoz szükséges információk összegyűjtése.

- Digitális naplóval, bizonyítványokkal, törzskönyvekkel, ellenőrzőkkel kapcsolatos adminisztratív teendők ellátása, a digitális napló havonkénti ellenőrzése, a hiányosságok pótoltatása, zárása a következő hónap 10-ig. Évközi érdemjegyek figyelemmel kísérése, adott esetben szaktanárokkal való konzultáció tartása. Iskolai statisztikákhoz szükséges adatok összeállítása.
- Egyéni problémák kezelése, a szükséges intézkedések megtétele.
- Késések, mulasztások igazolásával kapcsolatos teendők folyamatos ellátása, az ezzel kapcsolatos szülői értesítések elkészítése, szaktanárok tájékoztatása.
- Fegyelmező intézkedések, fegyelmi eljárás kezdeményezése, illetve az arra érdemes tanulók dicsérete, jutalmazásra, elismerésre való felterjesztése. Szociális juttatások kezdeményezése.
- Osztályszintű megemlékezések, ünnepek szervezése, a teendők irányítása. Együttműködés az iskolai rendezvényeken. Az osztály részvételének biztosítása az iskolai rendezvényeken, a tanulók kísérése.
- A pályaválasztás, munkavállalás, továbbtanulás segítése. Együttműködés az iskola pályaválasztási felelősével, az ifjúságvédelmi felelőssel, a diákönkormányzatot patronáló tanárral, az iskolai könyvtárossal és szabadidő-szervezővel.
- Felelős az osztályterem általános rendjéért, a leltárilag átvett felszerelés meglétéért, használhatóságáért, állagmegóvásáért.
- Közreműködik a tanulók tanórán kívüli iskolai elfoglaltságának kialakításában, koordinálásában. Az osztályát érintő órarendi problémákról az igazgatóhelyettest tájékoztatja, a felmerült problémák megoldását elősegíti.

Osztályfőnöki felelősség:

- A tanuló tájékoztatása az iskolai döntésekről.
- Az osztályának figyelemfelhívása a közösségi programokról.
- A tanteremnek dekorációja, ízlésessége.

6. Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

A közoktatási és a köznevelési törvény, a sajátos nevelési igényű tanulók ellátásának irányelvei 2/2005 (III.1) OM rendelet, a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet vonatkozó cikkelyei alapján szervezzük kontrollvizsgálatukat, fejlesztő foglalkozásaikat.

Szeptember hónapban megszervezzük, előzetesen fejlesztő csoportba soroljuk a kezdő és a felmenő évfolyamok tanulóit fogyatékosági típus, fejlesztendő terület alapján, illetve tájékoztatást adunk a tanulóknak a fejlesztő órákon való részvételi kötelezettségükről, a tantárgyi menességek érvényesítéséről.

A fejlesztő és gyógypedagógusok tanórán kívüli tevékenység keretében tartják a foglalkozásokat.

A tantárgyi felmentésekről a szülői kérelem beérkezése után igazgatói határozat készül, a felmentés tényét, a kedvezményeket az osztályfőnök beírja a digitális naplóba.

A fejlesztő pedagógusok egyéni fejlesztési tervet készítenek minden tanulóról, az érintett oktatók a fejlesztőpedagógussal folyamatosan együttműködve differenciált feladatokat ad.

Intézményünkben az igazgatóhelyettesek és a fejlesztőpedagógus feladatai közé tartozik az SNI, BTMN tanulók nyilvántartása, fejlesztő óráik szervezése, kapcsolattartás a szakszolgálatokkal, a kontrollkötelesek listájának, dokumentációjának összeállítása.

6.1. A sajátos nevelési igényű tanulókra vonatkozó külön szabályok

A sajátos nevelési igényű tanulók (SNI) iskolai oktatásának irányelve (2/2005 (III/1) OM. rendelet, valamint a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 138.§ szerint végezzük nevelő-oktató munkánkat.

Intézményünkben folyamatosan történik az SNI tanulók felülvizsgálata. Az új szakvéleményekben meghatározott ellátást kapják a tanulók.

Iskolánkban megvalósuló (integrált) nevelés, oktatás minden sajátos nevelési igényű, valamint a BTMN-es gyermeket tanító pedagógus számára külön feladatot jelent. Folyamatos egyeztetést végeznek a gyermek fejlődését illetően a gyógypedagógussal, fejlesztést végzőkkel, osztályfőnökkel, szaktanárokkal.

Az ezzel megbízott dolgozó a beírási naplóban, az osztályfőnök a KRÉTA-rendszerben a jogszabályban meghatározott adatokat tünteti fel az SNI-s, BTMN-es tanulók esetében.

A fejlesztésben érintett tanulók integráltan - osztályközösségükben - teljesítik a NAT és a Program tanterv által előírt szinteket, esetükben alkalmazva az értékelés során a könnyítési lehetőségeket, valamint a szakértői bizottság által javasolt esetekben a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelveit. Az integráció mindaddig tart, amíg a szakemberek ezt szükségesnek ítélik.

6.2. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdőkkel való foglalkozás

A tanulók adottságaikat, genetikai lehetőségeiket szüleiktől öröklik. A fiatalok fejlődésük jelentős szakaszában tartós családi-otthoni hatások alatt állnak. Ezek mellett a környezeti hatások is érvényesülnek, közülük a legtöbb az iskolában éri a gyermeket, amelyek gyengítik/hetik vagy erősítik/hetik az otthonról hozottakat.

Mivel az intézményünkbe járó tanulók családi háttere, kiinduló helyzete nagyon változatos, maximálisan arra kell törekednünk, hogy szülővel, kollégával, diákkal együttműködve az őt érő külső és belső hatásokat értelmezni tudja, s ez alapján dönteni, választani legyen képes.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekekkel, tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek:

- szoros kapcsolatot kell tartani helyi intézményekkel, nevelési tanácsadóval és gyermekjóléti szolgálattal. Fontos: a helyzetfelismerés és helyzetértékelés, a magatartási zavar feltárása, a kapcsolatteremtés és folyamatos kapcsolattartás a szülőkkel, illetve gondviselőkkel, az egyéni fejlesztési terv kidolgozása, megszervezése és lebonyolítása, a tanítási órán differenciált foglalkozás kialakítása, a képességek szerinti csoport-bontás,
- együtt kell működni: a gyerekekkel foglalkozó szakembereknek, az osztályban tanító pedagógusoknak és a gyermekvédelmi felelősnek. Munkája során minden pedagógusnak feladata a tanulói problémák felismerése és a megoldás keresése.

Tevékenységformák:

- Differenciált tanulásszervezés
- Kooperatív technikák alkalmazása
- Projekt-módszer elterjesztése
- Tevékenységközpontú pedagógiák
- Individuális tanulás előtérbe helyezése.
- Önismereti tréningek.
- A tapasztalatszerzés lehetőségeinek kitágítása, IKT eszközhasználattal.

6.3. A tehetség, a képesség kibontakoztatását segítő tevékenység

A tehetség, képesség kibontakoztatását segítőtevékenységek: a tehetségkutatás, a tanórán kívüli lehetőségek, együttműködés külső szervezetekkel, és a nyomon követés.

A tehetségkutatás, a tehetséggondozás céljai az optimális fejlődés segítése érdekében: a korai felismerés, a tehetségek számbavétele, a tantárgyi programok követelményeit magasan túlteljesítő diákok számára a fejlesztés színtereinek meghatározása.

Minden pedagógus feladata, hogy felhívja a figyelmet a tehetséges tanítványokra, hogy megfelelően lehessen gondoskodni a fejlesztésükről.

E tevékenység kiterjed a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt. Ez a legszorosabb együttműködést tételezi fel a családdal és tehetségek fejlesztésével foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel. Közös cél a tehetség minél sokoldalúbb kibontakoztatása.

A tehetségfejlesztés lehetőségei tanórán belül

A tanórán belüli tehetségfejlesztés módjai a következők lehetnek: az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése, a tanórákon érvényesülő differenciált képességfejlesztés, választott tantárgyak emelt szintű oktatása, csoportbontás, az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata, a továbbtanulás segítése felkészítő foglalkozásokkal, személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak alkalmazása, a viselkedéskultúra fejlesztése.

Tanórán kívüli tevékenységek

A tanórán kívüli tehetségfejlesztés eszközei a versenyek, vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális stb.), a kiugró tehetségek szakemberekhez való irányítása, akik gondoskodnak a tanulók megfelelő fejlesztéséről. A tehetséggondozó szakkörök, iskolai sportkörben: kézi, kosárlabda-és labdarúgó-bajnokságok, szabadidő foglalkozások (diákkörök, tudományos diákkörök, énekkar, művészeti csoportok, irodalmi színpad, színjátszó csoportok, nyelvvizsgára való felkészítés, emelt szintű érettségire való felkészítés, színház-, múzeumlátogatás), az iskolában rendelkezésre álló tanulási források használata (számítógépes, multimédiás tanulóprogramok) biztosított.

A pedagógiai program és az éves munkaterv tartalmazza azokat a versenyeket, amelyekre felkészítjük a tanulóinkat. (OKTV, OSZTV, SZÉTV, egyéb)

7. A tanulók a szakképző intézményi döntési folyamataiban

„A tanulónak joga van arra, hogy az emberi méltóság tiszteletben tartásával szabadon véleményt nyilvánítson minden kérdésről, az oktatójának munkájáról, a szakképző intézmény működéséről, továbbá tájékoztatást kapjon személyét és tanulmányait érintő kérdésekről, valamint e körben javaslatot tegyen, továbbá kérdést intézzon az intézményvezetőhöz, oktatóhoz, a képzési tanácsához, a diákönkormányzathoz (...)” (12/2020. Kormányrendelet 160.§)

7.1. Diákközgyűlés

A tanulók legmagasabb tájékoztató fóruma a diákközgyűlés, amelynek összehívását a diákönkormányzat vezetője kezdeményezi, a tanév helyi rendjében meghatározottak szerint. A diákközgyűlés napirendi pontjait a közgyűlés megkezdése előtt 15 nappal nyilvánosságra kell hozni.

A közgyűlésen a tanulók kérdéseket intézhetnek a megjelent vezetőkhez, kérhetik problémáik és gondjaik megoldását. A diákok kérdéseire a színhelyen vagy 30 napon belül választ kell adni.

7.2. A tanulók véleménynyilvánításának, a tanulók rendszeres tájékoztatásának rendje és formái

A diákközgyűlésen kívül is joga a tanulóknak, hogy tájékoztatást kapjanak az őket érintő kérdésekről, és hozzájussanak a jogaik gyakorlásához szükséges információkhoz. A tájékoztatás folyamatosságát az osztályfőnök biztosítja. A tanuló javaslatával, kérdésével az iskola vezetéséhez, oktatóihoz fordulhat, és 30 napon belül érdemi választ kell kapnia. Kérdést az osztályfőnök juttatja el érintettekhez, akik személyesen, írásban vagy az osztályfőnökön keresztül válaszolnak. Az iskolai döntések ellen a jogszabályban meghatározott módon jogorvoslattal lehet élni.

Az iskolai tájékoztatás egyéb formái:

- iskolai faliújságon történő hirdetés,
- szóbeli hirdetés,
- ellenőrzőbe beírt információ,
- iskolai körlevél kiadása,
- iskolai rendezvényeken tájékoztatás,
- rendkívüli iskolagyűlés összehívása szünetben,
- iskolai hirdetés az iskolarádióon keresztül,
- KRÉTA-rendszer, Google Classroom.

7.3. Diákönkormányzat (DÖK) működése

A tanulók érdekeik képviselőjére diákönkormányzatot hozhatnak létre. A diákönkormányzat munkáját az e feladatra kijelölt oktató segíti, akit a diákönkormányzat javaslatára az igazgató bíz meg 5 éves időtartamra. (2019. év LXXX törvény)

A diákönkormányzat az oktatói testület véleményének kikérésével **dönt**

- saját működéséről,
- a diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról,

- hatáskörei gyakorlásáról,
- egy tanítás nélküli munkanap programjáról,
- a diákönkormányzat tájékoztatási rendszerének létrehozásáról és működtetéséről.

A diákönkormányzat szervezeti és működési szabályzatát és annak módosítását a diákönkormányzat fogadja el és az oktatói testület hagyja jóvá.

A diákönkormányzat szervezeti és működési szabályzatának és annak módosításának jóváhagyásáról az oktatói testület a jóváhagyásra történő felterjesztést követő harminc napon belül nyilatkozik. A diákönkormányzat szervezeti és működési szabályzatát és annak módosítását jóváhagyottnak kell tekinteni, ha az oktatói testület e határidőn belül nem nyilatkozik.

A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a szakképző intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

A diákönkormányzat véleményét ki kell kérni

- a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
- a tanuló helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,
- a pályázati kiírások, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,
- a szakképző intézményi sportkör működési rendjének megállapításához,
- az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához,
- a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához,
- a házirend elfogadásához.

Azokban az ügyekben, amelyekben a diákönkormányzat véleményének kikérése kötelező, a diákönkormányzat képviselőjét a tárgyalásra meg kell hívni.

A diákönkormányzat feladatainak ellátásához térítésmentesen használhatja a szakképző intézmény helyiségeit, berendezéseit, ha ezzel nem akadályozza a szakképző intézmény működését.

8. A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, az oktató és a szakképző intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

8.1. Kapcsolattartás a szülőkkel

Az intézmény számít a szülők folyamatos segítésére és támogatására. A célunk közös: a gyerekeket, tanulókat a képességeiknek megfelelő legmagasabb szintre hozzuk. Tudjuk azt, hogy szülők nélkül nem lehetünk hatékonyak, nem lehetünk sikeresek. Kiemelt rendezvényeink nem valósulhatnak meg partneri együttműködés nélkül.

Szülői szervezet

Intézményünkben a szülők jogaik érvényesítésére, kötelességeik teljesítése érdekében szülői szervezetet működtetünk.

Az osztályok szülői közösségét az egy osztályba járó tanulók szülei alkotják, akik az iskolai **Szülői Közösségbe** (SzK) tagokat választanak, akik ellátják a szülők képviseletét; elnököt választanak.

Az iskola gondot fordít a szülői igények megismerésére, amelyek formái:

- iskolaválasztást megelőző találkozók,
- az SzK működése,
- szülői értekezlet,
- egyéni beszélgetések,
- fogadóestek,
- rendezvények,
- a kapcsolatépítés közös fórumai (rendezvények, községi bál, kirándulások, szabadidős programok, táborok),
- levelezés, ellenőrző, telefon, digitális napló,
- e-mail, facebook-csoport,
- osztályszintű vagy csoportszintű megbeszélés,
- fegyelmi eljárás esetén egyeztető eljárás lefolytatása,
- mediáció.

Az iskolai élet szervezésében:

- házirend véleményezése,
- Szervezeti és Működési Szabályzat véleményezése,
- társadalmi munka szervezése,
- rendezvények, ünnepek szervezése,
- tanítási időn túli elfoglaltságok megszervezése (szabadidő programok, kirándulás, tábor stb.)

8.2. A szülői közösséggel való kapcsolattartás

Egy-egy osztály szülői szervezetével az osztályfőnök közvetlen kapcsolatot tart.

Az iskolai Szülői Közösséget az iskola tanévenként legalább kétszer hívja össze, ezeken a fórumokon tájékoztatást ad az intézmény munkájáról és feladatairól, valamint meghallgatja választmány véleményét és javaslatait. A választmány elnöke közvetlen kapcsolatot tart az igazgatóval.

8.3. A szülők szóbeli tájékoztatási rendje

A tagiskola a tanulókról a tanév során rendszeres szóbeli tájékoztatást tart. A szóbeli tájékoztatás lehet csoportos és egyéni. A csoportos tájékoztatásnak módja a szülői értekezletek, az egyéni tájékoztatás fogadóesteken történik.

8.4. Szülői értekezletek rendje

Az osztályok szülői közössége számára a tagiskola tanévenként legalább kétszer, a munkatervben rögzített időpontú rendes szülői értekezletet tart az osztályfőnök vezetésével. A szeptemberi - októberi értekezleten a szülők értesülnek a tanév rendjéről, feladatairól, a Házi rend módosításáról. Ekkor bemutatják az osztályban oktató-nevelő oktatókat is. Rendkívüli szülői értekezletet hívhat össze az igazgató, az osztályfőnök és a szülői szervezet képviselője a tanulóközösségen felmerülő problémák megoldására.

A szülői értekezletekkel szemben támasztott elvárások:

- A szülői értekezlet segítse elő a szülői ház és az iskola nevelési elveinek összehangolását, tanulók nevelésében előforduló kérdések megvitatását, a személyiségfejlesztés problémáinak megoldását.
- A nevelés társadalmisításának folyamatában fontos, hogy a szülő és a pedagógus partnerként tevékenykedjék. Így új tartalommal gazdagodhat az iskola és a szülő kapcsolata. Fontosnak tartjuk, hogy a szülők ismerjék a Szakmai programot, az iskola nevelési alapelveit és céljait, terveit és módszereit. Szükségesnek tartjuk, hogy a családokban folyó nevelést megismerjük, hogy hozzájárulhassunk a szülők pedagógiai kultúrájának fejlesztéséhez, vagy az alkalmazott eredményes módszereket nevelésünkbe beillesszük. Úgy véljük, hogy az egyéni problémák megismerésével, szülői tapasztalatok átadásával a célzott nevelőmunkánkat hatékonyabban fejthetjük ki.
- A szülői értekezletekre pedagógusaink mindig alaposan felkészülnek. Az osztályfőnököknek meg kell találniuk azt a megfelelő időpontot, alkalmat, amely a szülők többségének megfelel, és gondoskodnia kell arról, hogy minél több szülő, tanár és más érdekelt ott megjelenhessen. A szülői értekezleten való részvételről az igazgatóhelyettes minden esetben összesítést készít, és azt közzéteszi az oktatói testület számára.
- A szülői értekezleten elhangozhat rövid tájékoztató, beszámoló az iskolát, a tagiskolát, az osztályt érintő bármilyen tanulmányi, pedagógiai, oktatáspolitikai, pszichológiai stb. kérdéssel, de az mindig kapcsolódjon az osztályban soron következő feladatokhoz, az ott folyó tevékenységhez.
- A szülői értekezleteknek az osztályközösség előrehaladását, a tanulmányi eredmények növekedését, a tanulók neveltségének javulását kell eredményeznie, az iskola és a család együttműködése következtében. A szülői értekezleteken foglalkozni kell az elfogadott terv alapján egy-egy nevelési kérdéssel is.
- A szülői értekezletek időpontját az éves munkaterv jelöli ki.

8.5. A szülői fogadóestek rendje

Az intézmény pedagógusai a szülői fogadóesteken egyéni tájékoztatást adnak a tanulókról a szülők számára. A tanév rendjében meghatározottan két alkalommal kerül rá sor. Minden érdeklődő szülő részt vehet ezen a rendezvényen, de a tanárok jelzései alapján a kiemelt problémával (tanulmányi, magatartásbeli, mentális) küszködő tanulók szülei számára az igazgató külön meghívót küld (illetve telefonon értesíti).

8.6. A szülők írásbeli tájékoztatásának rendje

Tájékoztatjuk a szülőket az intézményi élet kiemelkedő eseményeiről és az aktuális információkról is.

A pedagógusok kötelesek a tanulókra vonatkozó minden érdemjegyet és írásos bejegyzést a digitális naplóban vezetni.

Az osztályfőnök indokolt esetben, írásban értesíti a szülőket a tanulók előmeneteléről, magatartásáról és szorgalmáról.

8.7. A szakképzési centrum intézményei és oktatói közötti kapcsolat

Az intézmény életének működési biztonságának fontos területe a kölcsönösen gyümölcsöző partnerkapcsolatok kialakítása és a folyamatos kapcsolattartás az intézmény környezetével. A kapcsolattartás fő elve a kölcsönös előnyökre való törekvés. A Kiskunhalasi SzC-hez tartozó tagintézmények arculatát nagymértékben meghatározza az oktatás színvonala és a diákok viszonya iskolájukhoz. Az arculat javításához hozzájárulhat, ha a térség egységes iskolájában a sikeres pedagógiai tevékenység érdekében összehangolt munka folyik. Ehhez szükséges a folyamatos információcsere és egyeztetés.

8.8. Kapcsolattartás az iskola partnereivel

Az általános iskolák és a szakképző intézmény közötti kapcsolat

Minden továbbtanuló diák számára fontos, hogy képességeihez és elképzeléseihez mérten a lehető legjobb középiskolában folytassa tanulmányait. Ennek kiválasztásában fontos szerepe van az osztályfőnöknek, akinek tanácsát a szülők szinte minden esetben kikérik. Ezért segítséget kell nyújtania iskolánknak, hogy a legszélesebb körű tájékoztatást megkapják a lehetőségekről, és a középiskolák konkrét bemutatkozásával még inkább tudatossá tenni a választást.

Ezt szolgálják a különböző pályaválasztási-beiskolázási rendezvények (szülői értekezletek, szülői kávéház, nyílt napok, szakmák éjszakája stb.). Az iskola elemi érdeke, hogy ezek színvonalasak, informatívak legyenek, vonzó képet alakítsanak ki a szülőkből a nálunk folyó oktatás, szakképzés minőségéről.

Kapcsolattartás a kollégiumi nevelőkkel

Kollégiumi elhelyezésben részesülő diákjaink eredményes képzése, nevelése érdekében igyekszünk minél konstruktívabb kapcsolatot kiépíteni, fenntartani a kollégiumi nevelőkkel.

A kapcsolattartás formái:

- a kollégiumi nevelők havonta legalább egyszer a digitális napló alapján ellenőrzik a kollégista diákok érdemjegyeit, tanulmányi előmenetelét;
- személyes információcsere, beszélgetések szaktanárok, osztályfőnökök és a kollégiumi nevelők között;
- kollégiumi nevelők részvétele az iskolai rendezvényeken;
- iskolai pedagógusok részvétele a kollégiumi rendezvényeken;

8.9. Az iskola külső kapcsolatrendszere

A gyermekjóléti szolgálatok és az iskola kapcsolata

A nevelő-oktató munka folyamatában az intézmény a gyermekjóléti szolgálatokkal folyamatos kapcsolat kialakítására törekszik. Minden gyermeknek joga, hogy a képességeihez mért legjobb oktatásban részesüljön, figyelemmel kísérik fejlődését, környezetét. Ezért fontos, hogy mindkét fél a kölcsönös együttműködésre, rendszeres információcserére törekedjen.

Kulturális intézmények és az intézmény kapcsolata

A településeken működő kulturális intézményekkel, könyvtárakkal, alapfokú művészeti intézményekkel folytatjuk a kialakult jó együttműködést. Közös lehetőséget adunk arra, hogy tanulóink megismerjék és használják ezen intézmények szolgáltatásait. Ezeket a lehetőségeket az osztályfőnöki programokban, szabadidős rendezvényekben felhasználjuk. Tanulóinkat ösztönözzük, hogy szervezett vagy egyéni formában vegyenek részt a kulturális intézmények által szervezett rendezvényeken, kiállításokon, színházi és mozielőadásokon.

Egészségügy és az intézmény kapcsolata

A helyi egészségügyi szervekkel, iskola-egészségügyi szolgálattal a tanulók érdekében szoros kapcsolatot alakítottunk ki, amelynek ápolása minden dolgozónak kötelessége. Az iskolaorvosok elvégzik az előírt szűréseket, a szakmai alkalmassági vizsgálatokat. Az intézmény fontos feladatának tekinti, hogy a tanulók fogászati szűrése teljes legyen, ezért a törvényben meghatározott kötelezettségeinek eleget éve és azon túl is rendszeres kapcsolatot tart fenn az iskola-fogászattal.

Család és az iskola kapcsolata

A szakképző intézményben folyó nevelés – oktatás háromszereplős (diákok – iskola – szülők) folyamatában az iskola a szülőkkel való egyenrangú kapcsolat kialakítására törekszik. Hiszen a gyerekek oktatásában – nevelésében az iskola a szakmaiságot, a család pedig a biztos „háttérrel” jelenti. A kettő harmonikus egységében tud a legeredményesebben fejlődni a gyermek. Ezért fontos, hogy az iskola és a család a legfontosabb alapértékekben megegyezzen, és hogy rendszeres információcserére és kölcsönös együttműködésre törekedjen mindkét fél.

(A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény 70-72. §-a kitér a szülők kötelességeire és jogaira.)

Kapcsolat a Munkaügyi Központtal

Felvesszük, és rendszeressé tesszük a kapcsolatot a Munkaügyi Központtal, hogy közös munkával a leghatékonyabb módon segítsük elő a tanulóink továbbtanulását, szakmaválasztását.

Az intézmény és a média kapcsolata

Intézményünk a megfelelő iskolakép kialakítása érdekében, a tanulók és pedagógusok eredményes munkájának ismertetésére folyamatos kapcsolatot ápol a Kiskunfélegyházán működő médiával.

Az intézmény és a rendőrség kapcsolata

A rendőrséggel együttműködve folytatjuk közlekedésbiztonsági tevékenységünket, és a káros szenvedélyek elleni megelőző küzdelmet.

Az intézmény, gyakorlati képzőhely és a kamarák kapcsolata

Rendszeres a kapcsolatunk a gyakorlati képzőhelyekkel, a vállalkozói környezettel. Fontos partnereink a gazdasági élet szereplői, a különféle szakmai szervezetek és cégek, kamara. Részt veszünk a helyi és az országos szakmai érdekképviseleti tevékenységben.

9. Tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata

9.1. Általános szabályok

A vizsgaszabályzat célja a tanulók tanulmányok alatt tett vizsgái lebonyolítási rendjének szabályozása a szakképzési törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) - rendelet (XXVI. és XXXV. fejezet) figyelembevételével.

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- **osztályozóvizsgákra;**
- **különbözeti vizsgákra;**
- **javítóvizsgákra;**
- **pótló vizsgákra**
- **és az ágazati alapvizsgára vonatkozik.**

A vizsga a vizsgázó számára díjtalan.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozóvizsgára jelentkezik;
- akit az oktatói testület határozatával osztályozóvizsgára utasít;
- aki különbözeti vizsgára jelentkezik;
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít;
- illetve aki ágazati alapvizsgát tesz.

Kiterjed továbbá az intézmény oktatói testületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízottjaira.

9.2. Osztályozóvizsga

A felsőbb évfolyamba lépéshez szükséges osztályzatai megállapításához, vagy egy adott tantárgyból félévi vagy év végi osztályzat megszerzéséhez a tanulónak osztályozóvizsgát kell tennie, ha

- a jogszabályban megengedett időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozóvizsgát tehet; (összesen 250 órát meghaladó hiányzás; az adott tantárgyból, a hiányzás meghaladja az éves óraszám 30%-át);
- külföldi tartózkodás, magántanulói státusz, illetve egyéb ok miatt az igazgató engedélyezte számára az osztályozóvizsga letételét;
- felmentették a kötelező foglalkozásokon való részvétel alól, de osztályozóvizsga letételére kötelezték (például sportolók esetében – testnevelés);
- tanulmányi idejének megrövidítését engedélyezték egy vagy több tantárgyból, illetve valamennyi tantárgyból (az előírtnál rövidebb idő alatt tehet);
- más iskolából lépett át, és az előzőekben nem tanult tantárgyakból (például idegen nyelv) vizsga letételére kötelezték;
- a tanórákon nem tanult tantárgyból, de az iskola helyi tantervében szereplő tantárgyból osztályozóvizsga letételére jelentkezett.

Az osztályozóvizsgálattal kapcsolatban a következők szerint kell eljárni:

- Osztályozóvizsga évente két vizsgaidőszakban tehető, az aktuális tanév munkatervében megjelölt időpontban. Az igazgató ettől eltérő időpontot is kijelölhet. A vizsga pontos időpontjáról a vizsgázó, illetőleg a szülő minimum a vizsga előtt két héttel értesítést kap (postai úton, e-napló vagy/és honlap).
- Egy vizsgaidőszakban legfeljebb 2 évfolyam tananyagából tehető osztályozóvizsga.
- Három évfolyam anyagából csak rendkívül indokolt esetben; igazgatói engedéllyel lehet vizsgázni.
- Az osztályozóvizsga letételét az igazgató engedélyezi.
- Az igazgató, a vizsgázó külön kérelmére engedélyezheti, hogy a vizsgázó az előre meghatározott időponttól eltérő időben tegyen vizsgát.
- Abból a tantárgyból, mely az iskola szakmai programjában nem szerepel, igazgatói engedéllyel más iskolában, vendégtanulói jogviszonyban lehet osztályozóvizsgát tenni. (A vendégtanulói jogviszonyt a fogadó intézmény igazgatója létesíti a tanulóval.) Ez esetben az osztályozóvizsgákra a fogadó intézmény vizsgaszabályzatának rendelkezései vonatkoznak.
- Vendégtanulói jogviszonyban, iskolánkban vizsgázó tanuló vizsgáira e vizsgaszabályzat vonatkozik.
- Indokolt esetben a tanuló más iskolában is jelentkezhet a vizsga letételére. Erre az engedélyt az igazgató adja.
- Az osztályozóvizsga napján a tanuló mentesül a tanórák látogatásának kötelezettsége alól.

9.3. Különbözeti vizsga

Csoportváltás, osztályváltás, iskolaváltás, külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként előírhatja az intézmény a különbözeti vizsga letételét. Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet iskolánkban a megkezdni tervezett évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanítunk, s amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres továbbhaladásnak, a magasabb évfolyamra lépésnek.

A különbözeti vizsgák időpontját az igazgató határozza meg, alapesetben az osztályozóvizsgák vagy javítóvizsgák időpontjában.

A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az igazgatónak határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében. A vizsga letétele feltétele lehet az adott évfolyamon, adott csoportban/osztályban a következő évfolyamba lépésnek.

9.4. Javítóvizsga

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha

- a tanév végén - legfeljebb három tantárgyból - elégtelen osztályzatot kapott,
- az osztályozóvizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

Javítóvizsga augusztus 15. és augusztus 31. között szervezhető. A vizsganapokat az aktuális tanév munkaterve határozza meg. Különleges esetben, ettől eltérő időpontot az igazgató, a tanuló kérésére kijelölhet.

A tanulót a vizsga eredményéről tájékoztatni kell legkésőbb az adott vizsgaidőszak utolsó szóbeli vizsgáját követő napon.

A javítóvizsgával kapcsolatosan az alábbiak szerint kell eljárni:

- A javítóvizsgára utasított tanuló az igazgató által megállapított napon javítóvizsgát tehet.
- A javítóvizsga követelményeiről, témaköreiről a tanuló az iskola honlapjáról tájékozódhat.
- A vizsga pontos időpontjáról a vizsgázó, illetőleg a szülő a vizsga előtt értesítést kap (szóban, postai úton, e-napló vagy/és honlap vagy faliújság).
- A javítóvizsga indokolatlan elmulasztása osztályismétlést jelent.
- A tanuló az adott tanítási év végén (legkésőbb június 30-áig) jelentkezik a javítóvizsgára. A vizsga kezdete előtt legalább 15 perccel.
- A rendkívüli okból, igazgatói engedéllyel elhalasztott javítóvizsgára készülő tanulónak részt kell vennie a következő felsőbb osztály tanulmányi munkájában, mulasztásait szabályosan igazolnia kell, munkáját a többi tanulóhoz hasonlóan kell elbírálni. A javítóvizsga sikeres letétele után a tanuló az osztálynak végleges tagja lesz, sikertelen vizsga esetén az előző osztályt kell megismételnie.
- Ha a vizsgáról neki felróható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedély nélkül eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné vizsgája eredménytelen, így az osztályismétlést von maga után. Szabálytalanság esetén az érettségi/szakmai vizsgaszabályzatban foglaltakhoz hasonlóan kell eljárni.

9.5. Pótló vizsga

Pótló vizsgát tehet a vizsgázó, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására.

Az igazgató hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó pótló vizsgát tegyen, ha ennek feltételei megteremthetők.

A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

A pótló vizsgára jelentkezéskor a tanuló írásban nyilatkozik arról, hogy az eddig teljesített vizsgarész beszámítását kéri-e.

A pótló vizsga időpontját egyéni elbírálás alapján az igazgató jelöli ki.

9.6. Független vizsgabizottság előtt zajló vizsga

A független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát a szakképzési államigazgatási szerv szervezi.

A tanuló - kiskorú tanuló esetén a szülője - a félév vagy a tanítási év utolsó napját megelőző harmincadik napig, a 164. §-ban meghatározott esetben az engedély megadását követő öt napon belül jelentheti be, ha osztályzatának megállapítása céljából független vizsgabizottság előtt kíván számot adni tudásáról. A bejelentésben meg kell jelölni, hogy milyen tantárgyból kíván vizsgát tenni.

Az iskola igazgatói a bejelentést nyolc napon belül továbbítják a kormányhivatalnak, amelyik az első félév, valamint a tanítási év utolsó hetében szervezi meg a vizsgát.

A tanuló - kiskorú tanuló esetén a szülője - a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy amennyiben bármely tantárgyból javítóvizsgára utasították, akkor azt független vizsgabizottság előtt tehesse le. Az iskola a kérelmet nyolc napon belül továbbítja a szakképzési államigazgatási szervnek.

A vizsgabizottságnak nem lehet tagja az az oktató, akinek a vizsgázó hozzátartozója, továbbá aki abban a szakképző intézményben tanít, amellyel a vizsgázó tanulói jogviszonyban áll.

9.7. A tanulmányok alatti vizsgák szervezésének legfontosabb alapelvei

A vizsgabizottság minimum három főből áll: elnök, kérdező tanár, ellenőrző tanár.

Az elnök felel a szabályok betartásáért, ellenőrzi a vizsgázók adatait, vezeti a jegyzőkönyvet, ha kell szavazást rendel el.

A kérdező tanárnak megfelelő végzettséggel kell rendelkeznie, lehetőség szerint az kérdezze a tanulót, aki előzőleg tanította.

Az ellenőrző tanár lehetőség szerint szakos tanár, felel a vizsga szabályszerűségéért.

Az igazgató felel a vizsgák szabályos lebonyolításáért.

9.8. Az írásbeli vizsgák általános szabályai

Egy vizsganapon három írásbeli vizsga tehető le, de közöttük 15 perc pihenőidőt kell biztosítani.

A lebonyolítás szabályai a következők:

- Az írásbeli vizsga időtartama tantárgyanként és évfolyamonként maximum 60 perc.
- A tanteremben minden padban csak egy diák ülhet.
- A tanuló csak az iskola bélyegzőjével ellátott papíron, feladatlapon dolgozhat. A feladatlapon fel kell tüntetni a tantárgy megnevezését, a vizsga dátumát, a tanuló nevét, osztályát, az évfolyamot, amelynek tananyagából vizsgázik a tanuló.
- A vizsgán használható segédeszközöket a szaktanár tájékoztatása alapján a tanuló hozza magával.

- Ha a vizsgáztató pedagógus az írásbeli vizsgán szabálytalanságot észlel, elveszi a vizsgázó feladatlapját, ráírja, hogy milyen szabálytalanságot észlelt, továbbá az elvétel pontos idejét, aláírja és visszaadja a vizsgázónak, aki folytathatja az írásbeli vizsgát. A vizsgáztató pedagógus a szabálytalanság tényét és a megtett intézkedést írásban jelenti az iskola igazgatójának, aki az írásbeli vizsga befejezését követően haladéktalanul kivizsgálja a szabálytalanság elkövetésével kapcsolatos bejelentést.

Az írásbeli vizsga javítása

- Az igazgató által megbízott javítótanár az írásbeli dolgozatot piros tollal kijavítja, a tanuló hibáit jelöli, ráírja a %-os eredményt, és az osztályzatot.
- Ha a szaktanár arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközöket használt, rávezeti a feladatlapra és értesíti az igazgatót.

Az írásbeli jellegű gyakorlati vizsgán (például informatika) az írásbeli szabályai szerint kell eljárni.

9.9. A szóbeli vizsgák általános szabályai

A szóbeli vizsgát az iskola tanáraiból alakított vizsgabizottság előtt kell megtartani. A vizsgabizottság legalább három tagból áll, s amennyiben lehetőség van, a vizsgabizottságba legalább két olyan pedagógust kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására. A vizsgabizottság kérdező tanára lehetőleg az a tanár legyen, aki a tanulót előzőleg tanította.

A legfontosabb szabályok a következők:

- Egy napon legfeljebb három szóbeli vizsga tehető le.
- A vizsgázónak a vizsga előtt minimum 15 perccel kötelező megjelennie.
- Az egyes tantárgyak szóbeli vizsgáihoz szükséges segédeszközökről a kérdező tanár gondoskodik (kivétel számológép, azt a vizsgázónak kell hoznia).
- A szóbeli vizsgán minden vizsgázó tételt húz egy adott évfolyam tananyagából, majd a tantárgyához kapcsolódó segédeszközökkel készül az önálló feleletre. A tanulónak az általa kihúzott tétel kidolgozására minimum 30 percet kell biztosítani (kivéve az idegen nyelv – 15 perc). A tételben szereplő kérdések megoldásának sorrendjét a vizsgázó határozza meg.
- Vizsgázók a vizsgateremben egymással nem beszélhetnek, egymást nem segíthetik.
- A feleletek maximális időtartama 15 perc. A felelet során a tanuló a felkészülési idő alatt készített jegyzeteit használhatja.
- A feleletek alatt legalább három vizsgabizottsági tagnak jelen kell lennie.
- Az a tanuló, aki a húzott tétel anyagában teljes tájékozatlanságot árul el, azaz feleletének értékelése nem éri el az elégséges szintet, egy alkalommal póttételt húzhat. Ez esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felelni és egész pontra fel kell kerekíteni, majd az osztályzatot ennek alapján kell kiszámítani.
- A vizsgázó segítség nélkül, önállóan felel, de ha önálló feleletét önhibájából nem tudja folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vét, a vizsgabizottság tagjaitól segítséget kaphat. A vizsgabizottság tagjai a tétellel kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehetnek fel, ha meggyőződtek arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte, vagy a tétel kifejtése során önálló feleletét önhibájából nem tudta

folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vétett. A vizsgázó a tétel kifejtése során akkor szakítható félbe, ha súlyos tárgyi, logikai hibát vétett, vagy a rendelkezésre álló idő eltelt.

- Ha a vizsgázó a feleletet befejezte, a következő tantárgyból, vagy ugyanazon tantárgy következő évfolyamának anyagából történő tételhúzás előtt legalább tizenöt perc pihenődöt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgahelyiséget elhagyhatja.
- Ha a szóbeli vizsgán a vizsgázó szabálytalanságot követ el, vagy a vizsga rendjét zavarja, a vizsgabizottság elnöke figyelmezteti a vizsgázót, hogy a szóbeli vizsgát befejezheti ugyan, de ha a szabálytalanság elkövetését, a vizsga rendjének megzavarását a vizsgabizottság megállapítja, az elért eredményt megsemmisítheti. A figyelmeztetést a vizsga jegyzőkönyvében fel kell tüntetni. (A szabálytalanság elbírálásában a 20/2012. EMMI rendelet 69.§ (6-7), illetve 71.§ (6) bekezdésében foglaltak szerint kell eljárni.)
- Osztályozóvizsga esetén a szóbeli vizsgát évfolyamonként eltérő időpontban kell lebonyolítani, hiszen a felsőbb évfolyam vizsgájának szóbeli részére csak akkor bocsátható a vizsgázó, ha az alacsonyabb évfolyam vizsgáján megfelelt. A vizsgázó kérésére az igazgató engedélyezheti, hogy ilyen esetben vizsga egy napon legyen.

A szóbeli jellegű gyakorlati vizsgán (például testnevelés) a szóbeli szabályai szerint kell eljárni.

9.10. A gyakorlati vizsgák általános szabályai

A gyakorlati vizsgarész szabályait akkor kell alkalmazni, ha a tantárgy oktatási és képzési programjában meghatározott követelményei eltérő rendelkezést nem állapítanak meg.

A gyakorlati vizsgát az iskola tanáraiból alakított vizsgabizottság előtt kell megtartani. A vizsgabizottság legalább három tagból áll, és amennyiben lehetőség van, a vizsgabizottságba legalább két olyan oktatót kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására. A vizsgabizottság kérdező tanára lehetőleg az a tanár legyen, aki a tanulót előzőleg tanította.

Az elnöki teendőket az igazgató által megbízott oktató látja el.

A legfontosabb szabályok a következők:

- A gyakorlati vizsga feladatokat az iskola igazgatója hagyja jóvá.
- A gyakorlati vizsgarészt akkor lehet megkezdeni, ha a vizsgabizottság elnöke meggyőződött a vizsgafeladatok elvégzéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek meglétéről.
- A gyakorlati vizsgarész megkezdése előtt a vizsgázókat tájékoztatni kell a gyakorlati vizsgarész rendjéről és a vizsgával kapcsolatos egyéb tudnivalókról, továbbá a gyakorlati vizsgarész helyére és a munkavégzésre vonatkozó munkavédelmi, tűzvédelmi, egészségvédelmi előírásokról.
- A gyakorlati vizsgafeladatok végrehajtásába a vizsgafeladatok ismertetésének ideje nem számít bele. A gyakorlati vizsgarész végrehajtáshoz rendelkezésre álló idő feladatok szerinti megosztására vonatkozóan a vizsgafeladatok leírása tartalmazhat rendelkezéseket. Nem számítható be a vizsgafeladatok végrehajtására rendelkezésre álló időbe a vizsgázónak fel nem róható okból kieső idő.
- A gyakorlati vizsgarészt – a vizsgafeladatok számától függetlenül – egy érdemjeggyel kell értékelni.

- A vizsgázó gyakorlati vizsgarészre kapott érdemjegyét a vizsgamunkára, a vizsga helyszínén készített önálló gyakorlati alkotásra vagy a vizsga helyszínén bemutatott gyakorlatra kapott osztályzatok alapján kell meghatározni.

9.11. A vizsga értékelése

A vizsgán nyújtott tanulói teljesítmény értékelése az adott tantárgyi munkaközösség által elfogadott értékelési rendszere szerint történik.

- A vizsga nem ismételhető meg.
- A vizsgáról jegyzőkönyvet kell vezetni.
- A vizsga eredményét a törzslapba és a bizonyítványba a megfelelő záradékkal be kell vezetni.
- Az eredményhirdetés szóban történik.
- Az egyes tantárgyak vizsgaanyagait az oktatási és képzési programban rögzített témakörök adják.
- A tantárgyat tanító oktató hatáskörébe tartozik a vizsgafeladatok összeállítása.

10. A felvétel és az átvétel szabályai

10.1. A felvétel általános szabályai

„148. § (1) Az általános iskolai tanulónak a szakképző intézménybe általános vagy rendkívüli felvételi eljárás keretében történő felvételére a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 26-44. §-át kell alkalmazni a (2) bekezdésben és a 149-153. §-ban meghatározott eltérésekkel.

149. § (1) A szakképző intézmény a felvételi tájékoztatóban közzéteszi az általa oktatott szakmák körét és azok ágazatát.

A jelentkező - az előkészítő évfolyamra történő jelentkezés kivételével - a felvételi kérelemben az általa választott szakma ágazatára jelentkezik.

Az igazgató a felvételi kérelmekről a jelentkező általános iskolai tanulmányait igazoló bizonyítványában, illetve félévi értesítőjében szereplő értékelése, minősítése alapján dönt.” (12/2020. (II. 7. Kormányrendelet)

A nyelvi előkészítő osztályba való jelentkezés esetén iskolánk idegen nyelvi (angol vagy német – a tanult nyelvből) elbeszélgetést tart, amelynek időpontját a tanév rendje határozza meg.

10.2. Átvételi feltételek más középiskolából vagy a szakképző iskola másik osztályából

Iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként írhatja elő az iskola a különbözeti vizsga letételét.

Más intézményekből érkező tanuló átvételének adminisztratív feltétele, hogy a tanuló életkora a jogszabályban előírtaknak megfelelően, illetve kiskorú tanuló esetében a szülő személyesen nyilatkozzon gyermeke iskolaváltoztatási szándékáról.

Az átvételhez a tanuló év végi vagy félévi bizonyítványát, tanév közben a napló kivonatát be kell mutatni. Ha egy tanuló egy másik iskola másik iskolatípusából jelentkezik, az igazgató egyéni elbírálás alapján dönt a különbözeti vizsga vagy az évfolyamismétlés szükségességéről.

Különbözeti vizsgát a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja. Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet az szakképző intézmény a megkezdni tervezett évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanított, és amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres továbbhaladásnak, a magasabb évfolyamra lépésnek.

Ha más intézményben, adott évfolyamnál a közismereti tantárgy(ak) követelményeit teljesítette, és a két intézmény oktatási programja és képzési programja szerinti tantárgyi ismeretanyag megegyezik, vagy az óraszám közötti különbség nem haladja meg 15 %-ot, különbözeti vizsga letétele nélkül folytathatja intézményünkben tanulmányait. Szakmai tantárgyakból az ismeretanyag jelentős különbözősége esetén különbözeti vizsga előírható.

A különbözeti vizsgára tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni. A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor tájékoztatni kell.

A szabályosan megtartott különbözeti vizsga nem ismételtető. Sikertelen különbözeti vizsga esetén a tanuló javítóvizsgát tehet.

Az iskolában tartott különbözeti vizsga esetén az igazgató engedélyezheti, hogy a vizsgázó előre meghatározott időponttól eltérő időben tegyen vizsgát.

A technikumi tanuló – kiskorú esetében a szülő - kérelmet nyújthat be a igazgatónak másosztályba történő átlépési szándékáról. Ennek elbírálásáról az igazgató határoz.

A szülő a befogadó tagintézmény igazgatójának határozata ellen 3 napon belül kifogással élhet az igazgatónál.

A tanuló átvétele már megkezdett szakmai képzésbe csak akkor lehetséges, ha a vonatkozó programterv minden tantárgyi követelményét a tanuló teljesítette. A tantárgyi pontos követelményeket a tagintézmény igazgatója határozza meg szakmai munkaközösségek, a tantárgyakkal érintett szaktanárok véleményének megkérdezését követően.

11. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Célok:

- Az ismeretátadás célcsoportjának bővítése
- A diákok ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék fel az alapvető vészhelyzeteket;
- tudják az egyes sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb segélynyújtási módokat;
- segélynyújtással, élettannal, anatómiával kapcsolatos alapfogalmak megismerése;

Fejlesztés:

- A tanulókat fel kell készíteni arra, hogy megfelelően tudjanak reagálni az egészséget vagy az életet veszélyeztető helyzetekben. Ebbe a folyamatba bevonjuk az iskolaorvost és a védőnőt is.
- Törekedni kell arra, hogy a valóságban is előforduló helyzetek szimulálásával a gyakorlati technikákat is sajátítsák el.
- Iskolánk rendelkezik újraélesztő-készülékkel, ennek szakszerű kezelésének megtanulására lehetőséget teremtünk.
- A tanulóknak fel kell tudniuk ismerni a vészhelyzeteket és tudniuk kell szakszerű segítséget hívni.
- Az elsősegélynyújtás magában foglalja a tájékozdó betegvizsgálatot, a sérült/beteg megfelelő testhelyzetbe hozását, a vérzéscsillapítást, az elsődleges sebellátást, a sebkötözést, a rándulások, ficamok és törések megfelelő rögzítését, a légutak eszköz nélküli biztosítását és az újraélesztést.
- A szakszerű segítség megérkezésekor a tanulók adekvát módon be tudnak számolni a történekről, a sérült/beteg állapotáról és az elvégzett beavatkozásokról.
- A sérült személy személyiségi jogait biztosítani kell az ellátás során.

Tanórai keretek:

- testnevelés: veszélyhelyzetek, baleset megelőzés,
- osztályfőnöki órák: alapfogalmak, elsődleges feladatok, kommunikáció, megközelít ő magatartás

Tanórán kívüli lehetőségek:

- sportfoglalkozások,
- túrázás,
- tematikus napok,
- szakkör, önképző körök,
- versenyek,
- egyéb rendezvények, előadások.

A pedagógusok fő célja a motiváció megteremtése lehet, ezt követően érdemes a diákokat valamilyen célszervezethez irányítani (Ifjúsági Elsősegélynyújtók, Magyar Vöröskereszt).

SZAKMAI PROGRAM

II. Egészségfejlesztési Program

*KISKUNHALASI SZAKKÉPZÉSI
CENTRUM
KISKUNFÉLEGYHÁZI
KÖZGAZDASÁGI TECHNIKUM*

12. Előszó

„Mens sana in corpore sano – Ép testben ép a lélek”

Magyarország Alaptörvénye XX. cikk (1) bekezdése szerint „Mindenkinek joga van a testi és lelki egészséghez”.

A 2015. évben elfogadásra került „Egészséges Magyarország 2014-2020” című stratégia az Alaptörvénnyel összhangban meghatározta a fő népegészségügyi célokat és tennivalókat, melyek közt az egyik kiemelkedően fontos beavatkozás a teljeskörű iskolai egészségfejlesztés (továbbiakban rövidítve: TIE).

A TIE az egészség megőrzését, fejlesztését, a betegségek hatékony megelőzését, az egészségtudatos magatartást és az egészségismereten alapuló szemléletet elősegítő iskolai tennivalók összefoglaló neve. A TIE a köznevelésre vonatkozó jogszabályokban 2012 óta előírásként szerepel, de számos más, vonatkozó jogszabály is támogatja, iskolánk a szakmai program részeként az egészségfejlesztési programjában¹ ezeket a jogszabályi előírásokat és szakmai elvárásokat foglalja egységbe.

¹ 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 2§ (2) b.

13. A KSZC Kiskunfélegyházi Közgazdasági Technikum egészségfejlesztési programja

Az egészségmegőrzés az egészséges embernek az egyéni, közösségi és társadalmi felelősség felismerésén alapulva, megfelelő lehetőségek létrehozásával az „egészségi jólét” állapotának megtartására irányul.

Az egészség megőrzési szemlélethez és gyakorlathoz szükséges: a megfelelő egészségkultúra, a megfelelő egészségpolitika, a megfelelő gazdasági háttér.

Az egészségkultúra alapvető feltétele, hogy az egyén betartja az egészség megőrzésének szabályait, indokoltan és időben fordul az egészségügyi szolgálathoz, az ott kapott tanácsokat betartva együttműködik az egészségügyi szolgálattal.

Az egészségért való felelősség az egészségmegőrzésre irányul, melynek kialakítását egymásra épülő összetevők, a helyes egészségi ismeretek, a pozitív attitűdök, a kívánt magatartás és az öntevékenység teszik teljessé.

14. Helyzetleírás

A magyar népesség egészségi állapotára jellemző kedvezőtlen adatok (születéskor várható élettartam, megbetegedési és halálozási arányszám, krónikus nem fertőző betegségek előfordulása) régóta ismertek.

A kedvezőtlen egészségmagatartás összefügg a szocializációs folyamattal. A szocializáció egyik intézményes színhelye az iskola, amely a szükséges képességek és készségek kialakításában meghatározó szerepet játszik.

Az egészség, mint életvezetési érték a tanórán és a tanórán kívüli szabadidős programok középpontjában áll. A fiatal korosztály egészségmagatartása döntő mértékben meghatározza a jövő felnőtt lakosságának egészségi állapotát és a társadalomra háruló egészségterhet.

Iskolánk a szakképzésről szóló törvény és a nemzeti köznevelésről¹ szóló törvény törekvéseit figyelembe véve alakította ki egészségfejlesztési stratégiáját.

Az általunk vallott egészségfejlesztési alapelvek, célok:

- A tanulók felkészítése aktív szerepvállalásra egészségük megőrzése érdekében.
- Egyenlő esély biztosítása az egészséges életkezdesre és az egészség megtartására.
- A tanulók és a tantestület egészségének védelme és egészségének fejlesztése, holisztikus szemlélet kialakítása.
- Együttműködés az egészségügyi (iskolaorvos, védőnő)- és ifjúságvédelmi szakemberekkel, szülőkkel.
- A kiszűrt betegségek követése, a tanuló támogatása.
- Tanítási órákon és tanítási időn kívüli szabadidős egészségnevelési programok szervezése.
- Egészséges környezet megteremtése.
- Egészséges életmód kialakításának elősegítése.

¹ 2011. évi CXCV. törvény 78§ (3)

15. Az egészségfejlesztés szerepe, jelentősége az iskola nevelési programjában

Az ember egyszerre biológiai és szociális lény, ezért nemcsak genetikailag, hanem társadalmilag is meghatározott helye és szerepe van a környezetében. Az egészségfejlesztés (melynek része az egészségnevelés) ezért nemcsak orvosi, hanem nevelési kérdés, amely iskolánkban nagy jelentőséggel bír¹.

Az egészségi állapotot négy alapvető tényező határozza meg:

- a genetikai tényezők,
- a környezeti tényezők,
- az életmód,
- az egészségügyi ellátó rendszer működése.

A testi és lelki egészség elválaszthatatlan egymástól. A betegség tünetei és a fejlesztés eredményei könnyebben mérhetők, ezért előfordul, hogy az egészség fogalmán néha csak a testi egészséget értik. Sajnos napjainkban a serdülők és a fiatal felnőttek között egyre gyakoribbak a pszichoszomatikus elváltozások, iskolánkban is több tanuló küzd pszichés és/vagy magatartási zavarokkal. Sok feladatot adnak a tanulási problémákkal küzdők is.

Az egészségfejlesztési program összeállítása és megvalósítása csoportmunkában történik².

Az egészségfejlesztési csoport tagjai intézményünkben:

- az igazgató vagy megbízottja,
- az osztályfőnöki munkaközösség vezetője,
- iskolaorvos, védőnő,
- iskolapszichológus,
- testnevelők,
- diákönkormányzatot segítő pedagógus,
- a fejlesztő pedagógus és ifjúságvédelmi felelős

15.1. Az egészségfejlesztési csoport feladatai:

- Az iskolaorvos és védőnő közreműködik az iskola (tagintézmények) egészségfejlesztő programjának összeállításában,
- Éves gondozási terv elkészítése az iskolavédőnő által a tagintézmény-vezetővel egyeztetve.

15.1.1. A védőnő gondozási tevékenysége:

- 1) Védőnői alapszűrések a vonatkozó módszertani irányelvek szerint,
 - a) az egészségügyi alkalmassági vizsgálatok megszervezése és lebonyolítása (a tanulók részére),

¹ 2019. évi LXXX. törvény 123. § (2) 22.

² 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról: 128§

- 2) Kampányszerű védőoltások felvételének megszervezése,
 - a) a fogyatékkal élő és krónikus betegségben szenvedő tanulók gondozásában való részvétel, állapotuk rendszeres nyomon követése,
 - b) a tanulók és a pedagógusok elsősegélynyújtásra történő felkészítésében való részvétel,
 - c) közreműködés az tagintézmény egészséget támogató környezet-egészségügyi, balesetvédelmi, táplálkozás-egészségügyi, higiénés-járványügyi feltételeinek kialakításában,
- 3) Tanácsadás az iskolaorvossal együttműködve, preventív feladatok ellátása,
 - a) egyéni, vagy csoportos védőnői tanácsadás, egészségfejlesztés, egészségnevelés,
 - b) felkért előadóként tanórai keretben egészségfejlesztő előadás tartása, csoportos egészségfejlesztő foglalkozások tartása,
 - c) fogadóóra tartása (heti egy alkalommal), szülői értekezleten részvétel, tanácsadás, szükség szerint családlátogatás.
 - d) a tanévre szóló egészségfejlesztési program összeállítása,
- 4) Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos programok megszervezésének, lebonyolításának, ellenőrzésének követése,
 - a) közvetlen kapcsolat tartása a diákönkormányzattal (tanulói ötletek, problémák, eredmények),
 - b) közreműködés a tanulók mentális állapotának javításában,
 - c) az iskolai agresszió/bántalmazás megelőzése, megfékezése, szerepvállalás a családokkal való kapcsolattartásban,
 - d) városi mentálhigiénés munkaközösségi feladatokban való részvétel (egészségügyi, drogprevenció).

Az egészségfejlesztő munka fontos eleme az iskolafogászati ellátás (szűrések és gyógyító munka) biztosítása a tanulók részére. Tanévenként egy alkalommal történnek szűrések és kezelések a szorgalmi időben.

Intézményünkben évente többször véradást szerveznek, amelyen a tanulók, pedagógusok is részt vehetnek. Ezzel felhívják a tanulók figyelmét a véradás fontosságára és egyben segítik a vérellátó szolgálat munkáját.

Az egészségfejlesztést a tanítási órák keretében – egyes témakörökhöz kötötten -, szakmai órák keretében, versenyeken, tanítási órán kívüli foglalkozások keretében végzik az iskola pedagógusai, illetve a felkért szakemberek.

15.2. Az egészségfejlesztés szakmai tartalma:

15.2.1. Egészségnevelés a testnevelés órákon

15.2.2. 9-10. évfolyam

A serdülőkor időszakában következik be a hirtelen, gyors hossznövekedés, ezért fő feladat ebben a korban a mély hátizmok további erősítése, kifejlesztése. Váljon szokásokká a sportkörnyezet higiénéjára, tisztaságára, a rendszeres mosakodásra, tisztálkodásra órák után. Ismerjék és alkalmazzák a tanulók azokat az alapvető versenyzési és játékszabályokat, amelyek a tanult sportágakban a tanórai és a tanórán kívüli versenyzést és játékot biztosítják. Rendelkezzenek a tanulók

elméleti ismeretekkel az alapképességek fejlesztésének élettani háttéréről, amelynek ismeretében tudatosan alkalmazhatják a megismert képességfejlesztő módszereket. Ismerjék az alkalmazott új gyakorlatok esetében is az intenzitás és a terjedelem-növelés lehetőségeit. Ismerjék a tartós terhelés, az aerob állóképesség fejlesztés alapelveit, tudják mérni, ellenőrizni.

15.2.3. 11-12. évfolyam

Legyenek képesek önfejlesztésre, önellenőrzésre önállóan és önirányítottan tudjanak edzőmunkát végezni. Legyenek képesek különböző egyéni és csapat sportteljesítményeket szempontok szerint értékelni. Váljon mind tudatosabbá magatartásuk a szabadidőben végzett sportolásban, edzettségük növelésében, érezzék felelősséget saját magukkal, életmódjukkal szemben. Rendelkezzenek a tanulók ismeretekkel az erőt, a gyorsaságot és az állóképességet fejlesztőprogramok összeállításáról.

A mindennapos testmozgásban lehetőség van arra, hogy a tanításhoz, tanuláshoz szükséges tulajdonságokat megerősítsük. A diák legyen erős, kitartó, becsületes és szorgalmas, ne legyen fáradékony, bírja a tanítással, tanulással járó idegi és fizikai terhelést.

15.2.4. DSK

Mindennapos testmozgáshoz kapcsolódó iskolai testmozgások:

Osztálybajnokságok

A tanév során a tornateremben kosárlabda, röplabda és teniszbajnokságot, a tavaszi időszakban igény szerint az udvaron található sportpályákon labdarúgás és streetball bajnokságot szervezünk.

Egyéb programok

Heti egy alkalommal tanár-diák kosár és röplabdamerkőzések, a tanirodában két ping-pong asztalon folyamatos játéklehetőség, konditerem használat felügyelet mellett és tömegsport jelleggel labdajátékok szintén testnevelő tanári felügyelet mellett. Havi egy alkalommal iskolán kívüli testmozgásos programokon lehet részt venni (pl: túrák, lovaglás, profi mérkőzés megtekintése stb.).

A DSK minden évben működtet sportcsoportokat: kosárlabda fiú és leány, kézilabda fiú és leány. A csoportok kialakítása a tanév elején történik, a toborzás utána folyamatos. A sportcsoportok mindegyike részt vesz a diákolimpiákon amatőr illetve leigazolt kategóriában. Igény szerint más sportágakban is indítunk versenyzőket. A versenyeztetés két kategóriában zajlik:

Diákolimpia:

- Kosárlabda, kézilabda (fiú és leány, igazolt és amatőr)
- Következő sportágak igény szerint:
 - o Atlétika, Úszás, Tenisz, Vívás, Röplabda, Sakk, Judo, Kumite, Torna, Súlyemelés

Saját szervezésű sporteseményeink:

- Karácsony kupa városi amatőr kosárlabda fiú és leány
- KIKÖSZ kupa körzeti kézilabda fiú leány

15.2.5. A testnevelés órákon kívüli testmozgás, sportolás:

- házbajnokság szervezése különböző sportágakban,
- a városi alapfokú versenyekre való felkészülés és részvétel (tömegsport rendezvények),
- felkészülés és részvétel a felmenő rendszerű diákolimpiai versenyeken (városi, megyei, regionális, országos),
- nemzetközi sporttalálkozóra való felkészülés és a találkozókra való sikeres részvétel,
- Európai Diáksportnap
- osztálykirándulásokon gyalogtúrák szervezése,
- kerékpár vagy gyalogtúra a környék megismerése céljából.
- rendellenességek kifejlődésének megelőzésére nevelés (tartásjavító gimnasztika, gyógytestnevelés),
- fertőző betegségek megelőzésére nevelés (szaktárgyi órák),
- baleset megelőzésre, élet mentésre nevelés (szaktárgyi órák, elsősegélynyújtó tanfolyam),
- egészséges táplálkozásra nevelés – büfék kínálatának kontrollálása,
- dohányzás csökkentése, a dohányzásra való rászokás megelőzése a tanulók és a pedagógusok körében egyaránt. (A dohányzással kapcsolatos törvényi szabályzók betartása.)

15.2.6. Lelki (pszichikai) nevelés, lelki egészségre nevelés:

- egészséges életvezetés,
- stressz elhárítás,
- egészségre káros szokások tudatos elutasítására nevelés, érzelmi nevelés (Víz világnapja, Föld napja megemlékezés).

15.2.7. Társas – társadalmi együttműködésre (szociálhigiénés) nevelés:

- konfliktuskezelő technikák megismerése, alkalmazása, közösségépítés,
- a kommunikációs készség fejlesztése, a társadalmi izoláció megelőzése,

- a másság elfogadására nevelés,
- prevenció, egészség promóció.
- az egészségnevelés és a környezettudatos magatartás közötti kapcsolódási pontok bemutatása.

Alkalmazott módszereink

- Vetélkedők, bemutatók szakmai előadások, foglalkozások tartása.
- Gyakoroltatás (elsősegélynyújtás).
- Tanórák, felvilágosító előadások, különböző brosrák, kiadványok terjesztése a tanulók körében.
- Rizikócsoporthoz közelítés.
- Felmérés, szűrés (cukorbetegség, túlsúlyosak, magas vérnyomásban szenvedők)
- Döntési stratégiák megtanítása.
- Teherbíró személyiség fejlesztése.
- Betegségmegelőző program (sajátos étkezés, mozgásprogram, gyógytorna).
- Érzelmi intelligenciát, alkalmazkodást fokozó beavatkozások.
- Konfliktuskezelési stratégiák fejlesztése.
- Önismereti csoportfoglalkozás – nemet tudjanak mondani a káros szenvedélyeknek.
- Kortárshatások feltérképezése
- Szexuális kultúra fejlesztése, AIDS prevenció,
- Dohányzás, alkoholfogyasztás – kábítószer használat megelőzése.
- Aktív szerepvállalás a városi egészségnevelési programokban.

15.2.8. Az iskola drogstratégiája

Általános célok:

- A serdülők egészségre ártalmas kockázattá válása népegészségügyi problémává érett.
- Olyan életkorban avatkozunk be, amikor még csak formálják a szokásaikat, mintegy „ismerkednek” a különböző életvezetési mintákkal¹.
- Egészségügyi tudatosság kiépítése.
- Ismeretek közlése, pontosítása (a drogok fajtái és azok használatának következményei).
- Egyéni képességek, pozitív énkép kiteljesítése (drogokkal kapcsolatos racionális döntéshozási képességek fejlesztése).
- A beállítódások és a magatartás megváltoztatása (stratégiák – problémaazonosítás, megoldások keresése és alternatívák közötti választások).
- Környezeti változtatások (fizikális és szociális) (drogokkal való visszaélés, mítoszok, tévhitek, igazságok, biológiai, kémiai folyamatok).

Konkrét célok:

- A személyes meggyőződésük megszilárdítása, hogy a droghasználat kockázattal jár. Drog-koordinátor kijelölése, feladatkörének pontos tisztázása.
- Értéktisztázó program: a fiatalok személyes értékeinek, valamint viselkedésük következményeinek tisztázása, megvizsgálása.

¹ 80/2013. (X. 16.) OGY határozat a Nemzeti Drogellenes Stratégiáról 2013-2020 I.3.2. Egészségfejlesztő megközelítés

- Rendszeres felmérések az egészségfejlesztő program keretein belül (csoportmegbeszélés, vita munkalapok kitöltése).
- Stressz-menedzsment: konfliktusos, lelkileg megterhelő helyzetekkel való megküzdéshez stratégiák tanítása. Feszültségoldáshoz készségek fejlesztése, alternatívák találatása – drogfogyasztás helyett a feszültséggel teli szituációkban.
- Együttműködés kialakítása a többi városunkban működő középiskola vezetésével és a tantestülettel. Segítő programok: életvezetési problémákkal küzdők számára tanácsadás.
- Drogalternatívák: fogyasztás helyett egyéb tevékenységek felajánlása, amely akár a kockázatkeresést, akár pszichológiai elmélyülést nyújthatnak pl.: figyelem felkeltés az extrém sportok, túrázás, művészeti tevékenységek, egyházi közösségekben való részvétel iránt.
- Szülők képzése szülői értekezletek keretében. Diáksegítők felkutatása, kiképzése.
- Prevenció beépítése az osztályfőnöki munkába. Pályázatok készítése.
- Iskolai közösségi felületek felhasználása a tájékoztatásban. Pedagógusok továbbképzése.
- A program megismertetése és elfogadtatása a tanárokkal, a szülőkkel és a diákokkal, meggyőzés annak hasznosságáról, önkéntes segítők bekapcsolása a végrehajtásba.

16. Jogsabályok

- Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)
- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
- 2019. évi LXXX. törvény a szakképzésről
- 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 80/2013. (X. 16.) OGY határozat a Nemzeti Drogellenes Stratégiáról 2013-2020

**SZAKMAI
PROGRAM**

**III. Oktatási
Program**

*KISKUNHALASI SZAKKÉPZÉSI
CENTRUM
KISKUNFÉLEGYHÁZI
KÖZGAZDASÁGI TECHNIKUM*

A szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Kormányrendelet 14.§ (2)
A szakképző intézmény szakmai programja meghatározza b) a szakképző intézmény oktatási programját.

17. Technikumi óratervek

17.1. Gazdálkodás és menedzsment; kereskedelem

TECHNIKUM – GAZDÁLKODÁS ÉS MENEDZSMENT; KERESKEDELEM							
Tantárgyak		9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13. évfolyam	9-13. évfolyam
Közismereti oktatás	Magyar nyelv és irodalom	5	5	4	4	0	628,00
	Idegen nyelv	4	4	4	4	0	556,00
	Matematika	4	4	4	4	0	556,00
	Történelem	4	3	4	3	0	489,00
	Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0	31,00
	Testnevelés	5	5	4	3	0	597,00
	Közösségi nevelés (Osztályfőnöki)	1	1	1	1	1	170,00
	Földrajz/ Digitális kultúra	1	2	0	0	0	108,00
	Komplex fejlesztés/Viselkedéskultúra	1	1	0	0	2	134,00
	Érettségire felkészítés	0	0	0	0	4	124,00
Összes közismereti óraszám	25	25	21	20	7		
Ágazati alapozó oktatás		7	9				576,00
Szakirányú oktatás				14	14	26	1744,00
Tanítási hetek száma		36	36	36	31/36	31	
Éves összes óraszám		115	122	126	115	102	5813

Az óraterv minden évfolyamra tartalmazza a vonatkozó kerettanterv és képzési program **(jele: K)** által előírt minimum óraszámot és a helyi tantervben **(H)** meghatározott óraszámot, így látható a szabad órakeret felhasználása. A *Mesterséges Intelligencia alapjai* tantárgy a 2025/2026-os tanévtől kezdődően 12 óra keretében megvalósításra kerül tömbösítve a tanév rendjének megfelelően.

PÉNZÜGYI-SZÁMVITELI ÜGYINTÉZŐ VÁLLALKOZÁSI ÜGYV- ITELI ÜGYINTÉZŐ NAT 2020	Óraszám			Óraszám			Óraszám			Óraszám			Óraszám		
	9.			10.			11.			12.			13.		
évfolyam	K	H		K	H		K	H		K	H		K	H	
Magyar nyelv és irodalom	3	5		4	5		4	4		4	4				
Első idegen nyelv (angol/német nyelv)	3	4		3	4		4	4		4	4			2	
Matematika	3	4		3	4		3	4		3	4				
Történelem	2	4		2	3		3	3		3	3				
Állampolgári ismeretek										1	1				
Földrajz	2	1		1	2										
Testnevelés	5	5		5	5		5	4		5	3				
Osztályfőnöki	1	1		1	1		1	1		1	1		1	1	
Összes közismereti óraszám		24			24			20			20			3	
Komplex fejlesztés		1													
Viselkedéskultúra					1										
Érettségire felkészítés														4	*
Ágazati alapozó oktatás	7			9											
Szakirányú oktatás							14			14			26		
Helyi órakeret/hét	32			34			34			34			29		
Min. adható órakeret/hét	32			32			30			29					
Rendelkezésre álló órakeret/hét	34			34			34			34			34		
Tanítási hetek száma	36			36			36			31/36			31		

* Évfolyamszinten emelt/ismétlő érettségire való felkészítés

KERESKEDŐ ÉS WEBÁ- RUHÁZI TECHNIKUS IDEGEN NYELVŰ IPARI ÉS KERESKEDELMI TECHNIKUS NAT 2020	Óraszám			Óraszám			Óraszám			Óraszám			Óraszám		
	9.			10.			11.			12.			13.		
évfolyam	K	H		K	H		K	H		K	H		K	H	
Magyar nyelv és irodalom	3	5		4	5		4	4		4	4				
Első idegen nyelv (angol/német nyelv)	3	4		3	4		4	4		4	4			2	
Matematika	3	4		3	4		3	4		3	4				
Történelem	2	4		2	3		3	3		3	3				
Állampolgári ismeretek										1	1				
Digitális kultúra	2	3		1	2		2	0							
Testnevelés	5	5		5	5		5	4		5	3				
Osztályfőnöki	1	1		1	1		1	1		1	1		1	1	
Összes közismereti óraszám		26			24			20			20			3	
Komplex fejlesztés		1													
Viselkedéskultúra					1										
Érettségire felkészítés														4	*
Ágazati alapozó oktatás	7			9											
Szakirányú oktatás							14			14			26		
Helyi órakeret/hét	34			34			34			34			29		
Min. adható órakeret/hét	32			32			30			29					
Max. adható órakeret/hét	34			34			34			34			34		
Tanítási hetek száma	36			36			36			31/36			31		

* Évfolyamszinten emelt/ismétlő érettségire való felkészítés

17.2. Turizmus és vendéglátás ágazat

TURISZTIKAI TECH- NIKUS NAT 2020	Óraszám	Óraszám		Óraszám		Óraszám		Óraszám		Óraszám	
évfolyam	Nyelvi előkészítő	9.		10.		11.		12.		13.	
tantárgy megnevezése	H	K	H	K	H	K	H	K	H	K	H
Magyar nyelv és irodalom		3	5	4	5	4	4	4	4		
Első idegen nyelv (<i>angol nyelv/francia nyelv</i>)	16	3	4	3	4	4	4	4	3		2
Második idegen nyelv (<i>francia/angol/német nyelv</i>)	4	3	3	3	3	3	1	3	1		2
Matematika		3	4	3	4	3	4	3	4		
Történelem		2	4	2	3	3	3	3	3		
Állampolgári ismeretek								1	1		
Testnevelés	5	5	5	5	4	5	3	5	3		
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Összes közismereti óraszám	26		26		26		26		26		5
Képességfejlesztés	3										
Informatika	3										
Komplex fejlesztés			1								
Viselkedéskultúra					1						
Érettségire felkészítés											4
Ágazati alapozó oktatás		7		9							
Szakirányú oktatás						14		14			24
Helyi órakeret/hét	32	34		34		34		34			31
Min. adható órakeret/hét		32		32		30		29			
Max. adható órakeret/hét		34		34		34		34			34
Tanítási hetek száma	36	36		36		36		31/36			31

* Évfolyamszinten emelt/ismétlő érettségire való felkészítés

Az óraterv minden évfolyamra tartalmazza a vonatkozó kerettanterv és képzési program **(jele: K)** által előírt minimum óraszámot és a helyi tantervben **(H)** meghatározott óraszámot, így látható a szabad órakeret felhasználása. A *Mesterséges Intelligencia alapjai* tantárgy a 2025/2026-os tanévtől kezdődően 12 óra keretében megvalósításra kerül tömbösítve a tanév rendjének megfelelően.

17.3. Nyelvi előkészítő évfolyam

Tantárgy	Óra- szám
Első idegen nyelv (<i>angol nyelv/francia nyelv</i>)	16
Második idegen nyelv (<i>francia/angol/német nyelv</i>)	4
Informatika/Informatikai alkalmazások	3
Képességfejlesztés: - Matematikai kompetencia fejlesztése - Magyar nyelvi kompetencia fejlesztése - Komplex fejlesztés	1 1 1
Testnevelés	5
Osztályfőnöki	1
Összesen	32

18. A közismereti kerettantervekben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

18.1. Magyar nyelv és irodalom

Az anyanyelv már nevében is a legszorosabb összetartozást fejezi ki az azonos nyelvet beszélő emberek között. Az anyanyelven megszülető irodalom alkotói és hallgatói olyan olvasói hagyományt, kultúrát teremtenek, amely megerősíti egy közösség tagjainak az identitását, mert a „... nemzeti hagyomány s nemzeti poézis szoros függésben álljanak egymással.”(Kölcsey Ferenc). Egy nemzet megmaradásának alapja, de fennmaradásának, jövőjének is a záloga a kultúrája, az anyanyelve.

A magyar nyelv és irodalom tantárgynak ezért van kitüntetett szerepe: gondolkodni tanít, ismereteket ad át, szellemi, erkölcsi örökséget hagyományoz. Egy nép szimbolikus szövegei többnyire irodalmi alkotások, amelyek a legszorosabb összetartozást fejezik ki. Ezek olvasása, tanítása személyiséget formál, fejleszti a szépérzékét, az ítélőképességet, az erkölcsi érzékenységet. Ezzel a magyar nyelv és irodalom tantárgy az érzelmi nevelés egyik legfontosabb eszköze.

Kultúránk, benne irodalmunk magyarul született meg, és ezen a nyelven formálódik tovább. A magyar irodalom a Kárpát-medence magyarságának irodalma. Nyelvünk, történelmünk, kultúránk közös. Kulturális értelemben egy nemzet vagyunk. Ezért a magyar nyelv és irodalom tantárgy is a Kárpát-medencei magyarság irodalmát, szellemi örökségét egységesen és egységben kezeli.

Cél- és feladatrendszer:

- cél, hogy a diákok megértsék a nemzet, a szűkebb közösség és az egyes ember kapcsolatát.
- a biztos szövegértés és szövegalkotás képességének folyamatos fejlesztése
- nyelvhasználati igényesség
- a digitális kompetencia fejlesztése
- az irodalmi művek elemző értelmezése
- többféle olvasási és értelmezési technika elsajátítása és alkalmazása
- Alakuljon ki a diákokban az önfejlesztés igénye
- Kiemelt cél a gondolkodni tanítás, kíváncsiságuk, alkotókedvük megtartásával.
- A tanulás tanulása.

9. évfolyam - *Nyelvtan (2 óra)*

Témakör	Óraszám
I. Kommunikáció-fogalma, eszközei, típusai, zavarai; digitális kommunikáció <ul style="list-style-type: none">• A kommunikáció fogalma, tényezői és funkciói• A személyközi kommunikáció• A nem nyelvi jelek• A tömegkommunikáció fogalma, típusai és funkciói• A tömegkommunikáció hatása a gondolkodásra és a nyelvre• Médiaműfajok	6

Témakör	Óraszám
<ul style="list-style-type: none"> • A digitális kommunikáció jellemzői, szövegtípusai, az új digitális nyelv 	
II. Nyelvi rendszer, a nyelv szerkezeti jellemzői, a nyelvi elemzés, a magyar és az idegen nyelvek <ul style="list-style-type: none"> • A nyelv mint jelrendszer • A nyelvi szintek • A magyar nyelv hangrendszere • Hangkapcsolódási szabályszerűségek • A szavak felépítése, a szóelemek (szótő, képző, jel, rag) • A magyar nyelv szófaji rendszere: • alapszófajok, mondatszók és viszonzók • A szószervezetek (szintagmák) • A mondat fogalma és csoportosítási szempontjai • Az egyszerű mondat: • az alany, az állítmány, a tárgy, a határozók, a jelzők • Az összetett mondat • Az alárendelő összetett mondatok • A mellérendelő összetett mondatok • A többszörösen összetett mondatok 	36
III. Szövegértés, szövegalkotás	26
Rendszerezés, számonkérés	4

Irodalom (3 óra)

Tematikai egység	Memoriter	Kötelező olvasmány	Óraszám
I. Bevezetés az irodalomba – művészet, irodalom			9
A) A művészet fogalma, művészeti ágak. Művészet és irodalom. Az irodalom születése, hatása. Az irodalmi kommunikáció			1
B) Szerzők, művek párbeszéde – a művészet <ul style="list-style-type: none"> • Aiszóposz: A tücsök és a hangya • Hajnóczy Péter: A hangya és a tücsök • Romhányi József: Tücsökdal 			1
C) Népszerű irodalom. Az irodalom határterületei			1
D) Műnemi-műfaji rendszer			4
<i>Rendszerezés, számonkérés</i>			2
II. Az irodalom ősi formái. Mágia, mítosz, mitológia			15
A) Az ősi magyar hitvilág			3

Tematikai egység	Memoriter	Kötelező olvasmány	Óraszám
<ul style="list-style-type: none"> Hoppál Mihály: Sámánok. Lelkek és jelképek (részletek) 			
<p>B) A görög mitológia</p> <ul style="list-style-type: none"> A világ születése; istenek születése és harca; istenek nemzedékei, világkorszakok; az ember teremtése Az olimposzi istenek A görög mitológia híres történetei (Hermész, Dionüszosz, Héraklész tettei, Daidalosz és Ikarosz, Thé-szeusz és Ariadné, a Minótauros) 			8
<p>C) Egyéb teremtésmítosz - Babiloni teremtésmítosz</p>			2
<i>Rendszerezés, számonkérés</i>			2
			24
III. A görög irodalom			
<p>A) Az epika születése</p> <ul style="list-style-type: none"> Homérosz: Íliász vagy Odüsszeia (részletek) 	<i>Homérosz: Odüsszeia (részlet) 1-10. sor</i>	<i>Homérosz: Odüsszeia (részlet)</i>	8
<p>B) A görög líra, az időmértékes verselés</p> <ul style="list-style-type: none"> Alkaiosz: Az állam hajója Alkaiosz: Bordal Szapphó: Aphroditéhez Szapphó: Édesanyám! Nem perdül a rokka Anakreón: Töredék a halálról Anakreón: Gyűlölöm 	<i>Anakreón: Gyűlölöm azt...</i>		6
<p>C) A görög dráma</p> <p>Színház- és drámatörténet:</p> <ul style="list-style-type: none"> Szophoklész: Antigoné 		<i>Szophoklész: Antigoné</i>	8
<i>Rendszerezés, számonkérés</i>			2
IV. A római irodalom			
<p>A) <i>A polgárháborúk kora</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Catullus: Gyűlölök és szeretek 	<i>Catullus: Gyűlölök és szeretek</i>		1
<p>B) <i>Augustus kora</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Vergilius: Aeneis (Első ének, 1-7.sor) Vergilius: IX. ecloga Horatius: Thaliarchushoz 			4

Tematikai egység	Memoriter	Kötelező olvasmány	Óraszám
<ul style="list-style-type: none"> Ovidius: Átváltozások Pygmalion 			
<i>Rendszerezés, számonkérés</i>			2
V. A Biblia mint kulturális kód			26
<p>A) Az Ószövetség</p> <p>a) Történeti könyvek</p> <ul style="list-style-type: none"> Mózes első könyvéből részletek: <ul style="list-style-type: none"> Teremtéstörténet József Mózes második könyvéből részletek: <ul style="list-style-type: none"> Kivonulás Egyiptomból (részletek), a Tízparancsolat <p>b) Tanító könyvek</p> <ul style="list-style-type: none"> Zsoltárok könyve (23., 42.) 		<i>Biblia (részletek az Ószövetségből)</i>	11
<p>B) Újszövetség</p> <p>Máté evangéliumából részletek:</p> <ul style="list-style-type: none"> Jézus Krisztus születése, megkezdése Jézus Krisztus tanításai: Hegyi beszéd, A magvető példázata Passió-történet Jézus feltámadása <p>Lukács evangéliumából (részletek):</p> <ul style="list-style-type: none"> Az irgalmas szamaritánus A tékozló fiú <p>Pál apostol Szeretethimnusza</p>		<i>Biblia (részletek az Újszövetségből)</i>	12
<i>Rendszerezés, számonkérés</i>			3
VI. A középkor irodalma			20
<p>A) Egyházi irodalom</p> <p>a) Epika:</p> <ul style="list-style-type: none"> Szent Ágoston: Vallomások (részlet) Halotti beszéd és könyörgés <p>b) Líra</p> <ul style="list-style-type: none"> Jacopone da Todi: Himnusz a fájdalmas anyáról Ómagyar Mária-siralom 	<i>Halotti beszéd és könyörgés (részlet- a kérdésig)</i> <i>Ómagyar Mária-siralom (részlet- 2 versszak)</i>		8
<p>B) Lovagi és udvari irodalom</p> <p>a) Epika</p> <ul style="list-style-type: none"> Anonymus: Gesta Hungarorum (részlet) <p>b) Líra</p>			2

Tematikai egység	Memoriter	Kötelező olvasmány	Óraszám
<ul style="list-style-type: none"> Walter von der Vogelweide: A hársfaágak csendes árnyán 			
C) Dante Alighieri: Isteni színjáték – Pokol (részletek)		<i>Isteni színjáték-Pokol (részletek)</i>	3
D) A középkor világi irodalma vágánsköltészet <ul style="list-style-type: none"> Carmina Burana (részlet) François Villon: A nagy testamentum (részletek) 		<i>Villon: A nagy testamentum (részletek)</i>	5
<i>Rendszerezés, számonkérés</i>			2
VII. A reneszánsz irodalma			6
A) A humanista irodalom a) Líra <ul style="list-style-type: none"> Petrarca: Pó, földi kérgem Portré: Janus Pannonius <ul style="list-style-type: none"> Janus Pannonius: Pannónia dicsérete Janus Pannonius: Egy dunántúli mandulafáról b) Epika <ul style="list-style-type: none"> Boccaccio: Dekameron, Első nap 3. novella 	<i>Janus Pannonius: Pannónia dicsérete</i>	<i>Boccaccio: Dekameron, Első nap 3. novella</i>	6
Év végi összefoglalás			1

10. évfolyam - Nyelvtan (1,5 óra)

Témakör	Óraszám
I. A szöveg fogalma, típusai; a szövegkohézió, a szövegkompozíció; szövegfajták <ul style="list-style-type: none"> A szöveg fogalma. A szövegösszefüggés, a beszédhelyzet A szöveg típusai, a szöveg szerkezete A szövegkohézió (lineáris és globális) A szöveg kifejtettsége Szövegpragmatika (szövegvilág, nézőpont, fogalmi séma, tudáskeret, forgatókönyv) Szövegtípusok jellemzői megjelenés, műfajok és nyelvhasználati színterek szerint A legjellegzetesebb szövegtípusok, szövegfajták Az esszé A munka világához tartozó szövegek (a hivatalos levél típusai, önéletrajz, motivációs levél) Az intertextualitás A szövegfonetikai eszközök és az írásjelek szerepe a szöveg értelmezésében 	15

Témakör	Óraszám
II. Stilisztika-stílusrétegek, stílushatás, stílusesszközök, szóképek, alakzatok <ul style="list-style-type: none"> • A stílus fogalma és hírtérke • A stílus kifejező ereje • Stílusrétegek: <ul style="list-style-type: none"> • társalgási, tudományos, publicisztikai, hivatalos, szónoki és irodalmi stílus • Stílusárnyalatok (pl.: neutrális, gúnyos, patetikus, népies, familiáris, költői, archaikus) • A mondatstilisztikai eszközök (a verbális stílus, nominális stílus, a körmondat) • Hangszimbolika, hangutánzás, hangulatfestés • Szóképek (egyszerű; hasonlatból kinövő szóképek /metafora, szinesztézia/, érintkezésen nyugvó szóképek /metonímia, szinekdoché/, összetett szóképek /összetett költői kép, allegória, szimbólum/) • Költői alakzatok (ismétlés, felcserélés, kihagyás) köznyelvi és irodalmi szövegekben 	15
III. Szövegértés, szövegalkotás	20
Rendszerezés, számonkérés	4

Irodalom (3,5 óra)

Tematikai egység	Memoriter	Kötelező olvasmány	Óraszám
I. A reneszánsz irodalma			20
B) A reformáció vallásos irodalma, az anyanyelvű kultúra születése <ul style="list-style-type: none"> a) Bibliafordítások <ul style="list-style-type: none"> • Károli Gáspár Szent Biblia fordítása (részlet) b) Zsoltárfordítások • Szenczi Molnár Albert: 42. zsoltár c) Heltai Gáspár: Száz fabula (részletek) 			4
C) A reformáció világi irodalma <ul style="list-style-type: none"> a) Históriai énekek <ul style="list-style-type: none"> • Tinódi Lantos Sebestyén: Eger vár viadaljáról (részlet) b) Széphistóriák • Gyergyai (Gergei) Albert: História egy Árgirus nevű királyfőről és egy tündér szűz leányról (részletek) 			2
D) Líra a reformáció korában <ul style="list-style-type: none"> a) Portré: Balassi Bálint <ul style="list-style-type: none"> • Balassi Bálint: Egy katonaének • Balassi Bálint: Borivóknak való 	<i>Balassi Bálint: Egy katonaének (részlet- 1-5-9. versszakok)</i>		6

Tematikai egység	Memoriter	Kötelező olvasmány	Óraszám
<ul style="list-style-type: none"> Balassi Bálint: Adj már csendességet... Balassi Bálint: Hogy Júliára talál b) William Shakespeare: LXXV. szonett 	<i>Adj már csendességet... (részlet-1. versszak)</i>		
<p>E) Dráma a reformáció korában</p> <ul style="list-style-type: none"> William Shakespeare: Romeo és Júlia vagy Hamlet, dán királyfi 		<i>William Shakespeare: Romeo és Júlia</i>	6
<i>Rendszerezés, számonkérés</i>			2
II. A barokk és a rokokó irodalma			9
A) Barokk-bevezetés			1
<p>B) Epika</p> <p>a) Vitairatok, vallásos értekezések – a katolikus megújulás</p> <ul style="list-style-type: none"> Pázmány Péter: Alvinczi Péter uramhoz írt öt szép levél (részlet) <p>b) Portré: Zrínyi Miklós és a barokk eposz</p> <ul style="list-style-type: none"> Zrínyi Miklós: Szigeti veszedelem (részletek) <p>c) Levél</p> <ul style="list-style-type: none"> Mikes Kelemen: Törökországi levelek (1., 37., 112.) <p>d) Tudományos élet</p> <ul style="list-style-type: none"> Apáczai Csere János: Magyar Encyclopaedia (részlet) 		<i>Zrínyi Miklós: Szigeti veszedelem (részletek) Mikes Kelemen: Törökországi levelek (1., 37., 112.)</i>	5
<p>C) A kuruc kor lírája: műfajok, művek</p> <ul style="list-style-type: none"> Rákóczi-nóta Őszi harmat után 			2
<i>Rendszerezés, számonkérés</i>			1
III. A felvilágosodás irodalma			52
A) Az európai felvilágosodás			16
a) Felvilágosodás bevezetés			2
<p>b) Epika</p> <ul style="list-style-type: none"> Jonathan Swift: Gulliver utazásai (részletek) Voltaire: Candide (részletek) 			5
<p>c) Dráma</p> <p>A francia klasszicista dráma Irodalom és színház</p> <ul style="list-style-type: none"> Molière: A fősvény vagy Tartuffe Johann Wolfgang von Goethe: Faust I. (részletek) 		<i>Molière: Tartuffe</i>	6
<p>d) Líra</p> <ul style="list-style-type: none"> Robert Burns: John Anderson Robert Burns: Falusi randevű 			2

Tematikai egység	Memoriter	Kötelező olvasmány	Óraszám
<i>Rendszerezés, számonkérés</i>			1
B) A felvilágosodás korának magyar irodalma: rokokó, klasszicizmus és szentimentalizmus			12
a) Magyar felvilágosodás bevezetés			1
b) Epika <ul style="list-style-type: none"> Csokonai Vitéz Mihály: Dorottya vagyis a dámák diadalma a fárságon (részletek) 			2
c) Líra <ul style="list-style-type: none"> Kazinczy Ferenc: Tövises és virágok (részletek) Portré: Csokonai Vitéz Mihály <ul style="list-style-type: none"> Csokonai Vitéz Mihály: Az estve Csokonai Vitéz Mihály: A boldogság Csokonai Vitéz Mihály: Tartózkodó kérelem Csokonai Vitéz Mihály: Szerlemdal a csikóbőrös kulacshoz Csokonai Vitéz Mihály: A Reményhez Csokonai Vitéz Mihály: A Magánosságához 	<i>Csokonai Vitéz Mihály: Tartózkodó kérelem, A Reményhez</i>		9
C) Klasszicizmus és kora romantika a magyar irodalomban			22
a) Kora romantika bevezetés			1
b) Líra Portré: Berzsenyi Dániel <ul style="list-style-type: none"> Berzsenyi Dániel: Osztályrészem Berzsenyi Dániel: Levéltöredék barátomhoz Berzsenyi Dániel: A közelítő tél Berzsenyi Dániel: A magyarokhoz (I.) Kisfaludy Károly: Mohács (részlet) Portré: Kölcsey Ferenc <ul style="list-style-type: none"> Kölcsey Ferenc: Himnusz Kölcsey Ferenc: Vanitatum vanitas Kölcsey Ferenc: Zrínyi dala Kölcsey Ferenc: Zrínyi második éneke 	<i>Berzsenyi Dániel: A közelítő tél (1. versszak), A magyarokhoz I. (1. versszak), Osztályrészem (1. versszak)</i> <i>Kölcsey Ferenc: Himnusz, Zrínyi második éneke (részlet- 1. versszak)</i>		12
c) Epika <ul style="list-style-type: none"> Kölcsey Ferenc: Nemzeti hagyományok (részletek) Kölcsey Ferenc: Parainesis (részletek) 			2

Tematikai egység	Memoriter	Kötelező olvasmány	Óraszám
d) Dráma • Katona József: Bánk bán		<i>Katona József: Bánk bán</i>	7
<i>Rendszerezés, számonkérés</i>			2
IV. A romantika irodalma			11
a) Romantika bevezetés			1
b) Az angolszász romantika • George Byron egy szabadon választott művéből részlet • Sir Walter Scott: Ivanhoe (részlet) • Edgar Allan Poe: A Morgue utcai kettős gyilkosság			2
c) A francia romantika • Victor Hugo: A párizsi Notre-Dame (részlet)			1
d) A német romantika • Heinrich Heine: Loreley			1
e) Az orosz romantika • Alexandr Szergejevics Puskin: Anyegin (részletek)			4
f) A lengyel romantika • Adam Mickiewicz: A lengyel anyához			1
<i>Rendszerezés, számonkérés</i>			1
V. A magyar romantika irodalma I.			34
A) Magyar romantika bevezetés			1
B) Életművek a magyar romantika irodalmából I.			30
a) Vörösmarty Mihály - Líra • Szózat • Gondolatok a könyvtárban • A merengőhöz • Az emberek • Előszó • A vén cigány - Drámai költemény • Csongor és Tünde	<i>Vörösmarty Mihály: Szózat, Gondolatok a könyvtárban (részlet-utolsó 9 sor), Előszó (részlet-„Most tél van és csend és hó és halál.”-tól a végéig)</i>	<i>Vörösmarty Mihály: Csongor és Tünde</i>	13
b) Petőfi Sándor - Líra • A négyökrös szekér • A bánat? egy nagy ocean • A természet vadvirága • Fa leszek, ha... • Reszket a bokor, mert... • Minek nevezzelek?	<i>Petőfi Sándor: A bánat? egy nagy ocean..., Fa leszek ha..., A XIX. század költői</i>	<i>Petőfi Sándor: A helység kalapácsa (részlet)</i>	10

Tematikai egység	Memoriter	Kötelező olvasmány	Óraszám
<ul style="list-style-type: none"> • Egy gondolat bánt engemet • A puszta, télen vagy Kis-Kun-ság • A XIX. század költői • Fekete-piros dal <p>- Epika</p> <ul style="list-style-type: none"> • A helység kalapácsa (részlet) • Az apostol (részlet) 			
<p>c) Jókai Mór</p> <p>- Elbeszélések</p> <ul style="list-style-type: none"> • A tengerszem tündére • A huszti beteglátogatók <p>- Regények</p> <ul style="list-style-type: none"> • Az arany ember 		<i>Jókai Mór: A huszti beteglátogatók, Az arany ember</i>	7
<p>C) Tudományos élet a romantika korában</p> <ul style="list-style-type: none"> • Erdélyi János: A magyar népdalok (részlet) • Bajza József: Dramaturgiai és logikai leckék (részlet) 			1
<i>Rendszerezés, számonkérés</i>			2

11. évfolyam - Nyelvtan (1 óra)

Témakör	Óraszám
<p>I. Nyelvtörténet- a nyelv változása, a nyelvrokonság kérdései, nyelvemlékek</p> <ul style="list-style-type: none"> • A magyar nyelv rokonságának hipotézisei • A magyar nyelvtörténet korszakai • Nyelvemlékek • A szókészlet változása a magyar nyelv történetében • Nyelvújítás 	9
<p>II. A nyelv rétegződése, nyelvjárások, nyelvi tervezés, nyelvi norma</p> <ul style="list-style-type: none"> • Anyanyelvünk rétegződése I.- A köznyelvi változatok, a csoportnyelvek és rétegnyelvek • Anyanyelvünk rétegződése II.- A nyelvjárások és a nyelvi norma • Nyelvünk helyzete a határon túl • Nyelvi tervezés, nyelvpolitika, nyelvművelés 	9
<p>III. Általános nyelvi ismeretek – a nyelv és a gondolkodás, nyelvtípusok</p> <ul style="list-style-type: none"> • A nyelv és a beszéd, a nyelv mint változó rendszer • A nyelv és gondolkodás, a nyelv és megismerés • A beszéd mint cselekvés • A nyelvcsaládok és nyelvtípusok 	7
<i>Rendszerezés, számonkérés</i>	5
<i>Szövegértés, szövegalkotás</i>	6

Irodalom (3 óra)

Tematikai egység	Memoriter	Kötelező olvasmány	Óraszám
I. A klasszikus modernség irodalma			17
<p>Bevezetés (2óra)</p> <p>A) A nyugat-európai irodalom</p> <p>a) Honoré de Balzac: Goriot apó (részletek) (1)</p> <p>b) Színház- és drámatörténet: Henrik Ibsen: Nóra (Babaotthon) (2)</p>		Honoré de Balzac: Goriot apó (részletek) (Ibsen: Nóra)	5
<p>B) Az orosz irodalom</p> <p>a) Nyikolaj Vasziljevics Gogol: A köpönyeg (3)</p> <p>b) Fjodor Mihajlovics Dosztojevszkij: Bűn és bűnhődés (részletek)(1)</p> <p>c) Lev Nyikolajevics Tolsztoj: Ivan Iljics halála (1)</p> <p>d) Színház- és drámatörténet: Anton Pavlovics Csehov: Sirály (2)</p>		Gogol: A köpönyeg Tolsztoj: Ivan Iljics halála Csehov: Sirály	7
<p>C) A klasszikus modernizmus lírájának alkotói, alkotásai</p> <p>a) Charles Baudelaire A Romlás virágai – Előszó Az albatrosz</p> <p>b) Paul Verlaine Őszi chanson Költészettan</p> <p>c) Arthur Rimbaud A magánhangzók szonettje</p>			3
<i>Rendszerezés, számonkérés</i>			2
D) Romantika és realizmus a XIX. század magyar irodalmában			38
1. Életművek a XIX. század második felének magyar irodalmából			24
<p>Bevezetés (1)</p> <p>a) Arany János</p> <ul style="list-style-type: none"> • Epika (2) Toldi estéje • Balladák (5) Ágnes asszony V. László Vörös Rébék • Líra (6) Fiarnak Letésem a lantot Kertben Epilógus Kozmopolita költészet Mindvégig 	<p><i>Arany János: Toldi estéje (I.1., VI. 28.) egy szabadon választott nagykőrösi ballada Epilógus (részlet)</i></p>	<p>Arany János: Toldi estéje</p>	14

Tematikai egység	Memoriter	Kötelező olvasmány	Óraszám
Rendszerezés, számonkérés			2
b) Mikszáth Kálmán Az a fekete folt Bede Anna tartozása A bágyi csoda Beszterce ostroma		<i>Mikszáth Kálmán: Beszterce ostroma</i>	6
<i>Rendszerezés, számonkérés</i>			2
2. Színház- és drámatörténet			11
Madách Imre: Az ember tragédiája		Madách Imre: Az ember tragédiája	10
Számonkérés			1
3. Szemelvények a XIX. század második felének és a századfordulónak a magyar irodalmából			3
a) Tompa Mihály (1) A gólyához A madár, fiaihoz b) Gárdonyi Géza (1) Az én falum (részletek) A láthatatlan ember (részlet) c) Vajda János (1) Húsz év múlva			3
II. A magyar irodalom a XX. században			50
A) Életművek a XX. század magyar irodalmából			36
a) Herczeg Ferenc Az élet kapuja Fekete szüret a Badacsonyon Színház- és drámatörténet: Bizánc		<i>Az élet kapuja</i>	4
b) Ady Endre Góg és Magóg fia vagyok én... Héja-nász az avaron Harc a Nagyúrral Új vizeken járok Az ős Kaján A Sion-hegy alatt Az Úr érkezése Kocsi-út az éjszakában Emlékezés egy nyár-éjszakára Őrizem a szemed	<i>Góg és Magóg fia vagyok én...</i> <i>Kocsi-út az éj- szakában</i>		10
c) Babits Mihály In Horatium A lírikus epilógja Esti kérdés Jobb és bal Mint különös hírmondó... Ősz és tavasz közt Jónás könyve; Jónás imája	<i>A lírikus epi- lógja (részlet)</i> <i>Jónás imája</i>	<i>Jónás könyve, Jónás imája</i>	8
Rendszerezés, számonkérés			2

Tematikai egység	Memoriter	Kötelező olvasmány	Óraszám
d) Kosztolányi Dezső A szegény kisgyermek panaszai (részletek: Mint aki a sínek közé esett..., Azon az éjjel, Anyuska régi képe) Boldog, szomorú dal Őszi reggeli Halotti beszéd Hajnali részegség Édes Anna Esti Kornél; Tizennyolcadik fejezet, melyben egy közönséges villamosútról ad megrázó leírást, – s elbúcsúzik az olvasótól	<i>Hajnali részegség (részlet)</i>	<i>Édes Anna Esti Kornél Tizennyolcadik fejezet</i>	10
<i>Rendszerezés, számonkérés</i>			2
B) Portrék a XX. század magyar irodalmából			9
a) Móricz Zsigmond Tragédia Úri muri		<i>Tragédia Úri muri</i>	5
b) Wass Albert Adjátok vissza a hegyeimet! Üzenet haza		<i>Adjátok vissza a hegyeimet!</i>	4
C) Metszetek a XX. század magyar irodalmából – a Nyugat alkotói			5
a) Juhász Gyula Tiszai csönd Anna örök			1
b) Tóth Árpád Esti sugárkoszorú Lélektől lélekig Isten oltó-kése			2
c) Karinthy Frigyes Így írtok ti (részletek) Találkozás egy fiatalemberrel			2
Év végi rendszerezés			3

12. évfolyam - Nyelvtan (1 óra)

Témakör	Óraszám
I. Szótárhasználat	2
II. Retorika- a beszédfajták, a beszéd felépítése, az érvelés <ul style="list-style-type: none"> • A retorika és kommunikáció, a retorika fogalma • A retorikai szövegek felépítése és elkészítésének lépései • A szónoki beszéd fajtái (tanácsadó beszéd, törvényszéki beszéd, alkalmi beszéd) és jellemzőik • Az érvelő beszéd felépítése, az érvtípusok • Az érvelés módszere • A retorikai szövegek kifejezőeszközei 	14

Témakör	Óra- szám
<ul style="list-style-type: none"> A kulturált vita szabályai A befolyásolás módszerei	
III. Pragmatika- a megnyilatkozás fogalma, társalgási forduló, beszédaktus, együttműködési elv <ul style="list-style-type: none"> A nyelv működése a beszélgetés, társalgás során A társalgás udvariassági formái A beszédaktus Az együttműködési elv (mennyiségi, minőségi, viszony, mód)	7
IV. Felkészülés az érettségire – rendszerező ismétlés	8

Irodalom (3 óra)

Tematikai egység	Memoriter	Kötelező olvas- mány	Óraszám
I. A modernizmus irodalma			14
A) Avantgárd mozgalmak			2
Bevezetés			1
a) Guillaume Apollinaire: A megsebzett galamb és a szökőkút			1
b) Kassák Lajos: A ló meghal a madarak kirepülnek (részlet)			
B) A világirodalom modernista lírájának nagy alkotói, alkotásai			1
Thomas Stearns Eliot: A háromkirályok utazása (részlet)			1
C) A világirodalom modernista epikájának nagy alkotói, alkotásai			3
a) Franz Kafka: Az átváltozás			3
b) Thomas Mann: Tonio Kröger vagy Mario és a varázsló			
D) Színház- és drámatörténet: a modernizmus drámai törekvései			4
Irodalom és színház			4
a) Bertolt Brecht: Kurázsi mama (2)		Dürrenmatt: A fizikusok	
b) Friedrich Dürrenmatt: A fizikusok (2)			
E) A posztmodern világirodalom			2
a) Bohumil Hrabal: Sörgyári capriccio (részletek) (1)			2
b) Gabriel García Márquez: Száz év magány (részletek) (1)			
Rendszerezés, számonkérés			2
II. A magyar irodalom a XX. században II.			53
A) Életmű a XX. század magyar irodalmából II.			14
a) József Attila Nem én kiáltok Reménytelenül Holt vidék	Reménytelenül (Lassan, tűnődve) (részlet)		12

Tematikai egység	Memoriter	Kötelező olvasmány	Óraszám
Óda Flóra Kései sirató A Dunánál Tudod, hogy nincs bocsánat Nem emel föl Karóval jöttél... Talán eltűnök hirtelen Ime, hát megleltem hazámat	<i>Óda (részlet)</i>		
Rendszerezés, számonkérés			2
B) Portrék a XX. század magyar irodalmából			7
a) Örkény István Egyperces novellák (részletek)			2
b) Szabó Magda Az ajtó		<i>Szabó Magda: Az ajtó</i>	2
c) Kányádi Sándor Fekete- piros Halottak napja Bécsben Sörény és koponya (részlet) Valaki jár a fák hegyén	<i>Kányádi Sándor: Valaki jár a fák hegyén</i>		3
C) Metszetek a XX. század magyar irodalmából			29
a) Metszetek: egyéni utak Krúdy Gyula Szindbád – A hídon – Negyedik út vagy Szindbád útja a halálnál – Ötödik út Szabó Dezső Feltámadás Makucskán Weöres Sándor Rongyszőnyeg (részletek: 4., 99., 127.)			6
b) Metszetek a modernista irodalomból – a Nyugat alkotói Szabó Lőrinc (2) Semmiért Egészen Mozart hallgatása közben Radnóti Miklós (8) Járkálj csak, halálraitélt! Hetedik ecloga Erőltetett menet Razglednicák	<i>Radnóti Miklós: Hetedik ecloga (részlet)</i>		10
Rendszerezés, számonkérés			2
c) Metszetek az erdélyi, délvidéki és kárpátaljai irodalomból Dsida Jenő (2) Nagysütörtök Arany és kék szavakkal	<i>Reményik Sándor</i>		6

Tematikai egység	Memoriter	Kötelező olvasmány	Óraszám
Reményik Sándor (2) Halotti beszéd a hulló leveleknek Eredj, ha tudsz (részlet) Áprily Lajos (2) Tavasz a házsongárdi temetőben Március	<i>Halotti beszéd a hulló leveleknek (részlet)</i> <i>Áprily Lajos: Március (részlet)</i>		
d) Metszet a „Fényes szellők nemzedékének” irodalmából Nagy László Ki viszi át a Szerelmet Adjon az Isten	<i>Nagy László</i> <i>Ki viszi át a Szerelmet</i>		2
e) Metszet a tárgyias irodalomból – az Újhold alkotói Pilinszky János Halak a hálóban Apokrif Négysoros			2
f) Metszetek az irodalmi szociográfia alkotóinak munkáiból Illyés Gyula Puszták népe (részlet)			1
D) Színház- és drámatörténet			3
a) Örkény István: Tóték (2) b) Szabó Magda: Az a szép fényes nap (részlet) (1)		Örkény István: Tóték	3
III. A XX. századi történelem az irodalomban			10
a) Trianon • Juhász Gyula: Trianon • Vértó Magyarországra (Szerk.: Kosztolányi Dezső) Lyka Károly: Magyar művészet – magyar határok (részlet)			2
b) Világháború • Gyóni Géza: Csak egy éjszakára...			1
c) Holokauszt • Szép Ernő: Emberszag (részlet) • Tadeusz Borowski: Kővilág			2
d) Kommunista diktatúra • Illyés Gyula: Egy mondat a zsarnokságról vagy George Orwell: 1984 (részletek)			3
e) 1956 • Nagy Gáspár Öröknyár: elmúltam 9 éves A Fiú naplójából			2

Tematikai egység	Memoriter	Kötelező olvasmány	Óraszám
• Márai Sándor: Mennyből az angyal vagy Halotti beszéd			
IV. Metszetek a kortárs magyar irodalomból			5
Felkészülés az érettségire			11

13. évfolyam (heti 1 óra)

Tematikus egység	Memoriter	Kötelező olvasmány	Óraszám
I. Érettségi szóbeli tételek			20
Életművek a magyar irodalomból. Kötelező szerzők <ul style="list-style-type: none"> • Ady Endre • Arany János • Babits Mihály • Herczeg Ferenc • Jókai Mór • József Attila • Kosztolányi Dezső • Mikszáth Kálmán • Petőfi Sándor • Vörösmarty Mihály 			10
Szerzők, művek, korszakok a régi magyar irodalomból a 18. század végéig. Választható szerzők (Janus Pannonius, Ballassi Bálint, Zrínyi Miklós, Mikes Kelemen, Csokonai Vitéz Mihály, A reformáció vallásos irodalma, az anyanyelvű kultúra születése, A reformáció világi irodalma, A barokk irodalma, Népszerű világi költészet a 17-18. században: a kuruc kor lírája)			1
Portrék, metszetek, látásmódok a 19-20. század magyar irodalmából. Választható szerzők (Berzsenyi Dániel, Gárdonyi Géza, Illyés Gyula, Juhász Gyula, Karinthy Frigyes, Kölcsey Ferenc, Krúdy Gyula, Márai Sándor, Móricz Zsigmond, Nagy László, Örkény István, Pilinszky János, Radnóti Miklós, Szabó Lőrinc, Szabó Magda, Tóth Árpád, Weöres Sándor)			2
Metszetek a 20. századi délvidéki, erdélyi, felvidéki és kárpátaljai irodalomból (Áprily Lajos, Dsida Jenő, Gion Nándor, Kányádi Sándor, Kovács Vilmos, Reményik Sándor, Sütő András, Tamási Áron, Wass Albert)			1
Művek a kortárs magyar irodalomból			1
Művek a világirodalomból: Biblia			1
Művek a világirodalomból: a századfordulós modernség a			1

Tematikus egység	Memoriter	Kötelező olvasmány	Óraszám
szimbolizmustól az avantgárdig			
Színház és dráma: Szophoklész: Antigoné		<i>Szophoklész: Antigoné</i>	1
Színház és dráma: Madách Imre: Az ember tragédiája			1
Regionális irodalom: Móra Ferenc		<i>Móra Ferenc: Szeptemberi emlék</i>	1
II. Gyakorlati, munka világában hasznosítható szövegalkotási feladatok			11

18.2. Matematika

A középfokú képzés során a matematika tanulása-tanítása tekintetében az egyik legfontosabb feladat a tanuló önálló, rendszerezett, logikus gondolkodásának kialakítása, fejlesztése. A 9. évfolyamtól kezdve a spirális felépítésnek megfelelően – a korábbi képzési szakaszok során megszerzett készségekre, képességekre és ismeretekre alapozva – egyre absztraktabb formában épül fel a matematika belső struktúrája (fogalmak definíciója, tételek, bizonyítások).

Az 1–4. és 5–8. évfolyamos képzés nevelési-oktatási szakaszait jellemző tanuláshoz és tanításhoz képest a 9–12. évfolyamokon fokozatosan hangsúlyosabbá válik a matematika deduktív jellege. Az új fogalmakat, algoritmusokat, ismereteket viszont továbbra is induktív módon, szemléltetéssel, felfedeztetéssel, tanulói tevékenységekre építve, a valósághoz kapcsolva kell bevezetni.

Jól megválasztott problémák tárgyalása során válik a tanulók számára is szükségessé az új fogalmak bevezetése és pontos definiálása. Tanári irányítással a tételek, általános összefüggések is felfedeztetethetők a tanulókkal. Ezen folyamat során fejlődik a tanulók szintetizáló és modellalkotó képessége. A felfedezett tételek és összefüggések egy része bizonyítás nélkül is gyarapítja a matematikai eszköztárat. Néhány tétel bizonyítása azonban elengedhetetlen része a matematika tanításának, hiszen a bizonyításokon keresztül mutatható meg a matematika logikus és következetes felépítése. Az új fogalmak megalkotása, az összefüggések, stratégiák felfedezése és az ismereteknek feladatok, problémák megoldása során történő tudatos alkalmazása fejleszti a kombinatív készséget, a meglévő ismeretek mobilizálásának képességét, valamint a problémamegoldó gondolkodás eltérő típusainak adekvát használatát. Ennek a folyamatnak az eredményeképpen a tanuló meg tudja állapítani adott állítás, tétel érvényességi és alkalmazási körét, megállapításai, állításai mellett logikusan tud érvelni. A matematika tanulásának-tanításának egyik fő célja, hogy fejlődjön a tanuló mérlegelő gondolkodása, az adatok elemzése, szintézisének és értékelésének lehetővé tevő készségek és képességek rendszere. A matematikai játékok, logikai feladványok fejlesztik a stratégiaalkotást, az algoritmikus gondolkodást, a kreativitást és a gondolkodás rugalmasságát.

Ebben a nevelési-oktatási szakaszban az ismert számok köre az irracionális számokkal bővül, valamint új műveletek bevezetésére és már ismert műveletek alkalmazásának bővítésére kerül

sor a permanenciaelv alapján. Ezen folyamat során a tanuló egyre inkább képes lesz rá, hogy változatos matematikai objektumokat jelölő szimbólumokkal végezzen műveleteket.

A matematika a maga hagyományos és modern eszközeivel segítséget ad a természettudományok, az informatika, a technika és a humán tanulási területek ismeretanyagának tanulmányozásához, a mindennapi problémák, a természeti és a gazdasági folyamatok értelmezéséhez és kezeléséhez. Ehhez – több más fogalom mellett – szükséges a függvény fogalmának változatos (nemcsak számhalmazokon értelmezett) példák mentén történő kiterjesztése.

A tanuló a matematika szaknyelvét érti és tudatosan használja. Életkorának megfelelő matematikai, matematikatörténeti szöveget képes önállóan olvasni, értelmezni. Mind írásban, mind szóban képes gondolatait a matematika szaknyelvének szabatos alkalmazásával közölni. A tanuló különböző forrásokat (tankönyv, függvénytáblázat, saját jegyzet, digitális források) használhat az órákon és a számonkérések alkalmával, bizonyos tételek, azonosságok, képletek felidézésére.

A tanuló társaival közösen tervez és hajt végre kooperatív tevékenységeket, projekteket. A közös munkában érvel, képes a vitára, az érvei ütköztetésére. Mérlegeli és kontrollálja mind a társai, mind a saját véleményét.

Ebben az életkorban is érvényesülnie kell a tanuló érdeklődésének, adottságának, absztrakciós szintjének megfelelő differenciálásnak. Ez a differenciálás jelentheti a Nat-ban leírt tananyag-tartalmaknak a lehetőségekhez igazított bővítését is.

A tanuló digitális eszközöket, a tanulást, a szemléltetést, a tapasztalatszerzést és a felfedezést segítő szoftvereket, digitális információforrásokat használ, a matematika alkalmazását segítő számítógépes programokat ismer meg. Aktív résztvevője a tanulási-tanítási folyamatnak, ami lehetővé teszi azon kompetenciáinak és tervezési stratégiáinak a fejlődését, amelyek segítik a mai gyorsan változó világban való eligazodást és a különböző élethelyzetekben előforduló problémák megoldását.

A matematika tantárgy a Nemzeti alaptantervben rögzített kulcskompetenciákat az alábbi módon fejleszti:

A tanulás kompetenciái: A matematika tanulása során elengedhetetlen a tananyag alapos és átfogó megértése. A szöveges feladatok megoldása fejleszti az értő olvasás és a releváns információk kiválasztásának készségét. Az általánosítás és az analógiák adekvát használata, több szempont egyidejű figyelembevétele, a rendszerezési képesség, a megszerzett tudás új helyzetekben való alkalmazása elősegítik az aktív, önirányított tanulás kompetenciáinak kialakítását, fenntartását, megerősítését. A matematika tantárgy a matematikai logika és az algoritmikus gondolkodás fejlesztésével, az ok-okozati összefüggések megláttatásával hozzájárul a többi tantárgy tanulásához szükséges rendszerező, összefüggéseket felismerő, ezáltal hatékony önálló tanulási módszerek elsajátításához és megfelelő alkalmazásához is.

A kommunikációs kompetenciák: A matematika fejleszti a tanuló azon képességét, hogy világosan, röviden és pontosan fejezze ki gondolatait. A matematika tanulása során fokozatosan alakul ki a tanuló érvelési és vitakészsége. A szöveges problémák megoldása javítja a szöveg megértésének készségét: a tanulónak meg kell keresnie az információkat és fel kell ismernie

egy adott információ jelentőségét a probléma megoldása során. A matematika tanulási folyamatában kialakul a különböző módon (szöveg, grafikon, táblázat, diagram és képlet) bemutatott tartalmak megértésének és alkotásának készségrendszere.

A digitális kompetenciák: A matematika tanulása során hangsúlyos szerepet kap a problémamegoldás és az algoritmikus gondolkodás, melyek elősegítik a tanuló digitális kompetenciáinak fejlesztését. A különböző matematikai tárgyú szoftverek, alkalmazások, applikációk és játékok alkalmazásán keresztül a matematika tanulása hozzájárul a tanuló digitális kultúrájának kialakításához.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák: A matematika tanulása során a tanuló gondolkodásának fejlesztése elsősorban konkrét problémák megoldásán keresztül történik. A tanuló előzetes tudása és tapasztalata alapján azonosítja a problémákat, majd ismert matematikai fogalmakra támaszkodva stratégiát dolgoz ki ezek megoldására. Elfogadja, hogy a megoldás több különböző úton is elképzelhető, illetve találkozhat olyan nyitott problémákkal is, amelyeknek több megoldása is lehetséges. Kellő kitartással próbál ki különböző matematikai módszereket, és felismeri azokat a problémákat is, amelyeknek nincs megoldása.

A tanuló mérlegelő gondolkodásának fejlesztése többek között a feladatok megoldása során kapott eredmények elemzésén és értékelésén keresztül történik. A tanuló megtanul induktív úton példákat általánosítani és deduktív érvelést használni a matematikai állítások bizonyítására.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák: A matematika tanulása fejleszti a kitartás, a pontosság, a figyelem és a fegyelmezettség képességét. A matematika tanulása során erősödik a tanuló felelősségtudata, gazdagodik az önképe, fejlődik a kooperációs készsége. A tanuló matematikai ismereteit alkalmazni tudja az egyéni célok eléréséhez szükséges tervezésben, az életét befolyásoló döntései megalapozásában és meghozatalában, a várható következmények mérlegelésében. A matematika tanulása elősegíti annak belátását, hogy a személyes erősségekre építeni, a hibákból pedig tanulni lehet.

A tanuló a matematikai foglalkozások során megtanulja, hogyan oszthatja meg ötleteit másokkal, és hogyan segítheti társait a matematikai fogalmak megértése vagy azok alkalmazása során. Felelősséget vállal a közösen kitűzött feladatok elvégzéséért, s megtanulja tisztelni mások álláspontját, gondolkodásmódját.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: A matematika olyan tudomány, amely összeköti a különböző kultúrákat. A tanuló megismeri a gondolkodás logikai felépítésének eleganciáját, a matematikának a természethez, a művészetekhez és az épített környezethez fűződő viszonyát.

A tanuló konkrét vagy képi reprezentációval vagy szimbolikus modellekkel végzi a matematikai gondolatok vagy kapcsolatok feltárását, majd új kapcsolatokat alakít ki a matematikai fogalmak között.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák: A kompetencia fejlesztése valódi adatok felhasználásával összeállított mindennapi problémák megoldásán keresztül történik. Ennek során a különböző megoldási lehetőségek keresése fejleszti a gondolkodás rugalmasságát és az új ötletek megalkotásának képességét. A tanuló megfelelő játékokon keresztül képessé válik a különböző kockázatok felmérésére, a számára kedvezőnek tűnő stratégia kidolgozására,

és megtapasztalja döntései következményét. A matematikai projektekben való részvétel segíti a későbbi munkavállalás szempontjából fontos készségek kialakulását (kreativitás, problémamegoldás, kezdeményezőkézség, másokkal való együttműködés készsége).

18.2.1.1. 9. évfolyam

A 9. évfolyamon a korábbi képzési szakaszok során megszerzett ismeretekre és kialakított készségekre, képességekre alapozva – a spirális tananyagfelépítést szem előtt tartva – az egyes témakörök új ismeretei matematikai szempontból egyre pontosabb és elvontabb formában jelennek meg a tanulási-tanítási folyamat során. Egyre határozottabb a fogalmak pontos definiálásának, az állítások, tételek indoklásának, bizonyításának, valamint az általánosításnak az igénye. Erre a szakaszra fokozottan jellemző a korábbi és az új ismeretek egységes rendszerbe foglalása, az egyes témakörökön belüli rendszerezés.

Ebben a szakaszban is fontos cél, hogy az ismeretszerzési folyamat során a tanuló – a lehetőségekhez mérten – a tanár által irányított módon, feladatok megoldása mentén maga fedezze fel az összefüggéseket, általánosítási lehetőségeket, megoldási módokat. A kooperatív munkaformák, a csoportmunkában megoldandó projektfeladatok fejlesztik a matematikai kommunikációt. A digitális eszközök, dinamikus szoftverek, online felületek támogatják a szemléltetést, a megértést és a felfedeztetést.

A 9. évfolyamon megjelenő témakörök tartalmának egy része folytatása, kiterjesztése és kiegészítése a korábbi szakaszokban is megjelenő tananyagtartalmaknak. Ebben a szakaszban jelennek meg először a valós számok; elsőfokú egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek; a függvény fogalma, függvénytulajdonságok. Az algebrai eszközök és a függvényekkel kapcsolatos ismeretek bővülése lehetővé teszi a hétköznapi vagy matematikai nyelven megfogalmazott problémák és a megoldás során alkalmazott matematikai modellek körének bővülését.

Heti óraszám: 4 óra

Évi óraszám: 144 óra

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Javasolt óraszám
Halmazok	10
Számhalmazok, műveletek	8
Hatvány	10
Geometriai alapismeretek	10
Betűs kifejezések alkalmazása egyenletmegoldás, függvényábrázolás során	18
A függvény fogalma, függvénytulajdonságok	20
Arányosság, százalékszámítás	12
Elsőfokú egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek	30
Transzformációk, szerkesztések	15
Év végi ismétlés	11
Összes óraszám:	144

Témakör: Halmazok

Javasolt óraszám: 10 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- látja a halmazműveletek és a logikai műveletek közötti kapcsolatokat;
- véges halmazok elemszámát meghatározza;
- alkalmazza a logikai szita elvét.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- adott halmazt diszjunkt részhalmazaira bont, osztályoz;
- halmazokat különböző módokon megad;
- halmazokkal műveleteket végez, azokat ábrázolja és értelmezi.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Halmaz közös elem nélküli részhalmazokra bontása, példák ennek alkalmazására a matematikán belül, más tantárgyaknál és a mindennapi életben
- Halmaz megadása utasítással, elemek felsorolásával
- Halmazok közötti viszonyok ábrázolása, értelmezése
- Halmazok metszetének, uniójának, különbségének, komplementerének képzése, ábrázolása és értelmezése
- Két-három halmaz elemszámával kapcsolatos feladatok megoldása logikai szita segítségével
- Szemléletes kép végtelen halmazokról

Fogalmak

alaphalmaz, részhalmaz, üres halmaz, halmazok egyenlősége, Venn-diagram; halmazműveletek: unió, metszet, különbség, komplementer halmaz; diszjunkt halmazok, halmaz elemszáma, logikai szita

Javasolt tevékenységek

- Hétköznapi életből, más tantárgyakból vagy a matematikából vett, konkrétan vagy digitálisan megjelenített alaphalmazból megadott tulajdonságokkal rendelkező elemek válogatása
- Konkrét részhalmaz esetén a részhalmaz képzési szempontjainak megállapítása
- A történelem, a művészetek, a tudományok, a sport neves személyiségeinek kitalálása különböző tulajdonságok alapján
- Barkochba játék
- A „végtelen szálloda” mint modell
- Megszámlálhatóan végtelen számosságú halmazok elemei között egyértelmű hozzárendelés felfedeztetése, például a pozitív természetes számok halmazának számossága megegyezik a pozitív páros számok halmazának számosságával

Témakör: Számhalmazok, műveletek

Javasolt óraszám: 8 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ismeri a számhalmazok épülésének matematikai vonatkozásait a természetes számoktól a valós számokig;
- ismer példákat irracionális számokra.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- a kommutativitás, asszociativitás, disztributivitás műveleti azonosságokat helyesen alkalmazza különböző számolási helyzetekben;
- racionális számokat tizedes tört és közösleges tört alakban is felír;
- ismeri a valós számok és a számegyenes kapcsolatát;
- ismeri és alkalmazza az abszolút érték, az ellentett és a reciprokok fogalmát;
- a számolással kapott eredményeket nagyságrendileg megbecsüli, és így ellenőrzi az eredményt;
- valós számok közelítő alakjaival számol, és megfelelően kerekít.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Műveleti azonosságok (kommutativitás, asszociativitás, disztributivitás), zárójelek helyes használata
- Tizedes törtek átírása közösleges tört alakba és viszont
- Irracionális számok szemléltetése
- Racionális számok elhelyezkedése számegyenesen
- Nyílt és zárt intervallumok fogalmának ismerete és alkalmazása
- Számok abszolút értékének, ellentettjének és reciprokanak meghatározása
- Számológéppel elvégzett számítások eredményének előzetes becslése és nagyságrendi ellenőrzése
- Valós számok adott jegyre kerekítése
- Valós számok gyakorlati helyzetekben történő észszerű kerekítése

Fogalmak

racionális szám, irracionális szám, valós szám, nyílt intervallum, zárt intervallum, abszolút érték, ellentett, reciprokok

Javasolt tevékenységek

- A számológép helyes használatának elsajátítása, például műveleti sorrend, zárójelek
- Írásban elvégzett műveletek ellenőrzése számológéppel
- Célszám megközelítése adott számjegyekkel, műveleti jelek és zárójelek használatával
- Tanulói kiselőadás a helyi értékes számírás kialakulásáról, a számjegyek kialakulásának történetéről
- A tanteremben vagy a tanterem környezetében végzett mérések esetén a megfelelő kerekítés alkalmazása
- Adott mérés elvégzése esetén a mérési hiba következményeinek vizsgálata

Témakör: Hatvány

Javasolt óraszám: 10 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ismeri és alkalmazza a pozitív egész, 0 és negatív egész kitevőjű hatvány fogalmát és a hatványozás azonosságait.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri és alkalmazza az egész kitevőjű hatvány fogalmát és a hatványozás azonosságait;
- ismeri és alkalmazza a normálalak fogalmát.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Valós számok hatványozása pozitív egész kitevőre
- Hatványozás 0 és negatív egész kitevőre
- A hatványozás azonosságainak megfigyelése, felfedezése
- A hatványozás azonosságainak bizonyítása konkrét alapszám és tetszőleges pozitív egész kitevő esetén
- Számok normálalakja
- Számolás normálalak segítségével

Fogalmak

hatványalap, hatványkitevő, normálalak

Javasolt tevékenységek

- Projektmunka: hányszor lehet félbehajítani egy nagyméretű papírt? Keresés az interneten, kísérlet végzése például egy teljes guriga vécépapírral
- Internetes forrásból származó, nagyon kicsi vagy nagyon nagy számokat tartalmazó cikkek valóságtartalmának megállapítása páros vagy csoportmunkában

Témakör: Geometriai alapismeretek

Javasolt óraszám: 10 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ismeri és feladatmegoldásban alkalmazza a térelemek kölcsönös helyzetét, távolságát és hajlásszögét;
- felismeri a matematika különböző területei közötti kapcsolatot.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri és használja a pont, egyenes, sík (térelemek) és szög fogalmát;
- ismeri és alkalmazza a nevezetes szögpárok tulajdonságait;
- ismeri az alapszerkesztéseket, és ezeket végre tudja hajtani hagyományos vagy digitális eszközzel.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Két pont, pont és egyenes, két egyenes távolságának alkalmazása a síkban
- Egyenesek kölcsönös helyzetének ismerete és alkalmazása
- Nevezetes szög párok tulajdonságainak ismerete és alkalmazása: pótszögek, mellékszögek, kiegészítő szögek, csúcshögek, egyállású szögek, váltószögek
- A szakaszfelező merőleges és a szögfelező mint pontthalmazok tulajdonságainak ismerete
- Dinamikus geometriai szoftver alkalmazásának előkészítése, használata
- Alapszerkesztések végrehajtása hagyományos vagy digitális eszközzel euklideszi módon: szakaszfelező merőleges, szögfelező, merőleges és párhuzamos egyenesek szerkesztése, szög másolása

Fogalmak

pont, egyenes, sík, szögtartomány, hajlásszög, párhuzamos, merőleges, pótszögek, mellékszögek, kiegészítő szögek, csúcshögek, egyállású szögek, váltószögek, szakaszfelező merőleges, szögfelező

Javasolt tevékenységek

- Az osztályteremben vagy a terem környezetében „egyenesek” kölcsönös helyzetének megadása, ezek távolságának megmérése
- Számszerű adatként csak a méretarányt tartalmazó térkép alapján valódi távolságok meghatározása, becslése
- Számszerű adatként csak méretarányt tartalmazó térképen adott helységektől (közelítőleg) egyenlő távolságra levő helységek megkeresése

Témakör: Betűs kifejezések alkalmazása egyenletmegoldás, függvényábrázolás során

Javasolt óraszám: 18 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- műveleteket végez algebrai kifejezésekkel;
- ismer és alkalmaz egyszerű algebrai azonosságokat;
- átalakít algebrai kifejezéseket összevonás, szorzattá alakítás, nevezetes azonosságok alkalmazásával.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Műveletek egyszerű algebrai kifejezésekkel: összeadás, kivonás, szorzás, osztás, egytagú kifejezések hatványa
- Műveleti azonosságok ismerete és alkalmazása egyenletek megoldása során
- Az $(a + b)^2$, az $(a - b)^2$ és az $(a + b)(a - b)$ kifejezésekre vonatkozó nevezetes azonosságok ismerete és alkalmazása (például oszthatósági feladatokban, egyenletek megoldásában, függvények ábrázolásában)
- Algebrai kifejezések átalakítása összevonás, szorzattá alakítás, nevezetes azonosságok alkalmazásával

Fogalmak

összeg, tag, szorzat, tényező, egynemű kifejezés, együttható, polinom

Javasolt tevékenységek

- „Gondolj egy számra, és én kitalálom” játék, matematikai bűvésztükkök algebrai magyarázata
- Algebrai kifejezésekkel végzett műveletek geometriai modellezése
- A nevezetes azonosságok geometriai megjelenítése
- Számolási „tűkkök” a nevezetes azonosságok segítségével, például kétjegyű számok négyzetének, $99 \cdot 101$ típusú szorzat eredményének kiszámolása fejben

Témakör: A függvény fogalma, függvénytulajdonságok

Javasolt óraszám: 20 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- képlettel adott függvényt hagyományosan és digitális eszközzel ábrázol;
- adott értékészletbeli elemhez megtalálja az értelmezési tartomány azon elemeit, amelyekhez a függvény az adott értéket rendeli.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- megad hétköznapi életben előforduló hozzárendeléseket;
- adott képlet alapján helyettesítési értékeket számol, és azokat táblázatba rendezi;
- táblázattal megadott függvény összetartozó értékeit ábrázolja koordináta-rendszerben;
- a grafikonról megállapítja függvények alapvető tulajdonságait.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Hétköznapi hozzárendelések megfigyelése, tulajdonságainak megfogalmazása: egyértelmű, kölcsönösen egyértelmű
- Függvény megadása, alapvető függvénytani fogalmak ismerete
- Függvényértékek meghatározása és táblázatba rendezése
- Függvények ábrázolása táblázat alapján
- Függvények alkalmazása valós, hétköznapi helyzetek jellemzésére, gyakorlati problémák megoldására
- A grafikon alapján a függvény értelmezési tartományának, értékészletének, minimumának, maximumának és zérushelyének megállapítása, a növekedés és fogyás leolvasása
- Lineáris függvény, másodfokú függvény, négyzetgyökfüggvény, fordított arányosságot leíró függvény (elemi függvények) grafikonja, tulajdonságai
- Elemi függvényekkel egyszerű függvénytranszformációs lépések végrehajtása: $f(x) + c$, $f(x + c)$, $c \cdot f(x)$, $|f(x)|$
- Lineáris függvények hozzárendelési utasításának leolvasása grafikon alapján
- Egyszerű függvények esetén az $f(x) = c$ alapján x meghatározása és ennek alkalmazása gyakorlati problémák megoldása során

- Kölcsonösen egyértelmű hozzárendelés megfordítása és a megfordított hozzárendelés ábrázolása

Fogalmak

egyértelmű hozzárendelés, kölcsonösen egyértelmű hozzárendelés, értelmezési tartomány, képhalmaz, értékészlet, helyettesítési érték, szélsőérték, zérushely, növekedés, fogyás

Javasolt tevékenységek

- Összetett, valódi helyzetekkel, például demográfiai kérdésekkel, pénzügyi feladatokkal kapcsolatos grafikonok elemzése csoportmunkában
- Hétköznapi helyzetekben időben változó folyamatokkal kapcsolatos mérések végzése és a mért adatok ábrázolása koordináta-rendszerben (például hőmérséklet)
- A tanulók mindennapi életéhez kapcsolódó grafikonok ábrázolása és elemzése (például út-idő grafikon az iskolába való eljutásról)
- Egyszerű, másodfokú függvényekkel jellemezhető, gyakorlati helyzethez köthető szélsőérték-feladatok megoldása csoportmunkában, például adott hosszúságú spárgával bekeríthető maximális területű téglalap adatainak mérése, megfigyelése
- Függvények ábrázolása digitális eszköz segítségével
- Barkochba játék a függvényekkel kapcsolatos fogalmak használatával
- Szöveges feladatok megoldása grafikus úton
- Algebrai úton nem vagy nehezen megoldható egyenletek közelítő megoldása grafikus úton digitális eszköz segítségével

Témakör: Arányosság, százalékszámítás

Javasolt óraszám: 12 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ismeri a hosszúság, terület, térfogat, űrtartalom, idő mértékegységeit és az átváltási szabályokat. Származtatott mértékegységeket átvált;
- ismeri és alkalmazza a százalékalap, -érték, -láb, -pont fogalmát.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

ismeri és alkalmazza az egyenes és a fordított arányosságot.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Az egyenes és a fordított arányosság fogalmának ismerete és alkalmazása gyakorlati problémák megoldása során
- Az egyenes és a fordított arányosság grafikonjának felismerése és elkészítése
- Példák az egyenes és a fordított arányosságtól különböző arányosságokra (négyzetes, gyökös)
- Példák egy irányban vagy ellentétes irányban változó mennyiségpárookra a mindennapi életből
- Százalékszámítással kapcsolatos hétköznapi helyzetekhez (például háztartási bevételekhez, kiadásokhoz, pénzügyi fogalmakhoz, gazdasági folyamatokhoz) és más tantárgyakhoz köthető feladatok megoldása

Fogalmak

egyenes arányosság, fordított arányosság, százalékalap, százalékték, százalékláb

Javasolt tevékenységek

- Összetett, valódi élethelyzetekkel kapcsolatos feladatok megoldása csoportmunkában, szükség esetén grafikon segítségével
- Háztartási számlák elemzése az azokon megjelenő egységárak és fizetendő összegek figyelembevételével

Témakör: Elsőfokú egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek

Javasolt óraszám: 30 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információkat kigyűjti, rendszerezi;
- adott problémához megoldási stratégiát, algoritmust választ, készít;
- a problémának megfelelő matematikai modellt választ, alkot;
- a kiválasztott modellben megoldja a problémát;
- a modellben kapott megoldását az eredeti problémába visszahelyettesítve értelmezi, ellenőrzi, és az észszerűségi szempontokat figyelembe véve adja meg válaszát;
- felismeri a matematika különböző területei közötti kapcsolatot;
- egyenletek megoldását behelyettesítéssel, értékkészlet-vizsgálattal ellenőrzi.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri és alkalmazza a következő egyenletmegoldási módszereket: mérlegelv, grafikus megoldás, szorzattá alakítás;
- megold elsőfokú egyismeretlenes egyenleteket és egyenlőtlenségeket, elsőfokú kétismeretlenes egyenletrendszereket.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Elsőfokú egyenletre, egyenlőtlenségre, egyenletrendszerre vezető matematikai vagy hétköznapi nyelven megfogalmazott szövegből a matematikai tartalmú információk kigyűjtése, rendszerezése
- Adott problémához megoldási stratégia, algoritmus választása, készítése
- A problémának megfelelő matematikai modell választása, alkotása
- A kiválasztott modellben a probléma megoldása
- A modellben kapott megoldás értelmezése az eredeti problémába visszahelyettesítve, ellenőrzés és válaszadás az észszerűségi szempontokat figyelembe véve
- Alaphalmaz, megoldáshalmaz fogalmának ismerete
- Egyismeretlenes elsőfokú egyenlet és egyenlőtlenség megoldása mérlegelvvel és grafikusán
- Elsőfokú kétismeretlenes egyenletrendszer megoldása behelyettesítéssel, közös együtthatók módszerével, grafikusán

- Elsőfokú egyenlettel, egyenlőtlenséggel, egyenletrendszerrel megoldható szöveges feladatok megoldása (például út-idő-sebesség, közös munkavégzés, keveréses feladatok, pénzügyi és gazdasági tematikájú feladatok)

Fogalmak

alaphalmaz, megoldáshalmaz, mérlegelv

Javasolt tevékenységek

- Szöveges feladatok megoldása több különböző úton, a különböző megoldások összehasonlítása előnyök és hátrányok szempontjából
- Hiányos, túlhatározott, illetve ellentmondó adatokat tartalmazó problémák vizsgálata
- Nyílt végű problémák megoldása
- Adott egyenlethez szöveges feladat alkotása és „feladatküldés” csoportmunkában
- Digitális eszköz használata egyenletek, egyenlőtlenségek és egyenletrendszerek grafikus megoldása során; a digitális eszközzel történő ábrázolás előnyeinek és hátrányainak megbeszélése

Témakör: Transzformációk, szerkesztések

Javasolt óraszám: 15 óra

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ismeri a vektorokkal kapcsolatos alapvető fogalmakat;
- ismer és alkalmaz egyszerű vektorműveleteket;
- alkalmazza a vektorokat feladatok megoldásában;

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismer példákat geometriai transzformációkra;
- ismeri és alkalmazza a síkbeli egybevágósági transzformációkat és tulajdonságaikat; alakzatok egybevágóságát;
- megszerkeszti egy alakzat tengelyes, illetve középpontos tükröképét, pont körüli elforgatottját, párhuzamos eltolját hagyományosan és digitális eszközzel;
- geometriai szerkesztési feladatoknál vizsgálja és megállapítja a szerkeszthetőség feltételeit.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Példák ismerete geometriai hozzárendelésekre (merőleges vetítés, párhuzamos vetítés, merőleges affinitás, térkép, fényképezés)
- A tengelyes tükrözés, a középpontos tükrözés, a pont körüli forgatás és a párhuzamos eltolás ismerete, tulajdonságaik
- A vektor fogalmának kialakítása a párhuzamos eltolás segítségével
- Egybevágósági transzformációk egymás utáni végrehajtása
- Egybevágósági transzformációk végrehajtása szerkesztéssel vagy digitális eszközzel
- Egybevágó alakzatok, szimmetriák megfigyelése a környezetben, művészeti alkotásokban

- Az egybevágósági transzformációk alkalmazása feladatok megoldásában, tételek bizonyításában
- Egyszerű szerkesztési feladatok megoldása hagyományos vagy digitális eszközzel; diszkusszió
- Gyakorlati feladatok megoldása egybevágóságok segítségével (például a sík parkettázása különféle síkidomokkal; szabásminta készítése, használata)

Fogalmak

tengelyes tükrözés, középpontos tükrözés, pont körüli forgatás, párhuzamos eltolás, egybevágóság, forgásszög, vektor, vektorok összege

Javasolt tevékenységek

- Gyakorlati példák keresése geometriai hozzárendelésekre, például fényképezés, filmvetítés
- A középpontos tükrözés, a pont körüli forgatás és a párhuzamos eltolás bemutatása mint két tengelyes tükrözés egymásutánja
- M. C. Escher és Victor Vasarely néhány interneten is elérhető alkotásának elemzése a szimmetriák szempontjából; hasonló módszerrel képek alkotása
- A sík parkettázása egybevágó háromszögekkel, négyszögekkel papírsablonok vagy dinamikus geometriai szoftver segítségével
- A tengelyes vagy középpontos szimmetriára alapozó stratégiai játékok (például pénz-forgató, színezős) páros munkában

18.3. Történelem

18.3.1.1. 9. évfolyam

HETI ÓRASZÁM: 4

ÉVES ÓRASZÁM: 144

évi kettő, mélységelvű feldolgozású téma: **Magyar őstörténet és honfoglalás**

Hunyadi Mátyás

TÉMAKÖR: Civilizáció és államszervezet az ókorban		TÉMAKÖR óraszám 28 óra
TÉMA	ALTÉMA	FOGALMAK ÉS ADATOK/LEXIKÁK
A Közel-Kelet civilizációi	Az állam működése az Óbabiloni Birodalom példáján	<p>Fogalmak: öntözéses földművelés. Fáraó, despotizmus, piramis, hieroglifa, ékírás, múmia.</p> <p>Személyek: Hammurapi</p> <p>Kronológia: Kr. e. 3000 körül – Kr. u. 476 az ókor</p> <p>Topográfia: Mezopotámia, Babilon, Egyiptom, Nílus</p>
	Tudomány	
A görög civilizáció	A pénz megjelenése	<p>Fogalmak: Akropolisz, filozófia, jósa, olümpiai játékok.</p> <p>Kronológia: Kr. e. 776 az első feljegyzett olümpiai játékok.</p> <p>Topográfia: Olümpia, Athén, Alexandria</p>
	A görög anyagi kultúra öröksége	
	A filozófia és a történetírás	
	A görög embereszmény	
Az athéni demokrácia	A hellenisztikus kultúra elterjedése	<p>Fogalmak: városállam/polisz, arisztokrácia, démosz, demokrácia, népgyűlés, öt-százak tanácsa, phülé, archon, esküdtbíróóság, sztratégosz, cserépszavazás, rab-szolga</p> <p>Személyek: Drakón, Szolón, Kleiszthenész, Periklész, Platón, Arisztotelész, Hérodotosz, Nagy Sándor</p> <p>Kronológia: Kr. e. 5. sz. közepe az athéni demokrácia fénykora</p> <p>Topográfia: Athén</p>
	Arisztokratikus köztársaság és demokrácia	
	Kleiszthenész és Periklész	
A római civilizáció	Az athéni államszervezet és működése	<p>Fogalmak: amfiteátrum, gladiátor</p> <p>Személyek: Augustus</p>
	Római városépítéset, amfiteátrumok, fürdők, vízvezetékek és utak	

	A római jog néhány máig élő alapelve	Kronológia: Kr. e. 3000 körül – Kr. u. 476 az ókor, Kr. e. 753 Róma alapítása a hagyomány szerint, az ókori Izrael – Kr. u. 70 Jeruzsálem lerombolása, Kr. u. 395 a Római Birodalom kettéosztása Topográfia: Itália, Róma, Római Birodalom, Pannónia, Aquincum, Savaria, Jeruzsálem
	A birodalom kiterjedése és a provinciák (Pannónia)	
	A latin nyelv és írás elterjedése	
A római köztársaság	A vérségi, a vagyoni és a területi elv	Fogalmak: Patrícus, plebejus, consul, senatus, dictator, antik proletariátus, néptribunus, császár, provincia, légió, limes, polgárjog, triumvirátus, principátus Kronológia: Kr. e. 510 a köztársaság kezdete Rómában, Kr. e. 44. Caesar halála Topográfia: Itália, Róma, Római Birodalom
	A római köztársaság államszervezete és működése	
	Köztársaságból egyeduralom: Caesar és Augustus	
TÉMAKÖR: Vallások az ókorban		TÉMAKÖR óraszám 10 óra
TÉMA	ALTÉMA	FOGALMAK ÉS ADATOK/LEXIKÁK
Politeizmus és monoteizmus	A politeizmus az ókori Keleten Görög és római istenek A zsidó monoteizmus	Fogalmak: mitológia, mítosz, politeizmus, monoteizmus, totemizmus. Buddhizmus, brahmanizmus, lélek-vándorlás. Zsidó vallás, Jahve, Ószövetség/Héber Biblia, Tízparancsolat, próféta, jeruzsálemi templom, Messiás diaszpóra Személyek: Kheopsz, Buddha, Zeusz, Pallasz Athéné, Ábrahám, Mózes, Dávid, Salamon Kronológia: Kr. e. 776 az első feljegyzett olümpiai játékok Topográfia: Olümpia, Jeruzsálem, Kánaán, Júdea, Izrael, Palesztina
A kereszténység kezdete	Jézus tanításai A páli fordulat	Fogalmak: Zsidó vallás, Jahve, Ószövetség/Héber

	Keresztény-üldözések, a kereszténység elterjedése a Római Birodalomban	Biblia, Tízparancsolat, próféta, Messiás, keresztény vallás, kereszttség és úrvacsora, apostol, misszió, Biblia, Újszövetség, evangélium, püspök, zsinat Személyek: Jézus, Szent Péter és Szent Pál apostolok, Constantinus Kronológia: a keresztény időszámítás kezdete (Kr. e. és Kr. u.), 313 a milánói rendelet, 325 a niceai zsinat Topográfia: Jeruzsálem, Palesztina, Betlehem
	A Szentháromság-tan	
TÉMAKÖR: Hódító birodalmak		TÉMAKÖR óraszám 8 óra
TÉMA	ALTÉMA	FOGALMAK ÉS ADATOK/LEXIKÁK
Egy eurázsiai birodalom: a hunok	A nomád életmód, harcmódor és államszervezés	Fogalmak: népvándorlás, hunok, ortodox Személyek: Attila, Justinianus, Nagy Károly, I. Ottó Kronológia: 476 a Nyugatrómai Birodalom bukása Topográfia: Hun Birodalom, Konstantinápoly, Bizánci Birodalom, Frank Birodalom, Német-római Császárság
	A népvándorlás	
	A Hun Birodalom	
	Az ókor vége Nyugaton: a Római Birodalom összeomlása	
	Róma örökösei Európa térképén	
Az Arab Birodalom és az iszlám	Mohamed tanításai és a Korán	Fogalmak: iszlám, Korán, kalifa Személyek: Mohamed, Nagy Károly Kronológia: 622 Mohamed Medinába költözése, 732 a poitiers-i csata Topográfia: Mekka, Poitiers
	Az iszlám kultúra jellegzetességei	
	Az Arab Birodalom és az arab hódítás	
	Az arab hódítás feltartóztatása Európában: Poitiers, Bizánc	
TÉMAKÖR: A középkori Európa		TÉMAKÖR óraszám 25 óra
TÉMA	ALTÉMA	FOGALMAK ÉS ADATOK/LEXIKÁK
A parasztság világa	A hierarchikus világkép	Fogalmak: feudalizmus, uradalom, földesúr, majorság, jobbágy, robot Személyek: Dózsa György
	Az uradalom	
	A jobbágyok kötelességei és jogai	

	<p>Az önellátástól az áruterme- lésig</p> <p>Éhínségek, járványok, felke- lések</p>	<p>Kronológia: 476–1492 a kö- zépkor</p> <p>Topográfia: 1347 a nagy pestisjárvány, 1514</p>
Az egyházi rend	<p>Az egyházi hierarchia, az egyházi intézményrendszer</p> <p>Az egyházszakadás és a 11. századi reform</p> <p>A szerzetesség</p> <p>Az eretnesség</p> <p>Kultúra és oktatás, a közép- kori egyetemek</p> <p>Román és gótikus építészet – európai és magyar példák</p>	<p>Fogalmak: kiváltság, rend, pápa, érsek, cölibátus, szer- zetes, bencés rend, ferences rend, eretnek, inkvizíció, ko- lostor, katolikus, szent, kó- dex, román stílus, gótikus stí- lus</p> <p>Személyek: Szent Benedek, VII. Gergely, Assisi Szent Ferenc, Aquinói Szent Ta- más</p> <p>Kronológia: 1054 az egy- házszakadás</p> <p>Topográfia: Egyházi Állam, Anglia, Franciaország</p>
A nemesi rend	<p>Az uralkodói hatalom és kor- látai (hűbériség, rendiség)</p> <p>Lovagi eszmény és lovagi kultúra</p> <p>A keresztes hadjáratok esz- méje</p>	<p>Fogalmak: kiváltság, rend, lovag, nemes, feudalizmus, hűbériség, király, rendi mo- narchia, keresztes hadjáratok</p> <p>Topográfia: Szentföld</p>
A polgárok világa	<p>A középkori város és lakói</p> <p>A város kiváltságai (magyar példák alapján)</p> <p>A céhek</p> <p>A helyi és távolsági kereske- delem</p> <p>A reneszánsz építészet (euró- pai és magyar példák)</p>	<p>Fogalmak: kiváltság, rend, reneszánsz, polgár, céh</p> <p>Személyek: Leonardo da Vinci, Gutenberg</p> <p>Topográfia: levantei keres- kedelmi hálózat, Velence, Fi- renze, Hanza kereskedelmi hálózat</p>
TÉMAKÖR: A magyar nép eredete és az Árpád-kor		TÉMAKÖR
		óraszám
		40 óra
TÉMA	ALTÉMA	FOGALMAK ÉS ADA- TOK/LEXIKÁK
Magyar őstörténet és hon- foglalás	Az eredet kérdései, a nyelvés- zet, a régészet, a néprajz és a genetika eredményei	Fogalmak: finnugor, törzs, fejedelelem, kabarok, vérszer- ződés, honfoglalás, kettős

	A magyar törzsszövetség az Etelközben	honfoglalás elmélete, avarok, rovásírás, kalandozások, székelyek Személyek: Álmos, Árpád Kronológia: 895 a honfoglalás, 907 a pozsonyi csata Topográfia: Etelköz, Vereckei-hágó, Kárpát-medence, Pannonhalma
	A honfoglalás okai és menete	
	A kalandozások – a lovassíjász harcmodor	
Az államalapítás	Géza és I. (Szent) István államalkotó tevékenysége	Fogalmak: vármegye, egyházmegye, érsekség, tized, nádor, ispán, kettős kereszt Személyek: az Árpád-ház, Géza, I. (Szent) István, Koppany, Szent Gellért, Szent Imre Kronológia: 997/1000–1038 I. (Szent) István uralkodása Topográfia: Esztergom, Székesfehérvár
	A földbirtokrendszer és a vármegyeszervezet	
	Az egyházszerzés	
A magyar állam megszilárdulása az Árpád-korban	Szent László, az országépítő	Fogalmak: kancellária, szászok, kunok, tatárok/mongolok Személyek: I. (Szent) László, Könyves Kálmán, III. Béla, II. András, IV. Béla, Szent Margit Kronológia: 1222 az Aranybulla, 1241–1242 a tatárjárás Topográfia: Buda, Muhi, Erdély, Horvátország
	Könyves Kálmán törvénykezési reformjai	
	A kül- és belpolitika új irányai: III. Béla uralkodása	
	II. András kora: az átalakuló társadalom	
	Újjáépítés a tatárjárás után: IV. Béla	
	Az Árpádok európai kapcsolatai	
TÉMAKÖR: A középkori Magyar Királyság fénykora		TÉMAKÖR óraszám 33 óra
TÉMA	ALTÉMA	FOGALMAK ÉS ADATOK/LEXIKÁK
Az Anjouk	A királyi hatalom újbóli megszilárdítása I. Károly idején	Fogalmak: aranyforint, regálé, kapudó, kilenced, bandérium, perszonálunió, sarkalatos nemesi jogok, fő- és
	A visegrádi királytalálkozó	
	Az 1351-es törvények	

	Nagy Lajos hadjáratai	közneemes, szabad királyi város, bányaváros, mezőváros Személyek: I. (Anjou) Károly, I. (Nagy) Lajos Kronológia: 1301 az Árpád-ház kihalása, 1308. I. Károly uralkodásának kezdete, 1335 a visegrádi királytalálkozó, 1351 I.(Nagy) Lajos törvényei Topográfia: Visegrád, Lengyelország, Csehország, osztrák tartományok
A török fenyegetés árnyékában	Az Oszmán Birodalom	Fogalmak: kormányzó, székervár, végvár, szultán, szpáhi, janicsár Személyek: Luxemburgi Zsigmond, Hunyadi János Kronológia: 1396 a nikápolyi csata, 1443–1444-es hosszú hadjárat, 1444 a várnai csata, 1453 Konstantinápoly eleste, 1456 a nándorfehérvári diadal Topográfia: osztrák tartományok, Oszmán Birodalom, Nikápoly, Várna, Nándorfehérvár
	Török hódítás a Balkánon	
	Luxemburgi Zsigmond, a közép-európai uralkodó és a török veszély	
	Hunyadi János, a politikus és hadvezér	
	Hunyadi János törökellenes harcai	
Hunyadi Mátyás	Mátyás útja a trónig	Fogalmak: rendkívüli hadiadó, füstpénz, fekete sereg, zsoldos, Corvina Személyek: I. (Hunyadi) Mátyás Kronológia: 1458–90 Mátyás uralkodása Topográfia: Kolozsvár, Kenyérmező, Oszmán Birodalom, osztrák tartományok
	A központosított királyi hatalom	
	Jövedelmek és kiadások	
	Birodalomépítő tervek	
	Aktív védelem a török ellen	
A magyar középkor kulturális hagyatéka	Honfoglalás kori leletek	Fogalmak: Corvina, Szent Korona, Szent Korona-tan, Képes krónika
	A Szent Korona	
	Várak, királyi udvar, kolostorok, templomok	
	Magyar geszták, krónikák és szentek legendái	

18.3.1.2. 10. évfolyam

HETI ÓRASZÁM: 3

ÉVES ÓRASZÁM: 108

évi kettő, mélységelvű feldolgozású téma: **Magyarország újránépesülése és újránépesítése**

Az ipari forradalom hullámai

Témakör: A kora újkor		TÉMAKÖR óraszám 20 óra
TÉMA	ALTÉMA	FOGALMAK ÉS ADA- TOK/LEXIKÁK
A földrajzi felfedezések	A portugál és spanyol felfedezések.	<p>Fogalmak: gyarmat, világkereskedelem, abszolútizmus</p> <p>Személyek: Kolumbusz Kristóf, Vasco da Gama, Ferdinánd Magellán; Habsburg-dinasztia, V. Károly, XIV. Lajos</p> <p>Kronológia: 1492-től az újkor, 1492 Amerika felfedezése,</p> <p>Topográfia: Spanyolország, India, London Párizs/Versailles,</p>
	A korai gyarmatosítás és következményei.	
	A világkereskedelem kialakulása.	
	Az abszolútizmus	
A korai kapitalizmus	Az árforradalom	<p>Fogalmak infláció, manufaktúra, tőke, tőkés, bérmunkás, kapitalizmus, bank, tőzsde, részvény, örökös jobbagység,</p>
	A manufaktúrák	
	Bankok és tőzsdék.	
	Az európai munkamegosztás és következményei	
Reformáció Európában és Magyarországon	A reformáció előzményei (humanizmus és az egyházi reform igénye).	<p>Fogalmak: reformáció, protestáns, evangélikus, református, anglikán,</p> <p>Kronológia: 1517 a reformáció kezdete</p> <p>Személyek: Luther Márton, Kálvin János, Károli Gáspár,</p>
	Luther és Kálvin fellépése.	
	A protestáns egyházak megszerveződése és a protestantizmus elterjedése.	
	A reformáció eredményei Magyarországon.	
„Hitviták tüzeiben”	Vallási konfliktusok Európában.	<p>Fogalmak unitárius, vallási türelem, ellenreformáció, katolikus megújulás, jezsuiták, barokk.</p>
	Etnikai sokszínűség és válásbéke Erdélyben:	
	A magyar protestáns és katolikus iskolák.	

	A katolikus megújulás és a barokk Európában és Magyarországon.	Személyek: Pázmány Péter, Apáczai Csere János, Loyolai (Szent) Ignác, Kronológia 1545 a tridentin zsinat megnyitása, 1568 a tordai határozat, 1648 a vesztfáliai békék Topográfia Sárospatak
--	--	---

TÉMAKÖR: A török hódoltság kora Magyarországon		TÉMAKÖR óraszám 16 óra
TÉMA	ALTÉMA	FOGALMAK ÉS ADATOK/LEXIKÁK
Az ország három részre szakadása	A mohácsi csata és közvetlen előzményei, a kettős királyválasztás.	Fogalmak: rendi országgyűlés Személyek: I. Szulejmán, II. Lajos, (Szapolyai) János, I. Ferdinánd, Dobó István, Zrínyi Miklós (a szigetvári hős) Kronológia: 1526 a mohácsi csata, 1541 Buda eleste, 1552 Eger védelme, 1566 Szigetvár eleste Topográfia: Mohács, Kőszeg, Eger, Szigetvár, Hódoltság
	Az ország három részre szakadása.	
	A várháborúk és az új végvárrendszer	
A két magyar állam	A Magyar Királyság a Habsburg Birodalomban: rendi és abszolutista törekvések, konfliktusok.	Fogalmak: hajdúszabadság Személyek: Báthory István, Bocskai István, Bethlen Gábor, Zrínyi Miklós (a költő és hadvezér) Topográfia: Habsburg Birodalom, Erdélyi Fejedelemség, Magyar Királyság (királyi Magyarország), Pozsony, Gyulafehérvár, Bécs.
	Az Erdélyi Fejedelemség viszonylagos önállósága és aranykora.	
A török kiűzése és a török kor mérlege	Magyarország az európai munkamegosztásban.	Személyek: I. Lipót, Savoyai Jenő. Kronológia: 1664 a vasvári béke, 1686 Buda visszafoglalása, 1699 karlócai béke.
	Háborús békeévek: másfél évszázad hódoltság és az ország pusztulása.	
	A török kiűzése	
TÉMAKÖR: A felvilágosodás kora		TÉMAKÖR óraszám 12 óra

TÉMA	ALTÉMA	FOGALMAK ÉS ADA-TOK/LEXIKÁK
A felvilágosodás	Tapasztalat és értelem – a felvilágosodás új világképe.	<p>Fogalmak: felvilágosodás, jogegyenlőség, hatalmi ágak megosztása, népfelség, társadalmi szerződés, szabad verseny,</p> <p>Személyek: Nikolausz Kopernikusz, Isaac Newton, Charles Louis Montesquieu, Jean-Jacques Rousseau, Adam Smith,</p>
	A felvilágosodás államelméletei.	
	A szabad verseny elmélete.	
A brit alkotmányos monarchia és az amerikai köztársaság működése	A parlamentáris rendszer: parlament és kormány.	<p>Fogalmak: alkotmány, alkotmányos monarchia, elnök, miniszterelnök, felelős kormány, cenzus, általános választójog,</p> <p>Személyek: George Washington</p> <p>Kronológia: 1689 a Jognyilatkozat, 1776 a Függetlenségi nyilatkozat</p> <p>Topográfia: Nagy-Britannia, Amerikai Egyesült Államok,</p>
	Az elnöki rendszer: kongresszus és elnök.	

A francia forradalom és hatása	A forradalom kitörése és az Emberi és polgári jogok nyilatkozata.	<p>Fogalmak: forradalom, diktatúra, jakobinus, Szent Szövetség.</p> <p>Személyek: Maximilien Robespierre, Bonaparte Napóleon.</p> <p>Kronológia: 1789 a francia forradalom, 1804–1814/1815 Napóleon császársága, 1815 a waterlooi csata.</p> <p>Topográfia: Párizs, Oroszország, Waterloo.</p>
	A jakobinus diktatúra.	
	Napóleon birodalma: a polgári berendezkedés exportja.	
TÉMAKÖR: Magyarország a 18. században		TÉMAKÖR óraszám 16 óra
TÉMA	ALTÉMA	FOGALMAK ÉS ADA-TOK/LEXIKÁK

A Rákóczi-szabadságharc	Magyarország a Habsburg Birodalomban.	Fogalmak: kuruc, labanc, szabadságharc, trónfosztás, amnesztia Személyek: : II. Rákóczi Ferenc Kronológia: 1703–1711 a Rákóczi-szabadságharc, 1711 a szatmári béke
	A szabadságharc okai és céljai.	
	A szabadságharc politikai és katonai fordulópontjai.	
	A szatmári béke kompromisszuma	
Magyarország újranevesítése és újranevesítése	A belső vándorlás, a szervezett betelepítés és az öntevékeny betelepülés.	Topográfia: Temesvár, Hátárvidék
	többsz nyelvű és többvallású ország.	
	Gazdaság és életmód.	
A felvilágosult abszolutizmus reformjai	A Pragmatica Sanctio.	Fogalmak: felvilágosult abszolutizmus, kettős vámhatár, úrbéri rendelet, Ratio Educationis, türelmi rendelet, nyelvrendelet Személyek: Mária Terézia, II. József. Kronológia: 1740–1780 Mária Terézia uralkodása, 1780–1790 II. József uralkodása. Topográfia: Poroszország
	A felvilágosult abszolutizmus céljai	
	Mária Terézia: együttműködés és reform.	
	II. József reformpolitikája és kudarca.	
TÉMAKÖR: Az új eszmék és az iparosodás kora		TÉMAKÖR óraszám 12 óra
TÉMA	ALTÉMA	FOGALMAK ÉS ADATOK/LEXIKÁK
Liberalizmus, nacionalizmus és konzervativizmus	Liberalizmus: jogegyenlőség és alkotmányosság.	Fogalmak: liberalizmus, nacionalizmus, nemzetállam, konzervativizmus, reform
	Nacionalizmus: nemzetépítés és nemzetállam.	
	Konzervativizmus: szerves reform és a forradalom elutasítása.	
Az ipari forradalom hullámai	Az első hullám: textilipar, bányászat, kohászat.	Fogalmak: ipari forradalom, munkanélküliség, tömegtermelés, szegregáció. Személyek: James Watt, Thomas Edison, Henry Ford. Topográfia: Manchester, New York
	A közlekedés forradalma.	
	A második hullám: elektronika és vegyipar.	
	A gyár és a futószalag.	
	Az ipari forradalmak társadalmi és környezeti hatásai.	

TÉMAKÖR: A reformkor		TÉMAKÖR óraszám 20 óra
TÉMA	ALTÉMA	FOGALMAK ÉS ADATOK/LEXIKÁK
A politikai élet szinterei	A Habsburg Birodalom és Magyarország.	Fogalmak: : alsó- és felsőtábla, Személyek: Ganz Ábrahám. Kronológia: 1830–1848 a reformkor, 1830 a Hitel megjelenése Topográfia: Pest-Buda.
	A rendi országgyűlés és a meyerendszer.	
	A reformkori Pest-Buda.	
	A nyilvánosság megteremtése, politika és kultúra.	
A reformkor fő kérdései	A magyar nyelv ügye és a nemzetté válás.	Fogalmak: érdekegyesítés, köztelherviselés, jobbágyfelszabadítás, örökváltság. Személyek: József nádor, Klemens Metternich, Wesselényi Miklós, Széchenyi István, Kölcsey Ferenc, Deák Ferenc, Kossuth Lajos, Kronológia: 1844 törvény a magyar államnyelvről.
	A jobbágykérdés: örökváltság, kárpótlás.	
	A polgári alkotmányosság kérdése.	
	Széchenyi és Kossuth programja és vitája.	
TÉMAKÖR: A forradalom és a szabadságharc		TÉMAKÖR óraszám 12 óra
TÉMA	ALTÉMA	FOGALMAK ÉS ADATOK/LEXIKÁK
A forradalom céljai és eredményei	Az európai forradalmi hullám és március 15.	Fogalmak: márciusi ifjak, sajtószabadság, cenzúra, áprilisi törvények, népképviselői országgyűlés, politikai nemzet, nemzetiség, Személyek: Petőfi Sándor, Batthyány Lajos Kronológia: 1848. március 15. a pesti forradalom, 1848. április 11. az áprilisi törvények, Topográfia:
	Az első magyar polgári alkotmány: az áprilisi törvények.	
	A Batthyány-kormány tevékenysége.	
A szabadságharc főbb eseményei és kiemelkedő szereplői	Harc a dinasztával és a vele szövethető nemzetiségekkel	Fogalmak: honvédség, Függetlenségi nyilatkozat. Személyek: : , Görgei Artúr, Bem József, Klapka György, Ferenc József, Julius Haynau. Kronológia: 1848. szeptember 29. a pákozdi csata, 1849.
	A tavaszi hadjárat.	
	A Függetlenségi nyilatkozat, kísérlet az önálló állam megteremtésére	
	A szabadságharc leverése és a megtorlás.	

		<p>április–május a tavaszi hadjárat, 1849. április 14. a Függetlenségi nyilatkozat, 1849. május 21. Buda visszavétele, 1849. augusztus 13. a világosi fegyverletétel, 1849. október 6. az aradi vértanúk és Batthyány kivégzése.</p> <p>Topográfia: Pákozd, Debrecen, Isaszeg, Világos, Komárom, Arad.</p>
--	--	---

18.3.1.3. 11. évfolyam

HETI ÓRASZÁM: 3

ÉVES ÓRASZÁM:108

évi kettő, mélységelvű feldolgozású téma:

A dualizmus kora/ Budapest világvárossá válása és Kiskunfélegyháza századfordulós fejlődése

A második világháború-a holocaust helytörténeti vonatkozásai

TÉMAKÖR: A nemzetállamok születése és a szocialista eszmék megjelenése		TÉMAKÖR óraszám 9 óra
TÉMA	ALTÉMA	FOGALMAK ÉS ADATOK/LEXIKÁK
A szocializmus és a munkásmozgalom	Szocializmus: társadalmi egyenlőség és tulajdonviszonyok.	Fogalmak: szakszervezet, monopólium, szocializmus, szociáldemokrácia, kommunizmus, keresztényszocializmus, proletárdiktatúra, osztályharc, Személyek: Karl Marx. Topográfia: Németország,
	A Kommunista kiáltvány.	
	Szakszervezetek és munkáspártok.	
	Szociáldemokrácia és kommunizmus.	
	Keresztényszocializmus.	
	A nemzeti egység megteremtése (politika, gazdaság, kultúra).	Fogalmak: polgári állam, társadalombiztosítás, cionizmus, emancipáció.

<p>A polgári nemzetállam megteremtése (Németország, Amerikai Egyesült Államok, Japán)</p>		<p>Személyek: Abraham Lincoln, Otto von Bismarck, Topográfia: Németország, Japán, USA Kronológia 1861–1865 az amerikai polgárháború, 1868 a Meidzsi-restauráció, 1871 Németország egyesítése.</p>
	Alkotmányosság és választójog.	
	Jogegyenlőség és emancipációs törekvések.	
	A polgári állam kiépítése	
<p>TÉMAKÖR: A dualizmus kora</p>		<p>TÉMAKÖR óraszám 20 óra</p>
<p>TÉMA</p>	<p>ALTÉMA</p>	<p>FOGALMAK ÉS ADATOK/LEXIKÁK</p>
<p>A kiegyezés és a dualizmus rendszere</p>	A kiegyezés és okai.	<p>Fogalmak: passzív ellenállás, kiegyezés, közös ügyek, közjogi kérdés, húsvéti cikk, dualizmus, nyílt és titkos szövetség, Szabadelvű Párt, Függetlenségi Párt, Magyarországi Szociáldemokrata Párt, Személyek: Andrássy Gyula, Tisza Kálmán, Wekerle Sándor, Tisza István, Kronológia: 1848/1867–1916 Ferenc József uralkodása, 1867 a kiegyezés, Topográfia: Osztrák-Magyar Monarchia</p>
	A közös ügyek rendszere.	
	A magyar államszervezet	
	A pártrendszer, a választójog és a véderőviták.	
<p>A nemzeti és nemzetiségi kérdés, a cigányság helyzete</p>	A politikai nemzet koncepciója.	<p>Fogalmak asszimiláció, emigráció, autonómia Személyek: Eötvös József Kronológia: 1868 a horvát-magyar kiegyezés, a nemzetiségi törvény, a népiskolai törvény,</p>
	A horvát-magyar kiegyezés és a nemzetiségi törvény.	
	Asszimiláció és anyanyelvhasználat.	
	Autonómia-törekvések és irredenta mozgalmak.	
	Zsidó emancipáció, a zsidóság részvétele a modernizációban, polgárosodás és a középosztály kérdése.	
	Cigányok/romák a dualizmus kori Magyarországon.	
<p>Az ipari forradalom Magyarországon</p>	A gazdasági kiegyezés.	<p>Személyek: Baross Gábor, Weiss Manfréd Topográfia: Fiume.</p>
	A vasútépítés.	
	Állami gazdaságpolitika.	

	Mezőgazdaság és élelmiszeripar.	
	Modernizálódó ipar.	
Társadalom és életmód a dualizmus korában	Demográfiai robbanás és urbanizáció.	Fogalmak népességrobbanás, urbanizáció, kivándorlás, emigráció, dzsentri, Személyek: Semmelweis Ignác Kronológia: 1873 Budapest egyesítése, 1896 a Millennium. Topográfia: Budapest
	Kivándorlás Európából és Magyarországról.	
	A földkérdés és a vidék.	
	A nagyvárosi életforma: Budapest a világváros.	
	Oktatás és kultúra.	
Életmód és szórakozás		
TÉMAKÖR: A nagy háború		TÉMAKÖR óraszám 10 óra
TÉMA	ALTÉMA	
Az első világháború előzményei	A gyarmatosítás okai és céljai.	Fogalmak: antant, központi hatalmak, Személyek: : II. Vilmos, II. Miklós Topográfia: Brit Birodalom
	Az imperializmus – a terjeszkedő tőke.	
	Nagyhatalmi érdekek és konfliktusok.	
	Az Osztrák-Magyar Monarchia helyzete – balkáni konfliktusok.	
Az első világháború	A világháború kitörése.	Fogalmak: villámháború, front, állóháború, hátsország, hadigazdaság, hadifogság Személyek: IV. Károly Kronológia: 1914. június 28. a szarajevói merénylet, 1914–1918 az első világháború. Topográfia: Sarajevó, Doberdó, Románia, Szerbia, Olaszország
	A hadviselő felek és a frontok.	
	Oroszország és a központi hatalmak összeomlása.	
Az első világháború jellemzői és hatása	Az állóháború és az anyagcsata.	
	A hadigazdaság és a háborús propaganda.	
	A hagyományos világrend felbomlása.	
	A nők helyzetének megváltozása.	
Magyarország a világháborúban	Magyar frontok, nagy csaták.	
	Az antant ígéretei a Monarchia nemzetiségeinek.	

	Magyar hősök a világháborúban.	
	A hátország.	
	A magyar hadifoglyok sorsa.	
TÉMAKÖR: Az átalakulás évei		TÉMAKÖR óraszám 10 óra
TÉMA	ALTÉMA	FOGALMAK ÉS ADATOK/LEXIKÁK
Szocialista és nemzeti törekvések: a birodalmak bomlása	A történelmi monarchiák bukása (Oroszország, Németország, Oszmán Birodalom).	Fogalmak: bolsevik, szovjet, örmény népiertás, Személyek: Kemal Atatürk, Vlagyimir I. Lenin, Woodrow Wilson, Georges Clemenceau, Benito Mussolini, Kronológia: 1917 a bolsevik hatalomátvétel,
	Forradalom és kommunista hatalomátvétel Oroszországban.	
	Az újraszülető Lengyelország.	
	Az olasz fasizmus.	
Az Osztrák-Magyar Monarchia és a történelmi Magyarország szétesése	A Monarchia és a történelmi Magyarország bomlása.	Fogalmak: egypártrendszer, Kommunisták Magyarországi Pártja (KMP), tanácsköztársaság, vörösteror, Lenin-fiúk, ellenforradalom, fehér különítményes megtorlások, "vörös térkép," kisan-tant, jóvátétel, Népszövetség, kisebbségvédelem, revízió, Rongyos Gárda. Személyek: Károlyi Mihály, Kun Béla, Horthy Miklós, Apponyi Albert. Kronológia: 1918. október 31. forradalom Magyarországon, 1919. március – augusztus. a tanácsköztársaság, 1920. június 4. a trianoni békediktátum. Topográfia: Csehszlovákia, Jugoszlávia, Ausztria, trianoni Magyarország
	A forradalmi átalakulás kísérlete és kudarca.	
	Cseh és román támadás, a fegyveres ellenállás kérdése.	
A tanácsköztársaság és az ellenforradalom	A kommunista hatalomátvétel.	
	A proletárdiktatúra és a vörösteror.	
	Az északi hadjárat és a tanácsköztársaság veresége.	
A Párizs környéki békék	A nagyhatalmi érdekek érvényesítése: az új világrend kialakítása.	
	Az önrendelkezés elve és a hatalmi érdekek gyakorlata.	
	Jóvátétel, hadsereg-korlátozás, határváltozások.	
	A szétszabdalt közép-európai régió.	
	A nagyhatalmi érdekek érvényesítése: az új világrend kialakítása.	
A trianoni békediktátum	A magyar ügy a békekonferencián.	
	A magyar delegáció érvei.	
	Az ezeréves Magyarország felosztása, a döntés tartalmi elemei.	

	<p>Az önrendelkezési elv megsértése</p> <p>A békediktátum etnikai és gazdasági következményei.</p> <p>Az ellenállás példái: székely hadosztály, Balassagyarmat, Sopron.</p>	Kárpátalja, Felvidék, Délvidék, Burgenland,
TÉMAKÖR: A két világháború között		TÉMAKÖR óraszám 12 óra
TÉMA	ALTÉMA	FOGALMAK ÉS ADATOK/LEXIKÁK
A kommunista Szovjetunió	A totális diktatúra és a pártállam kiépítése.	<p>Fogalmak: totális állam, többpártrendszer, egypártrendszer, személyi kultusz, koncepciók per, GULAG, holodomor, államosítás, kollektivizálás, kulák, tervezgazdaság,</p> <p>Személyek: Joszif V. Sztálin,</p> <p>Kronológia: 1922 a Szovjetunió létrejötte,</p> <p>Topográfia: Szovjetunió, Kolima-vidék, Leningrád (Szentpétervár), Moszkva,</p>
	A tervezgazdaság és a kollektivizálás.	
	A terror eszközei és áldozatai.	
A Nyugat és a gazdasági világválság	A tőzsde, a hitelezés és a világkereskedelem összeomlása.	<p>Fogalmak: piacgazdaság, New Deal,</p> <p>Kronológia: 1929 a gazdasági világválság kezdete,</p>
	A munkanélküliség.	
	Állami beavatkozás a gazdaságba.	
A nemzetiszocialista Németország	A nemzetiszocialista ideológia és mozgalom.	<p>Fogalmak: fasizmus, nemzetiszocializmus, fajelmélet, antiszemitizmus, Führer, SS, Anschluss.</p> <p>Személyek: Adolf Hitler</p> <p>Kronológia: 1933 a náci hatalomátvétel, 1938 az Anschluss, a müncheni konferencia.</p> <p>Topográfia: Berlin</p>
	A totális állam kiépítése.	
	A terror eszközei.	
	Terjeszkedés a háború előtt.	
TÉMAKÖR: A Horthy-korszak		TÉMAKÖR óraszám 15 óra

TÉMA	ALTÉMA	FOGALMAK ÉS ADATOK/LEXIKÁK
Talpra állás Trianon után	A király nélküli alkotmányos királyság.	Fogalmak: kormányzó, Egységes Párt, numerus clausus, pengő, Magyar Nemzeti Bank, Szent István-i állam-eszme, Személyek: Bethlen István, Teleki Pál, Klebelsberg Kunó, Kronológia: 1920–1944 a Horthy-rendszer, 1921–31 Bethlen miniszterelnöksége,
	A korlátozott parlamentarizmus rendszere a konszolidáció szolgálatában.	
	A gazdaság szerkezetváltása az 1920-as években.	
	A klebelsbergi oktatás- és kultúrpolitika eredményei.	
A 1930-as évek Magyarországa	A válság és hatása.	Fogalmak: magyar népi mozgalom, nyilasok. Személyek: Gömbös Gyula, Weiss Manfréd, Szent-Györgyi Albert. Kronológia: 1938 az első bécsi döntés, 1939 Kárpátalja visszacsatolása
	A belpolitika irányváltásai.	
	Életmód és társadalom.	
	A földkérdés.	
	Tudomány és művészet a két világháború között.	
A külpolitika irányai és lehetőségei – a revízió első eredményei.		
TÉMAKÖR: A második világháború		TÉMAKÖR óraszám 22 óra
TÉMA	ALTÉMA	FOGALMAK ÉS ADATOK/LEXIKÁK
A tengelyhatalmak sikerei	Közép-Európa felosztása (Molotov-Ribbentrop paktum): német és szovjet megszállás.	Fogalmak: Molotov–Ribbentrop-paktum, tengelyhatalmak, szövetségesek, totális háború, Személyek: Franklin D. Roosevelt, Winston Churchill, Kronológia: 1939–45 a második világháború, 1939. szeptember 1. Lengyelország lerohanása, 1941. június 22. a Szovjetunió megtámadása, 1941. december 7. Pearl Harbor bombázása Topográfia: Pearl Harbor
	Nyugat-Európa lerohanása.	
	Német támadás a Szovjetunió ellen.	
	Japán támadás az Egyesült Államok ellen.	

A szövetségesek győzelme	A keleti és a nyugati front.	<p>Fogalmak: Vörös Hadsereg, jaltai konferencia</p> <p>Személyek: Charles de Gaulle</p> <p>Kronológia: 1943. február a sztálingrádi csata vége, 1944. június 6. partraszállás Normandiában, 1945. május 9. az európai háború vége, 1945. augusztus 6. atomtámadás Hiroshima ellen.</p> <p>Topográfia: Sztálingrád, Normandia, Drezda, Hiroshima,</p>
	A csendes-óceáni hadszíntér.	
Magyarország a második világháborúban: mozgás- tér és kényszerpálya	A területi revízió lépései.	<p>Fogalmak: kiugrási kísérlet, zsidótörvények, munkaszolgálat, gettó, deportálás, koncentrációs tábor, haláltábor, népirtás</p> <p>Személyek: Bárdossy László, Kállay Miklós, Bajcsy-Zsilinszky Endre, Edmund Veessenmayer,</p> <p>Kronológia: 1938 az első zsidótörvény, 1939 a második zsidótörvény, , 1940 a második bécsi döntés,; 1941. június 27. Magyarország deklarálja a hadiállapot beálltát, 1941 a harmadik zsidótörvény, 1943. január vereség a Donnál, 1944. március 19. Magyarország német megszállása,</p> <p>Topográfia: : Észak-Erdély, Don-kanyar, Kamenyec Podolszk</p>
	A fegyveres semlegesség.	
	A Szovjetunió elleni háború.	
	A Don-kanyar.	
	A német megszállás és következményei	
A holokauszt	Az „Endlösung” programja, a Wannsee-i konferencia.	<p>Fogalmak: holokauszt</p> <p>Személyek: Raoul Wallenberg, Salkaházi Sára, Apor Vilmos, Sztéhlo Gábor, Richter Gedeon.</p> <p>Topográfia: Auschwitz</p>
	Koncentrációs és megsemmisítő táborok.	
	Deportálások, kísérlet a zsidóság és a cigányság megsemmisítésére Európában.	
	A magyarországi zsidótörvények.	
	A magyar holokauszt.	
	Felelősség és embermentés.	

A második világháború jellemzői	A villámháború és következményei.	Fogalmak: partizán, háborús bűn
	Háborús bűnök és a polgári lakosság elleni terror.	
	Az ellenállás formái.	
	A háború utáni számonkérések és a nürnbergi per.	
Az ország pusztulása, deportálások a GULAG-ra	A kiugrási kísérlet és a nyilas uralom.	Fogalmak: malenkij robot.
	A magyarországi hadszíntér, Budapest ostroma.	Személyek: Szálasi Ferenc,
	Megszabadulás és szovjet megszállás.	Kronológia: 1944. október 15. a kiugrási kísérlet, 1945. április a háború vége Magyarországon
	Az ország kifosztása, szovjet deportálások és tömeges erőszak.	Topográfia: Árpád-vonal, Újvidék, Szolyva
	A határon túli magyarok jogfosztása, megtorlások (délvidéki vérengzés, kárpátaljai deportálás, felvidéki jogfosztás)	
TÉMAKÖR: A két világháború szembenállása		TÉMAKÖR óraszám 10 óra
TÉMA	ALTÉMA	FOGALMAK ÉS ADATOK/LEXIKÁK
A kétpólusú világ kialakulása	Az ENSZ megalapítása.	Fogalmak: Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ), kitelepítés, hidegháború, vasfüggöny, szuperhatalom, Kölcsoni Gazdasági Segítség Tanácsa (KGST), Észak-atlanti Szerződés Szervezete (NATO), Varsói Szerződés, kétpólusú világ, a berlini fal. Személyek: Kliment J. Vorosilov, Harry S. Truman, Mao Ce-tung. Kronológia: 1945 az ENSZ létrejötte, 1947 a párizsi béke, a hidegháború kezdete, 1948 Izrael Állam megalapítása,
	A párizsi béke.	
	Kitelepítések és lakosságcsere a háború után.	
	A szovjet-amerikai szembenállás és a két érdekszféra kialakulása.	
	A két világháború jellemzői.	

	A két Németország	1949 az NSZK és az NDK megalakulása, kommunista fordulat Kínában, 1955 a Varsói Szerződés létrehozása. Topográfia: Berlin, Németországi Szövetségi Köztársaság (NSZK), Német Demokratikus Köztársaság (NDK),
--	-------------------	--

A hidegháború	A szuperhatalmak versengése: fegyverkezés, űrprogram, propaganda.	Fogalmak: Személyek: Nyikita Sz. Hruscsov, John F. Kennedy, Topográfia: Közel-Kelet, Izrael Észak- és Dél-Korea, Vietnam, Kuba, Afganisztán
	A szembenállás és enyhülés hullámai.	
	Hidegháborús konfliktusok (Korea, Szuez, Kuba, Vietnam, Afganisztán)	
A gyarmatok felszabadulása	India függetlenné válása.	Személyek: Mahátma Gandhi Kronológia: 1947 India függetlenné válása
	Kommunista fordulat Kínában.	
	A gyarmatbirodalmak felbomlása.	
	Izrael megalapítása	

18.3.1.4. 12. évfolyam

HETI ÓRASZÁM: 3 óra

ÉVES ÓRASZÁM: 93 óra

évi kettő, mélységelvű feldolgozású téma: **Háborútól forradalomig- a totalitárius rendszer a mindennapokban**

A kádári diktatúra- családi szemmel (oral history)

TÉMAKÖR: Háborútól forradalomig		TÉMAKÖR óraszám 14 óra
TÉMA	ALTÉMA	FOGALMAK ÉS ADATOK/LEXIKÁK
Az átmenet évei Magyarországon	A háború utáni újrakezdés: a kommunisták térnyerése és az újjáépítés	Fogalmak: népbíróság, háborús bűnös, földosztás, forint, Magyar Kommunista Párt, Független Kisgazdapárt, szalámitaktika Személyek: Tildy Zoltán, Kovács Béla
	A történelmi berendezkedés felszámolása: földosztás, népbíróságok, köztársaság	
	A korlátozott többpártrendszer: választások 1945, 1947	

		Kronológia: 1945 szovjet megszállás, választás Magyarországon, földosztás, 1947 kékcédulás választások
A szovjetizálás Magyarországon	Az egypárti diktatúra kiépítése	Fogalmak: államosítás, Magyar Dolgozók Pártja, népköztársaság, pártállam, internálás, Államvédelmi Hatóság (ÁVH), tanácsrendszer, beszolgáltatás, aranycsapat Személyek: Mindszenty József, Rákosi Mátyás, Rajk László, Sulyok Dezső, Slachta Margit Kronológia: 1948 MDP megalakulása, 1949 kommunista alkotmány
	Államosítás és kollektivizálás	
	Koncepciós perek, egyházüldözés	
	A keleti blokk	
A Rákosi-diktatúra	Az erőltetett iparosítás.	Kronológia: 1948–1956 a Rákosi-diktatúra Topográfia Sztálinváros (Dunaújváros), Recsk Hortobágy
	A pártállam	
	A terror	
	A diktatúra hatása a mindennapi életre	
TÉMAKÖR: Az 1956-os forradalom és szabadságharc		TÉMAKÖR óraszám 7 óra
TÉMA	ALTÉMA	FOGALMAK ÉS ADATOK/LEXIKÁK
A forradalom	A forradalom okai és közvetlen előzményei	Fogalmak: MEFESZ, Személyek: Gerő Ernő, Nagy Imre, Iván Kovács László, Pongrácz Gergely, Kronológia: 1956. október 23. a forradalom kitörése Topográfia: Kossuth tér
	A forradalom céljai	
	Békés tüntetésből fegyveres felkelés – október 23.	
	A nemzet forradalma (Forradalmi Bizottságok, Munkástanácsok, nemzeti összefogás)	
A nemzet szabadságharca	Szabadságharc a fővárosban és vidéken	Fogalmak: pesti srácok, Molotov-koktél, munkástanács, sortűzek Személyek: Maléter Pál, Kádár János
	A fegyveres ellenállás hősei	
	Út a győzelemig és a kormánypolitika változásai	

	A szabadságharc nemzetközi háttere és visszhangja a nagyvilágban	Kronológia: 1956. október 25. a Kossuth téri sortűz, 1956. november 4. a szovjet támadás. Topográfia: Corvin köz-Budapest, Mosonmagyaróvár, Salgótarján.
	Szovjet intervenció: a szabadságharc utóvédharcai és leverése	
TÉMAKÖR: A kádári diktatúra		TÉMAKÖR óraszám 11 óra
TÉMA	ALTÉMA	FOGALMAK ÉS ADATOK/LEXIKÁK
A pártállami diktatúra és működése	A megtorlások időszaka, formái és áldozatai	Fogalmak: Magyar Szocialista Munkáspárt (MSZMP), munkásörtség, Kommunista Ifjúsági Szövetség (KISZ), úttörő, termelészövetkezet, háztáji, III/III. ügyosztály, tervgazdaság, Kronológia: 1956–1989 a Kádár-rendszer, 1958 Nagy Imre és társainak kivégzése
	A pártállam és szervezetei	
	Az erőszakos tévesztés – a mezőgazdaság szocialista átszervezése	
	Hamis társadalmi béke– a kádári alku	
	Az elnyomás változó formái	
Gazdaság, társadalom, életmód	A tervgazdaság és a KGST	Fogalmak: új gazdasági mechanizmus, hiánygazdaság, maszek, gulyáskommunizmus „három T” Kronológia: 1968 az új gazdasági mechanizmus bevezetése.
	A gazdasági reform és a második gazdaság	
	A „gulyáskommunizmus”	
	Népesedési folyamatok	
	Kultúrpolitika, korlátozott nyilvánosság	
TÉMAKÖR: A kétpólusú világ és felbomlása		TÉMAKÖR óraszám 8 óra
TÉMA	ALTÉMA	FOGALMAK ÉS ADATOK/LEXIKÁK
A Nyugat a 20. század második felében	A Nyugat gazdasági eredményei és a jóléti állam	Fogalmak: jóléti állam Kronológia: 1975 a helsinki értekezlet
	Emancipáció, szekularizáció, individualizáció	
	Az 1968-as mozgalmak és a popkultúra	
A szocializmus válsága és megrendülése	Az olajválság és hatásai a tőkés, illetve szocialista országokra	Fogalmak: prágai tavasz, Szolidaritás Személyek: Nicolae Ceaușescu, Ronald Reagan,
	A kis hidegháború	

	A katonai egyensúly felborulása: a Szovjetunió gazdasági kimerülése	
	Az ellenzék megszerveződése a szocialista országokban	
A kétpólusú világ megszűnése	Németország újraegyesítése –a magyar szerepvállalás	Személyek: Mihail Sz. Gorbacsov, Lech Wałęsa, VI. Pál, II. János Pál, Helmuth Kohl Kronológia: 1989 a berlini fal lebontása, rendszerváltás Közép-Európában, 1991 a Szovjetunió felbomlása, 1991–95 a délszláv háború Topográfia: Szlovákia, Ukrajna
	A Szovjetunió felbomlása	
	A kommunista diktatúrák bukása Közép-Európában	
	Jugoszlávia felbomlása, a délszláv háború	
TÉMAKÖR: A rendszerváltás folyamata		TÉMAKÖR óraszám 8 óra
TÉMA	ALTÉMA	FOGALMAK ÉS ADATOK/LEXIKÁK
A Kádár-rendszer végnapjai	Az adósságválság kialakulása és következményei	Fogalmak: adósságspirál, Nemzeti Kerekasztal, rendszerváltás, jogállam, Alkotmánybíróság, sarkalatos törvények, népszavazás Személyek: Pozsgay Imre, Németh Miklós, Horn Gyula Kronológia: 1987 a lakiteleki találkozó, 1989–1990 a rendszerváltás, 1990 az első szabad választások, 1991 a szovjet csapatok kivonulása Magyarországról
	Az állampárt válsága: reformkommunisták és a keményvonalasok	
	Az ellenzék megszerveződése	
	Az 1989-es év főbb politikai eseményei, a tárgyalásos forradalom; alkotmánymódosítás	
	A harmadik Magyar Köztársaság kikiáltása	
A rendszerváltás	Az új pártok – különböző ideológiák	Személyek: Antall József, Göncz Árpád, Orbán Viktor Fogalmak: Magyar Demokrata Fórum (MDF), Szabad Demokraták Szövetsége (SZDSZ), Magyar Szocialista Párt (MSZP), Fiatal De-
	Az Antall-kormány megalakulása	
	A rendszerváltás ellentmondásai: alkuk és kompromisszumok (az elmaradt elszámoltatás)	

		mokraták Szövetsége (Fidesz), Kereszténydemokrata Néppárt (KDNP)
A piacgazdaság kiépülése	A privatizáció – vesztesek és nyertesek	Fogalmak: privatizáció, kárpótlás, visegrádi együttműködés
	A piacgazdaság kiépítése – a külföldi tőke szerepe	
	A külkereskedelem átalakulása	
	Gazdasági szerkezetváltás	
TÉMAKÖR: A világ a 21. században		TÉMAKÖR óraszám 6 óra
TÉMA	ALTÉMA	FOGALMAK ÉS ADATOK/LEXIKÁK
Az átalakuló világ	A világgazdaság hagyományos centrumai: az Amerikai Egyesült Államok és szövetségesei	Fogalmak: globalizáció
	A világpolitika és világgazdaság új súlypontjai: Oroszország, Kína	
	Óriásvállalatok a globális térben.	
A globális világ	Demográfiai változások, népmozgások	Fogalmak: modern kori migráció, multikulturalizmus, párhuzamos társadalom, népességrobbanás, iszlamizmus,terrorizmus
	Az iszlamizmus térhódítása	
	A kereszténység helyzete a globalizálódó világban	
	Válságócok, helyi konfliktusok és terrorizmus	
	Globalizáció és kultúra	
	A hagyományos és új identitások – értékek és értékvesztés	
	Demokratikus közbeszéd és politikai korrektség.	
TÉMAKÖR: Magyarország a 21. században		TÉMAKÖR óraszám 10 óra
TÉMA	ALTÉMA	FOGALMAK ÉS ADATOK/LEXIKÁK
	Az Alaptörvény	

A demokrácia működése Magyarországon	A hatalmi ágak és intézményeik, önkormányzati rendszer	Fogalmak: közvetett és közvetlen demokrácia Kronológia: 2012 az Alaptörvény bevezetése
	A választási rendszer.	
A magyar bel- és külpolitika főbb jellemzői	A rendszerváltoztatás óta eltelt időszak főbb fordulópontjai	Személyek: Magyarország miniszterelnökei a rendszerváltoztatás óta (a legalább négy évig hivatalban lévő kormányfők) Kronológia: 1999 Magyarország belép a NATO-ba
	Magyarország a NATO-ban	
	Közép-európai együttműködés: a visegrádi négyek	
Magyarország és az Európai Unió	Az európai integráció főbb állomásai: mélyítés és bővítés	Fogalmak: integráció, euró, Európai Unió, Európai Tanács, Európai Unió Tanácsa, Európai Parlament, Európai Bizottság, schengeni egyezmény Kronológia: 1957 a római szerződés, 1992 a maastrichti szerződés, 2004 Magyarország belép az Európai Unióba Topográfia: Brüsszel
	Az Európai Unió főbb szervei és működésük	
	Magyarország csatlakozásának folyamata	
	Az együttműködés eredményei és nehézségei	
	Nemzetek Európája vagy föderatív Európa?	
TÉMAKÖR: A magyarság és a magyarországi nemzeti-ségek a 20-21. században		TÉMAKÖR óraszám 6 óra
TÉMA	ALTÉMA	FOGALMAK ÉS ADATOK/LEXIKÁK
A határon túli magyarok	A politikai rendszerek változásai és hatásaik a magyar kisebbség helyzetére	Fogalmak: kitelepítés, Beneš-dekrétum, lakosságcsere, falurombolás, kettős állampolgárság Személyek: Esterházy János, Márton Áron, Tőkés László Kronológia: 1944–1945 magyarellenes atrocitások, 1990 fekete március Topográfia: Csúrog, Jarek, Duna-delta, Marosvásárhely, Székelyföld
	Demográfiai jellemzők és folyamatok	
	Az asszimilációs politika megnyilvánulásai	
	Autonómia és kisebbségi jogok kérdése	
	Anyanyelvű oktatás és kultúra	
	Magyarok a nagyvilágban – a szóránymagarság	

A magyarországi nemzeti-ségek, a magyarországi cigányság	A politikai rendszerek változásai és hatásaik a nemzeti-ségek helyzetére	Fogalmak: diszkrimináció
	A cigányok/romák 20–21. századi története	
	Demográfiai jellemzők és folyamatok	
	Kulturális autonómia és kisebbségi jogok a mai Magyarországon	
	Anyanyelvű oktatás és kultúra	
TÉMAKÖR: tananyag ismételése, felkészülés az érettségi vizsgára		TÉMAKÖR óraszám 23 óra

18.4. Élő idegen nyelv – angol/német/francia

Célok és feladatok

- A nyelvtanuló nyelvi cselekvőképességének fejlesztése.
- A tanuló legyen képes személyes és szakmai életében egyéni céljait elérni, saját gondolatait kifejezni, és mind valódi mind pedig digitális térben idegen nyelven kommunikálni, ismereteket szerezni.
- A valós élethelyzetekben, valamint a pályaválasztás és a továbbtanulás során felhasználható nyelvtudás és a nyelvi tudatosság fejlesztése.
- Az eddig megszerzett nyelvi ismeretek bővítése.

Kapcsolódás a kompetenciákhoz

A tanulás kompetenciái:

- Az idegen nyelvek tanulása során fejlődik a tanuló memóriája, a korábban tanult elemek felidézését és rendszerezését igénylő tanulási teljesítménye. A tanuló képessé válik a nyelvtanulási stratégiák felismerésére és ezek alkalmazására.
- A tanuló megtanulja a hibákra történő visszajelzések elfogadását, a hibák kijavításának szükségességét, valamint képessé válik saját és társai fejlődésének értékelésére.
- A tanórán kívüli nyelvtanulási lehetőségek felismerésével és kihasználásával is készül az egész életen át tartó tanulásra. Az önálló nyelvtanulásra való felkészülés a tanulási folyamat aktív résztvevőivé teszi.

A kommunikációs kompetenciák:

- A nyelvórai tevékenységek képessé teszik a tanulót arra, hogy az élő idegen nyelven árnyaltan fejezze ki, objektíven támassza alá, szemléltesse gondolatait, hallgassa meg társait, társaival közösen hozzon döntéseket, formáljon véleményt, információt és tudást osszon meg.
- Képekre, ábrákra, hanganyagokra, szövegekre idegen nyelven utal, azokra vonatkozóan véleményt fogalmaz meg és állást foglal, s ezeket felhasználva, párban vagy csoportban, további kommunikációs feladatokat old meg.

- Nyelvtudását személyes és online nyelvi érintkezésben kapcsolatépítésre használja fel.

A digitális kompetenciák:

- A tanuló úgy használja a digitális eszközöket, forrásokat és mobiltelefonos applikációkat, hogy a célnyelv jellemző kifejezéseit és pragmatikáját megfelelően alkalmazza, valamint saját fejlődését és tanulását támogassa.
- Lehetővé válik az idegen nyelvű szövegalkotás, szövegértés és nyelvi interakciók fejlesztése digitális felületeken és eszközök használatával.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák:

- A tanulónak több szempontból fejlődik a gondolkodása, mely során egyre több nyelvi elemet képes felismerni, felidézni, az egymásra épülő elemeket logikusan elrendezni és alkalmazni.
- A feldolgozott témák hatására mérlegelő idegen nyelvgondolkodása és problémamegoldó készsége, a nyelvek közötti kódváltást lehetővé tevő kognitív képességei is fejlődnek.
- Nyelvtudása növeli az információszerzési és tudásmegosztási lehetőségeit.

A személyes és társas kompetenciák:

- A társas kompetenciák fejlődéséhez hozzájárulnak a nyelvórákon gyakran párban vagy csoportban végzett feladatok, valamint egyéb, kooperáción alapuló tanulási tevékenységek is, melyek során fejlődik együttműködési készsége, kitartása, cél- és feladattudata.
- A nyelvtudás növeli a tanulók önbizalmát, önbecsülését, valamint fejleszti más nemzetek tagjaihoz, kultúrájához és az idegen, ismeretlen világokhoz való viszonyát.

A kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái:

- A tanuló nyitottá válik a saját országa, nemzete és más népek történelmére, kultúrája közötti eltérésekre, elfogadja a különbségeket, magabiztosságát az anyanyelvi kötődés és az a mérlegelő, toleráns gondolkodásmód határozza meg, amely teret ad a kreatív, alkotó jellegű önkifejezésnek.
- A korszerű nyelvtanítás szükségszerűen magában foglalja a tanuló életkorának megfelelő alkotó tevékenységeket és az alkotással kapcsolatos tartalmakat.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák:

- Valós nyelvi célok és helyzetek idegen nyelven történő leképezésével valósul meg.
- Egy nyelvi feladat megoldása közben a tanuló együttműködik, hagyományos és digitális forrásokat használ, kommunikál, problémát vitat meg, döntéseket hoz, ezekről beszél, és mindezek felkészítik a munkavállalásra.

18.4.1. Angol nyelv (1. idegen nyelv) – Gazdálkodás, Kereskedelem ágazatok

18.4.1.1. 9. évfolyam (heti 4 óra)

TÉMAKÖR NEVE	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERTETEK
Personal topics: FAMILY RELATIONS	- acquaintances, family relations, extended family,

TÉMAKÖR NEVE	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
	- social relations
Personal topics: LIFESTYLE	- hobbies, freetime activities - doing chores
Personal topics: PEOPLE AND SOCIETY	- social relations, relationships - clothes and fashion, accessories
ENVIROMENT AND NATURE	- immediate environment - parts of the house/flat - furnishings - appliances
SCHOOL AND EDUCATION	- school staff - parts of school buildings - objects used for studying in and outside school - school subjects
PUBLIC MATTERS, ENTERTAINMENT	- cultural events - ways of entertainment - hobbies, entertainment, freetime activities - sports
CROSS-CURRICULAR TOPICS AND ACTIVITIES	- favourite subject - favourite book, film, music
CURRENT TOPICS	-
SCIENCE AND TECHNOLOGY	- basic objects used by everyday people - household gadgets - using technology in everyday life
GAINING AND SHARING KNOWLEDGE	

NYELVI ELEMÉK, STRUKTÚRÁK	
cselekvés, történés, létezés kifejezése jelen időben	- 'to be' létige; - Present Simple; - Present Continuous
modalitás	- <i>can / can't</i>
mennyiségi viszonyok	- egyes és többes szám; - számok, sorszámok; - megszámlálható főnevek; megszámlálhatatlan főnevek
térbeli viszonyok	- prepozíciók, - helyhatározók, - képleírás kifejezései (<i>here, there, on the left, on the right, in, on, under, opposite,</i>

NYELVI ELEMELK, STRUKTÚRÁK	
	<i>next to, between, outside, inside, indoors, outdoors, upstairs, downstairs, abroad)</i>
időbeli viszonyok	<ul style="list-style-type: none"> - gyakoriság (<i>How often? always, often, sometimes, never, once/twice a week, every day</i>); - időpontok/dátumok (<i>in 1997, in July, at 5 o'clock, on Monday, It's eight. It's quarter to eight.</i>)
szövegösszetartó eszközök	<ul style="list-style-type: none"> - mutató névmások (<i>this, that, these, those</i>); - kötőszavak (<i>and, or, but, because</i>), - személyes névmások; - 'some/any'; - határozatlan névmások (<i>somebody, anybody, nobody, everybody</i>)
birtoklás kifejezése	<ul style="list-style-type: none"> - genitive 's' (<i>Joe's brother..., Whose...?</i>)

18.4.1.2. Angol nyelv - 10. évfolyam (heti 4 óra)

TÉMAKÖR NEVE	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERTETEK
Personal topics: FAMILY RELATIONS	<ul style="list-style-type: none"> - extended family, - family celebrations
Personal topics: LIFESTYLE	<ul style="list-style-type: none"> - eating healthy, - keeping fit
Personal topics: PEOPLE AND SOCIETY	<ul style="list-style-type: none"> - friends, - famous people
ENVIROMENT AND NATURE	<ul style="list-style-type: none"> - wider environment: city/town/village/countryside - nature - animals, plants - weather and climate, seasons
SCHOOL AND EDUCATION	<ul style="list-style-type: none"> - school celebrations, holidays
HOLIDAYS, TRAVELLING, TOURISM	<ul style="list-style-type: none"> - tourists, tour guides - types of accommodation - destinations, sights - monuments, exhibits

	<ul style="list-style-type: none"> - means of transport - sightseeing, city tour
PUBLIC MATTERS, ENTERTAINMENT	<ul style="list-style-type: none"> - cultural institutions - restaurants, hotels - national and international attractions/sights - services - giving directions - giving information
INTERCULTURAL TOPICS	<ul style="list-style-type: none"> - customs and traditions in the different countries - people and culture, traditions, typical landmarks
CROSS-CURRICULAR TOPICS AND ACTIVITIES	<ul style="list-style-type: none"> - favourite writer / poet - favourite country
CURRENT TOPICS	<ul style="list-style-type: none"> - hazai és nemzetközi hírek
SCIENCE AND TECHNOLOGY	<ul style="list-style-type: none"> - using technology for studying - mobile phones, computer, internet
GAINING AND SHARING KNOWLEDGE	

NYELVI ELEMELK, STRUKTÚRÁK	
cselekvés, történés, létezés kifejezése jelen időben	<ul style="list-style-type: none"> - 'to be' létige; - Present Perfect Simple
cselekvés, történés, létezés kifejezése múlt időben	<ul style="list-style-type: none"> - 'to be' létige (Past Tense); Past Simple
cselekvés, történés, létezés kifejezése jövő időben	<ul style="list-style-type: none"> - 'going to' - Future Simple
modalitás	<ul style="list-style-type: none"> - 'must' segédige; - 'could', - 'should/shouldn't' - 'mustn't' - 'can', 'could', 'be able to'
múltbeli szokások kifejezése	<ul style="list-style-type: none"> - <i>used to / would</i>
feltételeesség kifejezése	<ul style="list-style-type: none"> - <i>if</i>
mennyiségi viszonyok	<ul style="list-style-type: none"> - 'all', 'both', 'none', 'neither', 'every', 'each', 'enough', 'too', 'quite'
minőségi viszonyok kifejezése	<ul style="list-style-type: none"> - rövid melléknevek fokozása - rendhagyó melléknevek fokozása - hosszabb melléknevek fokozása - összehasonlítás

térbeli viszonyok	<ul style="list-style-type: none"> - prepozíciók, - helyhatározók, - képleírás kifejezései (<i>here, there, on the left, on the right, in, on, under, opposite, next to, between, outside, inside, indoors, outdoors, upstairs, downstairs, abroad</i>)
időbeli viszonyok	<ul style="list-style-type: none"> - 'already', 'yet', 'just' - időtartam: <i>How long?</i> - időpont meghatározása (<i>soon, afterwards, later, next, then, the day before yesterday, the day after tomorrow, the other day, during the winter</i>)
logikai viszonyok	- célhatározás kifejezése
szövegösszetartó eszközök	- kötőszavak
birtoklás kifejezése múlt időben, jövő időben	- genitive 's' (Joe's brother..., Whose...?)

18.4.1.3. Angol nyelv - 11. évfolyam (heti 4 óra)

TÉMAKÖR NEVE	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERTETEK
Personal topics: FAMILY RELATIONS	<ul style="list-style-type: none"> - acquaintances, family relations - extended family, welfare - positive and negative characteristics - household duties, doing chores and taking care of everyday responsibilities
Personal topics: LIFESTYLE	<ul style="list-style-type: none"> - hobbies, freetime activities - doing chores and keeping fit - sports, sport events, illnesses - daily routine, habits, - healthy eating, eating in different places - keeping fit
Personal topics: PEOPLE AND SOCIETY	<ul style="list-style-type: none"> - social relations, relationships - friends, famous people, role models - appearance and personality, differences between individuals, relationship between generations - clothes and fashion, accessories

	<ul style="list-style-type: none"> - places to spend freetime - shopping, using public services
ENVIROMENT AND NATURE	<ul style="list-style-type: none"> - immediate environment - parts of the house/flat - furnishings - appliances - wider environment - nature, home, city/town/village/country-side - geographical places, space, the Earth - animals, plants - keeping pets - animal protection - weather and climate, seasons
SCHOOL AND EDUCATION	<ul style="list-style-type: none"> - school staff - parts of school buildings - objects used for studying in and outside school - school subjects - school celebrations, holidays - social events, keeping traditions
HOLIDAYS, TRAVELLING, TOURISM	<ul style="list-style-type: none"> - holidays - means of transport - sightseeing, city tour - destinations, sights - monuments, exhibits - holidays in Hungary and abroad - preparing, planning, organizing a trip, sightseeing, guided tours
PUBLIC MATTERS, ENTERTAINMENT	<ul style="list-style-type: none"> - cultural events - ways of entertainment - hobbies, entertainment, free time activities - sports - apps, media, computer games
ENGLISH AND LANGUAGE LEARNING	<ul style="list-style-type: none"> - language skills - language learning strategies
INTERCULTURAL TOPICS	<ul style="list-style-type: none"> - customs and traditions - people and culture, traditions, typical landmarks, national sports, cuisine, local language, tourist attractions, arts, history

CROSS-CURRICULAR TOPICS AND ACTIVITIES	<ul style="list-style-type: none"> - favourite subject - favourite book, film, music
CURRENT TOPICS	
SCIENCE AND TECHNOLOGY	<ul style="list-style-type: none"> - basic objects used by everyday people - IT gadgets - household gadgets - using technology in everyday life - using technology for studying or for work
FINANCIAL MATTERS	<ul style="list-style-type: none"> - employers, employees, white and blue collar workers - public service offices - money, currencies, bank forms, advertisements, commercials
CARREER AND EMPLOYMENT	<ul style="list-style-type: none"> - professionals, employers, employees, colleagues - workplaces, offices - objects used in different jobs
GAINING AND SHARING KNOWLEDGE	<ul style="list-style-type: none"> - ways of gaining knowledge - ways of sharing knowledge

NYELVI ELEMÉK, STRUKTÚRÁK	
cselekvés, történés kifejezése jelen időben	<ul style="list-style-type: none"> - present Perfect Simple - present Perfect Continuous
cselekvés, történés kifejezése múlt időben	<ul style="list-style-type: none"> - past Perfect
cselekvés, történés kifejezése jövő időben	<ul style="list-style-type: none"> - future continuous, - future perfect
jövőidejűség kifejezése a múltban	<ul style="list-style-type: none"> - <i>'was/were going to'</i>, - <i>'was/were about to'</i>, - <i>'was/were to have'</i>
feltételes mód kifejezése	<ul style="list-style-type: none"> - zero, first, second conditional
függő beszéd	<ul style="list-style-type: none"> - jelen időben - múlt idejű igével
szenvető szerkezet	-
igei vonzatok	<ul style="list-style-type: none"> - gerunds and infinitives
vonatkozó névmások / mellékmondatok	<ul style="list-style-type: none"> - relative pronouns and clauses
logikai viszonyok	<ul style="list-style-type: none"> - célhatározás kifejezése
szövegkohéziós elemek	<ul style="list-style-type: none"> - <i>in addition, furthermore, in fact, so as, since, although, even though, however...</i>

képzők	<ul style="list-style-type: none"> - negative prefixes - adjective suffixes - noun suffixes
--------	--

18.4.1.4. Angol nyelv - 12. évfolyam (heti 4 óra)

TÉMAKÖR NEVE	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERTETEK
Personal topics: FAMILY RELATIONS	<ul style="list-style-type: none"> - acquaintances, family relations - extended family, welfare - positive and negative characteristics - household duties, doing chores and taking care of everyday responsibilities
Personal topics: LIFESTYLE	<ul style="list-style-type: none"> - healthcare personnel, healthcare facilities - basic objects used for treating illnesses - going to the doctor's
Personal topics: PEOPLE AND SOCIETY	<ul style="list-style-type: none"> - members of the society (teenagers, adults, the elderly) - the public, authorities, people working in services - taking part in the life of a community, volunteering, community service - basic gender roles, tolerance - friendships, relationships - crime and punishment
ENVIROMENT AND NATURE	<ul style="list-style-type: none"> - environmental protection - natural disasters, nature protection campaigns - saving natural resources, volunteering - recycling and reusing
SCHOOL AND EDUCATION	<ul style="list-style-type: none"> - educational institutions - learning - knowledge, language learning - different ways of learning
HOLIDAYS, TRAVELLING, TOURISM	<ul style="list-style-type: none"> - tourists, tour guides, public service - types of accommodation, destinations, sights, places of interests, public service offices - monuments, exhibits, travel documents, means of transport, objects used while travelling, forms, brochures

	<ul style="list-style-type: none"> - self-organized and package holidays, currencies, cultural differences, effect of tourism on people
PUBLIC MATTERS, ENTERTAINMENT	<ul style="list-style-type: none"> - cultural events - ways of entertainment - hobbies, entertainment, free time activities - sports - apps, media, computer games
ENGLISH AND LANGUAGE LEARNING	<ul style="list-style-type: none"> - languages, accents and dialects - autonomous learning
INTERCULTURAL TOPICS	<ul style="list-style-type: none"> - customs and traditions - people and culture, traditions, typical landmarks, national sports, cuisine, local language, tourist attractions, arts, history
CROSS-CURRICULAR TOPICS AND ACTIVITIES	<ul style="list-style-type: none"> - favourite subject - favourite book, film, music
CURRENT TOPICS	
SCIENCE AND TECHNOLOGY	<ul style="list-style-type: none"> - scientists, researchers, inventors, engineers, people working for scientific and technological development - internet, dangers of the internet, social networks, research, inventions
FINANCIAL MATTERS	<ul style="list-style-type: none"> - saving, spending and wasting money, banking, online shopping, exchanging currencies - family budget, saving, spending and wasting money
CARREER AND EMPLOYMENT	<ul style="list-style-type: none"> - planning, life long learning, applying for a job - job interviews, meetings - choosing a career, summer jobs, working hours, part time jobs, unemployment, team work, individual tasks, cooperation, critical thinking, mobility, CV
GAINING AND SHARING KNOWLEDGE	<ul style="list-style-type: none"> - ways of gaining knowledge - ways of sharing knowledge

NYELVI ELEMÉK, STRUKTÚRÁK

cselekvés, történés kifejezése **múlt időben**

- past perfect continuous

cselekvés, történés kifejezése jövő időben	- future perfect continuous
jövőidejűség kifejezése a múltban	- 'was/were going to', - 'was/were about to', - 'was/were to have'
feltételes mód kifejezése	- third conditional
függő beszéd	- statements, questions, requests, offers, orders, reporting verbs - 'I wish', 'if only'
közvetett kérdések	- indirect questions
szenvető szerkezet	-
műveltetés kifejezése	- causative
inverzió	- inversion: 'not only'...

18.4.2. Angol nyelv (1. idegen nyelv) – Turizmus ágazat

18.4.2.1. I. idegen nyelv - angol nyelv – nyelvi előkészítő évfolyam (heti 16 óra)

TÉMAKÖR NEVE	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERTETEK
Personal topics: FAMILY RELATIONS	- acquaintances, family relations - extended family, welfare - positive and negative characteristics - household duties, doing chores and taking care of everyday responsibilities
Personal topics: LIFESTYLE	- hobbies, freetime activities - doing chores - healthcare personnel, healthcare facilities - basic objects used for treating illnesses and keeping fit - sports, sport events, illnesses - daily routine, habits, - healthy eating, eating in different places - keeping fit, going to the doctor's
Personal topics: PEOPLE AND SOCIETY	- social relations, relationships - friends, famous people, role models - clothes and fashion, accessories - places to spend freetime
ENVIROMENT AND NATURE	- immediate environment - parts of the house/flat - furnishings

	<ul style="list-style-type: none"> - appliances - wider environment - nature, home, city/town/village/countryside - geographical places, space, the Earth - animals, plants - keeping pets - animal protection - weather and climate, seasons - environmental protection - natural disasters, nature protection campaigns - saving natural resources, volunteering - recycling and reusing
SCHOOL AND EDUCATION	<ul style="list-style-type: none"> - school staff - parts of school buildings - objects used for studying in and outside school - school subjects - school celebrations, holidays - social events, keeping traditions - educational institutions - learning - knowledge, language learning - different ways of learning
HOLIDAYS, TRAVELLING, TOURISM	<ul style="list-style-type: none"> - holidays - means of transport - sightseeing, city tour - destinations, sights - monuments, exhibits - tourists, tour guides, public service - types of accommodation, destinations, sights, places of interests, public service offices - monuments, exhibits, travel documents, means of transport, objects used while travelling, forms, brochures - holidays in Hungary and abroad - preparing, planning, organizing a trip, sightseeing, guided tours

	<ul style="list-style-type: none"> - self-organized and package holidays, currencies, cultural differences, effect of tourism on people
PUBLIC MATTERS, ENTERTAINMENT	<ul style="list-style-type: none"> - cultural events - ways of entertainment - hobbies, entertainment, free time activities - sports - apps, media, computer games
ENGLISH AND LANGUAGE LEARNING	<ul style="list-style-type: none"> - language skills - language learning strategies - languages, accents and dialects - autonomous learning
INTERCULTURAL TOPICS	<ul style="list-style-type: none"> - customs and traditions - people and culture, traditions, typical landmarks, national sports, cuisine, local language, tourist attractions, arts, history
CROSS-CURRICULAR TOPICS AND ACTIVITIES	<ul style="list-style-type: none"> - favourite subject - favourite book, film, music
CURRENT TOPICS	
SCIENCE AND TECHNOLOGY	<ul style="list-style-type: none"> - basic objects used by everyday people - IT gadgets - household gadgets - using technology in everyday life - using technology for studying or for work - internet, dangers of the internet, social networks, research, inventions
GAINING AND SHARING KNOWLEDGE	<ul style="list-style-type: none"> - ways of gaining knowledge - ways of sharing knowledge

NYELVI ELEMÉK, STRUKTÚRÁK	
cselekvés, történés, létezés kifejezése jelen időben	<ul style="list-style-type: none"> - 'to be' létige; - Present Simple; - Present Continuous - Present Perfect Simple - Present Perfect Continuous
cselekvés, történés, létezés kifejezése múlt időben	<ul style="list-style-type: none"> - 'to be' létige (Past Tense); Past Simple - Past Continuous (- Past Perfect
cselekvés, történés, létezés kifejezése jövő időben	<ul style="list-style-type: none"> - 'going to' - Future Simple - Future Continuous

felszólító mód	- E. és T./1. személy (<i>Let's</i>)
modalitás	- <i>can / can't</i> - <i>'must' segédige;</i> - <i>'could', 'may'</i> - <i>'should/shouldn't'</i> - <i>'mustn't'</i> - <i>'can', 'could', 'be able to'</i> - <i>'must', 'may', 'might', 'can't'</i> - <i>'should have /might have'</i>
múltbeli szokások kifejezése	- <i>used to / would</i>
mennyiségi viszonyok	- egyes és többes szám; - számok, sorszámok; - megszámlálható főnevek; megszámlálhatatlan főnevek - <i>all, both, none, neither, every, each, enough, too, quite</i>
minőségi viszonyok kifejezése	- rövid melléknevek fokozása - rendhagyó melléknevek fokozása - hosszabb melléknevek fokozása - összehasonlítás - leírás (<i>What's it like?</i>)
térbeli viszonyok	- prepozíciók, - helyhatározók, - képleírás kifejezései (<i>here, there, on the left, on the right, in, on, under, opposite, next to, between, outside, inside, indoors, outdoors, upstairs, downstairs, abroad</i>)
időbeli viszonyok	- gyakoriság (<i>How often? always, often, sometimes, never, once/twice a week, every day</i>); - időpontok/dátumok (<i>in 1997, in July, at 5 o'clock, on Monday, It's eight. It's quarter to eight.</i>) - időpont meghatározása (<i>soon, afterwards, later, next, then, the day before yesterday, the day after tomorrow, the other day, during the winter</i>); - <i>already, yet, just</i> - időtartam: <i>How long?</i>

szövegösszetartó eszközök	<ul style="list-style-type: none"> - mutató névmások (<i>this, that, these, those</i>); - kötőszavak (<i>and, or, but, because</i>), - személyes névmások; - <i>'some/any'</i>; - határozatlan névmások (<i>somebody, anybody, nobody, everybody</i>)
birtoklás kifejezése	<ul style="list-style-type: none"> - birtokos névmások - <i>'have/have got'</i> - birtoklás múlt időben, jövő időben - genitive 's
feltételelesség kifejezése	<ul style="list-style-type: none"> - zéró, 1. és 2. feltételes mód
függő beszéd	<ul style="list-style-type: none"> - jelen időben - múlt idejű igével

18.4.2.2. I. idegen nyelv - angol nyelv – turizmus ágazat – 9-10. évfolyam (heti 4 óra)

TÉMAKÖR NEVE	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERTETEK
Personal topics: FAMILY RELATIONS	<ul style="list-style-type: none"> - acquaintances, family relations - extended family, welfare - positive and negative characteristics - household duties, doing chores and taking care of everyday responsibilities
Personal topics: LIFESTYLE	<ul style="list-style-type: none"> - hobbies, freetime activities - doing chores - and keeping fit - sports, sport events, illnesses - daily routine, habits, - healthy eating, eating in different places - keeping fit
Personal topics: PEOPLE AND SOCIETY	<ul style="list-style-type: none"> - social relations, relationships - friends, famous people, role models - appearance and personality, differences between individuals, relationship between generations - clothes and fashion, accessories - places to spend freetime - shopping, using public services
ENVIROMENT AND NATURE	<ul style="list-style-type: none"> - immediate environment - parts of the house/flat - furnishings

	<ul style="list-style-type: none"> - appliances - wider environment - nature, home, city/town/village/countryside - geographical places, space, the Earth - animals, plants - keeping pets - animal protection - weather and climate, seasons
SCHOOL AND EDUCATION	<ul style="list-style-type: none"> - school staff - parts of school buildings - objects used for studying in and outside school - school subjects - school celebrations, holidays - social events, keeping traditions
HOLIDAYS, TRAVELLING, TOURISM	<ul style="list-style-type: none"> - holidays - means of transport - sightseeing, city tour - destinations, sights - monuments, exhibits - holidays in Hungary and abroad - preparing, planning, organizing a trip, sightseeing, guided tours
PUBLIC MATTERS, ENTERTAINMENT	<ul style="list-style-type: none"> - cultural events - ways of entertainment - hobbies, entertainment, free time activities - sports - apps, media, computer games
ENGLISH AND LANGUAGE LEARNING	<ul style="list-style-type: none"> - language skills - language learning strategies
INTERCULTURAL TOPICS	<ul style="list-style-type: none"> - customs and traditions - people and culture, traditions, typical landmarks, national sports, cuisine, local language, tourist attractions, arts, history
CROSS-CURRICULAR TOPICS AND ACTIVITIES	<ul style="list-style-type: none"> - favourite subject - favourite book, film, music
CURRENT TOPICS	
SCIENCE AND TECHNOLOGY	<ul style="list-style-type: none"> - basic objects used by everyday people - IT gadgets - household gadgets - using technology in everyday life

	<ul style="list-style-type: none"> - using technology for studying or for work
FINANCIAL MATTERS	<ul style="list-style-type: none"> - employers, employees, white and blue collar workers - public service offices - money, currencies, bank forms, advertisements, commercials
CARREER AND EMPLOYMENT	<ul style="list-style-type: none"> - professionals, employers, employees, colleagues - workplaces, offices - objects used in different jobs
GAINING AND SHARING KNOWLEDGE	<ul style="list-style-type: none"> - ways of gaining knowledge - ways of sharing knowledge

NYELVI ELEMELK, STRUKTÚRÁK	
cselekvés, történés kifejezése jelen időben	<ul style="list-style-type: none"> - present Perfect Simple - present Perfect Continuous
cselekvés, történés kifejezése múlt időben	<ul style="list-style-type: none"> - past Perfect
cselekvés, történés kifejezése jövő időben	<ul style="list-style-type: none"> - future continuous, - future perfect
jövőidejűség kifejezése a múltban	<ul style="list-style-type: none"> - 'was/were going to', - 'was/were about to', - 'was/were to have'
feltételes mód kifejezése	<ul style="list-style-type: none"> - zero, first, second conditional
függő beszéd	<ul style="list-style-type: none"> - jelen időben - múlt idejű igével
szenvető szerkezet	-
igei vonzatok	<ul style="list-style-type: none"> - gerunds and infinitives
vonatkozó névmások / mellékmondatok	<ul style="list-style-type: none"> - relative pronouns and clauses
logikai viszonyok	<ul style="list-style-type: none"> - célhatározás kifejezése
szövegkohéziós elemek	<ul style="list-style-type: none"> - <i>in addition, furthermore, in fact, so as, since, although, even though, however...</i>
képzők	<ul style="list-style-type: none"> - negative prefixes - adjective suffixes - noun suffixes

18.4.2.3. I. idegen nyelv - angol nyelv – turizmus ágazat – 11-12. évfolyam (heti 4 óra)

TÉMAKÖR NEVE	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERTETEK
Personal topics: FAMILY RELATIONS	<ul style="list-style-type: none"> - acquaintances, family relations - extended family, welfare - positive and negative characteristics - household duties, doing chores and taking care of everyday responsibilities
Personal topics: LIFESTYLE	<ul style="list-style-type: none"> - healthcare personnel, healthcare facilities - basic objects used for treating illnesses - going to the doctor's
Personal topics: PEOPLE AND SOCIETY	<ul style="list-style-type: none"> - members of the society (teenagers, adults, the elderly) - the public, authorities, people working in services - taking part in the life of a community, volunteering, community service - basic gender roles, tolerance - friendships, relationships - crime and punishment
ENVIROMENT AND NATURE	<ul style="list-style-type: none"> - environmental protection - natural disasters, nature protection campaigns - saving natural resources, volunteering - recycling and reusing
SCHOOL AND EDUCATION	<ul style="list-style-type: none"> - educational institutions - learning - knowledge, language learning - different ways of learning
HOLIDAYS, TRAVELLING, TOURISM	<ul style="list-style-type: none"> - tourists, tour guides, public service - types of accommodation, destinations, sights, places of interests, public service offices - monuments, exhibits, travel documents, means of transport, objects used while travelling, forms, brochures - self-organized and package holidays, currencies, cultural differences, effect of tourism on people
PUBLIC MATTERS, ENTERTAINMENT	<ul style="list-style-type: none"> - cultural events

	<ul style="list-style-type: none"> - ways of entertainment - hobbies, entertainment, free time activities - sports - apps, media, computer games
ENGLISH AND LANGUAGE LEARNING	<ul style="list-style-type: none"> - languages, accents and dialects - autonomous learning
INTERCULTURAL TOPICS	<ul style="list-style-type: none"> - customs and traditions - people and culture, traditions, typical landmarks, national sports, cuisine, local language, tourist attractions, arts, history
CROSS-CURRICULAR TOPICS AND ACTIVITIES	<ul style="list-style-type: none"> - favourite subject - favourite book, film, music
CURRENT TOPICS	
SCIENCE AND TECHNOLOGY	<ul style="list-style-type: none"> - scientists, researchers, inventors, engineers, people working for scientific and technological development - internet, dangers of the internet, social networks, research, inventions
FINANCIAL MATTERS	<ul style="list-style-type: none"> - saving, spending and wasting money, banking, online shopping, exchanging currencies - family budget, saving, spending and wasting money
CARREER AND EMPLOYMENT	<ul style="list-style-type: none"> - planning, life long learning, applying for a job - job interviews, meetings - choosing a career, summer jobs, working hours, part time jobs, unemployment, team work, individual tasks, cooperation, critical thinking, mobility, CV
GAINING AND SHARING KNOWLEDGE	<ul style="list-style-type: none"> - ways of gaining knowledge - ways of sharing knowledge

NYELVI ELEMÉK, STRUKTÚRÁK	
cselekvés, történés kifejezése múlt időben	- past perfect continuous
cselekvés, történés kifejezése jövő időben	- future perfect continuous
jövőidejűség kifejezése a múltban	<ul style="list-style-type: none"> - 'was/were going to', - 'was/were about to', - 'was/were to have'

feltételes mód kifejezése	- third conditional
függő beszéd	- statements, questions, requests, offers, orders, reporting verbs - 'I wish', 'if only'
közvetett kérdések	- indirect questions
szenvető szerkezet	-
műveltetés kifejezése	- causative
inverzió	- inversion: 'not only'...

18.4.3. Francia nyelv (1. idegen nyelv) – Turizmus ágazat

18.4.3.1. Francia nyelv - Nyelvi előkészítő osztály, heti 16 óra

Tematikai egység, témakör	Téma	Nyelvtani ismeretek
Személyes vonatkozások, család	-bemutatás, személyek bemutatása, foglalkozás-nevek - életkor kifejezése -családtagok bemutatása, jellemzése, családfa	-az -er végű igék: <i>parler, habiter</i> -a személyes névmások -a határozott névelő -a mondat -számok 1-20-ig -birtokviszony kifejezése -előjárós szerkezet -birtokos névelő.
Ember és társadalom	-személyek külső-belső leírása -ízlés kifejezése -tevékenységek kifejezése -ruhaneműk bemutatása, leírása, színek, öltözködés -az arc és test lexikája, testrészek, fájdalom kifejezése	-eldöntendő kérdés kiegészítendő kérdés -tagadás -az avoir, connaître és a préférer ige ragozása -a főnevek többes száma -a melléknevek többes száma -számok 70-100-ig -felszólító mód -birtoklás kifejezése à-val -birtokos névelő többes száma -passé composé avoir segédigével

Tematikai egység, témakör	Téma	Nyelvtani ismeretek
		-que kötőszó használata -rendhagyó többesszámú főnevek -pourquoi / parce que -avoir mal à... - a visszaható igék felszólító módja
Környezetünk	-tárgyak megnevezése - tevékenységek kifejezése -ház, lakás , bútorok	-article indéfini - Il y a... -a személyes névmás mint tárgy -összetett prepozíciók (au milieu de) -a venir, voir igék ragozása
Az iskola	- tantárgynevek - oktatási rendszer	- tagadás - on általános alany - háromalakú melléknevek - comprendre ige ragozása - határozott névelő többes száma - a passé composé être segédigével - a közelmúlt
A munka világa		
Életmód	-élelmiszernevek, étkezéssel kapcsolatos szavak és kifejezések, terítés, Kívánság / arra való reagálás, Kínálás / arra való reagálás, véleménykifejezés ételekről -étkezéssel kapcsolatos kifejezések, mennyiségek, vásárlási szándék, rendelés kávéházban / étteremben -étkezés színhelyei -hónapok, napok nevei pontos idő / dátum kifejezése - Napirend elmesélése, események leírása	-az anyagnévelő -anyagnevek tagadása DE-vel -prepozíciók (à droite de, entre, à gauche de...) -acheter, vouloir igék ragozása -udvarias formulák (je voudrais, j'aimerais...) -számok száz felett -il faut + <i>főnév</i> / <i>főnévi</i> igenév

Tematikai egység, témakör	Téma	Nyelvtani ismeretek
		-mennyiség kifejezése -anyagnévelők összefoglalása -prendre, boire, attendre igék ragozása -À-chez prepozíciók használata -közeljövő -a névmási tárgy helye félsegéd- igék mellett -a finir, pouvoir, savoir igék ragozása jelen idő- ben -visszaható igék -időhatározót kifejező prepozí- ciók (dans, depuis, en stb.) -időhatározók (d'abord, ensuite..) -mutató névelő -kérdések az idő kifejezésére (depuis quand ?)
Szabadidő, műve- lődés, szórakozás	-szabadidős tevékenységek	-az imparfait I. - a fokozás - tout, toute, tous, toutes
Utazás, turizmus	- országnevek/ városnevek / nem- zetiségek - közlekedés, közlekedési eszkö- zök, útbaigazítás, tájékozódás helyváltoztatás - turizmus	-helyhatározót kifejező prepozí- ciók (à, de, au / en / aux) - partir, aller, voyager igék ragozása jelen idő- ben - számok 20-60-ig - sorszámnevek - felszólító mód ismétlése - si - suivre és a devoir ige ragozása
Gazdaság és pénz- ügyek	- vásárlási szándék kifejezése	

Tematikai egység, témakör	Téma	Nyelvtani ismeretek
	- boltok / eladók nevei	

18.4.3.2. Francia nyelv – 9. évfolyam, heti 4 óra

Tematikai egység, témakör	Téma	Nyelvtani ismeretek
Ember és társadalom	levéltípusok, képeslap-írás, posta véleménynyilvánítás (hagyományos levél vagy elektronikus levél) érvelés, egyetértés	-gérondif képzése / használata - prepozíciók rendszerezése
Környezetünk	időjárás horoszkóp égtájak Franciaország és Magyarország klímája meteorológiai előrejelzés megértése, készítése	a futur simple a személytelen szerkezet Les pronoms compléments d’objet indirect Au nord de... / dans le Nord de... a névmás helye a felszólítás/ tiltás
Életmód	ételek / italok étkezési szokások főzés rendelés étteremben vélemény kifejezése étlap használata receptek ismertetése	az anyagnévelő rendszerezése az en névmás a tagadás (senki, semmi) ne....que szerkezet az időhatározó szavak
Szabadidő, művelődés, szórakozás	művészetek: műalkotások, festészet,	a felsőfok imparfait III. a valószínűség kifejezése

Tematikai egység, témakör	Téma	Nyelvtani ismeretek
	<p>szobrászat,</p> <p>múzeumok, múzeumi katalógus megértése</p> <p>mozik /filmek, film-fesztiválok</p> <p>más szabadidős tevékenységek</p> <p>jegyvásárlás, programjavaslat</p> <p>filmkritika</p> <p>Tv-műsorok</p> <p>szabadidős tevékenységek</p> <p>francia tv-csatornák</p> <p>műsorfelvétel</p> <p>szabadidős szokások</p> <p>véleménynyilvánítás tv-műsorookról</p> <p>televíziózás szokásai, televíziós játékok</p>	<p>apporter, emporter, amener, emmener igék</p> <p>kötőszavak</p> <p>a kiemelés</p> <p>felkiáltás</p> <p>egyeztetés avoir se-gédige mellett</p> <p>si + jelen idő</p> <p>hipotézis kefejezése</p> <p>a participe passé</p> <p>egyeztetése avoir se-gédige esetén</p> <p>a műveltetés</p> <p>a személytelen szerkezetek</p> <p>si + imparfait</p> <p>a hangsúlyos birtokos névmás</p>
<p>Utazás, turizmus</p>	<p>baleset, események (betörés, tűzvész) körülményeinek bemutatása</p>	<p>imparfait II.</p> <p>imparfait vagy passé composé</p> <p>a határozószó képzése/helye</p> <p>az y névmás</p>

Tematikai egység, témakör	Téma	Nyelvtani ismeretek
	<p>Párizs nevezetességei: középületek, városrészek, a párizsi közlekedés, kedvenc nevezetességek bemutatása jegyvétel, információkérés szállástípusok</p>	<p>az éteindre ige a passzív szerkezet a lequel kérdő névmás a hangsúlyos mutató névmás faire attention de / faire attention à</p>
<p>Tudomány és technika</p>	<p>háztartási készülékek, telekommunikációs eszközök, új technológiák, használati utasítás értelmezése a telefon, a telefonálás, az internet, szabadidős szokások Internet és telefon előnye, hátránya, állásfoglalás</p>	<p>a függő beszéd: que, de+inf. a határozatlan névmások a kérdés, kérdezőtechnikák, eldöntendő és kiegészítendő kérdések a függő beszéd quel / quelle / quels / quelles alkalmazása a recevoir ige</p>

18.4.3.3. Francia nyelv –10. évfolyam, heti 4 óra

Tematikai egység, témakör	Téma	Nyelvtani ismeretek
Személyes vonatkozások, család	<p>-házimunkák, háztartási eszközök és működésük</p> <p>- az élet nagy szakaszai, emlékek</p>	<p>-avoir, être igék felszólító módja</p> <p>-Subjonctif I.</p> <p>- személytelen szerkezetek (+ de / Subjonctif)</p> <p>- a plus-que-parfait képzése, használata</p> <p>- a feltételes múlt képzése/haszná-lata</p> <p>- si + plus-que-parfait</p> <p>.- infinitif passé</p> <p>-a subjonctif összefoglalása</p>
Ember és társadalom	<p>-ünnepek: családi ünnepek (születésnap)</p> <p>nemzetközi ünnepek (a zene világnapja)</p> <p>egyházi ünnepek</p> <p>nemzeti ünnepek</p> <p>ünnepi szokások</p> <p>-személyek jellemzése:arc, test, mozdulat, ruházat bemutatása</p> <p>- a szerelem jelei/érzések</p> <p>-a szeretet kifejezése</p> <p>- vélemények</p> <p>- az ideális férfi/nő</p> <p>- a nagy Ő</p> <p>- a gyűlölet</p>	<p>-a feltételes jelen képzése, használata (tanács, udvarias-ság, javaslat)</p> <p>- si + imparfait</p> <p>-dont</p> <p>-la double pronominalisation avec EN</p> <p>-n’importe qui/quand</p> <p>-la double pronominalisation : deux pronoms personnels / Y</p> <p>- a TOUT használata</p> <p>(névmás, határozószó, melléknév)</p> <p>- a határozatlan névmás (certain, chaque stb.)</p> <p>- gérondif</p> <p>- függő beszéd</p> <p>- igeidő-egyeztetés</p> <p>- indicateurs temporels (dès que, aussitôt que, au moment où...)</p>

Tematikai egység, témakör	Téma	Nyelvtani ismeretek
Környezetünk	-háziállatok, vadállatok, állatok testrészei, állattartás, nemzeti park - növények/fák, környezet- szennyezés, természetvé- delem	-Subjonctif -kiemelő szerkezet - il faut...pour + infinitif -ok és okozat kifejezése - elöljárószó+ lequel/laquelle - chez használata
Szabadidő, művelődés, szórakozás	-sport: (egyéni/csapat, téli/nyári) - testmozgás -sportversenyek	-kérdőszavak QUI-vel és QUOI-val -hasonlítás COMME-mal - a participe passé egyeztetése - az idő kifejezése

18.4.3.4. Francia nyelv –11. évfolyam, heti 4 óra

Tematikai egység, témakör	Téma	Nyelvtani ismeretek
Személyes vonatkozások, család	családi kötelékek generációs konfliktusok	a <i>passé simple</i> képzése, használata időhatározók használata különleges tagadószavak igéből képzett főnevek
Ember és társadalom	a szerelem jelei/érzések a szeretet kifejezése vélemények az ideális férfi/nő a nagy Ő választások, a politikai élet szereplői, választási kampány, választási ígéret	függő beszéd igeidő-egyeztetés indicateurs temporels (dès que, aussitôt que, au moment où...) participe présent

Tematikai egység, témakör	Téma	Nyelvtani ismeretek
		a prendre ige jelentései avoir à + inf. il y a ... à + inf.
Környezetünk	lakástípusok, tulajdon- viszonyok a lakás/ház részei lakásbérlés problémák a lakás körül hajléktalanok problémái	a feltételes mód összefoglalása, a függő beszéd és az igeidő- egyeztetés összefoglalása helyet kifejező előjárószavak
A munka világa	a munka világa, felvételi beszélgetés, motivációs levél mai foglalkozások, a jövő divatos foglalkozásai	a futur antérieur képzése, használata c'est ce qui/ce que/ ce dont használata subjonctif felsőfokban lévő főmondat után
Életmód	betegségek és típusai szakorvosok egészség-ügyi intézmények orvosi tevékenységek gyógykezelések társadalom-biztosítás	a múlt idők rendszerzése, összefoglalása (passé composé, passé simple, imparfait, plus-que-parfait) • a határozó-szavak összefoglalása (idő, mód, mennyiség...)
Tudomány és technika	a technika használata a mindennapokban szolgáltatások, javíttatások tudomány- ágak, kutatások, tudósok a Nobel díj	dont/ duquel használata az ok kifejezése participe présent-nal az adjectif verbal képzése, használata igeképzés melléknevek segítségével

18.4.3.5. Francia nyelv –12. évfolyam, heti 4 óra

Tematikai egység, témakör	Téma	Nyelvtani ismeretek
Ember és társadalom	emberi kapcsolatok, viselkedés, lelkiállapot kifejezése, a fiatalokra leselkedő veszélyek (alkohol, drog, erőszak)	subjonctif passé képzése, használata, a főnévi igenév, a kijelentő mód és a kötőmód szintézise
Környezetünk	élet a külvárosban, a külváros lakosságának összetétele, gondok, nehézségek	SI használatának rendszerezése a feltételes mód használatának összefoglalása
Az iskola	az iskolai élet, tantárgyak, értékelés, a francia és magyar oktatási rendszerlehetőségek érettségi után	a participe passé egyeztetése időhatározói kötőszavak használata egy szöveg tagolásánál használt egyéb kötőszavak
A munka világa	élni és dolgozni az EU-ban, ösztöndíjprogramok, utazás (hová, hogyan?), frankofón országok	a prepozíciók rendszerezése összefoglalása főnévi igenevek használata
Utazás, turizmus	látogatás a chambord-i kastélyban, Chambord története történelmi korok, építészeti stílusok, művészetek (festészet, zene) fesztiválok	elő és utóidejűség kifejezése (összefoglalás) passé simple helyett présent vagy passé composé az avant és après használata

18.4.4. Német nyelv (1. idegen nyelv) – Gazdálkodás, Kereskedelem ágazatok

18.4.4.1. Német nyelv - 9. évfolyam (heti 4 óra)

TÉMAKÖR NEVE	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
Themen und Situationen im persönlichen Bereich: VERWANDTSCHAFTSBEZIEHUNGEN	- Bekannte - Familienmitglieder - Freunde
Themen und Situationen im persönlichen Bereich: LEBENSSTIL	- Tagesablauf - tägliche Aufgaben - Krankheiten - zum Arzt gehen

	<ul style="list-style-type: none"> - Sportarten, Sportereignisse - Kleider und Accessoires
Themen und Situationen im persönlichen Bereich: MENSCH UND GESELLSCHAFT	<ul style="list-style-type: none"> - Feste - Schul- und Familienfeiern
UMGEBUNG UND UMWELT	<ul style="list-style-type: none"> - Natur <ul style="list-style-type: none"> o Haustiere halten - Zuhause <ul style="list-style-type: none"> o Teile des Hauses/der Wohnung o Einrichtung - Städte - geografische Orte - Wetter und Klima, Jahreszeiten
SCHULE UND AUSBILDUNG	<ul style="list-style-type: none"> - Angestellte in der Schule - Mittel des Lernens in und außerhalb der Schule - verschiedene Wege des Lernens
REISEN UND URLAUB, TOURISMUS	<ul style="list-style-type: none"> - Reiseziele - Sehenswürdigkeiten - Touristenattraktionen im Ausland - Reisedokumente - Verkehrsmittel - Gegenstände beim Reisen, Unterlagen - Eintrittskarten, Prospekte - Vorbereitung und Planung einer Reise - Stadtrundfahrt Stadtführung
Öffentliches Leben, Unterhaltung	<ul style="list-style-type: none"> - berühmte Orte im In- und Ausland - Wegbeschreibung - Auskunft - Freizeitaktivitäten
Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	<ul style="list-style-type: none"> - Sprachlernstrategien - Sprachen - standardhoz közelítő kiejtés használata
Interkulturelle und landeskundliche Themen	<ul style="list-style-type: none"> - regionale Sprache - Sehenswürdigkeiten - Küche
Fächerübergreifende Themen und Situationen	<ul style="list-style-type: none"> -

cselekvés, történés, létezés kifejezése jelen időben	<ul style="list-style-type: none"> - Konjugation: regelmäßige Verben, unregelmäßige Verben: <i>Umlaut, Brechung</i> - Temporale Hilfsverben: <i>haben, sein, werden</i> - Trennbare Verben, untrennbare Verben
cselekvés, történés, létezés kifejezése múlt időben	<ul style="list-style-type: none"> - Perfekt - Präteritum von „<i>haben</i>“, „<i>sein</i>“
cselekvés, történés, létezés kifejezése jövő időben	<ul style="list-style-type: none"> - Futur 1
személytelenség	<ul style="list-style-type: none"> - Unpersönliches „<i>es</i>“
modalitás	Modalverben im Präsens
mennyiségi viszonyok	<ul style="list-style-type: none"> - Singular, Plural der Substantive, - Zahlen, Ordinalzahlen
térbeli viszonyok	<ul style="list-style-type: none"> - Präpositionen mit Akkusativ, Dativ, mit Akkusativ und Dativ
időbeli viszonyok	<ul style="list-style-type: none"> - Temporaladverbien, Uhrzeiten, Datum
szövegösszetartó eszközök	<ul style="list-style-type: none"> - Nebenordnende Konjunktionen <i>und/sondern/oder/denn/aber</i>
névmások szövegben betöltött funkcionális használata:	<ul style="list-style-type: none"> - Personalpronomen im Akk. und im Dat. - Fragepronomen „<i>welch</i>“ - Demonstrativpronomen (<i>dieser, diese, dieses - jener, jene, jenes - derselbe, dieselbe, dasselbe</i>),
birtoklás kifejezése	<ul style="list-style-type: none"> - Possessivpronomen - <i>haben</i> + Akkusativ
melléknév fokozása, összehasonlító mondatok	<ul style="list-style-type: none"> - Komparation, Vergleichssätze („<i>als</i>“, „<i>wie</i>“)
tagadás	<ul style="list-style-type: none"> - Verneinung
mondattípusok	<ul style="list-style-type: none"> - Gerade und versetzte Wortfolge - Fragesätze (direkte Frage, Entscheidungsfrage)
felszólító mód	<ul style="list-style-type: none"> - Imperativ

18.4.4.2. Német nyelv – 10. évfolyam (heti 4 óra)

TÉMAKÖR NEVE	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
Themen und Situationen im persönlichen Bereich: VERWANDTSCHAFTSBEZIEHUNGEN	<ul style="list-style-type: none"> - größerer Familienkreis - soziale Beziehungen - berühmte Personen - Vorbilder - Zukunftspläne

<p>Themen und Situationen im persönlichen Bereich: LEBENSSTIL</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Gewohnheiten - gesunde Ernährung - Plätze zum Essen (zu Hause, Kantine, Restaurants) - fit bleiben - grundlegende Gegenstände zur Behandlung von Krankheiten und um fit zu bleiben - Feste, Schul- und Familienfeiern - Sportarten, Sportereignisse - häufige Krankheiten und Verletzungen - medizinische Behandlung, Heilmittel zu Hause
<p>Themen und Situationen im persönlichen Bereich: MENSCH UND GESELLSCHAFT</p>	<ul style="list-style-type: none"> - positive und negative Charakterzüge - Frauenrolle-Männerrolle - Feste, Schul- und Familienfeiern - Kleider und Mode
<p>UMGEBUNG UND UMWELT</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Tiere, Pflanzen Personen im Dienste des Umweltschutzes - Weltall, die Erde - Wetter und Klima, Jahreszeiten
<p>SCHULE UND AUSBILDUNG</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Feste in der Schule, Schultraditionen, Ereignisse - Programme und Möglichkeiten des Sprachenlernens - Verwendung von Fremdsprachen außerhalb der Schule - Gemeinschaftsprogramme - Ziele mit dem Sprachenlernen - verschiedene Wege des Lernens
<p>REISEN UND URLAUB, TOURISMUS</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Touristen und Reiseleiter, Dienstleistungspersonal - Unterkunftsmöglichkeiten, - Reiseziele, - Sehenswürdigkeiten - Touristenattraktionen in Ungarn und im Ausland - Denkmäler, Ausstellungen - Reisedokumente, Unterlagen - Verkehrsmittel - Gegenstände beim Reisen - Eintrittskarten, Prospekte - und Planung einer Reise

	- Stadtrundfahrt, Stadtführung
ÖFFENTLICHES LEBEN, UNTERHALTUNG	- Angestellte in sozialen Institutionen - kulturelle Institutionen, Restaurants, Hotels - Auskunft geben - kulturelle Veranstaltungen: Konzerte, Sport - Unterhaltungsmöglichkeiten - Dienstleistungen - Freizeitaktivitäten - Hobbys - Kunst und kulturelle Ereignisse - Lesen, Computerspiele, Medien, Apps
BEZÜGE ZUR ZIELSPRACHE UND ZUM SPRACHENLERNEN	- Sprachkönnen und Sprachkenntnisse - Sprachlernstrategien - Sprachen - autonomes Lernen,
INTERKULTURELLE UND LANDESKUNDLICHE THEMEN	- Bräuche und Traditionen - Leute und Kultur - Küche - Kunst, Geschichte
FÄCHERÜBERGREIFENDE THEMEN UND SITUATIONEN	- berühmte Personen - Vorbilder
AKTUELLE THEMEN	- aktuelle Nachrichten (langsam gesprochen)
WISSENSCHAFT UND TECHNIK, KOMMUNIKATION	- Technik im Haushalt, Handy, Computer, Internet - Nutzung der Technologie im Alltag, im Studium oder in der Arbeit - Internet, soziale Netzwerke
WISSENSERWERB, WISSENSVERMITTLUNG	

NYELVI ELEMELK, STRUKTÚRÁK	
cselekvés, törtézés, létezés kifejezése jelen időben	- Reflexive Verben
cselekvés, törtézés, létezés kifejezése múlt időben	- Präteritum
vonzatos igék	- Verben mit Rektionen
névmási határozószók	- Pronominaladverbien

főnévként használt melléknév	- Substantivizierte Adjektive (<i>der Bekannte, ein Bekannter, der Verwandte, ein Verwandter</i>)
műveltetés	- Das Verb „lassen“ im Präsens, Präteritum. (<i>Wir lassen / ließen unser Auto reparieren.</i>)
szenvető szerkezet jelen és múlt időben (cselekvőpasszív)	- Passiv im Präsens, Präteritum, Perfekt (Vorgangspassiv)
mellékmondatok	- Nebensatz Konnektoren (<i>dass, wenn, ob, weil, als</i>) - Subjektsätze (<i>Es freut mich, dass du hier bist.</i>), - Nebensätze mit Akkusativobjekt (<i>Ich weiß, dass du viel zu tun hast., Ich weiß nicht, ob er morgen Zeit hat.</i>), - Indirekte Fragesätze - Temporalsätze mit „als“ (<i>Als ich Kind war, las ich sehr gerne Märchen.</i>) - Kausalsätze (<i>Ich kann an dem Ausflug nicht teilnehmen, weil ich krank bin.</i>) - Relativsätze (<i>Ich mag dieses Lied, das du singst.</i>)
feltételeesség kifejezése	- Konjunktiv: <i>würde-Form</i> - Modalverben im Konjunktiv Präsens
mennyiségi viszonyok	- Indefinitpronomina (<i>man, alles, viel, wenig, nichts</i>) - Quantitative Angaben (<i>eine Portion Pommes</i>) - Bruchzahlen
minőségi viszonyok kifejezése	- Qualitative Angaben: Adjektivdeklinat-ion
időbeli viszonyok	- Häufigkeit (<i>Wie oft? selten, manchmal, oft, immer, nie, einmal, zweimal, monatlich, wöchentlich</i>)
előjárósók	- Präpositionen mit Genitiv

18.4.4.3. Német nyelv – 11. évfolyam (heti 4 óra)

TÉMAKÖR NEVE	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
Themen und Situationen im persönlichen Bereich: VERWANDTSCHAFTSBEZIEHUNGEN	<ul style="list-style-type: none"> - Verwandte - Generationen in der Familie - Lebensphasen
Themen und Situationen im persönlichen Bereich: LEBENSSTIL	<ul style="list-style-type: none"> - Liebe - Ehe - Teile des Hauses/der Wohnung - Einrichtung
Themen und Situationen im persönlichen Bereich: MENSCH UND GESELLSCHAFT	<ul style="list-style-type: none"> - Kirchenfeste - Nationalfeste - Sportarten
UMGEBUNG UND UMWELT	<ul style="list-style-type: none"> - Tiere, Pflanzen Personen im Dienste des Umweltschutzes - Weltall, die Erde - auf dem Land - Kontinente
REISEN UND URLAUB, TOURISMUS	<ul style="list-style-type: none"> - Unterkunftsmöglichkeiten, - Reiseziele, - Sehenswürdigkeiten - Touristenattraktionen in Ungarn und im Ausland - Denkmäler, Ausstellungen - Reisedokumente, Unterlagen - Gegenstände beim Reisen - und Planung einer Reise - Stadtrundfahrt, Stadtführung - Feste und Feiertage in Ungarn und im Ausland - Festivals
ÖFFENTLICHES LEBEN, UNTERHALTUNG	<ul style="list-style-type: none"> - Angestellte in sozialen Institutionen - kulturelle Institutionen, Restaurants, Hotels - kulturelle Veranstaltungen: Konzerte, Sport - Unterhaltungsmöglichkeiten - Dienstleistungen - Freizeitaktivitäten - Hobbys - Kunst und kulturelle Ereignisse - Lesen, Computerspiele, Medien, Apps - Bücher

	- Filme
BEZÜGE ZUR ZIELSPRACHE UND ZUM SPRACHENLERNEN	- Sprachkönnen und Sprachkenntnisse - Sprachlernstrategien - Sprachen - autonomes Lernen - Akzente und Dialekte
INTERKULTURELLE UND LANDESKUNDLICHE THEMEN	- Bräuche und Traditionen - Leute und Kultur - Küche - Kunst, Geschichte, Literatur - nationale Sportarten
FÄCHERÜBERGREIFENDE THEMEN UND SITUATIONEN	- berühmte Personen - Vorbilder - Medien
AKTUELLE THEMEN	- aktuelle Nachrichten (langsam gesprochen)
WISSENSCHAFT UND TECHNIK, KOMMUNIKATION	- Technik im Haushalt, Handy, Computer, Internet - Nutzung der Technologie im Alltag, im Studium oder in der Arbeit - Internet, soziale Netzwerke
WISSENSERWERB, WISSENSVERMITTLUNG	- Angehörige der Gesellschaft - Heimat - Öffentlicher Raum - Ämter
WIRTSCHAFT UND FINANZEN	- Arbeitgeber - Arbeitnehmer - Angestellte und öffentliche Dienstleistungsbereiche: Bank, Post
ARBEITSWELT UND KARRIERE	- Berufe - Kollegen - Arbeitgeber, Arbeitnehmer - Gegenstände in Unterschiedlichen Berufen - Lebenslauf - Sommerjob - Schülerjob

NYELVI ELEMÉK, STRUKTÚRÁK	
feltételeesség	- Konjunktiv II Präteritum („ <i>hätte</i> “, „ <i>wäre</i> “)
cselekvés, történés, létezés kifejezése múlt időben	- Plusquamperfekt

modalitás	- Modalverben im Perfekt
előjárósók	- Präpositionen mit Genitiv
birtoklás kifejezése	- Genitiv
vonzatos főnevek	- Valenz der Substantive (<i>Lust auf</i>)
szenvedő szerkezet módbeli segédigével	- Vorgangspassiv mit Modalverb
szövegösszetartó eszközök	- Doppelkonjunktionen (<i>entweder...oder, sowohl...als auch, je...desto</i>)
névmások	- Rezipropronomen (sich, einander)
zu + Infinitiv szerkezet	- <i>Zu+Infinitiv</i> -Konstruktion - <i>Es ist schön, hier zu sein.</i> - Verben mit zu+Infinitiv - Verben mit Infinitiv

18.4.4.4. Német nyelv – 12. évfolyam (heti 4 óra)

TÉMAKÖR NEVE	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERTETEK
Themen und Situationen im persönlichen Bereich: VERWANDTSCHAFTSBEZIEHUNGEN	- Gleichberechtigung von Mann und Frau - alte und neue Familienmodelle - medizinisches Fachpersonal - Rollenverteilung in der Familie
Themen und Situationen im persönlichen Bereich: LEBENSSTIL	- Wohnorte - Freizeitorte - Persönliche Dienstleistungen - Wohlstand
Themen und Situationen im persönlichen Bereich: MENSCH UND GESELLSCHAFT	- zum Arzt gehen - Hausarbeiten - Freundschaft - persönliche Erfolge und Misserfolge
UMGEBUNG UND UMWELT	- Naturkatastrophen - Möglichkeiten vom Umweltschutz - Tierschutz - Bodenschätze schützen - Erneuerbare Energien - Wiederverwertung und Wiederverwendung
REISEN UND URLAUB, TOURISMUS	- Unterkunftsmöglichkeiten, - Reiseziele, - Sehenswürdigkeiten - Touristenattraktionen in Ungarn und im Ausland - Denkmäler, Ausstellungen - Reisedokumente, Unterlagen

	<ul style="list-style-type: none"> - und Planung einer Reise - Stadtrundfahrt, Stadtführung - Einzelreise und Gruppenreise - Währungen - Wirkung des Tourismus auf Menschen - Neue Tourismuszweige: Wellness, Sprachtourismus u.s.w.
ÖFFENTLICHES LEBEN, UNTERHALTUNG	<ul style="list-style-type: none"> - Angestellte in sozialen Institutionen - kulturelle Institutionen, Restaurants, Hotels - kulturelle Veranstaltungen: Konzerte, Sport - Unterhaltungsmöglichkeiten - Dienstleistungen - Freizeitaktivitäten - Hobbys - Kunst und kulturelle Ereignisse - Lesen, Computerspiele, Medien, Apps - Familienunterhaltung - Technik und Freizeit
BEZÜGE ZUR ZIELSPRACHE UND ZUM SPRACHENLERNEN	<ul style="list-style-type: none"> - Sprachkönnen und Sprachkenntnisse - Sprachlernstrategien - Sprachen - autonomes Lernen - Akzente und Dialekte - „Denglisch“
INTERKULTURELLE UND LANDESKUNDLICHE THEMEN	<ul style="list-style-type: none"> - Bräuche und Traditionen - Leute und Kultur - Küche - Kunst, Geschichte, Literatur - nationale Sportarten - typische Wahrzeichen
FÄCHERÜBERGREIFENDE THEMEN UND SITUATIONEN	<ul style="list-style-type: none"> - berühmte Personen - Vorbilder - Medien - Politik - Tagesschau
AKTUELLE THEMEN	<ul style="list-style-type: none"> - aktuelle Nachrichten (langsam gesprochen)
WISSENSCHAFT UND TECHNIK, KOMMUNIKATION	<ul style="list-style-type: none"> - Technik im Haushalt, Handy, Computer, Internet - Nutzung der Technologie im Alltag, im Studium oder in der Arbeit - Internet, soziale Netzwerke

WISSENSERWERB, WISSENSVERMITTLUNG	<ul style="list-style-type: none"> - Angehörige der Gesellschaft - die Öffentlichkeit - Ämter und Behörden - nationale und internationale Veranstaltungen bzw. Feiertage - Grundlegende Geschlechterrollen - Individuelle Unterschiede - Abhängigkeiten-Suchtbehandlungen
WIRTSCHAFT UND FINANZEN	<ul style="list-style-type: none"> - Arbeitgeber - Arbeitnehmer - Angestellte und öffentliche Dienstleistungsbereiche: Bank, Post - Geld sparen, abheben, wechseln - online kaufen - Konto eröffnen
ARBEITSWELT UND KARRIERE	<ul style="list-style-type: none"> - Berufe - Bewerbung um einen Job - Berufswahl - Arbeitsplätze - Büros - Vorstellungsgespräch - Besprechungen - Arbeitslosigkeit - Teamarbeit - Mobilität
VORBEREITUNG AUF DAS ABITUR	<ul style="list-style-type: none"> - Abitur-Modellsatz: <ul style="list-style-type: none"> · Leseverstehen · Hörverstehen · Briefe schreiben · Sprachbausteine

NYELVI ELEMÉK, STRUKTÚRÁK	
feltételeesség	<ul style="list-style-type: none"> - Wunschsätze - Irreale Wunschsätze
vonzatos melléknevek	- Valenz der Adjektive (<i>zufrieden mit+Dat.</i>)
szenvedő szerkezet (állapotpasszív)	- Zustandspassiv
szövegösszetartó eszközök	- Doppelkonjunktionen (<i>entweder...oder, sowohl...als auch, je...desto</i>)
célhatározói mondatok	- Finalsätze (<i>damit, um...zu</i>)
megengedő mondatok	- Konzessivsätze (<i>obwohl</i>)

18.4.5. Angol nyelv (2. idegen nyelv)

18.4.5.1. II. idegen nyelv - angol nyelv – 12. évfolyam (heti 2 óra)

Fejlesztési feladatok és ismeretek:

- középszintű nyelvi érettségi feladatok megoldása
- a szóbeli érettségi témaköreinek gyakorlása és egyéni szempontokból történő átgondolása
- a folyamatos beszéd és gondolat kifejtés gyakorlása

Tevékenységek:

- vizsgafeladatok gyakorlása
- vizsgaszituációk gyakorlása
- szókincsfejlesztés az érettségi témakörökben
- vélemény összefüggő kifejtése spontán felmerülő, érettségihez kapcsolódó témakörökben
- megadott szószámú szöveg írása az emelt szintű érettségi vizsga témaköreire kapcsolódóan

TÉMAKÖR NEVE	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
SZEMÉLYES VONATKOZÁSOK, CSALÁD	<ul style="list-style-type: none">- bemutatkozás, életrajz fontos állomásai- családi élet, családi kapcsolatok- családi élet mindennapjai, otthoni teendők- személyes tervek
EMBER ÉS TÁRSADALOM	<ul style="list-style-type: none">- másik ember külső, belső jellemzése- barátok- tizenévesek világa, kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel- női és férfi szerepek- ünnepek, családi ünnepek- öltözködés, divat- vásárlás, szolgáltatások- hasonlóságok és különbségek az emberek között
KÖRNYEZETÜNK	<ul style="list-style-type: none">- otthon, lakóhely és környéke (ház, lakás, szoba bemutatása)- lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek- városi és vidéki élet összehasonlítása- növények és állatok a környezetünkben- környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: Mit tehetünk környezetünkért, a természet megóvásáért?

	<ul style="list-style-type: none"> - időjárás
ISKOLA	<ul style="list-style-type: none"> - saját iskola bemutatása - tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka - a nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága - az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok
A MUNKA VILÁGA	<ul style="list-style-type: none"> - diákmunka, nyári munkavállalás - pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás
ÉLETMÓD	<ul style="list-style-type: none"> - napirend, időbeosztás - egészséges életmód – helyes és helytelen táplálkozás, testmozgás szerepe - étkezési szokások - ételek, kedvenc ételek - étkezés a menzán, étteremben, gyorsétteremben - gyakori betegségek, sérülések, baleset - gyógykezelés – orvosok, kórház
SZABADIDŐ, MŰVELŐDÉS, SZÓRAKOZÁS	<ul style="list-style-type: none"> - szabadidős tevékenységek, hobbi - színház, mozi, koncert, kiállítás, stb. - sportolás, kedvenc sport, iskolai sport - olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet - kulturális események
UTAZÁS, TURIZMUS	<ul style="list-style-type: none"> - közlekedés eszközei, lehetőségei, tömegközlekedés - nyaralás itthon és külföldön - utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése - egyéni és társas utazás előnyei, hátrányai
TUDOMÁNY ÉS TECHNIKA	<ul style="list-style-type: none"> - népszerű tudományok, ismeretterjesztés - technikai eszközök szerepe a mindennapi életben
GAZDASÁG	<ul style="list-style-type: none"> - családi gazdálkodás - a pénz szerepe a mindennapokban - vásárlás, szolgáltatások

18.4.6. Német nyelv (2. idegen nyelv)

18.4.6.1. II. idegen nyelv - német nyelv – nyelvi előkészítő évfolyam (heti 4 óra)

TÉMAKÖR NEVE	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERTETEK
Themen und Situationen im persönlichen Bereich: VERWANDTSCHAFTSBEZIEHUNGEN	<ul style="list-style-type: none">- Bekannte- Familienmitglieder- Freunde
Themen und Situationen im persönlichen Bereich: LEBENSSTIL	<ul style="list-style-type: none">- Tagesablauf- tägliche Aufgaben- Krankheiten - zum Arzt gehen- Sportarten, Sportereignisse- Kleider und Accessoires
Themen und Situationen im persönlichen Bereich: MENSCH UND GESELLSCHAFT	<ul style="list-style-type: none">- Feste- Schul- und Familienfeiern
UMGEBUNG UND UMWELT	<ul style="list-style-type: none">- Natur<ul style="list-style-type: none">o Haustiere halten- Zuhause<ul style="list-style-type: none">o Teile des Hauses/der Wohnungo Einrichtung- Städte- geografische Orte- Wetter und Klima, Jahreszeiten
SCHULE UND AUSBILDUNG	<ul style="list-style-type: none">- Angestellte in der Schule- Mittel des Lernens in und außerhalb der Schule- verschiedene Wege des Lernens
REISEN UND URLAUB, TOURISMUS	<ul style="list-style-type: none">- Reiseziele- Sehenswürdigkeiten- Touristenattraktionen im Ausland- Reisedokumente- Verkehrsmittel- Gegenstände beim Reisen, Unterlagen- Eintrittskarten, Prospekte- Vorbereitung und Planung einer Reise- Stadtrundfahrt Stadtführung
Öffentliches Leben, Unterhaltung	<ul style="list-style-type: none">- berühmte Orte im In- und Ausland- Wegbeschreibung- Auskunft- Freizeitaktivitäten
Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	<ul style="list-style-type: none">- Sprachlernstrategien- Sprachen

	- standardhoz közelítő kiejtés használata
Interkulturelle und landeskundliche Themen	- regionale Sprache - Sehenswürdigkeiten - Küche
Fächerübergreifende Themen und Situationen	-

NYELVI ELEMELK, STRUKTÚRÁK

cselekvés, történés, létezés kifejezése jelen időben	- Konjugation: regelmäßige Verben, unregelmäßige Verben: <i>Umlaut, Brechung</i> - Temporale Hilfsverben: <i>haben, sein, werden</i> - Trennbare Verben, untrennbare Verben
cselekvés, történés, létezés kifejezése múlt időben	- Perfekt - Präteritum von „ <i>haben</i> “, „ <i>sein</i> “
cselekvés, történés, létezés kifejezése jövő időben	- Futur 1
személytelenség	- Unpersönliches „ <i>es</i> “
modalitás	Modalverben im Präsens
mennyiségi viszonyok	- Singular, Plural der Substantive, - Zahlen, Ordinalzahlen
térbeli viszonyok	- Präpositionen mit Akkusativ, Dativ, mit Akkusativ und Dativ
időbeli viszonyok	- Temporaladverbien, Uhrzeiten, Datum
szövegösszetartó eszközök	- Nebenordnende Konjunktionen <i>und/sondern/oder/denn/aber</i>
névmások szövegben betöltött funkcionális használata:	- Personalpronomen im Akk. und im Dat. - Fragepronomen „ <i>welch</i> “ - Demonstrativpronomen (<i>dieser, diese, dieses - jener, jene, jenes - derselbe, dieselbe, dasselbe</i>),
birtoklás kifejezése	- Possessivpronomen - <i>haben + Akkusativ</i>
melléknév fokozása, összehasonlító mondatok	- Komparation, Vergleichssätze („ <i>als</i> “, „ <i>wie</i> “)
tagadás	- Verneinung
mondattípusok	- Gerade und versetzte Wortfolge - Fragesätze (direkte Frage, Entscheidungsfrage)
felszólító mód	- Imperativ

18.4.6.2. II. idegen nyelv - német nyelv – turizmus ágazat – 9. évfolyam (heti 3 óra)

TÉMAKÖR NEVE	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK
Themen und Situationen im persönlichen Bereich: VERWANDTSCHAFTSBEZIEHUNGEN	<ul style="list-style-type: none"> - Bekannte - Familienmitglieder
Themen und Situationen im persönlichen Bereich: LEBENSSTIL	<ul style="list-style-type: none"> - Tagesablauf - tägliche Aufgaben - Plätze zum Essen (zu Hause, Kantine, Restaurants) - Krankheiten - zum Arzt gehen - Sportarten, Sportereignisse - Kleider und Accessoires
Themen und Situationen im persönlichen Bereich: MENSCH UND GESELLSCHAFT	<ul style="list-style-type: none"> - Freunde - Feste - Schul- und Familienfeiern - Arbeitsplätze
UMGEBUNG UND UMWELT	<ul style="list-style-type: none"> - unmittelbare und weitere Umgebung, Freizeitorte - Natur <ul style="list-style-type: none"> o Haustiere halten - Zuhause <ul style="list-style-type: none"> o Teile des Hauses/der Wohnung o Einrichtung o Gebrauchsgegenstände - Städte - geografische Orte - Wetter und Klima, Jahreszeiten
SCHULE UND AUSBILDUNG	<ul style="list-style-type: none"> - Angestellte in der Schule - Teile des Schulgebäudes - Schulfächer - Mittel des Lernens in und außerhalb der Schule - verschiedene Wege des Lernens
REISEN UND URLAUB, TOURISMUS	<ul style="list-style-type: none"> - Reiseziele - Sehenswürdigkeiten - Touristenattraktionen im Ausland - Reisedokumente - Verkehrsmittel - Gegenstände beim Reisen, Unterlagen - Eintrittskarten, Prospekte - Vorbereitung und Planung einer Reise - Stadtrundfahrt Stadtführung

Öffentliches Leben, Unterhaltung	<ul style="list-style-type: none"> - berühmte Orte im In- und Ausland - Wegbeschreibung - Auskunft - Freizeitaktivitäten
Bezüge zur Zielsprache und zum Sprachenlernen	<ul style="list-style-type: none"> - Sprachlernstrategien - Sprachen - standardhoz közelítő kiejtés használata
Interkulturelle und landeskundliche Themen	<ul style="list-style-type: none"> - regionale Sprache - Sehenswürdigkeiten - Küche
Fächerübergreifende Themen und Situationen	-

NYELVI ELEMÉK, STRUKTÚRÁK

cselekvés, történés, létezés kifejezése jelen időben	<ul style="list-style-type: none"> - <i>haben, sein,</i> - Konjugation - Präsens mit Vokalwechsel - trennbare Verben
cselekvés, történés, létezés kifejezése múlt időben	<ul style="list-style-type: none"> - Perfekt - Präteritum (csak: haben, sein)
személytelenség	- <i>Es ist warm. Es schneit.</i>
modalitás	- módbeli segédigék jelen időben
mennyiségi viszonyok	<ul style="list-style-type: none"> - egyes szám, többes szám - számok
térbeli viszonyok	- Präpositionen
időbeli viszonyok	- Uhrzeit, Datum (in, um, am, wann?)
szövegösszetartó eszközök	<ul style="list-style-type: none"> - und/oder/aber/denn - das
névmások szövegben betöltött funkcionális használata:	- mutató névmás (<i>dieser, diese, dieses, derselbe, dieselbe, dasselbe</i>),
birtoklás kifejezése	<ul style="list-style-type: none"> - Possessivpronomen - <i>haben</i>
vonzatos igék	

18.4.6.3. II. idegen nyelv - német nyelv – turizmus ágazat – 10. évfolyam (heti 3 óra)

TÉMAKÖR NEVE	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERTETEK
Themen und Situationen im persönlichen Bereich: VERWANDTSCHAFTSBEZIEHUNGEN	<ul style="list-style-type: none"> - größerer Familienkreis - soziale Beziehungen - berühmte Personen - Vorbilder

	<ul style="list-style-type: none"> - Zukunftspläne - Lebensphasen
Themen und Situationen im persönlichen Bereich: LEBENSSTIL	<ul style="list-style-type: none"> - Gewohnheiten - gesunde Ernährung - Plätze zum Essen (zu Hause, Kantine, Restaurants) - fit bleiben - Sportarten, Sportereignisse - Haushalts –und Gartenarbeiten - Institutionen im Gesundheitswesen - grundlegende Gegenstände zur Behandlung von Krankheiten und um fit zu bleiben - häufige Krankheiten und Verletzungen - medizinische Behandlung, Heilmittel zu Hause - medizinisches Fachpersonal
Themen und Situationen im persönlichen Bereich: MENSCH UND GESELLSCHAFT	<ul style="list-style-type: none"> - positive und negative Charakterzüge - Frauenrolle-Männerrolle - Lebensphasen - Jungsein - Feste, Schul- und Familienfeiern - Kleider und Mode - Arbeitsplätze
UMGEBUNG UND UMWELT	<ul style="list-style-type: none"> - Tiere, Pflanzen Personen im Dienste des Umweltschutzes - Weltall, die Erde - Wetter und Klima, Jahreszeiten
SCHULE UND AUSBILDUNG	<ul style="list-style-type: none"> - Feste in der Schule, Schultraditionen, Ereignisse - Programme und Möglichkeiten des Sprachenlernens - Verwendung von Fremdsprachen außerhalb der Schule - Gemeinschaftsprogramme - Ziele mit dem Sprachenlernen - verschiedene Wege des Lernens
REISEN UND URLAUB, TOURISMUS	<ul style="list-style-type: none"> - Touristen und Reiseleiter, Dienstleistungspersonal - Unterkunftsmöglichkeiten, - Reiseziele, - Sehenswürdigkeiten

	<ul style="list-style-type: none"> - Touristenattraktionen in Ungarn und im Ausland - Denkmäler, Ausstellungen - Reisedokumente, Unterlagen - Verkehrsmittel - Gegenstände beim Reisen - Eintrittskarten, Prospekte - und Planung einer Reise - Feste und Feiertage in Ungarn und im Ausland - Stadtrundfahrt, Stadtführung
ÖFFENTLICHES LEBEN, UNTERHALTUNG	<ul style="list-style-type: none"> - Angestellte in sozialen Institutionen - kulturelle Institutionen, Restaurants, Hotels - Auskunft geben - kulturelle Veranstaltungen: Konzerte, Sport - Unterhaltungsmöglichkeiten - Dienstleistungen - Freizeitaktivitäten - Hobbys - Kunst und kulturelle Ereignisse - Lesen, Computerspiele, Medien, Apps
BEZÜGE ZUR ZIELSPRACHE UND ZUM SPRACHENLERNEN	<ul style="list-style-type: none"> - Sprachkönnen und Sprachkenntnisse - Sprachlernstrategien - Sprachen - autonomes Lernen,
INTERKULTURELLE UND LANDESKUNDLICHE THEMEN	<ul style="list-style-type: none"> - Bräuche und Traditionen - Leute und Kultur - Küche - Kunst, Geschichte
FÄCHERÜBERGREIFENDE THEMEN UND SITUATIONEN	<ul style="list-style-type: none"> - berühmte Personen - Vorbilder
AKTUELLE THEMEN	<ul style="list-style-type: none"> - aktuelle Nachrichten (langsam gesprochen)
WISSENSCHAFT UND TECHNIK, KOMMUNIKATION	<ul style="list-style-type: none"> - Technik im Haushalt, Handy, Computer, Internet - Nutzung der Technologie im Alltag, im Studium oder in der Arbeit - Internet, soziale Netzwerke
WISSENSERWERB, WISSENSVERMITTLUNG	<ul style="list-style-type: none"> - Informationen geben und einholen

NYELVI ELEMELK, STRUKTÚRÁK	
cselekvés, történés, létezés kifejezése jelen időben	<ul style="list-style-type: none"> - Präsens - haben, sein, - Konjugation - Präsens mit Vokalwechsel, - trennbare Verben - <i>sich-Verben</i>
cselekvés, történés, létezés kifejezése múlt időben	<ul style="list-style-type: none"> - Präteritum - Perfekt
cselekvés, történés, létezés kifejezése jövő időben	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Futur</i>
személytelenség	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Es ist warm. Es schneit.</i>
modalitás	<ul style="list-style-type: none"> - módbeli segédigék Präteritumban - <i>Er konnte nicht schwimmen. Der Kranke durfte nicht aufstehen.</i>
vonzatos igék	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Ich denke viel an den Sommer</i>
névmási határozószók	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Woran denkst du viel? Ich denke daran, ...</i>
főnévként használt melléknév	<ul style="list-style-type: none"> - <i>der Bekannte, ein Bekannter, der Verwandte, ein Verwandter</i>
melléknévi igenév	<ul style="list-style-type: none"> -
műveltetés	<ul style="list-style-type: none"> - lassen (<i>Wir lassen / ließen unser Auto reparieren.</i>)
szenvedő szerkezet jelen és múlt időben	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Sie werden/wurden vom Flughafen abgeholt. Sie sind eingeladen worden.</i>
zu + Inf. szerkezet	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Es ist schön, hier zu sein.</i>
mellékmondatok	<ul style="list-style-type: none"> - alanyi mellékmondat (<i>Es freut mich, dass du hier bist.</i>), - tárgyi mellékmondat (<i>Ich weiß, dass du viel zu tun hast., Ich weiß nicht, ob er morgen Zeit hat.</i>), - helyhatározói mellékmondat (<i>Du sollst dort arbeiten, wo du wohnst.</i>), - időhatározói mellékmondat egyidejűségre (<i>Als ich Kind war, las ich sehr gerne Märchen.</i>) - okhatározói mellékmondat (<i>Ich kann an dem Ausflug nicht teilnehmen, weil ich krank bin.</i>),

	<ul style="list-style-type: none"> - célhatározói mellékmondat (<i>Ich bin ins Kino gekommen, um mir den neuen Film anzuschauen.</i>), - vonatkozó mellékmondat (<i>Ich mag dieses Lied, das du singst.</i>)
feltételelesség kifejezése	<ul style="list-style-type: none"> - Jelen időben - <i>Wenn wir Zeit haben, putzen wir die Fenster.</i> - módbeli segédigék feltételes módban (<i>könnte</i>)
mennyiségi viszonyok	<ul style="list-style-type: none"> - határozatlan mennyiség (<i>alles, viel, wenig, nichts</i>) - határozott mennyiség (<i>eine Portion Pommes</i>)
minőségi viszonyok kifejezése	<ul style="list-style-type: none"> - Adjektívdeklináció (<i>Das ist eine leichte Aufgabe.</i>) - <i>Was für ein? Welcher?</i> - <i>Ich finde den roten Rock modisch.</i>
térbeli viszonyok	
időbeli viszonyok	<ul style="list-style-type: none"> - gyakoriság (<i>Wie oft? selten, manchmal, oft, immer, nie, einmal, zweimal, monatlich, wöchentlich</i>)
szövegösszetartó eszközök	<ul style="list-style-type: none"> - Nebensatz (KATI- szórend)
birtoklás kifejezése múlt időben, jövő időben	<ul style="list-style-type: none"> - Possessivpronomen - <i>haben</i>

18.4.6.4. II. idegen nyelv - német nyelv – turizmus ágazat – 11. évfolyam (heti 2 óra)

TÉMAKÖR NEVE	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERTETEK
Themen und Situationen im persönlichen Bereich: VERWANDTSCHAFTSBEZIEHUNGEN	<ul style="list-style-type: none"> - größerer Familienkreis - soziale Beziehungen - Lebensphasen
Themen und Situationen im persönlichen Bereich: LEBENSSTIL	<ul style="list-style-type: none"> - Gewohnheiten - gesunde Ernährung - Plätze zum Essen (zu Hause, Kantine, Restaurants) - fit bleiben - Haushalts –und Gartenarbeiten - häufige Krankheiten und Verletzungen
Themen und Situationen im persönlichen Bereich: MENSCH UND GESELLSCHAFT	<ul style="list-style-type: none"> - positive und negative Charakterzüge - Lebensphasen - Jungsein

	<ul style="list-style-type: none"> - Feste, Schul- und Familienfeiern - Kleider und Mode
UMGEBUNG UND UMWELT	<ul style="list-style-type: none"> - Tiere, Pflanzen - Wetter und Klima, Jahreszeiten
SCHULE UND AUSBILDUNG	<ul style="list-style-type: none"> - Feste in der Schule, Schultraditionen, Ereignisse - Programme und Möglichkeiten des Sprachenlernens - Gemeinschaftsprogramme
REISEN UND URLAUB, TOURISMUS	<ul style="list-style-type: none"> - Unterkunftsmöglichkeiten - Reiseziele - Sehenswürdigkeiten - Touristenattraktionen in Ungarn und im Ausland - Reisedokumente, Unterlagen - Verkehrsmittel - Gegenstände beim Reisen - und Planung einer Reise
ÖFFENTLICHES LEBEN, UNTERHALTUNG	<ul style="list-style-type: none"> - Unterhaltungsmöglichkeiten - Dienstleistungen - Freizeitaktivitäten - Hobbys - Lesen, Computerspiele, Medien, Apps
BEZÜGE ZUR ZIELSPRACHE UND ZUM SPRACHENLERNEN	<ul style="list-style-type: none"> - Sprachlernstrategien
INTERKULTURELLE UND LANDESKUNDLICHE THEMEN	<ul style="list-style-type: none"> - Bräuche und Traditionen - Leute und Kultur - Küche
FÄCHERÜBERGREIFENDE THEMEN UND SITUATIONEN	<ul style="list-style-type: none"> - berühmte Personen - Vorbilder
AKTUELLE THEMEN	
WISSENSCHAFT UND TECHNIK, KOMMUNIKATION	<ul style="list-style-type: none"> - Technik im Haushalt, Handy, Computer, Internet - Nutzung der Technologie im Alltag, im Studium oder in der Arbeit - Internet, soziale Netzwerke
WISSENSERWERB, WISSENSVERMITTLUNG	<ul style="list-style-type: none"> - Informationen geben und einholen

NYELVI ELEMÉK, STRUKTÚRÁK

feltételeesség	<ul style="list-style-type: none"> - Konjunktiv II Präteritum („<i>hätte</i>“, „<i>wäre</i>“)
----------------	--

cselekvés, történés, létezés kifejezése múlt időben	- Plusquamperfekt
modalitás	- Modalverben im Perfekt
előjárószók	- Präpositionen mit Genitiv
birtoklás kifejezése	- Genitiv
vonzatos főnevek	- Valenz der Substantive (<i>Lust auf</i>)
szenvedő szerkezet módbeli segédigével	- Vorgangspassiv mit Modalverb
szövegösszetartó eszközök	- Doppelkonjunktionen (<i>entweder...oder, sowohl...als auch, je...desto</i>)
névmások	- Reziprokpronomen (sich, einander)
zu + Infinitiv szerkezet	- <i>Zu+Infinitiv</i> -Konstruktion - <i>Es ist schön, hier zu sein.</i> - Verben mit zu+Infinitiv - Verben mit Infinitiv

18.4.6.5. II. idegen nyelv - német nyelv – turizmus ágazat – 12. évfolyam (heti 2 óra)

TÉMAKÖR NEVE	FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERTETEK
Themen und Situationen im persönlichen Bereich: VERWANDTSCHAFTSBEZIEHUNGEN	- berühmte Personen - Vorbilder - Zukunftspläne
Themen und Situationen im persönlichen Bereich: LEBENSSTIL	- Sportarten, Sportereignisse - Institutionen im Gesundheitswesen - grundlegende Gegenstände zur Behandlung von Krankheiten und um fit zu bleiben - medizinische Behandlung, Heilmittel zu Hause - medizinisches Fachpersonal
Themen und Situationen im persönlichen Bereich: MENSCH UND GESELLSCHAFT	- Frauenrolle-Männerrolle - Arbeitsplätze
UMGEBUNG UND UMWELT	- Tiere, Pflanzen Personen im Dienste des Umweltschutzes - Weltall, die Erde - Wetter und Klima
SCHULE UND AUSBILDUNG	- Verwendung von Fremdsprachen außerhalb der Schule - Ziele mit dem Sprachenlernen - verschiedene Wege des Lernens
REISEN UND URLAUB, TOURISMUS	- Touristen und Reiseleiter, Dienstleistungspersonal - Denkmäler, Ausstellungen

	<ul style="list-style-type: none"> - Eintrittskarten, Prospekte - Feste und Feiertage in Ungarn und im Ausland - Stadtrundfahrt, Stadtführung
ÖFFENTLICHES LEBEN, UNTERHALTUNG	<ul style="list-style-type: none"> - Angestellte in sozialen Institutionen - kulturelle Institutionen, Restaurants, Hotels - Auskunft geben - kulturelle Veranstaltungen: Konzerte, Sport - Kunst und kulturelle Ereignisse
BEZÜGE ZUR ZIELSPRACHE UND ZUM SPRACHENLERNEN	<ul style="list-style-type: none"> - Sprachkönnen und Sprachkenntnisse - Sprachlernstrategien - autonomes Lernen
INTERKULTURELLE UND LANDESKUNDLICHE THEMEN	<ul style="list-style-type: none"> - Bräuche und Traditionen - Leute und Kultur - Küche
FÄCHERÜBERGREIFENDE THEMEN UND SITUATIONEN	
AKTUELLE THEMEN	<ul style="list-style-type: none"> - aktuelle Nachrichten (langsam gesprochen)
WISSENSCHAFT UND TECHNIK, KOMMUNIKATION	<ul style="list-style-type: none"> - Technik im Haushalt, Handy, Computer, Internet - Nutzung der Technologie im Alltag, im Studium oder in der Arbeit - Internet, soziale Netzwerke
WISSENSERWERB, WISSENSVERMITTLUNG	

NYELVI ELEMÉK, STRUKTÚRÁK

feltételeesség	<ul style="list-style-type: none"> - Wunschsätze - Irreale Wunschsätze
vonzatos melléknevek	<ul style="list-style-type: none"> - Valenz der Adjektive (<i>zufrieden mit+Dat.</i>)
szenvető szerkezet (állapotpasszív)	<ul style="list-style-type: none"> - Zustandpassiv
szövegösszetartó eszközök	<ul style="list-style-type: none"> - Doppelkonjunktionen (<i>entweder...oder, sowohl...als auch, je...desto</i>)
célhatározói mondatok	<ul style="list-style-type: none"> - Finalsätze (<i>damit, um...zu</i>)
megengedő mondatok	<ul style="list-style-type: none"> - Konzessivsätze (<i>obwohl</i>)

18.4.7. Francia nyelv (2. idegen nyelv)

18.4.7.1. II. idegen nyelv - francia nyelv – nyelvi előkészítő évfolyam (heti 4 óra)

Tematikai egység, témakör	Téma	Nyelvtani ismeretek
Személyes vonatkozások Család és kapcsolatok	Bemutatkozás, személyes adatok <ul style="list-style-type: none"> • köszönések: bonjour, salut, au revoir • bemutatkozás: je m'appelle..., j'ai ... ans • nemzetiségek: hongrois(e), français(e) • famille: mère, père, frère, sœur • kapcsolatok: ami(e), parents 	<ul style="list-style-type: none"> • verbe <i>être</i> (présent) • pronoms personnels sujets • phrase déclarative simple • accord en genre (nationalités) számok: 0–100 • verbe <i>avoir</i> (présent) • adjectifs possessifs (mon, ma, mes) • genre et nombre des noms
Életmód	Napirend <ul style="list-style-type: none"> • napi tevékenységek: se lever, manger, étudier • idő: le matin, le soir • Étkezés • aliments: pain, fromage, eau • mennyiségek: beaucoup de, peu de 	<ul style="list-style-type: none"> • présent des verbes en <i>-er</i> • verbes pronominaux (introduction) • adverbes de temps • articles partitifs (<i>du, de la, des</i>) • négation (<i>ne...pas</i>) • structure: <i>il y a</i>
Életmód	mindennapi tevékenységek, napirend, szokások <ul style="list-style-type: none"> • se lever, se coucher, manger • matin, midi, soir • activités quotidiennes 	<ul style="list-style-type: none"> • les verbes en-er • les verbes pronominaux
Környezetünk	Lakóhely <ul style="list-style-type: none"> • lakás: chambre, cuisine • város: rue, maison 	<ul style="list-style-type: none"> • prépositions de lieu (<i>à, dans, sur</i>) • il y a / il n'y a pas

18.4.7.2. II. idegen nyelv - francia nyelv 9. évfolyam (heti 3 óra)

Tematikai egység, témakör	Téma	Nyelvtani ismeretek
Szabadidő, művelődés, szórakozás	<p>Szabadidő és média</p> <ul style="list-style-type: none"> loisirs: regarder la télé, écouter de la musique média: internet, réseaux sociaux 	<ul style="list-style-type: none"> verbes modaux (<i>pouvoir, vouloir, devoir</i>) infinitif après verbe modal
Utazás, turizmus	<p>Közlekedés és tájékozódás</p> <ul style="list-style-type: none"> transport: train, bus, métro irányok: à gauche, à droite Utazási élmények hôtel, plage nager, visite 	<ul style="list-style-type: none"> verbe <i>aller</i> futur proche (<i>aller + infinitif</i>) impératif (formes de base) passé composé avec <i>être</i> accord du participe passé verbes de mouvement
Személyes vonatkozások, család	<p>Lakóhely és környezet</p> <ul style="list-style-type: none"> pièces: salon, cuisine bútorok: table, lit 	<ul style="list-style-type: none"> prépositions de lieu (approfondissement) structures avec <i>il y a</i>
Tudomány és technika	<p>digitális kommunikáció, technológia, mindennapi interakciók</p> <ul style="list-style-type: none"> réseaux sociaux technologie, smartphone communication 	<p>jezése</p> <ul style="list-style-type: none"> modalitás kifejezése les temps verbaux

18.4.7.3. II. idegen nyelv - francia nyelv 10. évfolyam (heti 3 óra)

Tematikai egység, témakör	Téma	Nyelvtani ismeretek
Szabadidő és szórakozás	Kommunikáció és média téléphone, message médiahasználat • cinéma, littérature • événements culturels	<ul style="list-style-type: none"> • formation des questions (<i>est-ce que</i>, inversion) • futur simple (introduction) • subjonctif (formes de base) • expression du doute et de la nécessité
Személyes vonatkozások, család	Gyerekkor, múlt • enfance, école • souvent, toujours	<ul style="list-style-type: none"> • imparfait (formation et usage) • imparfait vs passé composé
Ember és társadalom	Vélemény és érvelés • je pense que, à mon avis • parce que, cependant	<ul style="list-style-type: none"> • pronoms relatifs (<i>qui</i>, <i>que</i>) • connecteurs logiques
Utazás, turizmus	Országismeret • France, régions • culture	<ul style="list-style-type: none"> • impératif • structures pour donner des conseils
A munka világa	Pályaválasztás, munka • métiers: médecin, professeurs • travail, carrière	<ul style="list-style-type: none"> • conditionnel présent • expression de la politesse

18.4.7.4. II. idegen nyelv - francia nyelv 11. évfolyam (heti 2 óra)

Tematikai egység, témakör	Téma	Nyelvtani ismeretek
Szabadidő és szórakozás	Életvitel és jövő <ul style="list-style-type: none"> • életmód: alimentation, sport • jövő: projets 	<ul style="list-style-type: none"> • révision des temps verbaux • structures complexes
Személyes vonatkozások, család	Személyes történetek, identitás <ul style="list-style-type: none"> • relations familiales, adolescence, souvenirs • caractère: timide, ambitieux, indépendant • émotions: heureux, triste, inquiet 	<ul style="list-style-type: none"> • accord du participe passé (avoir/être) • discours indirect
Ember és társadalom	barátság, kapcsolatok <ul style="list-style-type: none"> • amitié, confiance, conflit société, règles, justice opinion, argument	<ul style="list-style-type: none"> • pronoms compléments (COD/COI) • place des pronoms • connecteurs logiques (donc, cependant, pourtant) • subordonnées causales (parce que, puisque)
Környezetünk	város és vidék <ul style="list-style-type: none"> • pollution, écologie, recyclage • ville, campagne, transports • énergie, nature 	<ul style="list-style-type: none"> • futur simple • conditionnel présent (bevezetés) • hypothèse simple (si + présent) • prépositions complexes

18.4.7.5. II. idegen nyelv - francia nyelv 12. évfolyam (heti 2 óra)

Tematikai egység, témakör	Téma	Nyelvtani ismeretek
Utazás, turizmus	<ul style="list-style-type: none"> utazási élmények • voyage, séjour, hôtel • tourisme, culture, monuments • réservation, itinéraire 	<ul style="list-style-type: none"> • impératif + négation • pronoms y / en (bevezetés) • temps composés áttekintése
Kultúra és szórakozás	<ul style="list-style-type: none"> • film, zene, média, sport és szabadidő • cinéma, musique, spectacle • loisirs, sport, équipe • médias, internet 	<ul style="list-style-type: none"> • pronoms relatifs composés (dont, où) • comparatif / superlatif • voix passive (bevezetés) • gérondif
Oktatás és munka világa	<ul style="list-style-type: none"> pályaválasztás, munka világa, jövőtervek • métier, carrière, emploi • entretien, CV, compétences • études, formation 	<ul style="list-style-type: none"> • conditionnel présent • discours indirect
Környezet és globális problémák	<ul style="list-style-type: none"> klímaváltozás, fenntarthatóság, globális felelősség • réchauffement climatique • développement durable • énergie renouvelable 	<ul style="list-style-type: none"> • conditionnel + si szerkezetek • discours indirect

18.5. Digitális kultúra

18.5.1.1. 9. évfolyam heti 1 óra össz óra: 36

TÉMAKÖR: Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata

ÓRASZÁM: 36 óra

Az algoritmikus gondolkodást segítő informatikai eszközök és szoftverek használata

Hétköznapi tevékenységekből a folyamat és az adatok absztrakciója

A problémamegoldó tevékenység tervezési és szervezési kérdései

A problémamegoldáshoz tartozó algoritmusok megismerése. Algoritmus leírása egy lehetséges módjának megismerése

Az algoritmus végrehajtásához szükséges adatok és az eredmények kapcsolatának vizsgálata

Az elemi adatok és sorozatok megkülönböztetése, kezelése és használata

Szekvencia, elágazások és ciklusok

Példák típusalgoritmus használatára

A vezérlési szerkezetek megfelelői egy formális programozási környezetben

Elágazások, feltételek kezelése, többirányú elágazás, ciklusok

Változók, értékadás. Eljárások, függvények alkalmazása

A program megtervezése, kódolása, tesztelése

Az objektumorientált szemlélet megalapozása

Mások által készített alkalmazások paramétereinek a program működésére gyakorolt hatásának vizsgálata

Egy formális programozási nyelv megismerése közösen megoldott egyszerű példákon keresztül

Típusok, változók és vezérlőszerkezetek (szekvencia, elágazás, ciklus) tudatos választását igénylő feladatok önálló megoldása, a választás indoklása

Programozási feladatok megoldása során algoritmusok megismerése, leírása és kódolása

Az algoritmusok és az adatszerkezetek kapcsolatának használatát igénylő programozási feladatok megoldása, a választás indoklása

Konkrét programozási feladathoz kapcsolódó algoritmusok leírása egy lehetséges módszerrel

Feladat megoldása során a fejlesztői környezet lehetőségeinek használata (pl. tesztelés)

Feladatmegoldás strukturálatlan algoritmussal és függvények, eljárások használatával

Olyan problémák közös megoldása, amelyek során a függvények, eljárások paraméterezése a paraméterátadás különböző típusainak alkalmazását igényli

Egy saját vagy más által készített program tesztelése

Adott feladathoz készült különböző megoldások közös megbeszélése

18.5.1.2. 10. évfolyam heti 2 óra össz óra: 72

Témakör neve	óraszám
Információs társadalom, e-Világ	3
Mobiltechnológiai ismeretek	4
Szövegszerkesztés	11
Számítógépes grafika	10
Multimédiás dokumentumok készítése	4
Online kommunikáció	3
Publikálás a világhálón	14
Táblázatkezelés	12
Adatbázis-kezelés	5
A digitális eszközök használata	6
összesen	72

Információs társadalom, e-Világ

3 óra

- Az információ megjelenési formái, jellemzői
- Az információhitelesség ellenőrzésének egyszerű módjai
- A személyes adatok védelmének fontosabb szabályai
- Személyhez köthető információk és azok védelme
- Az állampolgári jogok és kötelességek online gyakorlása, például bejelentkezés egészségügyi vizsgálatra vagy közérdekű adatok keresése
- Az elektronikus kommunikáció gyakorlatában felmerülő problémák megismerése, valamint az ezeket megelőző vagy ezekre reagáló biztonságot szavatoló beállítások megismerése, használata
- Személyes adatok kérésének, rögzítésének megfigyelése a közösségi portálokon, a keresőmotorok használatában
- Az adatok és az online identitás védelmét biztosító lehetőségek alkalmazása, például a közösségi oldalakon elérhető személyes adatok keresése, korlátozása és törlése
- Érdeklődési körnek, tanulmányoknak megfelelő információk keresése valamelyik keresőmotorban, és a találatok hatékony szűrése
- Iskolai környezetnek megfelelő e-szolgáltatások használata

Mobiltechnológiai ismeretek 4 óra

A mobiltechnológia körébe tartozó eszközök ismerete

Mobileszközök kezelése, alkalmazások futtatása, telepítése, eltávolítása

Mobileszközökre tervezett oktató- és oktatást segítő programok használata

Mobiltechnológiai eszközök segítségével megvalósított együttműködés

Tanulást segítő mobilalkalmazás választása, telepítése, eltávolítása

Tantárgyi mobilalkalmazás indítása, használata, beállítása, paraméterek módosítása
Projektfeladatok megoldása során a csapaton belüli kommunikáció megvalósítása mobil-
eszközökkel

Szövegszerkesztés: 11 óra

Tipográfiai ismeretek

Önéletrajz, kérvény, hivatalos levél, formanyomtatvány készítése

Adatok kezelése, szűrése, rendezése körlevél készítése céljából. Körlevél készítése

Hosszú dokumentumok készítése, formázása. Élőfej és élőláb kialakítása, lábjegyzet, tartalom-
jegyzék létrehozása

Más tantárgyhoz kapcsolódó feladatok

Formanyomtatványok, sablonok alkalmazása, például iratminta, kérdőív készítése

Önéletrajz, kérvény, hivatalos levél, formanyomtatvány készítése

Körlevél – például értesítők, meghívók – készítése

Adott nyersszöveg felhasználásával hosszú dokumentum formázása (például tartalomjegyzék,
lábjegyzet beillesztése, hasábok, szakaszonként eltérő laptájolás, élőfej, élőláb kialakítása),
az információforrások szabályos megnevezése, hivatkozása

Más tantárgyakhoz kapcsolódó tanulmány vagy beszámoló készítése projektmunka keretében

Számítógépes grafika: 10 óra

Digitális képek jellemzőinek és tárolásának megismerése

A rastergrafikus kép jellemzői: felbontás, színmélység

Rastergrafikus rajzolóprogram használata

Színrendszerek, alakzatok színezése, átlátszóság, takarás, vágás

Dokumentumszerkesztő program alakzataival ábra készítése minta vagy leírás alapján

Rastergrafikus és vektorgrafikus ábra tárolási módszerének ismerete

Alakzatok egymáshoz képest történő elrendezése: igazítás, elosztás, rétegek, transzformációk

Vektorgrafikus szerkesztőprogram használata

Alakzatok rajzolása: rajzolóeszközök, pont, szakasz, ellipszis, kör, téglalap

Vektorgrafikus ábra elkészítése minta vagy leírás alapján

Vektorgrafikus ábrakészítés algoritmikus tervezése

Alakzat tulajdonságainak módosítása: méret, szegély, kitöltés, feliratozás, átlátszóság, transz-
formációk: elforgatás, tükrözés

Alakzatok egymáshoz viszonyított elrendezése: igazítás, elosztás, rétegek, eltolás, forgatás,
csoportosítás, kettőzés, klónozás

Görbék, csomópontok felhasználása rajzok készítésében. Csomópontműveletek

Raster- és vektorgrafikus ábrák konverziója

Elemi műveletek 3D-s modellel

Más tantárgyak tananyagához kapcsolódó témában kép, hang és video önálló rögzítése és táro-
lása digitális eszközökkel

A tárolt multimédiás elemek társakkal történő megosztása és feldolgozása

Digitális képek képkorrekciója, amely a további alkalmazáshoz vagy feldolgozáshoz szükséges

Bittérképes rajzolóprogrammal ábrák készítése más tantárgyak tananyagához kapcsolódó témában

Más tantárgyak tananyagához kapcsolódó témában ábrakészítés bemutatókészítő vagy szövegszerkesztő program vektorgrafikus rajzeszközeivel

Logók, piktogramok készítése geometrikus alakzatokból vektorgrafikus szerkesztőprogram használatával

Az elkészített vektorgrafikus ábrák átalakítása görbék, csomópontok módosításával, transzformációk végrehajtásával

Vektorgrafikus ábrakészítés algoritmikus tervezése

Raszter- és vektorgrafikus ábrák konverziója egy adott felhasználás igényeinek megfelelően

Egyszerű 3D-s alakzat létrehozása, meglévő 3D-s alakzat elemi módosítása

Multimédiás dokumentumok készítése 4 óra

Multimédia állományok manipulálása

Az információkeresés során gyűjtött multimédiás alapelemek felhasználásával új dokumentumok létrehozása

Más tantárgyak projektfeladatainak bemutatása multimédiás dokumentumok alkalmazásával

Multimédia állományok (kép, hang, video) digitális rögzítése – például szkennelvel, digitális fényképezőgéppel, okostelefonnal – és manipulálása

Adott probléma megoldásához az információkeresés során gyűjtött multimédiás alapelemek felhasználásával új dokumentumok létrehozása, például kép, videorészlet beszúrása a bemutatóba

Más tantárgyak projektfeladatainak megoldásához szükséges digitális eszközök és szoftverek kiválasztása. A projektfeladat bemutatása multimédiás dokumentumok alkalmazásával

Online kommunikáció: 4 óra

Az online kommunikáció jellemzői

Az identitás kérdésének összetettebb problémái az online kommunikáció során

Az online közösségek szerepe, működése

Elektronikus kommunikáció szabályainak betartásával két- vagy többrésztvevős kommunikációs lehetőségek és alkalmazások használata

Online közösségekben folytatott kommunikáció során a kialakult viselkedési kultúra és szokások, szerepvárások használata

A hálózati, közösségi portálok identitáskérdésének összetettebb kezelése, elemzése

Az adatok védelmét biztosító lehetőségek alkalmazása

Fogyatékkal élők közötti kommunikációhoz kiegészítő lehetőségek beállítása

Tematikus és kulcsszavas információkeresési stratégiák és technikák alkalmazása például technikai, szaktudományos és szépirodalmi területen

A találati lista szűkítése, bővítése és szűrése, valamint hitelességének ellenőrzése

Publikálás a világhálón: 14 óra

Egy webes tartalomkezelő rendszer önálló használata

Webdokumentum szerkezetének és alapelemeinek ismerete

Webdokumentum tartalmának és stílusának szerkesztési lehetőségei, szétválasztásuk jelentősége

Közlésre szánt szöveges és képi információval kapcsolatos elvárások, kiválasztási szempontok, fájlformátumok

Az internetes publikálás módszereinek megismerése, szabályai

Szövegek, képek, fotóalbumok, hang- és videoanyagok, weblapok publikálása tartalomkezelő rendszerben

Weblapkészítés HTML nyelven weblapszerkesztővel

Stíluslap csatolása weblaphoz, és a benne lévő stílusok használata a dokumentum formázásához

Összetett webdokumentum készítése

Webes publikálásra szánt szöveges és képi információk előkészítése a tanuló érdeklődésének megfelelően választott témában

Saját weboldal készítése webes tartalomkezelő rendszerben a tanuló érdeklődésének megfelelően választott témában

Stílusokra épülő weboldalak szerkezetének közös elemzése

Stíluslapot használó weboldal kinézetének módosítása a stíluslap cseréjével

Az iskolai élethez vagy más tantárgyakhoz kapcsolódó, részletes feladatleírásnak megfelelő weboldal szerkezetének kialakítása kész stílusok felhasználásával

Elkészített weblap internetes publikálása

A tanuló érdeklődésének megfelelő, több weblapot tartalmazó dokumentum önálló elkészítése tanári segítséggel, kész stílusok alkalmazásával

Választott témához kapcsolódó webes dokumentum elkészítése és publikálása csoportmunkában, kapott stílusok alkalmazásával, illetve azok részleges módosításával

Táblázatkezelés: 12 óra

Adatok táblázatos elrendezése

Adatok bevitele, javítása, másolása, formázása

Szám, szöveg, logikai típusok. Dátum- és idő-, pénznem-, százalékformátumok alkalmazása

Számítási műveletek adatokkal, képletek szerkesztése

Cellahivatkozások használata

Függvények használata, paraméterezése

Hétköznapi problémák megoldása táblázatkezelővel. Statisztikai függvények, feltételtől függő számítások, adatok keresése

Más tantárgyakban felmerülő problémák megoldása a táblázatkezelő program segítségével

Diagram létrehozása, szerkesztése

Az iskolai élethez és más tantárgyakhoz kapcsolódó, valamint közérdekű adatok gyűjtése különböző forrásokból

Összegyűjtött adatok táblázatos elrendezése táblázatkezelő alkalmazással

A problémának megfelelő adattípusok, adatformátumok, képletek, függvények alkalmazása egy elterjedt táblázatkezelő programban

Adott feladat különböző megoldási lehetőségeinek közös elemzése

Egy feladat megoldásának kipróbálása többféle táblázatkezelő programban és online felületen

Egy-egy adatsorból többféle diagram készítése, az adatok megtévesztő ábrázolásának felismerése

Más tantárgyakhoz kapcsolódó projektben az adatok feldolgozása táblázatkezelő program segítségével és következtetések levonása az eredményekből

Adatbázis-kezelés: 5 óra

TANULÁSI EREDMÉNYEK

Strukturált adattárolás

Adattípusok: szöveg, szám, dátum és idő, logikai

Közérdekű adatbázisok elérése, adatok lekérdezése

Szűrési feltételek megadása

Hozzáférési jogosultság szerint adatlekérés, módosítás, törlés

Adatok lekérdezése, szűrése és nyomtatása közérdekű adatbázisokból, például menetrendekből, kulturális műsorokból, védett természeti értékekből

A hozzáférési jogosultságok elemzése az adatbázisokban, például az iskolai elektronikus naplóban, digitális könyvtárban, online enciklopédiában

Az adatbázisokra épülő online szolgáltatások, például az e-kereskedelem lehetőségeinek kipróbálása, vita azok biztonságos használatának lehetőségeiről

A biztonsági beállítások lehetőségeinek elemzése, azok hatása, majd vizsgálata a különböző közösségi médiumok mint online adatbázisok esetén

A digitális eszközök használata: 6 óra

Az informatikai eszközök egészségre gyakorolt hatásai; a károsító hatások csökkentése

Az informatikai eszközök működési elveinek megismerése

A digitális eszközök főbb egységei

Az informatikai eszközök, mobileszközök operációs rendszerei

Operációs rendszer segédprogramjai

Állomány- és mappatömörítés

Digitális kártevők elleni védekezés

Tudatos felhasználói magatartás erősítése, a felelős eszközhasználat kialakítása, tudatosítása; etikus információkezelés

Felhőszolgáltatások igénybevétele, használata a csoportmunkában

Állományok kezelése és megosztása a felhőben

Projektfeladathoz szükséges digitális eszközök kiválasztása, ergonomikus munkakörnyezet kialakítása mind szoftveres, mind hardveres szempontból

A digitális eszközök biztonságos használatához szükséges lépések megtétele, az eszköz szoftveres karbantartása, vírusvédelme

Az együttműködéshez szükséges állományok megosztása számítógépes hálózat segítségével.

18.6. Komplex fejlesztés, viselkedéskultúra

18.6.1. Komplex fejlesztés

A tantárgy célja

- A tanulók megismerjék a viselkedéskultúra alapjait,
- megtanulják megteremteni az eredményes tanuláshoz szükséges személyes környezeti feltételeket,
- a stresszkezelést,
- tervezni a céljaikat,
- megismerjék az agy működését a tanulás szempontjából, a hatékony tanuláshoz szükséges tudatállapot elérését,
- a teljeselmés tanulás lehetőségeit (elmetérkép, zene stb. használata),
- ötleteket kapjanak az eredményesebb memorizáláshoz (figyelemösszpontosító technikák)
- a vizsgahelyzet kezeléséhez.

Értékelés

Értékelés:	
90-100%	= 5
80-89%	= 4
65-79%	= 3
51-64%	= 2
0-50%	= 1

Projektfeladattal, órai munkák által

Tankönyv (tanári segédkönyv):

DIÓSZEGINÉ NANSZÁK TÍMEA–ZSÁKAY EDIT: Illemteszt, Tóth Könyvkereskedés és Kiadó Kft.

PETER KLINE: Zseninek születtünk! – Agykontroll Kiadó, Bp.

OLE ANDERSEN – MARCY MARSH – DR. ARTHUR HARVEY: Tanuljunk zenével! – Agykontroll Kft., Bp. 2005

DR. PAUL E. DENNISON – GAIL E. DENNISON: Észkapcsoló agytorna – Agykontroll Kft., Bp. 2009.

GEOFFREY A. DUDLEY: Duplázd meg a tanulóerődöt! – Bioenergetic Kiadó, Bp. 2011.

PÉTERCSÁK MAXIM: Tanulásra hangolva – Relax-Med Kft. 2013

<p>Ismerkedés, célkitűzés, a tantárgy célja, az értékelés módja, csoportszabályok alkotása Egy kis önismeret: tényvonalak (játék), temperamentumtípusok teszt</p> <p>A viselkedéskultúra alapjai</p> <ul style="list-style-type: none"> - alapvető udvariassági szabályok (köszönés, jelentkezés, órai viselkedés, öltözködés) - a kapcsolattartás udvariassági szabályai – kommunikáció e-mailben, class-roomon keresztül stb. (beszédkultúra, megszólítás, tegeződés, magázódás) - határidők betartása, hibák, tévedések helyrehozásának lehetőségei (kölcsonösség, kommunikáció) 	<p><i>A/4-es sima füzet!!! Színes íróeszközök – órai vázlatok értékelése</i></p> <p>http://www.tulelocsomag.hu/cikkek/1052vermersekletteszt.html</p> <p>Összefüggések megértése, a kreativitás fejlesztése közös elmetérképek készítése által</p> <p><i>A/3-as lap, színes ceruza, filctoll!</i> Pihentető, frissítő agytorna gyakorlatok</p>
<p>Mit jelent a „teljeselmés tanulás”?</p> <p>Agyunk működése a tanulás szempontjából</p> <ul style="list-style-type: none"> - a bal és jobb agyfélteke különbségei - az agyműködés ábrája - a hatékony tanuláshoz szükséges tudatállapot <p>Ismerkedés, a jó tanulás = szabadság, lehetőség, hol romlik el?, önismeret (tényvonalak), babzsák-játék</p> <p>Az agy jellemzői, a bal és a jobb agyfélteke funkciói, Jill Taylor (könyv, film)</p>	<p><i>A/3-as lap, színes ceruza, filctoll!</i> Pihentető, frissítő agytorna gyakorlatok</p> <p>Ötletek, lényeglátás, vizualizáció fejlesztése</p> <p><i>Hová költözzön az emberiség? - játék</i></p> <p>Film: dr. Jill Bolte Taylor</p>
<p>Bekapcsoló technikák - vonjuk be a kreatív részüket is a tanulásba! (ET lerajzolni), részletesen intuíció, agytorna, képzelet (hová költözzön az emberiség)</p> <p>A képzelet fejlesztése (viccek, aura, elvont fogalmak, verstanulás)</p> <p>A képzelet fejlesztése – játékok</p> <p>Babzsák (figyelem), vicces történetek, vicsrajzolása, költés-gyakorlat, „Ez rendkívül valószínű” játék</p> <p>Agytorna ism., Miért jó az elmetérkép? (a teljeselmés vázlat előnyei – kulcsszótérkép –, készítése, a háromrétegű agy), saját tananyagból is</p> <p><i>Észkapcsoló agytorna</i></p> <p>ET a gyakorlatban – görög istenek + felolvasni, 3 rétegű agy és a stressz, az ET jellemzői</p>	<p>Transzparens!</p> <p>Pihentető, frissítő agytorna gyakorlatok</p> <p><i>kísérlet: lufi, vödör víz</i></p> <p>FILM! Emoto: A víz üzenetei</p> <p>TANANYAG! - A/3-as lap, színes ceruza, filctoll! Pihentető, frissítő agytorna gyakorlatok</p>
<p>ET bővebben, Petőfi vers ism. (Itt van az ősz), vázlat, összehasonlítani, színezn</p> <p>Saját tananyag!</p> <p>Pozitív gondolkodás</p>	<p>Lazító gyakorlat – ZENE!</p> <p>ET-vázlat kiosztani!</p>

<ul style="list-style-type: none"> - „képlet”, - test-agy-én - gondolat-nagytakarítás - a gondolat teremtő ereje 	
<p>Stressz és relaxáció</p> <ul style="list-style-type: none"> - a stressz egészségkárosító hatása - a lazítás előnyei <p>Relaxáció Számonkérés: teszt, projektfeladat (füzet) Értékelés A félév munkájának értékelése</p>	<p>Értékelés:</p> <p>90-100% = 5 80-89% = 4 65-79% = 3 51-64% = 2 0-50% = 1</p>
<p>9. A gondolat teremtő ereje – kísérletek: lufi – vödör, gumi – izmok, tenyerek (fájdalomcsillapítás), farkasszem-játék (falon átnézni) – egymás hatásának kizárása</p> <p>10. Éberség – Derren Brown film, szubliminális üzenetek</p> <p>Figyelemösszpontosító technikák</p> <ul style="list-style-type: none"> - mandarin-technika - háromujj-technika <p>Relaxáció</p>	<p>P. Scheele: Villámolvasás szöveg! Pihentető, frissítő agytorna gyakorlatok</p>
<p>Memorizálás, a memória fejlesztésének lehetőségei</p> <p>11. Memorizálás ET – öt érzékszerv – memóriafejlesztő játékok, memóriafogasok (j-ly, idegen nyelv), versek, rigmusok szabályokhoz (Archimedes, Pí-szám)</p> <p>12. folyt. illatok, testhelyzetek, 7-es szabály, 3x5 perc > 15 perc stb.</p>	<p>Pihentető, frissítő agytorna gyakorlatok</p> <p>memóriafogas (j-ly, idegen nyelv - nemek)</p>
<p>A célok</p> <ul style="list-style-type: none"> - miért szükségesek a célok, - a jó cél ismervei, - - hogyan tervezzük a célokat – gyakorlatok, önellenőrzés <p>Relaxáció</p>	<p>ZENE! Táblázatok! Célkitűzés gyakorlatok Pihentető, frissítő agytorna gyakorlatok</p> <p>Steigervald Krisztián: Mindent a generációkról</p> <p>1. rész. https://www.youtube.com/watch?v=3Uv-DIk2Tp4</p> <p>2. rész https://www.youtube.com/watch?v=jWMZUL-MVKE</p> <p>3. rész https://www.youtube.com/watch?v=-SMgQXI5fYY</p> <p>4.rész https://www.youtube.com/watch?v=q2V0cpsRyNI</p>

Tanulási szokások – hatékonyabb felkészülés a felelésekre, dolgozatokra, vizsgákra	Vázlat! Pihentető, frissítő agytorna gyakorlatok
Relaxáció Év végi ismétlés – játék, relaxáció Az éves munka értékelése	

18.6.2. Viselkedéskultúra

Viselkedési alapismeretek

A legfontosabb fogalmak

Illem

Etikett

Protokoll

Etika

A férfi és nő kapcsolata

A nők előnyhöz juttatásának kötelme

A feltétlen kölcsönös tisztelet

A fiatalabbak és az idősebbek közötti viszony

A kor tisztelete

Segítő kapcsolat a fiatalabb részéről

A főnök-beosztott kapcsolat

A formális tiszteletadás szükségessége

A belépő és a bent lévők viszonya

Az érkezőre kötelezően vonatkozó szabályok

Az ismeretlen bekerülése a társaságba

Tanár-diák viselkedésminták

Iskolán belüli kapcsolatok

Iskolán kívüli kapcsolatok

Beszéd, testbeszéd

A szó, mint a közlés elsődleges eszköze

Testünk kifejezőképessége

Az üdvözlés alkalmazandó formái

A köszönés lehetséges formái

Verbális lehetőségek

Gesztusok, mimika

Kézfogás, ölelés, kézcsók

Üdvözlési formák a különböző viszonyban lévők között

Nők és férfiak köszönési módozatai

Az idősebb-fiatalabb, ill. a főnök-beosztott relációk

Üdvözlés telefon-beszélgetés, levelezés alkalmával

Köszöntési módok és bemutatkozás telefonban

Levélformák hivatalos és magán kapcsolatokban

Más népek eltérő üdvözlési formái

Viselkedés a munka világában

Bekerülés a munkahelyre

Pályázatra jelentkezés

Pályázat, bemutatkozó anyag készítése

Alkalmazkodás a munkahely szokásaihoz

Munkahelyi kapcsolatok

Közvetlen munkatársi kapcsolatok

Alkalmazkodás a vezetőkhez

Alkalmazkodás a tapasztaltabb munkatársak elvárásaihoz

Öltözködés, megjelenés

Tiszta ruházat

Az alkalomhoz illő öltözet

Az üzleti viselkedés - a cég képviselete

Külső partner fogadása a munkahelyen

Üzleti kapcsolatok ápolása nem munkahelyi környezetben

Üzleti utazások belföldön és külföldön

Viselkedés a munka világában nemzetközi környezetben

Tárgyalás külföldi partnerekkel

Munkavállalás külföldi cégnél

18.7. Földrajz

A földrajztudomány a természeti és a társadalmi-gazdasági környezet jelenségeit, folyamatait – a természet- és társadalomtudományok vizsgálati módszereire egyaránt építve – mutatja be, ezáltal sajátos helyet foglal el, és összekapcsolja a természet- és társadalomtudományokat. Ezen interdiszciplináris sajátosság alapján válik a földrajz szintetizáló, a természeti és társadalmi-gazdasági jelenségeket és folyamatokat összefüggéseiben, kölcsönhatásaiban feldolgozó tantárggyá. A tanítás során különös hangsúlyt kap, hogy a tanulók megértsék Földünk mint egy-egy rendszer sérülékenységét, ahol az ember természeti és társadalmi lényként él, létezése és tevékenysége növekvő mértékben átalakítja és ezzel veszélyezteti ennek a rendszernek az egyensúlyát, amelynek következményei az emberiség jelene és jövője szempontjából igen súlyosak is lehetnek. A földrajz tantárgy komplex természet- és társadalomtudományi szemléletének köszönhetően feltárja az egyensúly megbomlásának természeti és társadalmi okait, megoldást keres az egyensúly helyreállítására. Szemléletformálásra képes, ezért kiemelkedően fontos szerepet tölt be a környezettudatosság kialakításában.

A földrajz az a tantárgy, amelyből a tanulók megismerhetik szűkebb és tágabb természeti, társadalmi-gazdasági környezetünk jellemzőit, a körülöttük zajló folyamatokat – melyeknek önmaguk is részesei –, továbbá ezek összefüggéseit, kölcsönhatásait, a környezetben való tájékozódást, a benne történő eligazodást segítő alapvető eszközöket és módszereket. A földrajz a természet- és társadalomföldrajz, valamint a regionális tudomány mellett számos földtudományágot képvisel a közoktatásban, integrálja a földtani, a légkörtani, a hidrológiai, a talajtani és a planetológiai-csillagászati tudást, valamint megjelenít gazdaságtudományi, szociológiai, demográfiai, etikai, néprajzi, politológiai ismereteket is.

Bolygónkról és annak természeti és társadalmi-gazdasági folyamatairól összegyűjtött, mind pontosabb és sokrétűbb ismereteink, egyre összetettebbé váló világunk komplex problémáinak megértésére csak a megújult szemléletű földrajzoktatás képes. Az oktatási hagyományok újragondolását teszi szükségessé az információforrások, illetve az általuk közvetített adatmennyiség rohamos növekedése is. Ezért napjaink földrajzoktatása szakít a leíró jellegű, szigorúan ismeretközlő hagyományokkal, és a hangsúlyt az információk tudatos keresésére, értelmezésére, az összefüggések feltárására, a megszerzett információk alkalmazását lehetővé tevő képességek kialakítására helyezi. Az élményszerű, a hétköznapi megfigyeléseken, tapasztalatokon és információgyűjtésen alapuló földrajztanítás nem pusztán leírja a jelenséget, hanem annak okait és következményeit is feltárja. Mindez a természeti-környezeti és a társadalmi-gazdasági folyamatokat szintetizálva, a jelen eseményein túlmutatva értékelésre, problémamegoldásra, jövőképzésre ösztönöz.

A földrajzoktatás a különböző geoszférákban zajló jelenségek, folyamatok természet- és társadalomtudományi szempontú vizsgálatával a komplexitást szem előtt tartó, szintetizáló gondolkodás kialakítására törekszik. Az önálló földrajzi ismeretszerzés és -feldolgozás, valamint a problémaorientált, elemző és értékelő gondolkodás fejlesztésével hozzájárul az információs társadalomra jellemző hír- és információáradatban történő eligazodáshoz, a felelős és tudatos állampolgári szerepvállalás kialakításához.

A földrajztanítás fontos feladata annak felismertetése és tudatosítása, hogy a környezettudatos, a fenntarthatóságot szem előtt tartó gondolkodás és cselekvés az élhető jövő, a fenntartható

környezet záloga. A Föld tűrőképességét veszélyeztető problémák felismertetése, a már észlelhető és várható következmények beláttatása, a lehetséges megoldások keresése és bemutatása döntő szerepet játszik a cselekvőképes, a környezetért felelősséggel tenni akaró magatartás kialakításában.

A korszerű, a tanulók érdeklődését felkelteni képes földrajzoktatás alig képzelhető el a térinformatikai, illetve infokommunikációs eszközök használata nélkül, ez pedig hozzájárul a tanulók digitális kompetenciájának fejlődéséhez, tudatos eszközhasználóvá válásukhoz.

Mindennapjainkat, életvitelünket, szokásainkat jelentősen átalakította és folyamatosan formálja a globalizáció. Ezért is fontos feladat, hogy a tanulók megértsék, hogyan válnak globális folyamatokká, jelenségekké az egyes regionális történések, és ez a folyamat hogyan befolyásolja mindennapi életünket. A globális világ nyújtotta lehetőségek mellett fontos a nemzeti és az európai önazonosság felvállalása és ezek értékeinek megőrzése. Hazánk nemzeti értékeinek és a globális világban betöltött szerepének megismertetésével a földrajzoktatás hozzájárul a szülőföldhöz és a magyarsághoz való kötődés kialakításához és elmélyítéséhez.

A térbeli társadalmi egyenlőtlenségek által kiváltott folyamatok földrajzi okainak és lehetséges természeti és társadalmi-gazdasági következményeinek bemutatása révén a földrajzoktatás hozzájárul az empatikus, problémamegoldó gondolkodás, illetve az érvek ütköztetésére épülő vitakultúra kialakulásához.

A földrajzoktatás a jelen folyamataira, történéseire és azok jövőbeli következményeire fókuszál, így hozzájárul az érdeklődés felkeltéséhez az aktuális, a körülöttünk zajló társadalmi-gazdasági és környezeti folyamatok megismerése, megértése, megvitatása, továbbá a logikus érveken alapuló véleménynyilvánítás iránt. Napjaink társadalomföldrajzi, vallásföldrajzi és etnikai földrajzi folyamatainak bemutatása révén a tantárgy hozzájárul a toleráns és etikus, egymás tiszteletét szem előtt tartó magatartás kialakulásához is.

A földrajz a helyi, regionális és globális gazdasági-pénzügyi folyamatok megismertetésével elősegíti a gazdasági élet eseményeiben eligazodó aktív, kreatív, rugalmas és vállalkozóképes állampolgári gondolkodás és szemléletmód kialakulását. Fontos feladatának tartja, hogy a mindennapi életben hasznosítható gazdasági és pénzügyi ismeretek bemutatásával hozzájáruljon az értő és felelős pénzügyi döntési képesség kialakításához. A tantárgy komplexitására, szintetizáló jellegére, a tantárgy által közvetített földrajzi-földtani, környezeti, gazdasági ismeretekre, gondolkodás- és szemléletmódra építve a tanulók ilyen irányú pályaorientációját is jelentősen támogatja.

A földrajz tantárgy a Nemzeti alaptantervben rögzített kulcskompetenciákat az alábbi módon fejleszti:

A tanulás kompetenciái: Szüntelenül változó és globalizálódó világunk megismeréséhez, megértéséhez elengedhetetlen a folyamatos tájékozódás, információszerzés és a nyitott gondolkodás, amely elképzelhetetlen a tanuló kezdetben még irányított, majd egyre önállóbbá váló információszerző tevékenysége nélkül. Így a tanulás-tanítási folyamatnak hozzá kell járulnia az információszerzés és -feldolgozás készségének fejlesztéséhez, különös tekintettel a digitális világ nyújtotta lehetőségek kritikus felhasználására. A földrajztanulás célja, hogy elősegítse a megszerzett ismeretek alkalmazását a mindennapi élet különböző területein, támogassa az egyéni igényekkel összhangban lévő önirányító és önfejlesztő tanulás képességének fejlődését.

Cél, hogy a tanuló képes legyen a földrajzi-földtudományi, gazdasági, társadalmi és környezetvédelmi jellegű információk felismerésére és összegyűjtésére a valós térben (például terepen) csakúgy, mint különböző információhordozókból (például újságcikkek, grafikonok, térképek, híradások, forrásszövegek, karikatúrák, képek, ábrák elemzése révén).

A kommunikációs kompetenciák: A különféle szóbeli és írásbeli ismeretközvetítő, illetve értékelési módszerek alkalmazásával a földrajztanítás segíti az anyanyelvi kommunikáció fejlődését. A földrajzi információk értelmezése során fejlődik a tanuló érvelésen alapuló egészséges vitakészsége. A kommunikációs kompetenciák fejlesztését segítik a földrajzi tartalmú információk értelmezését elváró írásbeli és szóbeli – közöttük a prezentációhoz kapcsolódó – feladatok megoldása. A különböző forrásokból gyűjtött információk, leírások értelmezése és feldolgozása hozzájárul a szövegértési kompetencia fejlesztéséhez.

A digitális kompetenciák: A korszerű földrajzoktatás elképzelhetetlen a digitális világ nyújtotta aktuális információk tanításba való beépítése nélkül. Ehhez szükség van a tanuló digitális kompetenciáinak alkalmazására. A tanulási-tanítási folyamat tudatosan épít a digitális térképek, térinformatikai szoftverek alkalmazására, elemzések elvégzésére, földrajzi összefüggések felismerésére és megértésére. Az adatok összegyűjtése és felhasználása mellett fontos feladatnak tartja az adatbázisok, információforrások értő szemléletének kialakítását, a tudatos felhasználóvá válás támogatását. A projektfeladatok, önálló vagy csoportban végzett kutatások fejlesztik a tudatos közösségi információáramlást, a tudás hálózatos megosztásának képességét. A földrajztanítás tudatosan épít a tanuló prezentációs képességére, ösztönzi a földrajzi folyamatok digitális eszközökkel történő bemutatását.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák: A földrajztanítás során a földrajzi problémák kezdetben közös, majd csoportos vagy önálló megoldásán keresztül lehetőség nyílik a gondolkodási készségek, elsősorban az elemzés, a rendszerezés, a valós vagy modellkísérleteken alapuló tapasztalást követő következtetés és problémamegoldás fejlesztésére. A földrajztanítás fontos célja az analógiás gondolkodás, a sokféleségben rejlő azonosságok és különbségek összehasonlítási készségének fejlesztése. A különböző földrajzi folyamatok vizsgálata során szükség van az analitikus és a szintetizáló gondolkodásra. Előtérbe kerül az új megoldási ötletek megfogalmazása, azaz a kreatív gondolkodás fejlesztése, ezzel párhuzamosan pedig nagy hangsúlyt kap a tanulói döntéshozatal, az alternatívák végiggondolása, a kockázatvállalás, az értékelés, az érvelés és a legjobb megoldási lehetőségek kiválasztása. Fontos feladat a mérlegelő gondolkodás megerősítése.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák: A földrajz elsősorban a társadalomföldrajzi témák feldolgozásával hozzájárul a világ társadalmi-kulturális sokszínűségének megismertetéséhez, ehhez társul a más kultúrák, szokások iránti érdeklődés és tisztelet kialakulásának támogatása. A csoportos és interaktív munkamódszerek alkalmazása során lehetőség nyílik az egyéni és a kollektív felelősség tudatosítására. A kooperatív módszerek alkalmazása lehetővé teszi a tanuló szociális kompetenciáinak fejlesztését, amelyek elengedhetetlenek ahhoz, hogy későbbi élete során képes legyen hatékony és konstruktív módon részt venni a társadalmi életben, és szükség esetén kezelni tudja a felmerülő konfliktusokat.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: A világ társadalmi, kulturális sokszínűségének bemutatásával a földrajzoktatás segíti a kulturális értékek megismerését, emellett hozzájárul a kulturális identitás tudatosításához, a kulturális értékeink és hagyományaink megőrzése iránti igény kialakításához. Az önállóan vagy csoportosan

létrehozott produktumot (például modell, prezentáció) elváró feladatok hozzájárulnak a kreatív alkotás és önkifejezés képességének fejlődéséhez.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák: Modern földrajzoktatásunk révén napjaink társadalmi-gazdasági és környezeti folyamatainak megismerése nagymértékben hozzájárul a társadalmi-gazdasági élet eseményeiben történő eligazodáshoz, az aktív, kreatív, a körülményekhez rugalmasan alkalmazkodó állampolgárrá váláshoz. Az oktatás a modern gazdasági élet sikeres szereplőinek bemutatásával hozzájárul az innováció szerepének, a munkaerőpiac igényeinek megismeréséhez, ez pedig hatással van a munkavállalói és a vállalkozói kompetencia fejlődésére.

9–10. évfolyam

A 9–10. évfolyamos földrajz tananyag a természeti és társadalmi környezet összefüggéseivel, kölcsönhatásaival foglalkozik, és tudatosan épít az általános iskolában elsajátított földrajzi, természet- és társadalomtudományi ismeretekre. A középiskolai tananyag a múltból kiindulva a jelen folyamataira, jelenségeire és azok lehetséges jövőbeli következményeire összpontosít, építve a hagyományos és digitális térképi, grafikus és szöveges adatforrásokból megszerezhető információkra.

A középiskolai évfolyamok tananyaga a geoszférák természeti, társadalmi, gazdasági és környezeti folyamatait állítja a középpontba, kiemelt hangsúlyt helyezve a térbeli folyamatok közötti összefüggésekre, kölcsönhatásokra. A 9. évfolyam feladata a kozmikus környezet, valamint a geoszférák természeti folyamatainak, törvényszerűségeinek megismertetése és megértése, a tananyag-feldolgozás fókuszába állítva a folyamatok összefüggéseinek és hatásmechanizmusainak bemutatását, a földrajzi eredetű veszélyek és kockázatok felismerését, illetve a természeti erőforrások és a társadalmi-gazdasági folyamatok közti kapcsolatok feltárását. A 10. évfolyam kiemelt feladata a 21. század jellemző társadalmi és gazdasági folyamatainak, a mindinkább globális léptékben szerveződő világgazdaság térbeli sajátosságainak feltárása a tanulók előtt. Ugyancsak a tantárgy feladata ezen az évfolyamon az egész bolygónk jövőjét meghatározó természet-, társadalom- és gazdaságföldrajzi okokra visszavezethető problémák, veszélyhelyzetek összefüggésekben történő bemutatása, a mind nagyobb mértékű fogyasztás és a fenntarthatóság között feszülő ellentétek problémaközpontú feldolgozása, illetve az egyéni szerepvállalás lehetőségeinek és fontosságának felismertetése.

A földrajzoktatás ebben a képzési szakaszban is fontosnak tartja a tananyag feldolgozása során elsajátított földrajzi tudás és a mindennapi élet történései, döntéshelyzetei közötti kapcsolatok bemutatását. Tudatosan épít a tanulók más forrásokból (média, világháló, utazások stb.) megszerzett földrajzi ismereteinek és a korábbi évfolyamokon kialakított készségek, képességek és saját tapasztalatok tanórai alkalmazására.

A középiskolai földrajzoktatás komplex és szemléletformáló ismeretanyaga révén segíti a tanuló pályaválasztását, eligazodását a munka világában, illetve felkészíti a szakirányú felsőfokú tanulmányokra. Hozzájárul ahhoz, hogy a középiskolai földrajzi tanulmányok befejezésekor a tanuló biztonsággal eligazodjon a természeti és társadalmi környezetben, illetve földrajzi ismereteit alkalmazni tudja a mindennapi életben. Fontos szerepet játszik abban, hogy a tanuló felnőtt élete során reálisan tudja értékelni a természeti veszélyeket és környezeti kockázatokat, ezzel összefüggésben tudjon helyes döntést hozni. Kialakítja a tanulóban a földrajzi problémák iránti érzékenységet, valamint az azokra való reflektálás, a tudatos és felelős véleménynyilvánítás képességét.

A földrajzoktatás ahhoz is hozzájárul, hogy az iskolából kilépő tanuló képes legyen felelős döntéshozatalra az állampolgári szerep gyakorlása során, valamint kialakuljon benne az igény arra, hogy későbbi élete folyamán önállóan tovább gyarapítsa földrajzi ismereteit.

A 9–10. évfolyamon a természet- és társadalomföldrajzi folyamatok közti kapcsolatrendszerek bemutatása révén továbbra is kiemelt feladat az analízáló és szintetizáló földrajzi gondolkodás tudatos fejlesztése, a tanulók ismereteinek rendszerezése. További kiemelt feladat a geoszférák jellemzőinek, törvényszerűségeinek és változásainak, valamint az ember geoszférákat befolyá-

soló társadalmi és gazdasági tevékenységeinek megismerésén keresztül a rendszerben való gondolkodás, az egyéni és közösségi felelősségvállalás, a környezettudatos és fenntartható szemléletű magatartás, valamint a felelős döntéshozatal fejlesztése. A 9. és 10. évfolyamos földrajz tananyag témaköreinek feldolgozása során a tanuló:

- földrajzi tartalmú adatok, információk alapján következtetéseket von le, tendenciákat ismer fel és várható következményeket (prognózist) fogalmaz meg;
- feltárja a földrajzi folyamatok, jelenségek közötti hasonlóságokat és eltéréseket, különböző szempontok alapján rendszerezi azokat;
- földrajzi megfigyelést, vizsgálatot, kísérletet tervez és valósít meg, az eredményeket értelmezi;
- megkülönbözteti a tényeket a véleményektől, adatokat, információkat értékel;
- önálló, érvekkel alátámasztott véleményt fogalmaz meg földrajzi kérdésekben.

Ugyanígy minden témakör feldolgozásakor kiemelt figyelmet kell hogy kapjon a földrajzi tartalmú információszerzés és -feldolgozás, valamint a digitális eszköz-használat. Ennek megfelelően a tanuló:

- céljainak megfelelően kiválasztja és önállóan használja a hagyományos, illetve digitális információforrásokat és adatbázisokat;
- adatokat rendszerez és ábrázol hagyományos és digitális eszközök segítségével;
- földrajzi tartalmú szövegek alapján lényegkiemelő összefoglalót készít szóban és írásban;
- megadott szempontok alapján alapvető földrajzi-földtani folyamatokkal, tájakkal, országokkal kapcsolatos földrajzi tartalmú szövegeket, képi információhordozókat dolgoz fel;
- közvetlen környezetének földrajzi megismerésére terepvizsgálódást tervez és kivitelez;
- digitális eszközök segítségével bemutat és értelmez földrajzi jelenségeket, folyamatokat, törvényszerűségeket, összefüggéseket.

18.7.1.1. 9. osztály

Témakörök és óraszámok:

Tájékozódás a kozmikus térben és az időben	6
A kőzetburok	12
A légkör	10
A vízburok	8
Összesen:	36

Témakör: Tájékozódás a kozmikus térben és az időben (6 óra)

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- tudatosan használja a földrajzi és a kozmikus térben való tájékozódást segítő hagyományos és digitális eszközöket, ismeri a légi- és űrfelvételek sajátosságait, alkalmazási területeit;
- térszemlélettel rendelkezik a csillagászati és a földrajzi térben.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- érti a Világegyetem tér- és időbeli léptékeit, elhelyezi a Földet a Világegyetemben és a Naprendszerben;
- ismeri a Föld, a Hold és a bolygók jellemzőit, mozgásait, valamint ezek következményeit, összefüggéseit;
- értelmezi a Nap és a Naprendszer jelenségeit, folyamatait, azok földi hatásait;
- egyszerű csillagászati és időszámítással kapcsolatos feladatokat, számításokat végez;
- problémaközpontú feladatokat old meg, környezeti változásokat hasonlít össze térképek és légi- vagy űrfelvételek párhuzamos használatával.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

A különböző léptékű és típusú térképek és műholdfelvételek összehasonlításával, valamint a segítségükkel történő környezeti változások megfigyelésével és elemzésével az analízáló és szintetizáló, valamint a problémaközpontú gondolkodás fejlesztése

A témakörhöz kapcsolódó online, szabad felhasználású szoftverek órai, frontális vagy csoportmunka keretek között és önálló munkában történő alkalmazásával a digitális kompetencia és a szociális készségek fejlesztése

A földrajzi térben való tájékozódás fejlesztése a különböző léptékű és típusú térképek és műholdfelvételek alkalmazásával

A műholdfelvételek, a GPS online alkalmazása kapcsán a digitális kompetencia fejlesztése

A csillagászati és időszámítási feladatok elvégzésével a matematikai és logikai gondolkodás fejlesztése

A Világegyetem és a Naprendszer jellemzőinek ismeretével és összehasonlításával a rendszerben és összefüggésekben való gondolkodás fejlesztése

A naptevékenység és a Föld mozgásainak részletes ismerete révén az analízáló és szintetizáló gondolkodás fejlesztése

A csillagászzal kapcsolatos újdonságok (cikkek, hírek) önálló feldolgozása kapcsán az értékelő gondolkodás és a felelős véleményalkotás fejlesztése

A Föld helye a Naprendszerben, a Föld mozgásai és ennek földrajzi következményei

A Naprendszer bolygótípusainak általános jellemzése, összehasonlítása a Föld egyedi jellemvonásainak kiemelésével

A naptevékenység földi hatásai, a napenergia hasznosítási lehetőségei

Mesterséges égitestek (műholdak) szerepe a mindennapi életben

Időbeli léptékek a földrajzban: földtörténeti idő, az évi és napi időszámítás

Fogalmak

Naprendszer, Világegyetem, Tejútrendszer, csillag, Föld-típusú bolygó (kőzetbolygó), Jupiter-típusú bolygó (gázbolygó), holdfázisok, nap- és holdfogyatkozás, naptevékenység, napenergia, helymeghatározás, helyi idő, zónaidő, időzóna

Javasolt tevékenységek

A különböző típusú térképek és műholdfelvételek összehasonlítása irányított szempontok alapján grafikus rendszerező segítségével pármunkában

Az égbolt felfedezése, a Naprendszer bolygóinak, holdjainak, illetve csillagképeinek tanulmányozása okostelefonos alkalmazások vagy online, szabad felhasználású szoftverek segítségével

Föld körüli utazás 3D-ben műholdfelvételek segítségével, illetve 3D modellek, vizualizációk tanulmányozása

Animációk keresése az interneten a Föld és a Hold mozgásairól

A Nap, a Hold és a Föld mozgásainak, valamint Kepler törvényeinek testmodellezése

Képzletbeli interjú készítése egy ismert bolygóról jött idegennel pármunkában

A hétköznapi életben hasznosítható (pl. külföldi utazás tervezésekor felmerülő) időszámítási feladatok megoldása

Prezentáció készítése a műholdfelvételek gyakorlati hasznosításának bemutatására

Témakör: A kőzetburok (12 óra)

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ismeri a Föld felépítésének törvényszerűségeit;
- párhuzamot tud vonni a jelenlegi és múltbeli földrajzi folyamatok között;
- ismeri a kőzetburok folyamataihoz kapcsolódó földtani veszélyek okait, következményeit, tér- és időbeli jellemzőit, illetve elemzi az alkalmazkodási, kármegelőzési lehetőségeket;
- érti a különböző kőzettani felépítésű területek eltérő környezeti érzékenysége, terhelhetősége közti összefüggéseket.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- összefüggéseiben mutatja be a lemeztektonika és az azt kísérő jelenségek (földrengések, vulkanizmus, hegységképződés) kapcsolatát, térbeliségét, illetve magyarázza a kőzetlemez-mozgások lokális és az adott helyen túlmutató globális hatásait;
- felismeri az alapvető ásványokat és kőzeteket, tud példákat említeni azok gazdasági és mindennapi életben való hasznosítására.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

A földtani folyamatok, kockázatok és veszélyek ismeretével a problémamegoldó, analízáló és szintetizáló gondolkodás fejlesztése

A földtani folyamatok mindennapi vonatkozásainak és alkalmazási módjainak ismeretével a földrajzi térszemlélet, a rendszerben való gondolkodás és a környezettudatos, fenntarthatóságra törekvő magatartás fejlesztése

A lemeztektonika folyamatát bemutató ábrák, modellek és animációk elemzésével az ábraelemző képesség, a logikus gondolkodás fejlesztése

A földrengések folyamatát (okai, következményei, kármegelőzési lehetőségek) bemutató forrásszövegek feldolgozásával a szövegértési és -elemző képesség, valamint a mérlegelő gondolkodás és véleményalkotás fejlesztése

A Föld felépítésének törvényszerűségei

Lemeztektonika és az azt kísérő folyamatok (földrengések, vulkanizmus, hegységképződés), összefüggéseik

A földtani folyamatok mindennapi vonatkozásai és alkalmazkodási stratégiák (geotermikus energia hasznosítása, földtani kockázatok és veszélyek)

Alapvető ásványok és kőzetek felismerése, egyszerű vizsgálata és gazdasági hasznosításaik, a bányászott nyersanyagok 21. századi hasznosítási trendjei

Fogalmak

geoszféra, geotermikus energia, kőzetlemez, lemeztektonika, hegységképződés, földrengés, vulkanizmus, magma, láva, vulkáni utóműködés, földkéreg, földköpeny, földmag, kőzetburok, mélytengeri árok, óceánközépi hátság, gyűrődés, vetődés, hegységrendszer, cunami, ásvány, magmás, üledékes, átalakult kőzet, ásványi nyersanyag, érc, homok, lösz, mészkő, bazalt, gránit, homokkő, kvarc, kalcit, kősó, lignit, kőszén, kőolaj, földgáz, bauxit

Topográfiai ismeretek

Afrikai-lemez, Antarktisz-lemez, Ausztrál–Indiai-lemez, Csendes-óceáni-lemez, Dél-amerikai-lemez, Észak-amerikai-lemez, Eurázsiai-lemez, Fülöp-lemez (Filippínó-lemez), Nasca-lemez (Nazca-lemez); Japán-árok, Mariana-árok; Eurázsiai-hegységrendszer, Kaledóniai-hegységrendszer, Pacifikus-hegységrendszer, Variszkuszi-hegységrendszer;

Etna, Mount St. Helens, Popocatépetl, Vezúv

Javasolt tevékenységek

Képzletbeli tudósítás írása pl. a Föld belsejéből, egy kőzetlemez pereméről

Empátiagyakorlat: Mit érezhetnek, és mit tehetnek az emberek földrengéskor, vulkánkitöréskor, cunami esetén?

A kontinentális és az óceáni kéreg összehasonlító táblázatának készítése

Gondolattérkép készítése a lemezmozgások következményeiről

Szövegálmondás készítése virtuális sétához, pl. a Yellowstone parkban, Izlandon vagy az Afrikai törésvonal és árokrendszer mentén

Projektfeladat: ásvány- és kőzetgyűjtemény (virtuális is lehet) készítése, feliratozás készítése az egyes kőzetekhez

A vulkáni utóműködés hazai előfordulásainak összegyűjtése az internet segítségével, majd csoportosítása a tanult szempontok alapján

Hírfigyelés: hazai és nemzetközi hírek keresése és elemzése aktuális földtani folyamatok, kockázatok és veszélyek témakörében

Magyarázó és folyamatábrák, modellek, egyszerű animációk készítése, illetve elemzése a lemeztektonikával kapcsolatban

Vigyázat, tévképzet! A témához kapcsolódó tudományos-fantasztikus filmrészletek megtekintése és a tudományos szempontból hibás ábrázolások megkeresése

Témakör: A légkör (10 óra)

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ismeri a légkör szerkezetét, fizikai és kémiai jellemzőit, magyarázza az ezekben bekövetkező változások mindennapi életre gyakorolt hatását;
- megnevezi a légkör legfőbb szennyező forrásait és a szennyeződés következményeit, érti a lokálisan ható légszennyező folyamatok globális következményeit.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- összefüggéseiben mutatja be a légköri folyamatokat és jelenségeket, illetve összekapcsolja ezeket az időjárás alakulásával;
- időjárási térképeket és előrejelzéseket értelmez, egyszerű prognózisokat készít;
- felismeri a szélsőséges időjárási helyzeteket, és tud a helyzetnek megfelelően cselekedni;
- a légkör globális változásaival foglalkozó forrásokat elemez, érveken alapuló véleményt fogalmaz meg a témával összefüggésben;
- magyarázza az éghajlatváltozás okait, valamint helyi, regionális, globális következményeit.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

Az időjárás és az éghajlat közti különbségek és jellemzőik ismeretével a logikai és a rendszerben való gondolkodás fejlesztése

Az időjárás témaköréhez kapcsolódó műholdfelvételek online alkalmazása kapcsán a digitális kompetencia fejlesztése

A légkör témakörével kapcsolatos egyszerű kísérletek elvégzésének, adott szempontok szerinti megfigyelésének és értelmezésének fejlesztése

Az éghajlatváltozás globális és lokális okainak, következményeinek, mérséklési és alkalmazási stratégiáinak ismeretével a rendszerben való gondolkodás, az egyéni és közösségi felelősségvállalás, a környezettudatos és fenntartható szemléletű magatartás, valamint a felelős döntéshozatal fejlesztése

Az éghajlatváltozással (okai, következményei, mérséklési stratégiák) kapcsolatos, hagyományos és online forrásszövegek elemzése és szóbeli értékelése kapcsán a szövegértési, kommunikációs és digitális kompetencia fejlesztése

A légkör szerkezete, fizikai és kémiai jellemzői

A levegő felmelegedése és az azt befolyásoló tényezők

Légköri folyamatok és jelenségek (felhő- és csapadékképződés, légköri képződmények: ciklon, anticiklon, trópusi ciklonok, időjárási frontok)

A légköri folyamatok mint megújuló energiaforrások

Időjárási szélsőségek felismerése (pl.: tornádó, jégeső, aszály)

Időjárási jelenségek értelmezése (pl.: időjárás-jelentések)

Földi légkörzés, monszunszelek

A légkör globális változásai és problémái (ózonréteg elvékonyodása, savas esők, éghajlatváltozás, szmog): okok és következmények

Az éghajlatváltozás következményei Magyarországon, mérséklési és alkalmazkodási stratégiák

Fogalmak

troposzféra, sztratoszféra, üvegházhatás, üvegházgázok, izoterma, izobár, szél, ózonréteg, melegfront, hidegfront, ciklon, anticiklon, felhő- és csapadékképződés, csapadékfajták, időjárás-előrejelzés, globális felmelegedés, passzátszél, nyugati(as) szél, sarki szél, tájfun, monszunszél, savas eső, tornádó, hurrikán, aszály, napenergia, szélenergia

Javasolt tevékenységek

Szimulációs gyakorlat: időjárás-jelentés és prognózis készítése műholdfelvételek, online adatok felhasználásával

Légköri jelenségek tanórai vizsgálata okostelefonos alkalmazás használatával, valós adatokból dolgozó vizualizáció tanulmányozásával

Egyszerű légköri kísérletek elvégzése, a tapasztalatok rögzítése

Projektfeladat: időjárás-megfigyelés – saját meteorológiai mérések rögzítése, az adatok ábrázolása és értelmezése, az adatokon alapuló számolási feladatok elvégzése

Az éghajlatváltozással, időjárási veszélyhelyzetekkel kapcsolatos hagyományos és online forrásszövegek elemzése, szóbeli értékelése, reflektálás, saját vélemény megfogalmazása

Ötletbörze – „klímamentő” ötletek gyűjtése és rendszerezése fűrtábrán

Ötletbörze: környezettudatos energiahasználat, a légkör megújuló energiaforrásainak hasznosítása a mindennapi életben

Helyzetgyakorlat: helyes viselkedés szélsőséges időjárási helyzetekben

Projektfeladat: helyi környezetvédelmi akciók tervezése

A klímaváltozás lokális okainak felkutatása a lakóhelyen

Hírfigyelés és beszámoló készítése a légkör globális és lokális változásaival és aktuális problémáival kapcsolatban

Tanórai vita: Már érezzük? – Az éghajlatváltozás következményei Magyarországon címmel

Témakör: A vízburok (8 óra)

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ismeri a felszíni és felszín alatti vizek főbb típusait, azok jellemzőit, a mennyiségi és minőségi viszonyait befolyásoló tényezőket, a víztípusok közötti összefüggéseket;
- igazolja a felszíni és felszín alatti vizek egyre fontosabbá váló erőforrásszerpét és gazdasági vonatkozásait, bizonyítja a víz társadalmi folyamatokat befolyásoló természetét, védelmének szükségességét.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri a vízburokkal kapcsolatos környezeti veszélyek okait, és reálisan számol a várható következményekkel;
- tudatában van a személyes szerepvállalások értékének a globális vízgazdálkodás és éghajlatváltozás rendszerében.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

A vízburok témakörével kapcsolatos ismeretek mindennapi életben történő alkalmazásának erősítése, ezáltal az analízis és szintetizáló gondolkodás, a környezettudatos és fenntartható szemléletű magatartás, valamint az egyéni és közösségi felelősség fejlesztése

A vízburok témakörével kapcsolatos egyszerű kísérletek elvégzésével, adott szempontok szerinti megfigyelésével és értelmezésével a levegőburok és a vízburok összefüggéseinek igazolása, ezáltal a rendszerben történő gondolkodás fejlesztése

A vízburok témakörével kapcsolatos hagyományos és online hírek, cikkek elemzése kapcsán a mérlegelő gondolkodás és a felelős véleményalkotás fejlesztése

A Föld vízkészlete, a felszíni és felszín alatti vizek főbb típusai és azok jellemzői

A víz mint erőforrás: a gazdasági és társadalmi folyamatokat befolyásoló szerepe (ivóvízkészlet, vízenergia, ipartelepítő tényező, mezőgazdaság, migráció)

A vízburokkal kapcsolatos környezeti veszélyek (belvíz, árvíz), a vízkészlet mennyiségi és minőségi védelme

Fogalmak

tenger, óceán, felszín alatti víz, talajvíz, vízfogó és víztartó réteg, artézi víz, hévíz, ásványvíz, belvíz, tó, fertő, mocsár, láp, hullámozás, tengerjárás, tengeráramlás, deltatorokolat, tölcseértorokolat, vízgyűjtő, vízváltó, vízhozam, vízállás, vízjárás, árvíz, holtág, öntözővíz, ivóvíz, ipari víz, szennyvíz, vízgazdálkodás, vízenergia

Topográfiai ismeretek

Atlanti-óceán, Csendes-óceán, Indiai-óceán, Jeges-tenger

Adriai-tenger, Balti-tenger, Északi-tenger, Fekete-tenger, Földközi-tenger, Japán-tenger, Karib (Antilla)-tenger, Kaszpi-tenger, La Manche, Mexikói-öböl, Perzsa (Arab)-öböl, Vörös-tenger

Aral-tó, Bajkál-tó, Balaton, Boden-tó, Csád-tó, Fertő, Garda-tó, Genfi-tó, Gyilkos-tó, Hévízi-tó, Holt-tenger, Ladoga-tó, Nagy-tavak, Szelidi-tó, Szent Anna-tó, Tanganyika-tó, Tisza-tó, Velencei-tó, Viktória-tó

Boszporusz, Duna–Majna–Rajna vízi út, Niagara-vízesés, Panama-csatorna, Szezi-csatorna

Amazonas, Colorado, Duna, Elba, Jangce, Kongó, Mississippi, Ob, Pó, Rajna, Sárga-folyó, Temze, Volga

Észak-atlanti áramlás, Golf-áramlás, Labrador-áramlás, Humboldt-áramlás

Javasolt tevékenységek

Projektfeladat: vízfogyasztási szokások felmérése, egyéni és közösségi vízlábnyom kiszámítása – víztakarékossági javaslatok megfogalmazása

A vízburok témakörével kapcsolatos hagyományos és online média híreinek értelmezése, reflektálás, saját vélemény megfogalmazása

A felszíni és felszín alatti vizek főbb típusainak és azok jellemzőinek összefoglalása gondolat-terkép elkészítésével

Projektfeladat: A víz világnapja alkalmából iskolai rendezvény programjának összeállítása, a program lebonyolítása

Ötletbörze – Légy tudatos vízhasználó! Vízkímélő praktikák gyűjtése

A vízburok témakörével kapcsolatos egyszerű kísérletek elvégzése, az eredmények értelmezése

Víz minta (ivóvíz, öntözővíz, csapadékvíz) gyűjtése és egyszerű vizsgálata, adatgyűjtés a vonatkozó egészségügyi és környezetvédelmi határértékekről

Látogatás a helyi vízműbe és/vagy szennyvíztisztítóba

Műholdfelvételek segítségével a felszíni vizek és vízkészletek időbeli változásának összehasonlító vizsgálata (például: Aral-tó, gleccserek), a változás okainak feltárása

18.7.1.2. 10. osztály

Témakörök és óraszámok:

A geoszférák kölcsönhatásai és összefüggései	15
Átalakuló települések, eltérő demográfiai problémák a 21. században	8
A nemzetgazdaságtól a globális világgazdaságig	17
Magyarország és Kárpát-medence a 21. században	10
A pénz és a tőke mozgásai a világgazdaságban	8
Helyi problémák, globális kihívások, a fenntartható jövő dilemmái	14
Összesen:	72

Témakör: A geoszférák kölcsönhatásai és összefüggései (15 óra)

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- összefüggéseiben, kölcsönhatásaiban mutatja be a földrajzi övezetesség rendszerének egyes elemeit, a természeti jellemzők társadalmi-gazdasági vonatkozásait;
- összefüggéseiben mutatja be a talajképződés folyamatát, tájékozott a talajok gazdasági jelentőségével kapcsolatos kérdésekben, ismeri Magyarország fontosabb talajtípusait;
- bemutatja a felszínformálás többtényezős összefüggéseit, ismeri és felismeri a különböző felszínformáló folyamatokhoz (szél, víz, jég) és közettípusokhoz kapcsolódóan kialakuló, felszíni és felszín alatti formakincset.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- érti az ember környezet-átalakító szerepét, ember és környezete kapcsolatrendszerét, illetve példák alapján igazolja az egyes geoszférák folyamatainak, jelenségeinek gazdasági következményeit, összefüggéseit;
- felismeri a történelmi és a földtörténeti idő eltérő nagyságrendjét, ismeri a geoszférák fejlődésének időbeli szakaszait, meghatározó jelentőségű eseményeit.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

A geoszférák egymással kölcsönösen összefüggő folyamatainak komplex elemzésével a rendszerben történő gondolkodás, az analízis, szintetizáló és logikai gondolkodás fejlesztése

A geoszférák közötti kölcsönhatások kiemelésével a geoszférák fejlődésének időbeli szakaszaihoz kötődő, meghatározó jelentőségű földtörténeti események bemutatása

A természeti és társadalmi tényezők kölcsönhatásának ismerete által a környezettudatos és fenntartható szemléletű magatartás fejlesztése

Az egyes geoszférák folyamataihoz, jelenségeihez kapcsolódó veszélyek, veszélyhelyzetek reális értékelésének kialakítása

Egyszerű talajtani kísérletek elvégzésével, értelmezésével és a geoszférák rendszerébe történő illesztésével a logikus és rendszerben történő gondolkodás fejlesztése

A talajképződés az éghajlati, hidrológiai, földtani és domborzati tényezők kölcsönhatásának tükrében

A talajok gazdasági jelentősége, talajpusztulás és talajvédelem

A külső erők felszínformálása (víz, szél, jég)

Az ember felszínformáló tevékenysége

Egyes kőzettípusokhoz kapcsolódó felszínformáló folyamatok

Karsztosodás, a karsztterületek környezeti és turisztikai jelentősége

A földrajzi övezetesség: a tipikus éghajlati övek elhelyezkedése, jellemző tulajdonságai, függőleges övezetességű területek

A természeti és társadalmi környezet jellemző kölcsönhatásai az egyes földrajzi övezetekben

Fogalmak

földtörténeti idő, kormeghatározás, jégkorszak, külső erők, belső erők, aprózódás, mállás, zonális talaj, azonális talaj, humusz, talajszennyezés, talajerózió, magas part, lapos part, turzás, lagúna, meder, hordalékszállítás, sodorvonal, szurdok, sziget, zátony, árvízvédelem, villámáradás, karsztjelenség, karsztformák, gleccser, jégtakaró, moréna, fjord, erdőhatár, hóhatár, szoláris és valódi éghajlati övezetesség, függőleges övezetesség

Javasolt tevékenységek

Földtörténeti eseménysorok elemzése pl. logikai láncok alkotásával, „gázlókövek” módszer alkalmazásával

Logikai kapcsolatok keresése, halmazképzés a geoszférákat jellemző szókészlet felhasználásával

Látványos idővonal vagy földtörténeti óra készítése a geoszférák fejlődéséről grafikus elemekkel vagy online interaktív tervezővel

A Föld több különböző pontjának éghajlatáról készült diagramok tanulmányozása, azok összehasonlítása a lakóhely éghajlati adataival, értékeivel

Az egyes geoszférák folyamataihoz, jelenségeihez kapcsolódó veszélyek, veszélyhelyzetek összegyűjtése, a hozzájuk kapcsolódó teendők csoportosítása

Egyszerű talajtani kísérletek elvégzése, a talajok gazdasági jelentőségének, a talajvédelem fontosságának igazolása

Tanulói kísérletek megtervezése és kivitelezése a külső erők felszínformáló munkájának megfigyelésére

Digitális fotóalbum készítése narrációval a karsztjelenségekről, a karsztterületek környezeti és turisztikai jelentőségéről

A földrajzi övezetesség rendszerének ábrázolása jelmagyarázat és színkód segítségével egy képzeletbeli földrészen

A Föld különböző hegységeiben lévő magassági növényövek összehasonlítása, a hegységek éghajlatválasztó szerepének elemzése metszetábrák alapján

Online információk alapján az éghajlati területekre jellemző életképek megalkotása csoportmunkában

Éghajlati diagramok és éghajlatra jellemző képek párosítása

A földrajzi övezetesség, illetve az övek összehasonlító jellemzéséhez elemzési algoritmus kialakítása

Képzeletbeli levélírás pl. az amazonasi esőerdők védelmében az illetékeseknek

Az elsivatagosodás problémaalapú megbeszélése

Témakör: Átalakuló települések, eltérő demográfiai problémák a 21. században (8 óra)

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- bemutatja a népességszám-változás időbeli és területi különbségeit, ismerteti okait és következményeit, összefüggését a fiatalodó és az öregedő társadalmak jellemző folyamataival és problémáival;
- különböző szempontok alapján csoportosítja és jellemzi az egyes településtípusokat, bemutatja szerepkörük és szerkezetük változásait;
- érti és követi a lakóhelye környékén zajló település- és területfejlődési, valamint demográfiai folyamatokat.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- különböző népességi, társadalmi és kulturális jellemzők alapján bemutat egy kontinenst, országot, országcsoportot.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

Aktuális demográfiai adatok elemzésével és összehasonlításával a matematikai és logikai, valamint az összefüggésekben történő gondolkodás fejlesztése

Aktuális hírekre, információkra történő reflektálással a felelős véleményalkotás és a vitakultúra fejlesztése

A demográfiai szakaszok (átmenetek) jellemzői, a népességszám és a korösszetétel társadalmi-gazdasági következményeinek elemzésével a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése

A 21. század jellemző népességföldrajzi folyamatainak – pl. elvándorlás, városba áramlás, migráció – térbeli vonatkozásai, ezek okainak és összefüggéseinek feltárása

A világ nyelvi, vallási és kulturális sokszínűsége – a kulturális identitás és a kulturális globalizáció földrajzi összefüggései

A településtípusok szerepének, jellemzőinek átalakulása – tanya (farm), falu, város kapcsolatrendszerének bemutatása

A 21. századi nagyvárosi élet ellentmondásai

A Föld népességszámának növekedéséből, a területi különbségekből adódó globális problémák bemutatása, a kedvezőtlen következmények mérséklési lehetőségeinek feltárása

A nagyvárosok növekedésének környezeti következményei, a környezetkárosítás mérséklésének lehetőségei, a problémák feltárásával a felelős környezeti szemlélet erősítése

Nyitottság az egyes térségek demográfiai eredetű problémáinak megismerése iránt, felelős és tényeken alapuló véleményalkotás

Fogalmak

a népesedési átmenet szakaszai, természetes szaporodás, népességrobbanás, népsűrűség, korfa, korszerkezet, világvallás, világnyelv, tanya, farm, falu, város, agglomeráció, világváros (globális város), urbanizáció (városodás, városiasodás), technopolisz, városszerkezet

Topográfiai ismeretek

BosWash megalopolisz, Jeruzsálem, Mekka, Vatikán

Javasolt tevékenységek

Adatgyűjtés és az adatok ábrázolása a saját település és megye, valamint az ország demográfiai adatainak alakulásáról, a tendenciák megfogalmazása

Korfaelemzés – a lakóhely, megye, ország korfájának elemzése pl. a KSH interaktív korfái segítségével

Az egyes országok, régiók eltérő demográfiai trendjeinek megismerése internetes alkalmazások segítségével

Önálló kutatómunka: A 21. század jellemző népességföldrajzi folyamatainak – elvándorlás, városba áramlás, migráció – térbeli vonatkozásai, okai és összefüggései. A kutatás eredményének bemutatása

Projektfeladat: bemutató – pl. prezentáció, kiállítás – készítése az emberiség nyelvi, vallási és kulturális sokszínűségének bemutatására

Szeretsz a saját településeden élni? – a lakóhely értékelése különböző nézőpontokból, a vélemények rendszerezése csoportmunkában

A lakóhely településszerkezetének bemutatása fényképfelvételek alapján, javaslatok megfogalmazása a település fejlesztésére

A nagyvárosi élet előnyeinek és hátrányainak rendszerező, összegző bemutatása városlakókkal készített képzeletbeli vagy valós interjúk alapján

Különböző településfejlődési utak elemzése logikai láncok alkotásával

Témakör: A nemzetgazdaságtól a globális világgazdaságig (17 óra)

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ismerteti a gazdaság szerveződését befolyásoló telepítő tényezők szerepének átalakulását, bemutatja az egyes gazdasági ágazatok jellemzőit, értelmezi a gazdasági szerkezetváltás folyamatát;
- megnevezi és értékeli a gazdasági integrációk és a regionális együttműködések kialakulásában szerepet játszó tényezőket;
- ismerteti a világpolitika és a világgazdaság működését befolyásoló nemzetközi szervezetek, együttműködések legfontosabb jellemzőit.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- értelmezi és értékeli a társadalmi-gazdasági fejlettség összehasonlítására alkalmas mutatók adatait, a társadalmi-gazdasági fejlettség területi különbségeit a Föld különböző térségeiben;
- értékeli az eltérő adottságok, erőforrások szerepét a társadalmi-gazdasági fejlődésben;
- modellezi a piacgazdaság működését;
- megnevezi a világgazdaság működése szempontjából tipikus térségeket, országokat;
- összehasonlítja az európai, ázsiai és amerikai erőterek gazdaságilag meghatározó jelentőségű országainak, országcsoportjainak szerepét, illetve azok változását a globális világban;
- összefüggéseiben mutatja be a perifériatárség társadalmi-gazdasági fejlődésének jellemző vonásait, a felzárkózás lehetőségeit;
- ismerteti az Európai Unió működésének földrajzi alapjait, példák segítségével bemutatja az Európai Unión belüli társadalmi-gazdasági fejlettségbeli különbségeket, és megnevezi a felzárkózást segítő eszközöket;
- értelmezi a globalizáció fogalmát, a globális világ kialakulásának és működésének feltételeit, jellemző vonásait;
- példák alapján bemutatja a globalizáció társadalmi-gazdasági és környezeti következményeit, mindennapi életünkre gyakorolt hatását.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

A társadalmi-gazdasági fejlettség összehasonlításával, a fejlettség területi különbségeinek elemzésével földrajzi problémák iránti érzékenység kialakítása, az azokra történő reflektálás képességének fejlesztése

A Föld különböző térségeiben kialakult eltérő társadalmi-gazdasági fejlettség okainak elemzése alapján az értékelő gondolkodás fejlesztése

A gazdaság szerveződését befolyásoló telepítő tényezők változó szerepének, a gazdaság gyors térbeli átalakulásának bemutatásával a komplex gondolkodás képességének fejlesztése

A gazdasági szektorok világgazdaságban betöltött szerepének bemutatásával a komplexitásban történő gondolkodás képességének fejlesztése

A piacgazdaság kialakulásának és működésének bemutatásával a mindennapi életben használható gazdasági, pénzügyi és vállalkozói ismeretek és képességek kialakítása és fejlesztése

A gazdasági integrációk és a regionális együttműködések kialakulásában szerepet játszó tényezők elemzésével az összefüggésekben gondolkodás képességének fejlesztése

A nemzetközi szintű munkamegosztást kialakító okok és következmények értelmezésével a komplexitásban történő gondolkodás képességének fejlesztése

A globális világ kialakulásának és működésének feltételei, jellemző vonásai

A globalizáció társadalmi-gazdasági és környezeti következményeinek, mindennapi életünkre gyakorolt hatásainak rendszerezésével a véleményformálás és az értékelő gondolkodás képességének kialakítása és fejlesztése

A világpolitika és a világgazdaság működését befolyásoló nemzetközi szervezetek, együttműködések legfontosabb jellemzői

A centrum- és perifériatérsegek kapcsolatrendszerének bemutatásával a komplexitásban történő gondolkodás képességének fejlesztése

Az amerikai, az európai és az ázsiai erőter gazdaságilag meghatározó jelentőségű országainak, országcsoportjainak szerepe a globális világban

A világgazdaság újonnan iparosodó térségeinek bemutatása, a fejlődés tényezőinek elemzése

Egyedi fejlődési utak a sajátos szerepkörrel rendelkező országok példáján

A perifériatérsegek társadalmi-gazdasági fejlődésének jellemző vonásai, a felzárkózás nehézségei

Más társadalmak kultúrájának megismerése iránti érdeklődés felkeltése, a különböző kultúrák iránti tolerancia fejlesztése

Fogalmak

GDP, GNI, gazdasági szektorok, telepítő tényező, piac, piacgazdaság, munkamegosztás, transznacionális vállalat, beruházás, innováció, működőtőke, centrum, félperiféria, periféria, újonnan iparosodott országok, BRICS országok, ipari park, robotizáció

Topográfiai ismeretek

Európa

Országok: Ausztria, Belgium, Bulgária, Csehország, Dánia, Egyesült Királyság (Nagy-Britannia), Észtország, Finnország, Franciaország, Görögország, Hollandia, Horvátország, Írország, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Málta, Németország, Norvégia, Olaszország, Oroszország, Portugália, Románia, Spanyolország, Svédország, Svájc, Szerbia, Szlovákia, Szlovénia, Ukrajna

Városok: Bécs, Berlin, Bern, Birmingham, Brüsszel, Bukarest, Dublin, Frankfurt, Genf, Hága, Helsinki, Kijev, Koppenhága, Lisszabon, Ljubljana, London, Luxembourg, Madrid, Manchester, Marseille, Milánó, Moszkva, München, Oslo, Párizs, Prága, Riga, Róma, Rotterdam, Stockholm, Strasbourg, Stuttgart, Szentpétervár, Szófia, Tallinn, Torino, Trieszt, Varsó, Velence, Vilnius, Volgograd, Zágráb, Zürich

Közép-angliai iparvidék, olasz ipari háromszög, Randstad, Ruhr-vidék

Afrika

Országok: Dél-afrikai Köztársaság, Egyiptom, Kenya, Marokkó, Nigéria, Algéria, Tunézia

Városok: Alexandria, Fokváros, Johannesburg, Kairó

Amerika

Országok: Argentína, Amerikai Egyesült Államok, Brazília, Kanada, Mexikó, Venezuela, Panama, Chile, Kolumbia

Városok: Brazíliaváros, Buenos Aires, Chicago, Houston, Los Angeles, Mexikóváros, Montréal, New Orleans, New York, Ottawa, Rio de Janeiro, San Francisco, Washington DC, Atlanta, Dallas, Seattle, Santiago, Bogotá

Ausztrália és Óceánia

Országok: Ausztrália, Új-Zéland

Városok: Canberra, Melbourne, Sydney, Wellington

Ázsia

Országok: Egyesült Arab Emírségek, Dél-Korea (Koreai Köztársaság), Fülöp-szigetek, India, Indonézia, Irak, Irán, Izrael, Japán, Kazahsztán, Kína, Kuvait, Malajzia, Szaúd-Arábia, Thaiföld, Törökország

Városok: Ankara, Bagdad, Bangkok, Kalkutta, Hongkong, Isztambul, Jakarta, Jeruzsálem, Manila, Mekka, Osaka, Peking, Rijád, Sanghaj, Szingapúr, Szöul, Teherán, Tel Aviv-Jaffa, Tokió, Újdelhi

Javasolt tevékenységek

A társadalmi-gazdasági fejlettség összehasonlítása, elemzése adatsorok, tematikus térképek segítségével

A tanulók által kiválasztott termék előállításához megfelelő telephely keresése, a szükséges telepítő tényezők listázása kooperatív munkában

A piac működési elveit bemutató helyzetgyakorlat a termelő, a fogyasztó és a közvetítő szögéből

Egy ismert transznacionális vállalat működési modelljének elkészítése

Esettanulmány elkészítése a térségben megvalósult zöld- vagy barnamezős beruházásokról

Az integrálódás fokozatainak ábrázolása piramisábrán

A gazdasági integrációk és a regionális együttműködések kialakulásában szerepet játszó tényezők ábrázolása fűrtábrán

Logikai lánc alkotása a nemzetközi szintű munkamegosztást kialakító okokról és következményekről

Az amerikai, az európai és az ázsiai erőter gazdaságilag meghatározó jelentőségű országainak, országcsoportjainak szerepét alátámasztó adatsorok összehasonlító elemzése

A centrum- és perifériatárségek, a világgazdaság újonnan iparosodó térségeinek komplex bemutatása infografika segítségével, kooperatív tanulási módszer alkalmazásával

Szemléletes ábra, térkép-vázlat készítése a centrum- és perifériaországok kapcsolatrendszerének bemutatására

Különböző típusú bemutatók készítésével más társadalmak kultúrájának megismertetése, pl. zenei válogatás készítése, étlap összeállítása, ünnepek és szokások bemutatása

A globalizáció pozitív és negatív hatásainak megvitatása és összegzése

A társadalmi-gazdasági változás nagyvárosok térbeli szerkezetére gyakorolt hatásának bemutatása régi és új térképek, valamint képek összehasonlításával

Témakör: Magyarország és Kárpát-medence a 21. században (10 óra)

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- példák alapján jellemzi és értékeli Magyarország társadalmi-gazdasági szerepét annak szűkebb és tágabb nemzetközi környezetében, az Európai Unióban.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- bemutatja a területi fejlettségi különbségek okait és következményeit Magyarországon, megfogalmazza a felzárkózás lehetőségeit;
- értékeli hazánk környezeti állapotát, megnevezi jelentősebb környezeti problémáit.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

Adatok elemzésével és összehasonlításával értékeli Magyarország társadalmi-gazdasági szerepét annak szűkebb és tágabb nemzetközi környezetében, a Kárpát-medencében és az Európai Unióban

Magyarország természeti-társadalmi értékeinek bemutatásával és rendszerezésével a nemzeti identitás erősítése

Aktuális társadalmi és gazdasági folyamatok bemutatásával és rendszerezésével a véleményformálás és az értékelő gondolkodás fejlesztése

A régiók jellemzőinek összehasonlításával a tanulók aktív közreműködésén, munkáltatásán alapuló tudásépítés fejlesztése (Budapest és az agglomeráció, Észak- és Dél-Alföld régió, Középhegységi régiók, Nyugat- és Dél-Dunántúl régió)

Fogalmak

régió, idegenforgalmi régió, ipari park, logisztikai központ, agglomerálódó térség, területi fejlettségi különbség, eurorégió

Topográfiai ismeretek

Régiók, megyék

Főbb települések: Ajka, Baja, Balassagyarmat, Balatonfüred, Békéscsaba, Budapest, Bük, Debrecen, Dunaújváros, Eger, Esztergom, Gyöngyös, Győr, Gyula, Hajdúszoboszló, Harkány, Hegyeshalom, Hévíz, Hódmezővásárhely, Hollókő, Jászberény, Kalocsa, Kaposvár, Kazincbarcika, Kecskemét, Keszthely, Komárom, Kőszeg, Makó, Miskolc, Mohács, Nagykanizsa, Nyíregyháza, Orosháza, Ózd, Paks, Pannonhalma, Pécs, Salgótarján, Sárospatak, Siófok, Sopron, Százhalombatta, Szeged, Székesfehérvár, Szekszárd, Szentendre, Szentgotthárd, Szolnok, Szombathely, Tata, Tatabánya, Tihany, Tiszaújváros, Vác, Várpalota, Veszprém, Visegrád, Visonta, Záhony, Zalaegerszeg, Zalakaros

Javasolt tevékenységek

Projektfeladat: külföldieknek szóló országbemutató, országimázs-összeállítás forgatókönyvének megtervezése és elkészítése

A lakóhely munkaerőterképének elkészítése, következtetések levonása, a jól alkalmazható munkaerővel szembeni elvárások összegyűjtése

Esettanulmányok segítségével a rendszerváltozás (1989) gazdasági következményeinek megvitatása

Interjú szülőkkel, nagyszülőkkel megadott szempontok alapján Milyen volt az élet az 1980-as években? címmel – az interjúk alapján társadalmi-gazdasági korrajz elkészítése

Bírósági tárgyalás – helyzetgyakorlat különböző környezeti veszélyhelyzetekhez, katasztrófákhoz kapcsolódó témákban, pl.: vörösiszap-katasztrófa, vízhabzás a Rábán, ciánszennyezés a Tiszán

Környezettudatos energiasztratégia kidolgozása szakértői csoportok kialakításával

Projektfeladat: öröm- és bánattérkép készítése a megye, a régió rendezett, fejlődő és pusztuló, leszakadó területeiről

Nyomtatott és online cikkek, információk alapján az aktuális társadalmi és gazdasági folyamatok bemutatása, értékelése, saját vélemény megfogalmazása

Országos, regionális és helyi fejlesztési tervek fontosabb céljainak bemutatása önálló információgyűjtés alapján

A régiók jellemzőinek összehasonlítása, a területi fejlettségi különbségek okainak és következményeinek, illetve a felzárkózás lehetőségeinek bemutatása kooperatív módszerek alkalmazásával

Az európai uniós tagság hatása a Kárpát-medencei országok magyarságára – adatgyűjtés és azok közös értelmezése, illetve szemléletes bemutatása

A lakóhelyen és környékén néhány uniós támogatással készülő beruházás bemutatása többféle forrás felhasználásával

Témakör: A pénz és a tőke mozgásai a világgazdaságban (8 óra)

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- magyarázza a monetáris világ működésének alapvető fogalmait, folyamatait és azok összefüggéseit, ismer nemzetközi pénzügyi szervezeteket;
- bemutatja a működőtőke- és a pénztőkeáramlás sajátos vonásait, magyarázza eltérésük okait.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- pénzügyi döntéshelyzeteket, aktuális pénzügyi folyamatokat értelmez és megfogalmazza a lehetséges következményeket;
- pénzügyi lehetőségeit mérlegelve egyszerű költségvetést készít, értékeli a hitelfelvétel előnyeit és kockázatait;
- alkalmazza megszerzett ismereteit pénzügyi döntéseiben, belátja a körültekintő, felelős pénzügyi tervezés és döntéshozatal fontosságát.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

Aktuális gazdasági, pénzügyi adatsorok elemzésével, értelmezésével és összehasonlításával a matematikai és logikai, valamint az összefüggésekben történő gondolkodás fejlesztése

Aktuális pénzügyi hírekre, információkra történő reflektálással a felelős véleményalkotás és a vitakultúra fejlesztése

A mindennapi élethelyzetekből adódó pénzügyi döntéshelyzetek megismertetésével és értelmezésével a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése

Az aktuális pénzügyi helyzetben elérhető befektetési lehetőségek összevetése az előnyök és a lehetséges veszélyek (befektetési háromszög) bemutatásával a felelős pénzügyi gondolkodás fejlesztése érdekében

A személyes pénzügyi döntésekkel kapcsolatos témák feldolgozása során a megalapozott véleményalkotás az aktív pénzügyi gondolkodás, illetve a vitakészség fejlesztése érdekében

A pénz és a pénzügyi szolgáltatások szerepének bemutatása szituációs játékok, helyzetgyakorlatok, esetelemzések segítségével, a tényeken alapuló véleményformálás képességének fejlesztése

A működőtőke és a pénztőke mozgásának, világgazdasági szerepének összehasonlítása

Konkrét, az életkori sajátosságnak megfelelő tevékenységekhez költségvetés készítése, a kiadások mérlegelése

A hitelfelvétel és a fejlesztés, illetve az eladósodási kockázat összefüggéseinek bemutatása, a mindennapok példái alapján, az egyén és a nemzetgazdaságok szintjén

A globalizáció és a globális pénzügyi krízisek kialakulásának összefüggései

Fogalmak

működőtőke, pénztőke, befektetés, vállalkozás, részvény, kötvény, fix és változó kamatozású hitel, kamat, hozam, kockázat, lekötöttség (likviditás), adósságcsapda, infláció, költségvetés, BUX-index, Dow Jones-index, THM, EBKM, IMF, Világbank, állami és EU-támogatás, támogatott hitel, önerő

Javasolt tevékenységek

Aktuális banki adatok, tájékoztatók segítségével pénzügyi döntéshelyzetek szimulálása (pl. folyószámlanyitás, személyi kölcsön vagy lakáshitel felvétele, lakáscélú megtakarítás vállalása)

Beszélgetés vagy helyzetgyakorlat a biztonságos pénz- és bankkártyahasználatról, tájékozódás elektronikus kiadványok segítségével

Hírfigyelés –reflektálás, vélemény megfogalmazása és ütköztetése aktuális pénzügyi hírekkel kapcsolatban

A gazdasági tér folyamatait alakító szereplők bemutatása mozaikmódszerrel

Hogyan jut el egy globális termék (pl. személyautó) a fogyasztóhoz? A folyamat bemutatása szimulációs gyakorlat keretében

Helyzetgyakorlat: egy nagyobb pénzösszeg – pl. lottónyeremény vagy családi örökség – befektetési lehetőségeinek mérlegelése

Online betekintés a tőzsde világába, szimulációs gyakorlat a tőzsde működésének bemutatására

Pénzügyi oktatófilmek segítségével a hétköznapi életben hasznosítható tudás szerzése, a látottak megbeszélése

Egy diák vállalkozás indításának lehetőségei, mérlegelő elemzés készítése

Egy képzeletbeli vállalkozás üzleti tervének elkészítése és bemutatása csoportmunkában

A működőtőke-befektetés térbeli jellemzőinek bemutatása, a hazánkba érkező tőke területi, gazdasági és szektoronkénti megoszlásának jellemzése, következtetések levonása

Témakör: Helyi problémák, globális kihívások, a fenntartható jövő dilemmái (14 óra)

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a lakóhely adottságaiból kiindulva értelmezi a fenntartható fejlődés társadalmi, természeti, gazdasági, környezetvédelmi kihívásait; felismeri és azonosítja a földrajzi tartalmú természeti, társadalmi-gazdasági és környezeti problémákat, megnevezi kialakulásuk okait, és javaslatokat fogalmaz meg megoldásukra;
- rendszerezi a geoszférákat ért környezetkárosító hatásokat, bemutatja a folyamatok kölcsönhatásait;
- a globális problémákhoz vezető, Földünkön egy időben jelen lévő, különböző természeti és társadalmi-gazdasági eredetű folyamatokat elemez, feltárja azok összefüggéseit, bemutatja mérséklésük lehetséges módjait és azok nehézségeit;
- megnevez a környezet védelmében, illetve humanitárius céllal tevékenykedő hazai és nemzetközi szervezeteket, példákat említ azok tevékenységére, belátja és igazolja a nemzetközi összefogás szükségességét;
- értelmezi a fenntartható gazdaság, a fenntartható gazdálkodás fogalmát, érveket fogalmaz meg a fenntarthatóságot szem előtt tartó gazdaság, illetve gazdálkodás fontossága mellett.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- példákkal igazolja a természetkárosítás és a természeti, illetve környezeti katasztrófák társadalmi következményeit, a környezetkárosodás életkörülményekre, életminőségre gyakorolt hatását, a lokális szennyeződés globális következményeit;
- megfogalmazza az energiahatékony, nyersanyag-takarékos, illetve „zöld” gazdálkodás lényegét, valamint példákat nevez meg a környezeti szempontok érvényesíthetőségére a termelésben és a fogyasztásban;
- megkülönbözteti a fogyasztói társadalom és a tudatos fogyasztói közösség jellemzőit;
- bemutatja az egyén társadalmi szerepvállalásának lehetőségeit, a tevékeny közreműködés példáit a környezet védelme érdekében, illetve érvényesíti saját döntéseiben a környezeti szempontokat.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

A földrajzi eredetű helyi, regionális és globális természeti, társadalmi-gazdasági és környezeti veszélyhelyzetek kialakulásának magyarázata és megértése alapján az összefüggésekben történő gondolkodás fejlesztése

A geoszféra károsító hatásainak rendszerezése és a folyamatok kölcsönhatásainak bemutatása alapján a környezettudatos és fenntartható szemléletű magatartás fejlesztése

A természetkárosítás és a természeti, illetve környezeti katasztrófák társadalmi következményeinek bemutatásával a veszélyek és kockázatok reális értékelési képességének kialakítása és fejlesztése

A környezetkárosodás életkörülményekre, életminőségre gyakorolt hatásának és a lokális szennyeződés globális következményeinek komplex értelmezése, a hatásaikra való felkészülés és védekezés képességének kialakítása és fejlesztése

A globális problémákhoz vezető, Földünkön egy időben jelen lévő, különböző természeti és társadalmi-gazdasági eredetű folyamatok értelmezése, összefüggései, mérséklésük lehetséges módjai és azok nehézségei

Az energiahatékony, az energia- és nyersanyag-takarékos, illetve „zöld” gazdálkodás és életvitel szemléletének megismerésével a környezettudatos állampolgári magatartás megalapozása

A fogyasztói társadalom és a tudatos fogyasztói közösség jellemzőinek bemutatásával a tudatos fogyasztóvá válás fejlesztése

A hagyományos és elektronikus vásárlás fogyasztóvédelmi szempontú összevetése

A környezet védelmében, illetve humanitárius céllal tevékenykedő hazai és nemzetközi szervezetek, a nemzetközi összefogás szükségessége

A fenntartható gazdaság, a fenntartható gazdálkodás jellemzőinek bemutatásával a fenntartható szemléletű magatartás fejlesztése

Az egyén társadalmi szerepvállalásának lehetőségei, a tevékeny közreműködés példái a környezet védelme érdekében

Fogalmak

globális probléma, környezeti katasztrófa, természeti katasztrófa, fenntarthatóság, ökológiai lábnyom, túlfogyasztás, tudatos fogyasztói magatartás, fogyasztóvédelem, energiatudatosság, vízlábnyom, ENSZ, UNESCO, WHO, elsvatagosodás, ózonritkulás, savas csapadék, globális klímaváltozás, népességrobbanás

Javasolt tevékenységek

Képek, leírások alapján környezeti problémák felismerése, kialakulásuk magyarázata, mérséklésük lehetőségeinek megfogalmazása

Rajz, leírás készítése Milyen lesz a lakóhelyed 20 év múlva? címmel. Az elkészült alkotás értelmező bemutatása (Miért rajzoltam/írtam ezt? – ok-okozati viszonyok, tendenciák feltárása)

Mit tehet egy középiskolás a fenntarthatóság érdekében? – ötletbörze, a javaslatok rendszerezése, megvitatása

Figyelemfelhívó plakátok készítése az étel-miszer-pazarlásról és étel-miszerhiányról, a tudatos fogyasztói magatartás fontosságáról

A geoszféra-ért környezetkárosító hatások rendszerezése gondolattérképen

Közvélemény-kutatás a tudatos fogyasztói (étel-miszer-, nyersanyag-, energiafogyasztás) magatartás fontosságáról, lehetőségeiről, az eredmények kiértékelése, a tanulói vélemények ütköztetése

Drámajáték, helyzetgyakorlat: vádirat és védőbeszéd készítése egy választott környezeti téma tárgyalására

A fogalmak (pl. ökológiai lábnyom, tudatos fogyasztói magatartás, fogyasztóvédelem, energiatudatosság, vízlábnyom) értelmezéséhez szöveges és vizuális magyarázatok készítése

Az egészségmegőrzéshez szükséges szemléletmód fejlesztése kortárs előadókkal

Ötletgyár a környezeti veszélyek elkerülésére, meglévő problémák hatásának mérséklésére (pl. óceáni szemétfolt, olajszivárgás, bányatűz, erdőirtás, rovarinvázió)

Ötletbörze: példák az energia- és nyersanyag-takarékos gazdálkodására, életvitelre

Saját és családi tapasztalatok alapján érvelés a hagyományos és az elektronikus vásárlás mellett, fogyasztóvédelmi szempontok figyelembevételével

A környezetvédelemmel foglalkozó hazai és nemzetközi szervezetek névjegykártyájának elkészítése, fő tevékenységük összegyűjtése

Virtuális séta ökogazdaságban és ökoházban, a látottak közös megbeszélése, véleményütköztetés

Az ökológiai lábnyom kiszámítása pármunkában, internetes kalkulátorokkal

Az édesvíz szerepének, gazdasági jelentőségének bemutatása kooperatív módszerekkel (a víz szerepe az ember életében, a víz felhasználásának időbeli és térbeli változása, vízhiány mint konfliktusforrás)

Vita a fenntartható gazdaságról

18.8. Testnevelés és sport

A testnevelés és sport műveltségtartalma - már a kritikus gondolkodásra alapozva – ezen az iskolafokon tovább mélyíti és bővíti a sportolás, aktív pihenés alkalmazásához szükséges ismereteket és mozgásos tevékenységeket és az ehhez tartozó kompetenciákat. Ebben a szakaszban a munkaerőpiac kompetenciaelvárásainak és a Nemzeti alaptanterv kulcskompetenciáinak tudatosítására és a NAT-nak megfelelő sportműveltség, sportágismeret elsajátítására kell elsősorban törekedni. További cél az önálló felelősségvállalás, a munkavállalásra alkalmazhatóság, a munkabírási, a tanulás és mozgás helyes aránya, a választás a saját előnyben részesített rekreációs terület irányába kialakítása, és az azokkal kapcsolatos tudás összefoglalása, továbbfejlesztése. A műveltségterület ebben az életszakaszban közvetíti a civilizációs betegségek ismeretét, felismerési módjait, az ezek elleni küzdelem lehetőségét, módját.

A diák alapvetően képessé válik az eddig megszerzett tudás, kompetenciák birtokában a tárgyi és eszköztudását fejleszteni, valamint felelősen végig tudja gondolni a jövőjét sarkalatosan befolyásoló események fontosságát, azok szerepét. A kerettantervben megjelenő mozgásos és kognitív tartalmak sikeres akkomodációjának érdekében inkább a tanuló változó körülményekhez kapcsolódó alkalmazkodóképessége és nem a mozgásreprodukáló képessége kerül fejlesztésre. A különböző testgyakorlási formák hozzájárulnak az általános értékteremtés mellett a közös és az egyéni érdekek képviseléséhez, valamint erősítik a tantárgy alapvető és aktuális motivációs tényezőit, pl. ötletszerzés, élményszerzés, jókedv, kaland, testformálás, fogyókúra, párválasztás, kikapcsolódás, feszültséglevezetés, örömszerzés, baráti kör, önmegvalósítás, teljesítménykontroll, sportolási divatok.

A kívánt célállapotban a közoktatási tanulmányait befejező fiatal képes a mozgáskommunikáció sokoldalú felhasználására, az iskolai testnevelésben tanult testgyakorlási ágak technikájának teljesítményhez kötött bemutatására, a testi képességekhez, az egészséges életmódhoz kapcsolódó ismeretek alkotó felhasználására, az egyéni és társas játékok, sporttevékenységek szervezéséhez szükséges ismeretek átadására és bemutatására.

A kerettanterv minden tanuló számára biztosítani kívánja a hatékony és élményszerű motoros tanulást. Módszereiben döntően a játékos cselekvéstanulást, az adekvát játékok és versengések alkalmazását helyezi előtérbe. Az egységesség és differenciálás elvét az általa vezérelt gyakorlatok során a legfőbb értékek közé sorolja. Ebben az oktatási szakaszban is megkülönböztetett figyelmet fordít a belső, didaktikai differenciálásra. Ez a záloga annak, hogy minden tanuló eljusson a megszerzhető tudás legmagasabb szintjére és megvalósulhassanak a társadalmi érdekeket is kifejező tantárgyi célok. A differenciálás alappillérei a tanulói képességek különbözősége, a motivációs háttér és a testneveléshez kapcsolódó egyéni célok. A fejlesztő munka igazodik a tanulásban mutatózó alapvető tendenciákhoz, de az oktatási-nevelési folyamatban bekövetkező változásokhoz is. A belső didaktikai differenciálás emeli a motoros tanulást, de egyúttal a személyiségfejlesztés egyéb dimenzióiban bekövetkező fejlesztés határfokát is. A motoros tanulás sajátossága ugyanis, hogy a tudáshoz, a teljesítményhez vezető úton formálódnak az értelmi, érzelmi-akarati, szociális képességek és tulajdonságok. A fejlesztés várt eredményei ennek megfelelően a készségekben, a képességekben, az ismeretekben és az attitűdökben megfogalmazható követelményeket is tartalmazzák.

A közoktatási folyamat kimeneti szakaszához közeledve a tudatosan tervezett, rendszeres képzésben megjelenik a testkultúrához tartozó, a sportkultúrát és sportműveltséget fejlesztő szabály-, élettani, anatómiai, illetve sporttörténeti oktatás, megteremtve a szükséges alapot és lehetőséget a közép- és emelt szintű érettségi vizsga sikeres teljesítéséhez, valamint a *demokráciára nevelés és az erkölcsi nevelés* segítéséhez. Az évfolyamszakasz vége az általános műveltséget elmélyítő, pályaválasztási szakasznak tekinthető – előtérbe lép a *pályaorientáció, a saját életút iránti felelősségvállalás*. A tanulók értik, tudják a kultúra és a testkultúra kapcsolatrendszerét, a mozgásigény és mozgásszükséglet alakulását a biológiai fejlődéssel összhangban, az önálló testedzés elméleti és gyakorlati alapjait, a testi képességek és a mozgásműveltség sokoldalú fejlesztésének módozatait, a *testi és a lelki egészség* megőrzésére vonatkozó lehetőségeket. Az alternatív, szabadtéri sportok kapcsán hangsúlyt kap a *környezettudatos* nevelés is.

Mindezek adják az egészségtudatos, sportos felnőtt élet megélésének bázisát. Megteremtik az élethosszig tartó mozgásos tevékenységekhez szükséges felelős döntések elegendő és rugalmasan bővíthető információs készletét – kiteljesedik az *önértékelés*. Kialakítják a társas viszonyokba ágyazott személyes identitást, és képessé teszik a fiatalot arra, hogy a sportban átélt konkrét élményeket szimbolikus síkon értelmezze, az élet más területén szerzett tapasztalataival összevegyesse, és az összefüggéseket megértse – ezáltal erősödik a *nemzeti öntudat, a hazafias nevelés*.

Ebben a szakaszban célként jelenik meg az iskolai műveltség differenciált megszilárdítása, amelyben már feltűnnek a szakképzés előkészítéséhez, a pályaválasztáshoz, a munkavállalói szerepekhez szükséges kompetenciák. Ez a szakasz a tudás alapvető tényezőit és összetevőit a tartalomba ágyazott képességfejlesztés elvének a szem előtt tartásával szilárdítja meg. Ebben az életkorban már kiemelten valósulhat meg – a kognitív fejlesztési oldal figyelembevételével – a testnevelés és sport oktatásában az alapvető egészséggel és önismerettel kapcsolatos értékek elsajátítása.

A tantárgy tanításának alapja a szaknyelv fejlődését biztosító *anyanyelvi kommunikáció*. Célja, hogy a tanulók képesek legyenek objektív módon elemezni saját egészségi állapotukat, ismerjék az egészségkárosító tényezőket, azok hatását, elkerülésük módját. Mindezek mellett tudatosan és minden tekintetben kielégítő módon kommunikáljanak, és saját véleményüket artikuláltnak, határozottan fejtssék ki az egészségtudatos életvitellel kapcsolatban és a társaknak nyújtott segítségadás során.

A sikeres interperszonális részvétel érdekében elengedhetetlen a viselkedési szabályok és az általánosan elfogadott magatartás megértése, ezáltal fejlődik a *szociális és állampolgári* kompetencia. E kompetencia alapját az a készség képezi, hogy építő módon tudjanak tanulók *kommunikálni*, nézőpontokat kifejezni és megérteni, bizalmat keltő módon tárgyalni, és képesek legyenek az együttérzésre. Az egyénnek tudnia kell kezelni a stresszt és a frusztrációt, és építő módon kell ezeket kifejezésre juttatnia, továbbá különbséget kell tudnia tenni a személyes és a szakmai szféra között.

A hatékony *tanulás* kompetencia segítségével a tanulók egyénileg és csoportban is meg tudják szervezni saját edzettségük eléréséhez szükséges tevékenységüket, ideértve az idővel és információval való hatékony bánásmódot. A kompetencia magában foglalja az egyén tanulási folyamatának és szükségleteinek ismeretét, az elérhető lehetőségek felismerését, és az akadályok megszüntetésének képességét az eredményes edzettség és teherbírás érdekében. Ez az új tudás és készségek megszerzését, feldolgozását és asszimilálását, továbbá útmutatások keresését és

alkalmazását jelenti. Ennek birtokában fejlesztik a tanulók azon képességeiket, ami rávezeti őket arra, hogy a feladatok végrehajtásában az előzetesen tanultakra és az élettapasztalatra építsenek, annak érdekében, hogy a tudást és készségeket helyzetek sokaságában tudják használni.

A sport- és mozgáskultúra bázisára építve fejlődik a *vállalkozói kompetencia*, miszerint egyénileg és csapatban is képesek a személyek dolgozni. Kialakul az egyén saját erős és gyenge pontjai megítélésének képessége, valamint az a képesség, hogy az egyén a kockázatokat értékelni és adott esetben vállalni tudja. A mozgásminőség és mozgáskivitelezés elemzésén keresztül fejlődik az *esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség*.

A Közgazdasági Szakközépiskola testnevelés tantárgy helyi tanterve az előző évek tapasztalatai szerint is gondos, fokozatosan egymásra épülő képzést biztosít tanulóik számára.

18.8.1.1. 9. évfolyam

Óraszám: 180 óra/év

5 óra/hét

Ajánlás az éves óraszám felosztásához

Témakör neve	Javasolt óraszám
Sportjátékok	30
Torna jellegű feladatmegoldások	22
Ritmikus gimnasztika és aerobik (választható)	
Atlétikai jellegű feladatmegoldások	22
Alternatív környezetben üzhető mozgásformák	44
Önvédelmi és küzdősportok	10
Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció	17
Testnevelési és népi játékok	15
Összes óraszám:	180

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Sportjátékok	Órakeret 30 óra
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére tudja	<p>A rajtolási módokat a játékok, versenyek, versengések közben hatékonyan, kreatívan alkalmazza;</p> <ul style="list-style-type: none"> - önállóan képes az életben adódó, elkerülhetetlen veszélyhelyzetek célszerű hárítására. 	
A témakör tanulása eredményeként a tanuló alkalmazza	<p>A tanult testnevelési, népi és sportjátékok összetett technikai és taktikai elemeit kreatívan, az adott játékhelyzetnek megfelelően, célszerűen, készségszinten alkalmazza;</p> <ul style="list-style-type: none"> - a szabályjátékok alkotó részese, képes szabálykövető játékvezetésre; - játéktevékenységét kreativitást mutató játék- és együttműködési készség jellemzi. 	
Fejlesztési feladatok és ismeretek		Kapcsolódási kulcskompetenciák
<ul style="list-style-type: none"> - Két választott sportjáték alapvető sportágspecifikus technikai, alaptaktikai elemeinek, szabályainak készségszintű elsajátítása, alkalmazása - A folyamatos csapatjáték kialakítása a tanulók által meghatározott szabálmódosítások mellett - A játékhelyzetnek megfelelő 1-1, 2-1, 2-2 elleni technikai és taktikai elemek felismerése, tudatos gyakorlása a folyamatos sportjátékokban - Sportjáték előkészítő kisjátékaiban a labda nélküli játékosok üres területre történő szélességi és mélységi mozgásába a kooperatív elemek bekapcsolása - A dinamikusan változó helyzetű, típusú és méretű célfelületet alkalmazó kisjátékokban a védekező játékos gyors helyezkedése a megváltozott játékhelyzethez - Játéktevékenységekben az egyéni és csapatvédekezés alapvető formáinak (emberfogás) tudatos alkalmazása, gyakorlása - Tanári irányítással tanulói szabályalkotás - Szabályok tudatos alkalmazása - A sportjátékok specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak összeállítása tanári segítséggel, a gyakorlatok önálló végrehajtása - Kézilabda: A labda nélküli technikai elemek – mint az alaphelyzet, a támadó és védekező lábmunka, indulások-megállások, ütközések, 		<p>Tanulási kompetencia Kommunikációs kompetencia Személyes és társas kapcsolati kompetencia Kreatív, kreatív alkotás, önfejlesztés kompetencia</p>

<p>cselezések irányváltással és lefordulással, felugrások-leérkezések – célszerű alkalmazása a folyamatos játéktevékenységek során</p> <p>A figyelem megosztását igénylő összetett labdás koordinációs gyakorlatok egy és több labdával (pl. háromszög, négyszög, „Y” koordinációs alakzatokban)</p> <p>1-1, 2-1, 2-2 elleni játékok (labdavezetés, irány- és iramváltások, indulóselek alkalmazása) kapura lövéssel összekapcsolva</p> <p>Alapvető szabályok készségszintű elsajátítása, alkalmazása játéktevékenységben</p> <p>Területvédekezés (6-0, 5-1) alkalmazása játékban</p> <p>A kapus-alaptechnikák alkalmazása játékhelyzetekben</p> <p>- Kosárlabda:</p> <p>A labda nélküli technikai elemek – mint az alaphelyzet, a támadó és védekező lábmunka, a védőtől való elszakadás iram- és irányváltásokkal, lefordulások, felugrások egy és két lábról, leérkezések – készségszintű alkalmazása a folyamatos játéktevékenységben</p> <p>A mély és magas labdavezetés egyszerű formában, majd ütemtartással, a rövid- és hosszúindulás, az együtemű megállás folyamatos labdavezetésből, a kétütemű megállás egy és két labdaleütésből, a sarkazás, a labdavezetés közben történő egyszerűbb irányváltoztatási módok célszerű és hatékony alkalmazása a mérkőzésjátékokban</p> <p>Labdaátadások különböző módjainak a játékhelyzethez igazított eredményes végrehajtása</p> <p>Fektetett dobás gyakorlása</p> <p>A folyamatos játékban történő szabálytalanságok felismerése, a fair play alkalmazása</p> <p>Létszámazonos mérkőzésjátékok változatos, tanulói kreativitásra épülő szabálymódosításokkal</p> <p>- Röplabda:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● A kosárérintés, az alkarérintés gyakorlása, készségszintű alkalmazása különböző játékhelyzetekben ● Forgásszabály önálló és tudatos alkalmazása ● A csapattársak közötti kommunikáció gyakorlása az eredményes játék érdekében ● 3-3 és 4-4 elleni játék könnyített szabályokkal 		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	játékrendszer, egyéni és csapattaktika, területvédekezés, emberfogás, forgásszabály, alapfelállás, gyorsindulás, lerohanás, helyezkedés	
Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Torna jellegű feladatok és táncos mozgásformák	Órakeret 22 óra

<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére tudja</p>	<ul style="list-style-type: none"> - önállóan képes az életben adódó, elkerülhetetlen veszélyhelyzetek célszerű hártására; - belső igénytől vezérelve, rendszeresen végez a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat; - a torna jellegű mozgásformákon keresztül fejleszti esztétikai-művészeti tudatosságát és kifejezőképességét.
<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló alkalmazza</p>	<ul style="list-style-type: none"> - önállóan képes az általa kiválasztott elemkapcsolatokból tornagyakorlatot összeállítani, majd bemutatni.
<p>Fejlesztési feladatok és ismeretek</p>	<p>Kapcsolódási kulcskompetenciák</p>
<ul style="list-style-type: none"> - A torna jellegű feladatmegoldások statikus és dinamikus erőfejlesztő gyakorlatai főbb izomcsoportokat érintő hatásainak beazonosítása - A korábbi követelményekben megfogalmazott mozgásanyag elmélyítése, készségszintre emelése és gyakorlása - Az elemek nehézségi fokának emelése differenciáltan - A téri tájékozódó képesség és az egyensúlyérzék, valamint a torna jellegű feladatmegoldások szempontjából fontos motorikus képességek (erő, ízületi mozgékonyosság, izomérzékelés) szinten tartása, további fejlesztése - A segítségadás készségszintű alkalmazása - A helyes testtartás, a koordinált mozgás és az erőközlés összhangjának megteremtése - A rendelkezésre álló és a célnak megfelelő tornaszereken statikus testhelyzetek, támlázások, támaszcserék, lendületek, ellendülések, fellendülések, fel-, le- és átugrások végrehajtása - A testalkatnak, az egyéni fejlődésnek és a pszichés állapotnak 	<p>Tanulási kompetencia Matematikai, gondolkodási kompetencia Személyes kompetencia Kreativitás, kreatív alkotás, önfejlesztés és kulturális tudatosság kompetencia</p>

megfelelően differenciált gyakorlás

- Mászókulcsolással mászás 3–5 m magasságig (lányok), függeszkedési kísérletek 4–5 m magasságig (fiúk) felfelé-lefelé,
- A torna jellegű feladatmegoldások specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak önálló végrehajtása
- *További tornaszer(ek) választása a helyi lehetőségeknek megfelelően, a diákok képességeihez igazodó differenciálással*
- Talajon:
 - Gurulóátfordulások előre-hátra, különböző testhelyzetekből különböző testhelyzetekbe; gurulóátfordulások sorozatban is
 - Fejállás különböző kiinduló helyzetekből, különböző lábtartásokkal
 - Fellendülés kézállásba
 - Kézenátfordulás oldalra, mindkét irányba,
 - Híd, mérlegállás különböző kiinduló helyzetekből
 - A tornagyakorlatok nemre jellemző összekötő elemeinek alkalmazása
 - Összefüggő talajgyakorlat összekötő elemekkel
- Ugrószekrényen:
 - Az előző évfolyamokon tanultak gyakorlása, az elugrás távolságának, az ugrás hosszának és magasságának növelésével

Lányoknak:

- Gerendán:
 - Érintőjárás; hármalépés fordulatokkal, szökdelésekkel; mérlegállás; támaszhelyzetben át fel- és leugrás
 - Ülések, térdelések,
 - Járások előre, hátra különböző kartartásokkal és karlendítésekkel
 - Fordulatok állásban, guggolásban
 - Felugrás mellő oldalállásból oldaltámaszba, majd egyik láb átlendítéssel és 90 fokos fordulattal terpeszülés
 - Leugrások feladatokkal

Fiúknak:

- Gyűrűn:
 - Magas gyűrűn: alaplendület, lebegőfüggés, emelés lefüggésbe, ereszkedés hátsó lefüggésbe, emelés lebegőfüggésbe
 - Lebegőfüggésből lendületvétel, homorított leugrás

Fogalmak	Kézenátfordulás oldalra, átuggolás, támaszugrások első és második íve, utánlépés, térdelőtámasz, lebegőállások, billenés, húzódás-tolódás támaszba	
Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Atlétikai jellegű feladatok	Órakeret 22 óra
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére tudja	<ul style="list-style-type: none"> - a rajtolási módokat a játékok, versenyek, versengések közben hatékonyan, kreatívan alkalmazza; - önállóan képes az életben adódó, elkerülhetetlen veszélyhelyzetek célszerű háritására; - rendszeresen mozog, edz, sportol a szabad levegőn, erre – lehetőségeihez mérten – társait is motiválja; - belső igénytől vezérelve, rendszeresen végez a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat. 	
A témakör tanulása eredményeként a tanuló alkalmazza	<ul style="list-style-type: none"> - a korábbi évfolyamokon elért eredményeihez képest folyamatosan tartsa fenn futóteljesítményét, amelyet önmaga is tudatosan nyomon követ; - képes a kiválasztott ugró- és dobótechnikákat az ilyen jellegű játékok, versengések és versenyek közben, az eredményesség érdekében, egyéni sajátosságaihoz formálva hatékonyan alkalmazni. 	
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Kapcsolódási kulcskompetenciák	
<ul style="list-style-type: none"> - A futó-, dobó- és ugróiskolai gyakorlatok mozgáskészség-, mozgásképeség- és egészségfejlesztésben betöltött szerepének tudatosítása - Az egészségmegőrzést, a testtömegkontrollt támogató intenzitáson végzett tartós futások tanári segítséggel történő rendszeres végrehajtása - Az atlétika jellegű feladatmegoldások specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak összeállítása tanári segítséggel, a gyakorlatok önálló végrehajtása - Futások: <ul style="list-style-type: none"> • Futóiskolai gyakorlatok (térdemelés, saroklendítés, taposó futás, ollózó futás, keresztezőfutás) és futófeladatok (kar- és láb munkájának fejlesztése), dinamikai jellemzőinek növelése, különböző irányokba és kombinációkban, variációkban, egyenes vonalon, íveken és irányváltással • Rajtgyakorlatok, rajtversenyek különböző testhelyzetekből 	<p>Kommunikáció kompetencia</p> <p>Személyes és társas kapcsolati kompetencia</p> <p>Kreativitás, kreatív alkotás, önfejlesztés és kulturális tudatosság kompetencia</p> <p>Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetencia</p>	

	<p>20–30 m távolságra, térdelőrajt versenyszerűen, időre 20–40 m kifutással. Vágtafutások 60–100 m-en ismétléssel, mozgásképeség-fejlesztéssel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Folyamatos futások 10-12 percen keresztül egyenletes ritmusban és tempóváltással • Egyenletes futások tempótartással megadott időre, futások 100–400 m-es távolságon egyenletes és változó iramban <p>- Ugrások:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ugróiskola-gyakorlatok kis és közepes lendületből, az elrugaszkodás és lendítések dinamikus mutatóinak és térbeli irányának javítása (indiánszökdelés, indiánszökdelés azonos lábról 2-4 lépésre, indiánszökdelés sasszéval előre és felugrásra törekedve, egy- és háromlépéses sorozatelugrások, váltott lábú elugrások, szökdelések, ugrások sorozatban akadályokon és akadályok felett egy és páros lábon) • Távolugrás lépő technika dinamikai és technikai javítása 10–14 lépés nekifutással. Versenyszerű ugrások eredményre. Ismerkedés a homorító és ollózó technika alapjaival emelt elugró helyről, közepes távolságról (4–8 lépés) nekifutással <p>- Ismerkedés az ötösugrás technikájával,</p> <p>- Dobások (tárgyi feltételektől függően a hajítás mellé egy lökő vagy vető technika választása kötelező):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lökő, hajító mozgások különböző testhelyzetekből, helyből és lendületből medicinlabdával, könnyített és nehezített dobószerekkel, egy és két kézzel • Kislabda- helyből, 1 és 2 keresztlépéssel járásból és lendületből célra és távolságra. Ismerkedés a lekészítés mozdulatával • Súlylökés 3 kg-os (lányok) és 5 kg-os (fiúk) szerrel, oldalt beszőkkenéssel vagy háttal becsúszással. 	
<p>Kulcsfogalom/ fogalmak</p>	<p>álló- és térdelőrajt, edzés módszer, hajítás, lökés, lendületszerzés, nekifutási távolság, induló jel, sebesség, gyorsulás, tempó, kézi időmérés, előkészítő gyakorlat, rávezető gyakorlat, állóképesség, gyorsaság, erő, hajlékonyság, futóiskola, futófeladatok, ugróiskola, ugrófeladatok, keresztlépés</p>	
<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>Alternatív környezetben üzhető mozgásformák</p>	<p>Órakeret 44 óra</p>

<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére tudja</p>	<p>Önállóan képes az életben adódó, elkerülhetetlen veszélyhelyzetek célszerű háritására.</p>
<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló alkalmazza</p>	<p>Rendszeresen mozog, edz, sportol a szabad levegőn, erre – lehetőségeihez mérten – társait is motiválja;</p> <ul style="list-style-type: none"> - a szabadban végzett foglalkozások során nem csupán ügyel környezete tisztaságára és rendjére, hanem erre felhívja társai figyelmét is.
<p>Fejlesztési feladatok és ismeretek</p>	<p>Kapcsolódási kulcskompetenciák</p>

<ul style="list-style-type: none"> - A sporttevékenységek és a környezeti hatások összefüggésrendszerének ismeretében a pozitív beavatkozási stratégiák megismerése, tanári segítséggel történő alkalmazása - A különböző intenzitási kategóriákba tartozó egészségmegőrző mozgásformák ismeretének elmélyítése, törekvés azok alkalmazására a mindennapos életvezetésben - A környezetvédelmi szabályok betartása és betartatása, a környezettudatos gondolkodás kialakítása a társak körében - Téli és nyári rekreációs sportok megismerése, készségszintű elsajátítása (korcsolyázás, kajakozás, túrázás, kerékpártúrák) - Erdei tornapályák, szabadtéri kondipark gépeinek, fitnesstermek tudatos használata. Egyszerűbb edzéstervek önálló összeállítása, tanári segítséggel, azok végrehajtása - A szabadban végezhető sportágak ismeretének további bővítése (futás, görkorcsolya, túrázás, tájfutás erdőben, streetball, strandkézilabda, strandröplabda, nordic walking, lovaglás, montain bike, görhoki, sportlövészet, íjászat, tenisz, falmászás, asztalitenisz, tollaslabda, jóga, kerékpározás, horgászat) - Térképolvasás alapjainak, a tájolók megfelelő használatának elsajátítása, a turistajelzések ismerete, alkalmazása. Egyszerűbb túrák tervezése - A szabad levegőn végzett mozgásformák egészségfejlesztő hatásának, szerepének tudatosítása - Az alternatív környezetben üzhető sportágak specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak összeállítása tanári segítséggel, a gyakorlatok önálló végrehajtása 	<p>Kommunikáció kompetencia Személyes és társas kapcsolati kompetencia Kreativitás, kreatív alkotás, önfejlesztés és kulturális tudatosság kompetencia Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetencia</p>	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>nordic walking, túrakenu, kajak, lövészet, kerékpártúra, életmód, vándortábor, sáortábor, lovas sportok, horgászat</p>	
<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>Önvédelmi és küzdősportok</p>	<p>Órakeret 10 óra</p>

<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére tudja</p>	<p>- önállóan képes az életben adódó, elkerülhetetlen veszélyhelyzetek célszerű hártására.</p>
<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló alkalmazza</p>	<p>- a különböző eséstechnikák készségszintű elsajátítása mellett a választott küzdősport speciális mozgásformáit célszerűen alkalmazza.</p>
<p>Fejlesztési feladatok és ismeretek</p>	
<p>Kapcsolódási kulcskompetenciák</p> <ul style="list-style-type: none"> - Életkornak megfelelő asszertivitás kialakítása a társak iránti tisztelet és tolerancia megtartása mellett - Siker és kudarc feldolgozása megfelelő önkontrollt tanúsítva - Konfliktuskerülő magatartás kialakítása, a támadások tudatos megelőzése, kikerülése - Az előre, hátra és oldalra történő eséstechnikák készségszintű elsajátítása, valamint a társas eséstechnikák gyakorlása (pl.: társ által kötéllel lábat meghúzva, térdelőtámaszból a társ általi kézkihúzással) - Az eséstechnikák vezető műveleteinek, baleset-megelőzést szolgáló legfontosabb technikai mozzanatainak átisméltése, elméleti tudatosítása - Oldalra esés, terpeszállásból indított eséstechnikák készségszintű elsajátítása - Dzsúdógurulás alaptechnikájának készségszintű elsajátítása hártterpeszállásból indulva, mindkét irányba, előre és hátra - A grundbirkózás alaptechnikáinak, szabályrendszerének adaptív, készségszintű alkalmazása a küzdőfeladatokban - A küzdősportok specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak önálló végrehajtása - megismerése, a sportágak szabályrendszerének átisméltése - Birkózás <ul style="list-style-type: none"> ● A gerincoszlop mozgékonyágát, a nyakizmok erejét növelő birkózásra előkészítő speciális hídgyakorlatok készségszintű végrehajtása ● Hanyatt fekvésből felhidalás kéz segítségével, majd anélkül ● Hídban forgás 	<p>Kommunikáció kompetencia Személyes és társas kapcsolati kompetencia Kreativitás, kreatív alkotás, önfejlesztés és kulturális tudatosság kompetencia Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetencia</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Hídba vetődés fejtámaszból • Birkózó alapfogásban társ egyensúlyának kibillentése húzások, tolások kombinált alkalmazásával • Páros földharcjátékok (pl. hátára, hasára fordítás, eszközszerezés, mögékerülés birkózás térdelésben) eszközzel vagy anélkül • Állásban végrehajtható megfogások és szabadulások alaptechnikájának jártasságszintű elsajátítása a páros gyakorlatokban • Mögékerülés karberántással: támadó és védekező technika • Mögékerülés: könyökelütéssel, kibújással • Parter helyzetből induló birkózó technikák megismerése, gyakorlása a páros küzdelmekben • A tanult rézsút és oldalsó leszorítástechnikák gyakorlása a különböző mini judo jellegű földharcjátékokban 	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	fair play, társas felelősségvállalás, egyéni határok megismerése

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Gimnasztika és rendgyakorlatok- prevenció, relaxáció	Órakeret: 17 óra
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére tudja	Belső igénytől vezérelve rendszeresen végez a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat.	
A témakör tanulása eredményeként a tanuló alkalmazza	Ismer és alkalmaz alapvető relaxációs technikákat; - megoldást keres a testtartási rendellenesség kialakulásának megakadályozására, erre társait is motiválja.	
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Kapcsolódási kulcskompetenciák	

<ul style="list-style-type: none"> - Leggyakrabban alkalmazott statikus és dinamikus gimnasztikai elemekből gyakorlatok tervezése segítséggel, azok önálló végrehajtása - 4-8 ütemű szabad-, társas és kéziszer-gyakorlatok tervezése segítséggel - Alakzatok (oszlop-, vonal-, kör- és szétszórt alakzat) alkalmazó gyakorlása - Menet- és futásgyakorlatok különböző alakzatokban - Mozgékony, hajlékony fejlesztése statikus és dinamikus szabad-, társas, kéziszer- és egyszerű szerygyakorlatokkal (zsámoly, pad, bordásfal) - A biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatok gyakorlása - A gyakorlatvezetési módok megértése, elsajátítása, egyszerűbb gyakorlatok esetén azok alkalmazása - Légzőgyakorlatok végrehajtása - Különböző testrészek bemelegítését szolgáló gyakorlatok közös, majd önálló összeállítása és végrehajtása - Terhelések után a különböző testrészek izomzatának nyújtását szolgáló gyakorlatok önálló összeállítása, végrehajtása tanári kontrollal 	<p>Tanulási kompetencia Kommunikáció Matematika Digitális kompetencia Kulturális tudatosság</p>
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>légzőgyakorlatok, relaxáció, utasítás, szóban közlés, dinamikus és statikus gimnasztika, szerygyakorlatok, sor- és oszlopalakzat, kéziszergyakorlatok</p>
<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p style="text-align: center;">Testnevelés és népi játékok</p> <p style="text-align: right;">Órakeret: 15 óra</p>
<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére tudja</p>	<p>A rajtolási módokat a játékok, versenyek, versengések közben hatékonyan, kreatívan alkalmazza.</p>

<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló alkalmazza</p>	<p>A tanult testnevelési, népi és sportjátékok összetett technikai és taktikai elemeit kreatívan, az adott játékhelyzetnek megfelelően, célszerűen, készségszinten alkalmazza;</p> <ul style="list-style-type: none"> - játéktevékenységét kreativitást mutató játék- és együttműködési készség jellemzi; - a szabályjátékok alkotó részese, képes szabálykövető játékvezetésre.
<p>Fejlesztési feladatok és ismeretek</p>	<p>Kapcsolódási pontok</p>
<ul style="list-style-type: none"> - A különböző testnevelési játékok baleset-megelőzési szabályainak tudatosítása, következetes betartása - A dinamikusan változó méretű, alakú játékterületen a figyelemmegosztást igénylő fogó- és futójátékokban a teljes játékteret felölelő mozgásútvonalak kialakítása, az üres területek felismerése, a játéktér határainak érzékelése - A játékhelyzethez igazodó legmegfelelőbb együttműködési lehetőségek kiválasztására épülő testnevelési játékok gyakorlása (pl. 3 csapat egymás ellen, joker játékosok az oldalvonalon) - Statikus és dinamikus célfelületek eltalálására törekvő, a sportjátékok speciális mozgástartalmaira épülő dobások, rúgások, ütések változatos tömegű és méretű eszközöket felhasználva, fokozatosan nehezedő gyakorlási feltételek mellett egyéni és csapatszintű célzó játékokban - A labdával és egyéb eszközökkel történő manipulatív mozgásformák gyakoroltatása egyénileg, párban és csoportokban, törekedve a mozgásvégrehajtás hibaszázalékának csökkentésére időkénszer bekapcsolásával - Az egyszerű és összetett sportági technikák gyakorlása a páros és csoportos játékokban (pl. váltó- és sorversenyek) - A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítése, kúszásokat, mászásokat, statikus helyzeteket tartalmazó váltó- és sorversenyekkel, futó- és fogójátékokkal - A támadó és védő szerepek gyors váltakozására épülő, azokhoz való alkalmazkodást segítő páros, csoportos versengő játékok - A védekezés és támadás hatékonyságát növelő csapattaktikai elemekre épülő kooperativitást igénylő versengő játékok gyakorlása - 1-1 elleni játékhelyzetek kialakítására épülő testnevelési játékok gyakorlása 	<p>Tanulási kompetencia Matematika, gondolkodás kompetencia Digitális kompetencia Kommunikáció kompetencia Személyes és társas kapcsolati kompetencia Kreativitás, kreatív alkotás, önfejlesztés és kulturális tudatosság kompetencia Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetencia</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Önálló tanulói kreativitáson alapuló szabályalkotás (pl. célfelület fajtája, átadási módok, pálya méretei és alakja, csapatok létszáma stb...) pontszerző kispályásokban - Önálló tanulói szabályalkotásra épülő különböző haladási, megfogási, kimentési módokat megvalósító fogójátékok gyakorlása - Az egyszerű és választásos reakcióidőt fejlesztő páros és csoportos, manipulatív mozgásformákkal kombinált versenyek alkalmazása - A logikai, algoritmikus és egyéb problémamegoldó gondolkodást igénylő összetett mozgásos játékok gyakorlása (pl. amőba váltóversenyben, táblajátékok mozgásos változatban) 	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	szélességi és mélységi mozgás, szabályalkotás, támadó és védő szerep, dinamikus és statikus célfelületek

18.8.2. 10. évfolyam

Óraszám: 180 óra/év, 5 óra/hét

Ajánlás az éves óraszám felosztásához

Témakör neve	Javasolt óraszám
Sportjátékok	30
Torna jellegű feladatmegoldások	22
Ritmikus gimnasztika és aerobik (választható)	
Atlétikai jellegű feladatmegoldások	22
Alternatív környezetben üzhető mozgásformák	44
Önvédelmi és küzdősportok	10
Gimnasztika és rendgyakorlatok – prevenció, relaxáció	17
Testnevelési és népi játékok	15
Összes óraszám:	180

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Sportjátékok	Órakeret 30 óra
--	---------------------	----------------------------

<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére tudja</p>	<p>A rajtolási módokat a játékok, versenyek, versengések közben hatékonyan, kreatívan alkalmazza;</p> <ul style="list-style-type: none"> - önállóan képes az életben adódó, elkerülhetetlen veszélyhelyzetek célszerű háritására.
<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló alkalmazza</p>	<p>A tanult testnevelési, népi és sportjátékok összetett technikai és taktikai elemeit kreatívan, az adott játékhelyzetnek megfelelően, célszerűen, készségszinten alkalmazza;</p> <ul style="list-style-type: none"> - a szabályjátékok alkotó részese, képes szabálykövető játékvezetésre; - játéktevékenységét kreativitást mutató játék- és együttműködési készség jellemzi.
<p>Fejlesztési feladatok és ismeretek</p>	<p>Kapcsolódási kulcskompetenciák</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Két választott sportjáték alapvető sportágspecifikus technikai, alaptaktikai elemeinek, szabályainak készségszintű elsajátítása, alkalmazása - A folyamatos csapatjáték kialakítása a tanulók által meghatározott szabálmódosítások mellett - A nagyobb létszámú (5–7 fő/csapat) sportjátékoknál az ellenfél erős és gyenge oldalának felismerése, a támadó taktika tudatos igazítása az ellenfél védekező magatartásához - A sportjátékokban az 1-1, 2-1, 2-2 elleni játékhelyzetek jelentőségének, a hatékony csapatjátékkal történő összefüggéseinek tudatosítása - A játékhelyzetnek megfelelő 1-1, 2-1, 2-2 elleni technikai és taktikai elemek felismerése, tudatos gyakorlása a folyamatos sportjátékokban - Sportjáték előkészítő kisjátékaiban a labda nélküli játékosok üres területre történő szélességi és mélységi mozgásába a kooperatív elemek bekapcsolása - A dinamikusan változó helyzetű, típusú és méretű célfelületet alkalmazó kisjátékokban a védekező játékos gyors helyezkedése a megváltozott játékhelyzethez - Játéktevékenységekben az egyéni és csapatvédekezés alapvető formáinak (emberfogás és területvédekezés) tudatos alkalmazása, gyakorlása - Két választott sportjáték történetének, meghatározó külföldi és magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése - Mérkőzésjátékokban és az azokat előkészítő kisjátékokban a divergens gondolkodásra épülő feladatmegoldások gyakorlása - Tanári irányítással tanulói szabályalkotás - Szabályok tudatos alkalmazása (játékvezetés gyakorlása) - A sportjátékok specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak 	<p>Tanulási kompetencia Kommunikációs kompetencia Személyes és társas kapcsolati kompetencia Kreatív, kreatív alkotás, önfejlesztés kompetencia</p>

összeállítása tanári segítséggel, a gyakorlatok önálló végrehajtása

- Kézilabda:

A labda nélküli technikai elemek – mint az alaphelyzet, a támadó és védekező lábmunka, indulások-megállások, ütközések, cselezések irányváltással és lefordulással, felugrások-leérkezések – célszerű alkalmazása a folyamatos játéktevékenységek során

A figyelem megosztását igénylő összetett labdás koordinációs gyakorlatok egy és több labdával (pl. háromszög, négyszög, „y” koordinációs alakzatokban)

1-1, 2-1, 2-2 elleni játékok (labdavezetés, irány- és iramváltások, indulócselek alkalmazása) kapura lövéssel összekapcsolva

Kapura dobások bedőlésből, bevetődésből, ejtésből, majd különböző lendületszerzési módot követő felugrásból, beugrásból, félaktív, majd aktív védőjátékos ellen

Alapvető szabályok készségszintű elsajátítása, alkalmazása játéktevékenységben

Területvédekezés (6-0, 5-1) alkalmazása játékban

A kapus-alaptechnikák alkalmazása játékhelyzetekben

- Kosárlabda:

A labda nélküli technikai elemek – mint az alaphelyzet, a támadó és védekező lábmunka, a védőtől való elszakadás iram- és irányváltásokkal, lefordulások, felugrások egy és két lábról, leérkezések – készségszintű alkalmazása a folyamatos játéktevékenységben

A mély és magas labdavezetés egyszerű formában, majd ütemtartással, a rövid- és hosszúindulás, az együtemű megállás folyamatos labdavezetésből, a kétütemű megállás egy és két labdaleütésből, a sarkazás, a labdavezetés közben történő egyszerűbb irányváltoztatási módok célszerű és hatékony alkalmazása a mérkőzésjátékokban

Labdaátadások különböző módjainak a játékhelyzethez igazított eredményes végrehajtása

Egy- és kétütemű megállásból tempódobás gyakorlása, alkalmazása játékban
Emberelőnyös és létszámazonos helyzetekben gyorsindulások, lerohanások kosárra dobással befejezve

Fektetett dobás gyakorlása félaktív vagy aktív védő játékos jelenlétében

A folyamatos játékban történő szabálytalanságok felismerése, a fair play alkalmazása

Létszámazonos mérkőzésjátékok változatos, tanulói kreativitásra épülő szabálymódosításokkal

- Röplabda:

- A kosárérintés, az alkarérintés, az alsó egyenes nyitás gyakorlása célfelület beiktatásával, készségszintű alkalmazása különböző játékhelyzetekben

- A felső egyenes nyitás alaptechnikájának elsajátítása, gyakorlása célfelületre

- Távolról érkező labda megjátszása a hálózhoz közel helyezkedő feladóhoz

alkar- és kosárérintéssel <ul style="list-style-type: none"> • Helyezkedési módok automatikus felismerése a különböző csapatlétszámú játékokban. A 6-6 elleni játék alapfelállásának ismerete • Forgásszabály önálló és tudatos alkalmazása • A csapattársak közötti kommunikáció gyakorlása az eredményes játék érdekében • 3-3 és 4-4 elleni játék könnyített szabályokkal 		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	játékrendszer, egyéni és csapattaktika, területvédekezés, emberfogás, elzárás, felső egyenes nyitás, sáncolás, forgásszabály, alapfelállás, gyorsindulás, lerohanás, pozíciós játék, alakzatabontás és alakzatépítés, területvédekezés, emberfogásos védekezés, helyezkedés	
Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Torna jellegű feladatok és táncos mozgásformák	Órakeret 22 óra
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére tudja	<ul style="list-style-type: none"> - önállóan képes az életben adódó, elkerülhetetlen veszélyhelyzetek célszerű hárítására; - belső igénytől vezérelve, rendszeresen végez a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat; - a torna jellegű mozgásformákon keresztül fejleszti esztétikai-művészeti tudatosságát és kifejezőképességét. 	
A témakör tanulása eredményeként a tanuló alkalmazza	<ul style="list-style-type: none"> - önállóan képes az általa kiválasztott elemkapcsolatokból tornagyakorlatot összeállítani, majd bemutatni. 	
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Kapcsolódási kulcskompetenciák	
<ul style="list-style-type: none"> - A torna jellegű feladatmegoldások statikus és dinamikus erőfejlesztő gyakorlatai főbb izomcsoportokat érintő hatásainak beazonosítása - A korábbi követelményekben megfogalmazott mozgásanyag elmélyítése, készségszintre emelése és gyakorlása - Az elemek nehézségi fokának emelése differenciáltan - A téri tájékozódó képesség és az egyensúlyérzék, valamint a torna jellegű feladatmegoldások szempontjából fontos motorikus képességek (erő, ízületi mozgékonyosság, izomérzékelés) szinten tartása, további fejlesztése - A segítségadás készségszintű alkalmazása - A helyes testtartás, a koordinált mozgás és az erőközlés összhangjának megteremtése 	Tanulási kompetencia Matematikai, gondolkodási kompetencia Személyes kompetencia Kreativitás, kreatív alkotás, önfejlesztés és kulturális tudatosság kompetencia	

- A rendelkezésre álló és a célnak megfelelő tornaszereken statikus testhelyzetek, támlázások, támaszcserék, lendületek, ellendülések, fellendülések, fel-, le- és átugrások végrehajtása
- A testalkatnak, az egyéni fejlődésnek és a pszichés állapotnak megfelelően differenciált gyakorlás
- Mászókulcsolással mászás 3–5 m magasságig (lányok), vándormászás felfelé és lefelé; függeszkedési kísérletek 4–5 m magasságig (fiúk) felfelé-lefelé, mászóversenyek
- A torna jellegű feladatmegoldások specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak önálló végrehajtása
- *(Választható anyagként) Az alapugrások elsajátítása minitrampolinon vagy gumiasztalon*
- *További tornaszer(ek) választása a helyi lehetőségeknek megfelelően, a diákok képességeihez igazodó differenciálással*
- Talajon:
 - Gurulóátfordulások előre-hátra, különböző testhelyzetekből különböző testhelyzetekbe; gurulóátfordulások sorozatban is
 - Fejállás különböző kiinduló helyzetekből, különböző lábtartásokkal
 - Emelés fejállásba (fiúk), emelés fejállásba segítséggel (lányok)
 - Fellendülés kézállásba
 - Kézenátfordulás oldalra, mindkét irányba, megközelítőleg nyújtott testtel, kézen- és fejenátfordulás segítséggel, tarkóbillenés segítséggel
 - Repülő gurulóátfordulás néhány lépés nekifutásból (fiúk)
 - Híd, mérlegállás különböző kiinduló helyzetekből, a spárga kísérletek végrehajtásának tökéletesítése
 - Vetődések, átguggolások, átterpesztések
 - A tornagyakorlatok nemre jellemző összekötő elemeinek alkalmazása
 - Összefüggő talajgyakorlat összekötő elemekkel
- Ugrószekrényen:
 - Az előző évfolyamokon tanultak gyakorlása, az elugrás távolságának, az ugrás hosszának és magasságának növelésével

Lányoknak:

- Gerendán:
 - Érintőjárás; hármalépés fordulatokkal, szökdelésekkel; mérlegállás; járás guggolásban; támaszhelyzeten át fel- és leugrás
 - Ülések, térdelések, térdelő- és fekvőtámaszok, támadóállások, lebegőállások
 - Járások előre, hátra, oldalra utánlépésekkel, különböző kartartásokkal és karlendítésekkel
 - Fordulatok állásban, guggolásban

<ul style="list-style-type: none"> • Tarkóállási kísérletek segítségével • Felugrás mellső oldalállásból oldaltámaszba, majd egyik láb átlendítéssel és 90 fokos fordulattal terpeszülés • Leugrások feladatokkal • Önállóan összeállított összefüggő gyakorlatok <p>Fiúknak:</p> <p>- Gyűrűn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Magas gyűrűn: alaplendület, lebegőfüggés, emelés lefüggésbe, ereszkedés hátsó lefüggésbe, emelés lebegőfüggésbe • Lebegőfüggésből lendületvétel, homorított leugrás • Vállátfordulás előre • Húzódás-tolódás támaszba • Lendület előre támaszba, segítséggel 	
<p>Fogalmak</p>	<p>Kézenátfordulás oldalra, átguggolás, támaszugrások első és második íve, utánlépés, térdelőtámasz, lebegőállások, billenés, húzódás-tolódás támaszba</p>

<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>Atlétikai jellegű feladatok</p>	<p>Órakeret 22 óra</p>
<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére tudja</p>	<ul style="list-style-type: none"> - a rajtolási módokat a játékok, versenyek, versengések közben hatékonyan, kreatívan alkalmazza; - önállóan képes az életben adódó, elkerülhetetlen veszélyhelyzetek célszerű háritására; - rendszeresen mozog, edz, sportol a szabad levegőn, erre – lehetőségeihez mérten – társait is motiválja; - belső igénytől vezérelve, rendszeresen végez a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat. 	
<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló alkalmazza</p>	<ul style="list-style-type: none"> - a korábbi évfolyamokon elért eredményeihez képest folyamatosan tartsa fenn futóteljesítményét, amelyet önmaga is tudatosan nyomon követ; - képes a kiválasztott ugró- és dobótechnikákat az ilyen jellegű játékok, versengések és versenyek közben, az eredményesség érdekében, egyéni sajátosságaihoz formálva hatékonyan alkalmazni. 	

Fejlesztési feladatok és ismeretek	Kapcsolódási kulcskompetenciák
<ul style="list-style-type: none"> - A futó-, ugró- és dobóiskolai gyakorlatok tudatos és önálló alkalmazása a speciális bemelegítésben és mozgáskészség-, illetve mozgásképeség-fejlesztésben - Egyénileg választott három versenyszám eredményre történő végrehajtása és azok összevetése korábbi saját eredményekkel - Az atlétika jellegű feladatmegoldások specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak önálló végrehajtása - Az atlétika sportág történetének, kiemelkedő külföldi és magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése 	<p>Kommunikáció kompetencia Személyes és társas kapcsolati kompetencia Kreativitás, kreatív alkotás, önfejlesztés és kulturális tudatosság kompetencia Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetencia</p>
<p>Futások:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A futóiskolai gyakorlatok és futófeladatok harmonikus végrehajtása ön- és társmegfigyelés segítségével - Rajtok és rajtversenyek különböző testhelyzetekből 20–40 m-en. Térdelő- és állórajt szabályos végrehajtása, versengések rövid- és középtávon ismétléssel - Váltófutások versenyszerűen rövidített és teljes távon (4×100 m, 4×400 m) felső váltással, indulójelhez igazodva, minél kisebb sebességvesztéssel. Váltórend önálló kialakítása, váltótávolság gyakorlással történő kimérése - Folyamatos futások 8–12 percen keresztül egyenletes ritmusban és tempóváltással - Egyenletes futások tempótartással megadott időre, futások 100–400 m-es távolságon egyenletes és változó iramban - Az egészségmegőrzést, a testtömegkontrollt támogató intenzitászónában végzett tartós futások tanári segítséggel hosszabb távú edzésprogramokba történő összeállítása, rendszeres alkalmazása 	
<p>Ugrások:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Az ugróiskolai gyakorlatok harmonikus végrehajtása a mozgásképeség és készség fejlesztésével, ön- és társmegfigyelés segítségével - A megismert elugrótechnikák gyakorlása, versenyszerű ugrások eredményre az egyénileg kiválasztott technikával - A megismert magasugró technikák gyakorlása, versenyszerű ugrások eredményre, az egyénileg kiválasztott technikával - Hármassugrás önállóan választott elugróhelyről és nekifutási távolságból <p>Dobások:</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - Lökő, vető és hajító mozgások különböző testhelyzetekből, helyből és lendületből medicinlabdával, könnyített és nehezített dobószerekkel, egy és két kézzel - Kislabda- vagy gerelyhajítás célra és versenyszerűen távolságra 5–9 lépés nekifutással - Súlylökés gyakorlása könnyített szerrel különböző technikákkal. Versenyszerű lökessel 4 kg-os (lányok) és 6 kg-os (fiúk) szerrel választott technikával - Diszkoszvetés egy vagy másfél fordulattal, kalapácsvetés egy vagy két fordulattal könnyített vagy kiegészítő szerekkel 		
Kulcsfogalma k/ fogalmak	álló- és térdelőrajt, edzésmódszer, hajítás, vetés, lökés, lendületszerzés, nekifutási távolság, induló jel, lépéshossz, lépésfrekvencia, sebesség, gyorsulás, tempó, kézi időmérés, elektromos időmérés, előkészítő gyakorlat, rávezető gyakorlat, állóképesség, gyorsaság, erő, aerob, anaerob, hajlékonyság, biomechanika, futóiskola, futófeladatok, keresztlépés, kimért pálya, dobószektor	
Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Alternatív környezetben űzhető mozgásformák	Órakeret 44 óra
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére tudja	Önállóan képes az életben adódó, elkerülhetetlen veszélyhelyzetek célszerű háritására.	
A témakör tanulása eredményeként a tanuló alkalmazza	Rendszeresen mozog, edz, sportol a szabad levegőn, erre – lehetőségeihez mérten – társait is motiválja; - a szabadban végzett foglalkozások során nem csupán ügyel környezetére tisztaságára és rendjére, hanem erre felhívja társai figyelmét is.	
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Kapcsolódási kulcskompetenciák	

<ul style="list-style-type: none"> - A sporttevékenységek és a környezeti hatások összefüggésrendszerének ismeretében a pozitív beavatkozási stratégiák tudásanyagának elmélyítése, gyakorlati alkalmazása - A különböző intenzitási kategóriákba tartozó egészségmegőrző mozgásformák ismeretének elmélyítése, tudatos alkalmazása a mindennapos életvezetésben - A környezetvédelmi szabályok betartása és betartatása, a környezettudatos gondolkodás kialakítása a társak körében - Téli és nyári rekreációs sportok megismerése, készségszintű elsajátítása (síelés, korcsolyázás, jégkorong, kajakozás, túrázás, túrakenuzás, kerékpártúrák) - Erdei tornapályák, szabadtéri kondipark gépeinek, fitnesztermek tudatos használata. Egyszerűbb edzéstervek önálló összeállítása, végrehajtása - A szabadban végezhető sportágak ismeretének további bővítése (futás, görkorcsolya, túrázás, tájfutás erdőben, streetball, strandkézilabda, strandröplabda, nordic walking, lovaglás, montain bike, görhoki, sportlövészet, íjászat, tenisz, falmászás, asztalitenisz, tollaslabda, jóga, kerékpározás) - Térképolvasás alapjainak, a tájolók megfelelő használatának elsajátítása, a turistajelzések ismerete, alkalmazása. Egyszerűbb túrák tervezése, vezetése - A szabad levegőn végzett mozgásformák egészségfejlesztő hatásának, szerepének tudatosítása - A különböző rekreációs mozgásformák megismerése és alkalmazása az élethosszig tartó sportolás és egészséges életvitel iránti igény kialakításához - Az alternatív környezetben űzhető sportok tudatos alkalmazása a mindennapi stresszhelyzetek feloldásában - Az alternatív környezetben űzhető sportágak specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak önálló végrehajtása - Egy tradicionális, természetben űzhető sportág történetének, meghatározó magyar személyiségeinek, olimpikonjainak megismerése 	<p>Kommunikáció kompetencia Személyes és társas kapcsolati kompetencia Kreativitás, kreatív alkotás, önfejlesztés és kulturális tudatosság kompetencia Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetencia</p>	
<p>Kulcsfogalom/ fogalmak</p>	<p>nordic walking, kerékpártúra, életmód, vándortábor, sáttortábor</p>	
<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>Önvédelmi és küzdősportok</p>	<p>Órakeret 10 óra</p>

<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére tudja</p>	<p>- önállóan képes az életben adódó, elkerülhetetlen veszélyhelyzetek célszerű háritására.</p>
<p>A témakör tanulása eredményeként a tanuló alkalmazza</p>	<p>- a különböző eséstechnikák készségszintű elsajátítása mellett a választott küzdősport speciális mozgásformáit célszerűen alkalmazza.</p>
<p>Fejlesztési feladatok és ismeretek</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - A küzdőfeladatokban az életkornak megfelelő asszertivitás kialakítása a társak iránti tisztelet és tolerancia megtartása mellett - Siker és kudarc feldolgozása megfelelő önkontrollt tanúsítva - Konfliktuskerülő magatartás kialakítása, a támadások tudatos megelőzése, kikerülése - A küzdőjátékokban jellemző támadó és védő szerepek gyakorlását elősegítő, a gyorsaságot, az egyszerű reagálási képességet, az egyensúlyérzéklet fejlesztő, páros, csoportos és csapat jellegű feladatmegoldások alkalmazása társérintés bekapcsolásával - Küzdőtávolság megtartására és csökkentésére irányuló összetett játékok, sarok- és oldalszituáció megoldását segítő, támadást és védekezést segítő küzdőjátékok - Térérzékelést segítő összetett játékok küzdőtechnikák alkalmazásával, eszköz nélkül és eszközzel - Egy és több választásos reakciót fejlesztő páros játékok küzdőtechnikák alkalmazásával - Az ellenfél mozgásritmusának érzékelését fejlesztő játékok - A jogszzerű önvédelem fogalmi keretrendszerének, lehetőségeinek, jogi szabályozásának elsajátítása - A küzdő jellegű feladatok balesetvédelmi szabályainak következetes betartása - A fizikai kontaktussal, a társ erő kifejtésének érzékelésével, annak legyőzési szándékával kapcsolatos egyszerű húzásokra, tolásokra, ütésekre, rúgásokra, védekezésekre, ellentámadásokra épülő páros küzdőjátékok rendszeres képességfejlesztő célú alkalmazása - Az előre, hátra és oldalra történő eséstechnikák készségszintű 	<p>Kapcsolódási kulcskompetenciák</p> <p>Kommunikáció kompetencia Személyes és társas kapcsolati kompetencia Kreativitás, kreatív alkotás, önfejlesztés és kulturális tudatosság kompetencia Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetencia</p>

<p>elsajátítása</p> <ul style="list-style-type: none"> - Az eséstechnikák vezető műveleteinek, baleset-megelőzést szolgáló legfontosabb technikai mozzanatainak átisméltése, elméleti tudatosítása - Oldalra esés, terpeszállásból indított eséstechnikák jártasságszintű elsajátítása - Különböző támadási technikák (lefogások, ütések) elleni megfelelő védekező mozgás jártasságszintű elsajátítása - Alapvető karateütések, -rúgások és azok védelésére irányuló védéstechnikák és ellentámadások biztonságos, jártasságszintű végrehajtása - Dzsúdógurulás alaptechnikájának jártasságszintű elsajátítása harántterpeszállásból indulva, mindkét irányba, előre és hátra - A grundbirkózás alaptechnikáinak, szabályrendszerének jártasságszintű alkalmazása a küzdőfeladatokban - A küzdősportok specifikus bemelegítő, levezető, nyújtó gyakorlatainak összeállítása tanári segítséggel, a gyakorlatok önálló végrehajtása - Birkózás <ul style="list-style-type: none"> ● A gerincoszlop mozgékonyágát a nyakizmok erejét növelő birkózásra előkészítő speciális hídgyakorlatok készségszintű végrehajtása ● Hanyatt fekvésből felhidalás kéz segítségével, majd anélkül ● Hídban forgás ● Hídba vetődés fejtámaszból ● Birkózó alapfogásban társ egyensúlyának kibillentése húzások, tolások kombinált alkalmazásával ● Páros földharcjátékok (pl. hátára, hasára fordítás, eszközszerezés, mögékerülés birkózás térdelésben) eszközzel vagy anélkül ● Állásban végrehajtható megfogások és szabadulások alaptechnikájának jártasságszintű elsajátítása a páros gyakorlatokban ● Mögékerülés karberántással: támadó és védekező technika ● Mögékerülés: könyökelütéssel, kibújással ● Parter helyzetből induló birkózótechnikák megismerése, gyakorlása a páros küzdelmekben ● A tanult rézsút és oldalsó leszorítástechnikák gyakorlása a különböző mini judo jellegű földharcjátékokban - Dzsúdó <ul style="list-style-type: none"> ● Társas eséstechnikák gyakorlása (pl.: társ által kötéllel lábat meghúzva, térdelőtámaszból a társ általi kézkihúzással) ● Földharctechnikák, rézsútos (egyik kéz karra fog, másik kéz a 	
---	--

nyak alatt) és oldalsó leszorítás technika végrehajtása társon, valamint ezekből való szabadulások	
<ul style="list-style-type: none"> • A bokasöprés, a nagy külső horogdobás és a nagy belső horogdobás technikájának elsajátítása passzív ellenfélen 	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	fair play, társas felelősségvállalás, egyéni határok megismerése, részsütleszorítások, oldalsó leszorítások, bokasöprés, nagy külső horogdobás, nagy belső horogdobás

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Gimnasztika és rendgyakorlatok- prevenció, re- laxáció	Órakeret: 17 óra
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére tudja	Belső igénytől vezérelve rendszeresen végez a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatokat.	
A témakör tanulása eredményeként a tanuló alkalmazza	Ismer és alkalmaz alapvető relaxációs technikákat; - megoldást keres a testtartási rendellenesség kialakulásának megakadályozására, erre társait is motiválja.	
Fejlesztési feladatok és ismeretek		Kapcsolódási kulcskompetenciák
<ul style="list-style-type: none"> - A leggyakrabban alkalmazott statikus és dinamikus gimnasztikai elemekből gyakorlatok önálló tervezése és végrehajtása - 4-8 ütemű szabad-, társas és kéziszergyakorlatok tervezése, vezetése a társaknak - Alakzatok (oszlop-, vonal-, kör- és szétszórt) alkalmazó gyakorlatok - Menet- és futásgyakorlatok különböző alakzatokban - Mozdékonyság, hajlékonyság fejlesztése statikus és dinamikus szabad-, társas, kéziszer- és egyszerű szergyakorlatokkal (zsámoly, pad, bordásfal) - A biomechanikailag helyes testtartás kialakítását elősegítő gyakorlatok önálló összeállítása, azok tudatos gyakorlása - A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítését, nyújtását szolgáló hosszabb távú edzésprogramok, tervek önálló, de tanári kontroll alatt történő összeállítása, célzott alkalmazása - A gyakorlatvezetési módok megértése, elsajátítása és alkalmazása 		Tanulási kompetencia Kommunikáció Matematika Digitális kompetencia Kulturális tudatosság

<ul style="list-style-type: none"> - Légzőgyakorlatok összeállítása, végrehajtása - A különböző sportsérülések megelőzésével, rehabilitációjával összefüggő elemi szintű eljárások önálló és tudatos alkalmazása - Különböző testrészek bemelegítését szolgáló gyakorlatok közös összeállítása és önálló végrehajtása - Különböző testrészek bemelegítését szolgáló gyakorlatok önálló összeállítása, végrehajtása, vezetése a társaknak - Terhelések utáni nyújtó gyakorlatok tervezése, vezetése - A mindennapi stressz fogalmi keretrendszerének ismeretében a pozitív megküzdési stratégiák rendszeres és tudatos alkalmazása - Relaxációs technikák tudatos alkalmazása - Zenés bemelegítés összeállítása önállóan 		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	légzőgyakorlatok, relaxáció, utasítás, szóban közlés, dinamikus és statikus gimnasztika, szergyakorlatok, sor- és oszlopalakzat, kéziszer- gyakorlatok	
Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Testnevelés és népi játékok	Órakeret: 15 óra
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére tudja	A rajtolási módokat a játékok, versenyek, versengések közben hatékonyan, kreatívan alkalmazza.	
A témakör tanulása eredményeként a tanuló alkalmazza	<p>A tanult testnevelési, népi és sportjátékok összetett technikai és taktikai elemeit kreatívan, az adott játékhelyzetnek megfelelően, célszerűen, készségszinten alkalmazza;</p> <ul style="list-style-type: none"> - játéktevékenységét kreativitást mutató játék- és együttműködési készség jellemzi; - a szabályjátékok alkotó részese, képes szabálykövető játékvezetésre. 	
Fejlesztési feladatok és ismeretek		Kapcsolódási pontok

<ul style="list-style-type: none"> - Statikus és dinamikus célfelületek eltalálására törekvő, a sportjátékok speciális mozgástartalmaira épülő dobások, rúgások, ütések változatos tömegű és méretű eszközöket felhasználva, fokozatosan nehezedő gyakorlási feltételek mellett egyéni és csapatszintű célzó játékokban - A labdával és egyéb eszközökkel történő manipulatív mozgásformák gyakoroltatása egyénileg, párban és csoportokban, törekedve a mozgásvégrehajtás hibaszázalékának csökkentésére időkénszerű bekapcsolásával - Az egyszerű és összetett sportági technikák gyakorlása a páros és csoportos játékokban (pl. váltó- és sorversenyek) - A tartó- és mozgatórendszer izomzatának erősítése, kúszásokat, mászásokat, statikus helyzeteket tartalmazó váltó- és sorversenyekkel, futó- és fogójátékokkal - A támadó és védő szerepek gyors váltakozására épülő, azokhoz való alkalmazkodást segítő páros, csoportos versengő játékok - A védekezés és támadás hatékonyságát növelő csapattaktikai elemekre épülő kooperativitást igénylő versengő játékok gyakorlása - 1-1 elleni játékhelyzetek kialakítására épülő testnevelési játékok gyakorlása - Önálló tanulói szabályalkotásra épülő (pl. célfelület fajtája, átadási módok, pálya méretei és alakja, csapatok létszáma stb...) pontszerző kisjátékokban a játékhelyzethez adaptált támadó és védő szerepek gyakorlása - Önálló tanulói szabályalkotásra épülő különböző haladási, megfogási, kimentési módokat megvalósító fogójátékok gyakorlása - Az egyszerű és választásos reakcióidőt fejlesztő páros és csoportos manipulatív mozgásformákkal kombinált versenyek alkalmazása - A logikai, algoritmikus és egyéb problémamegoldó gondolkodást igénylő összetett mozgásos játékok gyakorlása (pl. amőba váltóversenyben, táblajátékok mozgásos változatban) 	<p>Tanulási kompetencia Matematika, gondolkodás kompetencia Digitális kompetencia Kommunikáció kompetencia Személyes és társas kapcsolati kompetencia Kreativitás, kreatív alkotás, önfejlesztés és kulturális tudatosság kompetencia Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetencia</p>
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>besegítés, szabálykövető magatartás, kreatív játék, játékkalkotás, dinamikus és statikus célfelületek, szélességi és mélységi mozgás, táncszók</p>

18.9. Magyar nyelvi kompetencia fejlesztése

18.9.1.1. Nyelvi előkészítő évfolyam - heti 1 óra (36)

Tematikai egység/ fejlesztési cél	I. A nyelvi szintek grammatikája	10 óra
Ismeretek, fejlesztési követelmények	<p>A szavak szófaji rendszerbe sorolásának kritériumai, hagyományai, egy lehetséges szófaji rendszer megismerése. Az alapszófajok, a viszonyszók és a mondatszók.</p> <p>A szószerkezet fogalma, a szintagmák típusai, szerepük a mondat felépítésében, mondatbeli viszonyaik, a vonzatok.</p> <p>A mondatrészek fogalma, fajtái, felismerésük mondatban, helyes használatuk a mondatok felépítésében.</p> <p>A mondat fogalma, a mondat szerkesztettség és mondatfajta szerinti típusai.</p> <p>Az egyszerű és az összetett mondatok típusainak felismerése, elemzése. A helyes mondat szerkesztés a gyakorlatban.</p> <p>A magyar nyelv szerkezetének összehasonlítása a tanult idegen nyelv hangtanával, alaktani szerkezetével, szóalkotási módjaival, mondat szerkezetével.</p> <p>A nyelvi szintek elemzéséről, rendszeréről tanultak fogalmi szintű megnevezése, rendszerező áttekintése.</p>	
Kulcsfogalmak, fogalmak	<p>Hang, fonéma, hangtörvény, szóelem (morféma): szabad és kötött morféma, szótó, képző, jel, rag.</p> <p>Szófaj: alapszófaj, viszonyzó, mondatszó.</p> <p>Szószerkezet (szintagma): alárendelő, mellérendelő szintagma.</p> <p>Mondatrész: alany, állítmány, tárgy, határozó, jelző. Vonzat.</p> <p>Mondat, a mondat szerkesztettsége, mondatfajta; egyszerű mondat, összetett mondat.</p>	
Tematikai egység/ fejlesztési cél	II. Szövegértés	13 óra
Ismeretek, fejlesztési követelmények	<p>Önálló szövegfeldolgozás a szövegbefogadás céljának megfelelő olvasási stratégia és szöveg-feldolgozási mód megválasztásával.</p> <p>A szöveg és kép összefüggése. Hatékony jegyzetelési és vázlatírási technikák megismerése, adekvát alkalmazásuk.</p> <p>Az anyaggyűjtés módjai írott és nem írott források felhasználásával, az idézés szabályai.</p> <p>Néhány, gyakoribb internetes szöveg szerkezetének, megjelenésének, közzéadási szándékának megfigyelése, a tapasztalatok felhasználása a szövegbefogadáskor, az internetes szövegek nyilvánosságának kérdése, etikája.</p> <p>Gyakorlatias szövegértési feladatok megoldása</p>	
Kulcsfogalmak, fogalmak		
Tematikai egység/ fejlesztési cél		13 óra

Tematikai egység/ fejlesztési cél	I. A nyelvi szintek grammatikája	10 óra
fejlesztési cél	II. Szövegalkotás	
Ismeretek, fejlesztési követelmények	<p>Szövegátalakító gyakorlatok szempontváltással, a kommunikációs célnak megfelelően: adott szempontok és terjedelem szerinti szövegtömörítés, szövegbővítés.</p> <p>Lényegre törő, világos fölépítésű, információban gazdag, kifejtett szöveg alkotása a tájékoztató, érvelő, meggyőző, vitázó közlésformák valamelyikében (pl. digitális formában, multimédiás kiegészítésekkel).</p> <p>Kreatív gyakorlatok a mondat- és szövegszerkezet stiláris lehetőségeinek, a szavak hangulatának, stílusértékének, nyelvrétegbeli stiláris különbségének figyelembevételével.</p> <p>Műfaji ismeretek felidézése, megerősítése. Szépirodalmi szövegek (novellák) értelmezése, elemzése.</p>	
Kulcsfogalmak, fogalmak	Köznapi szöveg: érvelés; gyakorlati szövegműfajok (felszólalás, hozzászólás, vitaindító, meghívó). Az esszé típusai, jellemzői, az esszéírás folyamata.	

18.10. Matematikai kompetencia fejlesztése

Nyelvi előkészítő évfolyam - Heti 1 óra (36)

Tematikai ség/fejlesztési cél	egy-	Tanulási és tudásszerző képességek fejlesztése	4 óra
<i>Ismeretek, fejlesztési követelmények</i>		A megismerés, a gondolkodás, a kommunikáció és az információátvitel egységben kezelése. Kognitív képességek fejlesztése. Értelemszerű tanulás.	
<i>Kulcsfogalmak</i>		figyelem, rész-egész észlelés, emlékezet, feladattartás, feladatmegoldási sebesség, probléma-érzékenység, probléma-reprezentáció, problémamegoldás, számlálás, számolási képesség, mennyiségi következtetés,	
Tematikai ség/fejlesztési cél	egy-	Gondolkodási képességek fejlesztése	24 óra
<i>Ismeretek, fejlesztési követelmények</i>		A megszerzett tudás alkalmazása a hétköznapi életben. Meglévő tudásból új tudás létrehozása.	
<i>Kulcsfogalmak</i>		rendszerezés, kombinativitás, induktív és deduktív következtetés, mennyiségi következtetés, valószínűségi következtetés, analízis, szintézis, általánosítás, összehasonlítás, aritmetikai gondolkodás	
Tematikai ség/fejlesztési cél	egy-	Kommunikációs képesség fejlesztése	8 óra
<i>Ismeretek, fejlesztési követelmények</i>		A közölt információ vétele, információ közlése.	
<i>Kulcsfogalmak</i>		matematikai szöveg értelése, szövegértelmezés, relációszókinés, térlátás, térbeli viszonyok, ábrázolás	

18.11. Informatika (+informatikai alkalmazások)

Alapelvek, célok

A tantárgy tanításának célja felkelteni és folyamatosan ébren tartani a tanulók érdeklődését az informatika iránt, megismertetni eszközeit és módszereit. Az informatika órák problémákat megoldani, alkotni tanítanak, praktikus alkalmazói tudást, készségeket és képességeket kívánnak kialakítani, korszerű informatikai eszközök alkalmazásával felkészítenek a munkára, a mindennapi életre, és valamennyi tantárgy tanulását segítik. Az informatika órákon lehetőségünk van együttműködésre nevelésre, a csoportmunkára: egy-egy projekt megvalósítása megköveteli a feladatok részekre osztását, a másokkal való kapcsolattartást, tervszerű, összehangolt munkát. Az informatikai ismeretek rendszeres alkalmazása megvalósulhat az iskolai élet eseményeihez vagy a tantárgyakhoz kapcsolódó feladatok megoldásakor (pl. házi dolgozat, előadás, faliújság, iskolaújság, tantárgyi feladatmegoldás).

Az informatika tanításában fontos szerep jut annak megmutatásának, hogy a tanulók hogyan használhatják fel az informatikai eszközöket – hardver és szoftver oldalról egyaránt – az egyéb tárgyak minél alaposabb elsajátításában, illetve minél magasabb minőségű feldolgozásában, ezáltal megvalósítva a tantárgyak széleskörű integrációját. Cél, hogy az ötéves képzés során a diákok elsajátítsák a számítástechnikai eszközök biztonságos felhasználását, s a megszerzett tudás gyakorlati alkalmazásával az információszerzési, -feldolgozási és átadási technikákkal ötvözve képessé váljanak akár több tantárgy témaköreit felölelő probléma megoldását nyújtó projektek kidolgozására önállóan is.

Cél, hogy az előkészítő év valamint a következő évek magasabb óraszámainak köszönhetően a tanulók olyan használható tudáshoz jussanak, amelynek birtokában a 12. évfolyam végén előrehozott érettségi vizsgát tehetnek. A fentiek mellett néhány témakör– túlmutat a középfokú érettségi követelményrendszerén, s ezek teljesítésén túl a gyakorlati életben jól hasznosítható ismereteket közvetít.

Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Informatika	3	2	2	2

18.11.1.1. 9. évfolyam - Heti óraszám: 2+1, évi: 108

Mivel 10-12. osztályban az iskola helyi tanterv szerint megtanulnak mindent, ami a kerettantervben előírás, a kilencedik évet olyan tartalmakra fordítjuk, ami ezt a generációt közvetlen érdekli, mert benne élnek, viszont a tudatos használatukkal problémáik vannak.

A három órából heti 1 órában a szabályos tízujjas gépelést tanulják, heti 2 órában a tudatos médiahasználatra próbáljuk őket rávezetni.

Tudatos médiahasználat heti 2 óra, összesen 72

Tematikai egység	A számítógép használata ismétlés	6 óra
Ismeretek, fejlesztési követelmények	Általános iskolában mindenki legalább 4 évig tanult informatikát, elvileg ismerik a használatát. Alapfogalmak: hardver, szoftver, hardverek jellemzői Operációs rendszerek: windows 10 használata (file-ok, mappák kezelése)	
Tematikai egység	Elektronikus kapcsolattartás. Adatbiztonság, biztonságos adattárolás a felhőben, adatok megosztása	6 óra
Ismeretek, fejlesztési követelmények	Adataink tárolása, mentése, SSD, pen-drive, Hdd használata Adattárolás a felhőben Gmail használata, beállítási lehetőségek, Netikett Google drive használata, adatok feltöltése, letöltése, adatok megosztási lehetőségei	
Tematikai egység	Prezentáció készítés PPT, Prezi, Slide show	16 óra
Ismeretek, fejlesztési követelmények	Powerpoint ismétlés Powerpoint, mint képszerkesztő, Paint használata, on-line képszerkesztés On-line prezentáció készítés, Prezi használata,	
Tematikai egység	Közösségi oldalak használata	16 óra
Ismeretek, fejlesztési követelmények	facebook, instagram, snapchat, twitter...	
Tematikai egység	Biztonságos internethasználat,	16 óra
Ismeretek, fejlesztési követelmények	az internetes bántalmazás (kiber building) kivédése adatok, képek az interneten	
Tematikai egység	Okos eszközök használata	12 óra
Ismeretek, fejlesztési követelmények	tablet, okostelefon Iphon-IOS, Android, Windows	

Tízujjas vakírás heti 1 óra, összesen 36

Tematikai egység/ fejlesztési cél	A tízujjas vakírás alapjai	5 óra
Ismeretek fejlesztési követelmények	<p>A számítógépes íráskörnyezet előkészítése (munkaasztal, munkaszék, hardver- és szoftverkörnyezet, nyomtató, egyéb tárgyi eszközök, oktatóprogram stb.)</p> <p>A tízujjas vakírás (elektronikus gépi írástechnika) előnyei</p> <p>A gépi adatbevitelhez szükséges helyes test- és kéztartás</p> <p>Egészségmegőrző kéz-, ujj- és egyéb tornagyakorlatok</p> <p>A tízujjas vakírás alapjai: ujjrend, alapsor, alaptartás; ütemes, betűző, folyamatos írás</p> <p>Helyes fogás- és leütéstechnika kialakítása</p> <p>Sorváltás (enterhasználat), szóközbillentyű (space) helyes és biztonságos alkalmazása</p> <p>Az alaptartás betűinek fogás- és írástechnikája, gyakorlata</p>	
Tematikai egység/ fejlesztési cél	Alaptartáson kívüli betűk írástechnikája	25 óra
Ismeretek, fejlesztési követelmények, kompetenciák	<p>Az alaptartáson kívüli betűk fogás- és írástechnikája, gyakorlata</p> <p>Számok, írásjelek fogás- és írástechnikája, gyakorlata</p> <p>Számok, írásjelek, speciális karakterek használata, helyesírási szabályai</p>	
Tematikai egység/ fejlesztési cél	Gépirástechnikai alagyakorlatok	6 óra
Ismeretek, fejlesztési követelmények, kompetenciák	<p>Másolási technika fejlesztése: nyomtatott szövegről, sortartással</p> <p>Írásbiztonság (hibátlan írás) erősítése</p> <p>Írásellenőrzési és -javítási módok, eljárások</p>	
Kulcsfogalmak, fogalmak, kom- petenciák, szakmai is- meretek, szak- mai készségek	<p>Ismeretek:</p> <p>A tízujjas vakírás alapelvei, szabályai, gyakorlata</p> <p>Készségek:</p> <p>Számítógépes irodai programok alkalmazása</p> <p>A tízujjas vakírás alapjai 60 leütés/perc sebesség elérése</p> <p>Személyes kompetenciák:</p> <p>Precizitás</p> <p>Mozgáskoordináció</p> <p>Monotóniatűrés</p>	

18.12. Mesterséges intelligencia alapjai

9. évfolyam – heti 2 óra, éves óraszám 12 óra

A témakör célja

A mesterséges intelligencia alapjainak tanítása során kiemelt cél, hogy a tanulók megértsék az MI működésének alapelveit, felismerjék annak mindennapi életben betöltött szerepét, valamint képessé váljanak az MI-eszközök tudatos, kritikus és etikus használatára.

A tanulási folyamat során a diákok nem csupán technológiai ismereteket szereznek, hanem fejlődik problémamegoldó gondolkodásuk, digitális kompetenciájuk, kommunikációs készségük és együttműködési képességük is.

A témakör feldolgozása hozzájárul a felelős digitális állampolgári attitűd kialakulásához, valamint a tanulók jövőorientált szemléletének fejlesztéséhez.

Heti és éves óraszámra illesztés

Javasolt óraszám: 12 óra

A témakörök áttekintő táblázata

Témakör	Javasolt óraszám
Bevezetés az MI világába, promptolás	2
Hogyan tanul az MI? (gépi tanulás alapjai)	2
Forráskritika és információértékelés	1
Az MI története	1
MI és etika	1
MI alkalmazási területei (környezetvédelem, nyelvfeldolgozás)	2
Kreatív MI	1
MI mint tanulási eszköz	1
Projektmunka és összefoglalás	1
Összesen:	12

Témakörök részletes kidolgozása

Témakör: Bevezetés az MI világába, promptolás

Tanulási eredmények

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló:

- megérti a mesterséges intelligencia alapfogalmát;
- felismeri az MI mindennapi alkalmazásait;
- megérti a prompt és a promptolás szerepét;
- képes egyszerű és célorientált promptokat megfogalmazni;
- felismeri a pontatlan utasítások hatását az eredményre.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Az MI fogalma és működési elve
- Prompt és promptolás fogalma

- Jó és rossz promptok összehasonlítása
- Generatív MI működésének alapjai
- Interakció az MI-vel mint párbeszéd

Fogalmak

mesterséges intelligencia, prompt, promptolás, generatív MI, chatbot

Javasolt tevékenységek

- ötletgyűjtés az MI-ről (ráhangolódás);
- közös promptalkotás és tesztelés;
- szöveg- és képgenerálási kísérletek;
- jó és rossz példák elemzése;
- csoportos kreatív feladatok.

Témakör: Hogyan tanul az MI?

Tanulási eredmények

A tanuló:

- megérti az adat és a tanulás kapcsolatát az MI-ben;
- különbséget tesz felügyelt és felügyelet nélküli tanulás között;
- felismeri az adatok minőségének jelentőségét;
- kritikus szemlélettel viszonyul az MI eredményeihez.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Gépi tanulás alapjai
- Adat szerepe az MI-ben
- Mintázatfelismerés
- Torzított adatok hatása
- Egyszerű modellek működésének szemléltetése

Fogalmak

gépi tanulás, adat, modell, tanítóadat, torzítás

Javasolt tevékenységek

- példák elemzése (pl. képfelismerés);
- szerepjáték „tanító algoritmus” modellben;
- hibás adatok hatásának vizsgálata;
- közös vita.

Témakör: Forráskritika és információértékelés

Tanulási eredmények

A tanuló:

- felismeri az MI által generált tartalmak megbízhatóságának korlátait;

- képes több forrás összevetésére;
- alkalmazza a kritikus gondolkodás alapjait.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Fake news és félrevezető információk
- MI-hallucináció jelensége
- Információellenőrzési módszerek

Fogalmak

forráskritika, hitelesség, álhír

Javasolt tevékenységek

- MI-válaszok ellenőrzése;
- valós és hamis információk összehasonlítása;
- vita.

Témakör: Az MI története

Tanulási eredmények

A tanuló:

- megismeri az MI fejlődésének főbb állomásait;
- elhelyezi az MI-t a technológiai fejlődés folyamatában.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- MI kialakulása
- Fontos mérföldkövek
- Jelen és jövő trendjei

Fogalmak

algoritmus, automatizálás

Javasolt tevékenységek

- idővonal készítése;
- csoportos kutatómunka;
- prezentáció.

Témakör: MI és etika

Tanulási eredmények

A tanuló:

- felismeri az MI használatával kapcsolatos etikai kérdéseket;
- képes álláspontot kialakítani;
- megérti a felelős használat fontosságát.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Adatvédelem
- Szerzői jog
- Döntéshozatal és felelősség
- MI hatása a társadalomra

Fogalmak

etika, adatvédelem, felelősség

Javasolt tevékenységek

- esettanulmányok;
- vita;
- érvelési gyakorlatok.

Témakör: MI alkalmazási területei

Tanulási eredmények

A tanuló:

- példákat ismer az MI alkalmazására;
- felismeri a különböző területeken betöltött szerepét.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- MI a környezetvédelemben
- MI a nyelvfeldolgozásban
- Automatizált rendszerek

Fogalmak

nyelvfeldolgozás, adatfeldolgozás

Javasolt tevékenységek

- esettanulmányok elemzése;
- projektfeladatok;
- példák gyűjtése.

Témakör: Kreatív MI

Tanulási eredmények

A tanuló:

- képes kreatív tartalmak előállítására MI segítségével;
- felismeri az alkotás és automatizálás kapcsolatát.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Képgenerálás
- Szövegalkotás
- Hang- és zenegenerálás

Fogalmak

generálás, kreatív MI

Javasolt tevékenységek

- saját tartalom készítése;
- alkotások bemutatása;
- reflexió.

Témakör: MI mint tanulási eszköz

Tanulási eredmények

A tanuló:

- képes az MI-t tanulást segítő eszközként használni;
- tudatosan alkalmazza jegyzetelésre, gyakorlásra.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Tanulást segítő funkciók
- Kérdésfeltevés
- Önellenzés

Fogalmak

digitális tanulás, önálló tanulás

Javasolt tevékenységek

- MI-alapú jegyzetkészítés;
- kvíz készítés;
- tanulási stratégiák kipróbálása.

Témakör: Projektmunka és összefoglalás

Tanulási eredmények

A tanuló:

- komplex módon alkalmazza megszerzett tudását;
- együttműködik csoportban;
- bemutatja munkáját.

Fejlesztési feladatok és ismeretek

- Projekttervezés
- Prezentációkészítés

- Reflexió

Fogalmak

projekt, együttműködés

Javasolt tevékenységek

- csoportos projekt;
- prezentáció;
- önértékelés.

19. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósítása

A mindennapos testnevelés megvalósulásáról A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény 35.§ (5) és a Szkr. 119-122.§ rendelkezik.

Diákjaink számára oktatási programunk heti 9-10. évfolyamon: 5; 11. évfolyamon: 4; 12. évfolyamon: 3 órát határoz meg, azokon a napokon, amikor közismereti oktatás folyik. Ezeket tornatermi és tornaszobai (esetenként sportpálya) foglalkozások keretében tartjuk.

Az iskola a kötelező foglalkozások keretében gondoskodik a könnyített testnevelés és a gyógytestnevelés megszervezéséről. A könnyített testnevelésóra keretein belül valósul meg; a gyógytestnevelés-órákat a pedagógiai szakszolgálat feladatainak ellátására kijelölt nevelési-oktatási intézményben szervezzük meg.

A szülő írásban kérheti gyermeke legfeljebb két órarendi testnevelés óra alóli felmentését az alábbi esetekben:

- a) a tanuló iskolai sportköri foglalkozásokon rendszeresen részt vesz
- b) versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján szervezett edzésen vesz részt.

A tanuló a felmentésre vonatkozó kérelmét a tanév megkezdése után, legkésőbb október 1-jéig nyújthatja be.

A 13 és 14. évfolyamon nincs kötelező testnevelés, számukra délutáni időszavokban igény szerint biztosítunk szabadidős (testnevelés) foglalkozásokat.

A tanulók mindennapi testedzésének, mozgásigényének kielégítésére, a mozgás és a sport megszerettetésére, a versenyekre való felkészülésre sportköri foglalkozásokat (szakképző intézményi sportkör) és edzéseket tartanak a testnevelő tanárok hetente két alkalommal (min. 45 perc). A sportköri foglalkozásokat lehetőség szerint a kötelező vagy a nem kötelező tanórai foglalkozások megszervezésére álló időkeret terhére látják el a pedagógusok.

Ezeken az iskola minden tanulója jogosult részt venni.

A tömegsport foglalkozások 14 és 16 óra között szervezhetők. Az ettől eltérő időpontokat az igazgató vagy az igazgatóhelyettes engedélyezheti.

Az iskolai sportköri foglalkozásokat tanévenként, az intézményi tantárgyfelosztásban meghatározott napokon és időben, az ott meghatározott sportágakban felnőtt vezető irányításával kell megszervezni.

A délutáni tömegsport foglalkozásokon való részvételhez az iskola biztosítja, hogy

- őszi és tavaszi időszakban: a sportudvar, a tornaszoba, a tornaterem és edzőterem,
- téli időszakban: a tornaszoba, a tornaterem és edzőterem
- a testnevelő tanár felügyelete mellett a tanulók számára nyitva legyen.

Az iskolai sportkör öntevékenyen működik, amelynek munkáját az iskola igazgatója által megbízott testnevelő tanár segíti és felügyeli.

20. Szabadon választható és egyéb foglalkozások

(Szkt. 35§.; Szkr. 44. 112-118.§)

A szakképző intézmény a kötelező tanórai foglalkozások mellett a tanulók érdeklődése, igényei, szükségletei, valamint az intézmény lehetőségeinek figyelembevételével egyéb foglalkozásokat szervez. Ezen foglalkozások keretei között a tanulók egyéni képességeinek, tehetségének kibontakoztatása, fejlődésének elősegítése, a tanulók tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése folyik.

Tehetség kibontakoztatása: az oktatók az adott tárgyból tehetséges tanulókat benevezik, délutáni foglalkozások alkalmával felkészítik a versenyekre, az emelt szintű érettségire (magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika idegen nyelvek), a nyelvvizsgára. Ezeket a foglalkozásokat lehetőség szerint a kötelező vagy a nem kötelező tanórai foglalkozások megszervezésére álló időkeret terhére látják el a pedagógusok.

A versenyeken való részvétel a diákjaink képességeinek kialakítását és fejlesztését célozza. A tanulók intézményi, városi, kistérségi és országos meghirdetésű versenyeken vehetnek részt, oktatói felkészítést igénybe véve. A meghirdetett országos versenyekre a felkészítésért, a szervezésért, a nevezésért a szaktárgyi munkaközösségek és az igazgatóhelyettes felelősek.

A felzárkóztató foglalkozások célja az alapképességek, készségek fejlesztése és a tantervi követelményekhez való felzárkóztatás. Ezeket a foglalkozásokat a bemeneti mérések eredményeinek és a tanulmányi eredményben bekövetkező változás tükrében az adott tanévben szervezzük meg.

Továbbá a felzárkóztató foglalkozásokon azok a tanulók is részt vesznek, akik hátrányos helyzetűnek minősülnek, valamint azon tanulók, akik rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülnek. A tanulók felzárkóztatását az oktatók mellett fejlesztő pedagógus is segíti.

21. Érettségi vizsgatárgyak

(Szkt. 92. § [Az érettségi vizsga]; Szkr. 258. §)

Technikumunkban az érettségi vizsgán a tanulók az Nkt.-ban meghatározott vizsgatárgyakból ad számot tudásáról azzal, hogy az érettségi vizsga kötelezően választandó vizsgatárgya helyett szakmai vizsgát kell tenni.

Kötelező vizsgatárgyak:

- Magyar nyelv és irodalom
- Matematika
- Történelem
- Idegen nyelv (angol, német, francia – Turizmus és vendéglátás ágazaton)

A kötelező vizsgatárgyakból iskolánkban mind közép, mind emelt szinten (igény szerint) felkészítjük a tanulóinkat.

Ezen kívül földrajzból és testnevelésből biztosítjuk a középszintű érettségire való felkészítést. („Az érettségi vizsgán az érettségi vizsga kötelező vizsgatárgyai helyett a sajátos nevelési igényű tanuló - jogszabályban meghatározottak szerint - másik tantárgyat választhat.”)

A kötelező vizsgatárgyak közül magyar nyelv és irodalomból, matematikából és történelemből előrehozott érettségi vizsgát tehetnek a 12. évfolyam végén.

A 13. évfolyam végén a tanulók egy idegen nyelvből (angol, német, francia) érettségi vizsgát és szakmai vizsgát (központi interaktív vizsgarész és projektfeladat) tesznek, amely emelt szintű érettségi vizsgának felel meg.

Az érettségi vizsgáról valamennyi érettségi vizsgatárgy és a szakmai vizsga sikeres letételét követően állítunk ki bizonyítványt.

22. A középszintű érettségi vizsgatárgyak témakörei

Az egyes érettségi vizsgatárgyak közép- és emelt szintű témakörei az Oktatási Hivatal honlapján megtalálhatóak: https://www.oktatas.hu/koznevelas/erettsegi/erettsegi_vizsgatargyak

23. A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzési, értékelési módjai, formái

Az értékelés csak akkor tudja betölteni irányító, szabályozó szerepét, ha beillesztjük a teljes nevelési folyamatba.

Értékelési típusok:

- A diagnosztikus értékelés során megmutatkozik, milyen tudásra támaszkodhatunk a tanítás-tanulás valamely nagyobb egységének megkezdése előtt. Ez a helyzetfeltárás pedagógusnak, tanulónak igen fontos jelzésértékkel bír.
- A formatív értékelés a tanítási-tanulási folyamat állandó kísérője. Ez az értékelés információt ad a tanulónak arról, hogy mit tanult meg hatékonyan, miben maradtak el. Ez az értékelés nem minősít, hanem megerősít, korrigál, fejleszt.
- A leggyakrabban használt értékelési típus a szummatív értékelés, amely globális képet mutat arról, hogyan tett eleget a tanuló a tanulási követelményeknek. Célja az összegzés, a záró minősítés.

Az iskolában folyó munka komplex értékelése

- Az igazgató a félévi és tanév végi értekezleteken értékeli az adott időszakban végzett iskolai munka eredményeit, felsorolja a javításra váró területeket, megoldási javaslatokat ad a jobbításra. A nevelőtestület ezt az értékelést az értekezleten megvitatja és kiegészíti.
- A félévenkénti nevelési értekezleteket az igazgató - a nevelőtestület tagjainak bevonásával – olyan téma köré szervezi, amelynek az iskolai munka hatékonysága, eredményessége szempontjából előremutató jelentősége van.

Az értékelés célja és alapelvei iskolánkban

Az értékelés célja:

A tudás, teljesítmény, attitűd, magatartás, egyéni és közösségre megállapított követelmények, önmagához mért fejlődés értékelése.

Alapelvei:

- Ösztönző hatású legyen, segítse a pozitív személyiségjegyek továbbfejlődését.
- Segítse a reális önértékelés kialakulását.
- Differenciált, egyéni vonatkozású normaorientált értékelés kapjon prioritást.
- Legyen sokoldalú, alkalmazzunk változatos értékelési formákat.
- Igazodjon a tanulók értelmi képességéhez, életkorához, a tantárgy jellegéhez.
- Az értékelés a nevelés-oktatás szerves része, amelynek objektívnek kell lennie.
- Mindenkor figyelembe kell vennie a tanulók életkori sajátosságait.
- Az értékelés alapját a Kerettantervre alapozott helyi tanterv szolgálja.
- Az értékelés a tanulót, a szülőt és a pedagógust tájékoztatja a végzett munka eredményéről, azaz minősít.
- Az értékelés adjon pozitív mintát az önértékeléshez.
- Egyes tantárgyak esetén a minimális és jeles szint teljesítésének feltételeit a munkaközösségek határozzák meg.
- Az értékelés csak akkor objektív, ha a különböző tanulói teljesítményeket a követelményekhez viszonyítjuk.
- Ha a követelményeket nem ismerik a tanulók, akkor az értékelés nem tölti be pedagógiai funkcióját.

Az értékelés módjai

- Szóbeli felelet
- Tesztlap kitöltése
- Témazáró dolgozat
- Tanítási órákon végzett munka
- Gyűjtő munka
- Projektmunka
- Portfólió
- Tanulmányi versenyeken nyújtott teljesítmény

A különböző értékelési módokat a KRÉTA-rendszerben adott lehetőségek szerint súlyozzuk.

A témazáró dolgozatokat a folyamatos tanítás mellett elő kell készíteni és a témazáró megírását megelőzően a tananyagot össze kell foglalni. Hasonló jellegű feladatanyagból próbadolgozattal, vagy feladatsorral kell előkészíteni a mérést. A feladatokban a tételes ismeretek tudása mellett különös figyelmet kell fordítani a szövegértésre, az alkalmazásokra, a logikus gondolkodásra, illetve a tanuló máshonnan szerzett, meglévő ismeretei alkalmazási lehetőségeire, és ezeket is értékelni kell.

Természetesen a témazárók mellett biztosítani kell a lehetőséget – az óraszámok függvényében – egy tananyagegységhez kapcsolódó szóbeli feleletekre, illetve az ezt helyettesítő rövidebb írásbeli beszámolókra.

Ha az értékelés lehetővé teszi, a pedagógus a %-os értékelést részesítse előnyben.

A szaktanár emellett kiselőadásokat, gyűjtőmunkát, egyéb szorgalmi feladatokat az egyszeri feleleteknek megfelelő osztályzatokkal értékelhet.

A tanulók teljesítményének elbírálásakor különbséget kell tennünk az értékelés és az osztályzattal történő minősítés között.

Az értékelésnél megállapítjuk a fejlődést, a sikeres munkát, biztatjuk, dicsérjük a tanulót, értékeljük igyekezetét, önállóságát, de rámutatunk a hiányosságokra is.

Az osztályzatokkal történő minősítésnél a tantervi követelményeket tartjuk mérvadónak.

A tanulók ellenőrzése, értékelése

A tanulókkal szemben támasztott követelményeket az iskola szakmai programja (oktatási program és képzési program) és az ehhez igazodó tanmenetek, valamint az iskola házirendje szabja meg.

A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzését a tanév közben az oktatók végzik. A tanulók értékelése érdemjeggyel történik. Minden tanuló jogosult arra, hogy megfelelő mennyiségű osztályzatot szerezzen.

Érdemjegy adható:

- tanórai írásbeli feleletre, dolgozatra, témazáró dolgozatra
- tanórai szóbeli feleletre
- tanórai munkaösszegző értékeléseként
- otthoni feladat megoldására és számonkérésére.

Az adott tantárgy bejegyzéseit a pedagógus folyamatosan ellenőrzi és az esetlegesen elmaradt érdemjegyek beírását a tanóra napját követő két héten belül pótolja. Az iskolai értékelésben a Köznevelési törvény 54. § -ban meghatározott érdemjegyeiket alkalmazzuk.

- i) Iskolánk az értékelés rendszerességét előtérbe helyezve szabályozza a minimális érdemjegyek számát.
- ii) Minden tanulónak a félévi és a tanév végi értékelésekor rendelkeznie kell:

- Ha a tantárgy heti óraszámja átlagban legalább kettő, vagy ennél több, akkor félévente legalább 4 érdemjeggyel.
- Ha a tantárgy heti óraszámja átlagban kettőnél kevesebb, akkor félévente legalább 3 érdemjeggyel.

Minden érdemjeggyel vagy egyéb bejegyzéssel történő értékelésnek nyilvánosnak kell lennie, s az értékelést végző az érdemjegyet vagy bejegyzést köteles szóban megindokolni az érdekelt felé. Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyagokhoz kapcsolódó követelményekre is.

A tanulók szóbeli kifejezőképességének fejlesztése érdekében a nevelők ellenőrzik a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában.

A nevelők a tanulók tanulmányi előmenetelének és teljesítményének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanuló teljesítménye hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez. Figyelembe veszik azt is, hogy a tanuló képességei, eredményei hogyan változtak – fejlődtek-e vagy hanyatlottak – az előző értékelés óta. A 9-14. évfolyamon minden tantárgyat év közben érdemjeggyel, a félév és tanév végén osztályzattal minősítünk.

Az egyes tantárgyak érdemjegyei a következők: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1) A félévi és év végi osztályzatok a következők: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).

Az osztályzat, az érdemjegy akkor

- jeles: ha a tanuló az oktatási és képzési program tantervi követelményeit megbízhatóan elsajátította, tudását alkalmazni is képes.
- jó: ha a tanuló kevés hibával sajátította el az oktatási és képzési program tantervi követelményeit, kisebb bizonytalanságokkal tudja alkalmazni tudását.
- közepes: ha a tanuló az oktatási és képzési program tantervi követelményeit pontatlanul, esetenként felszínesen és több hibával teljesíti. Csak nevelői segítséggel tudja alkalmazni tudását.
- elégséges: ha a tanuló az oktatási és képzési program tantervi követelményeit csak minimális, a továbbhaladáshoz nélkülözhetetlenül szükséges ismereteit sajátította el. Kizárólag nevelői segítséggel képes önálló feladatvégzésre.
- elégtelen: ha a tanuló az oktatási és képzési program tantervi követelményeinek minimum szintjét sem sajátította el, nem rendelkezik a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges ismeretekkel, nevelői segítséggel sem képes az önálló munkavégzésre.

A tanulók értékelése, a vizsgák rendje

- A diákok tudásukról szóban és írásban adnak számot.
- Tanév közben teljesítményükre **érdemjegyet** kapnak, melyről a tanulónak minden esetben tájékoztatást kell kapnia.
- Az érdemjegy megállapítása nem lehet fegyelmezési eszköz.
- Ha a tanuló valamely tárgy órájáról (órairól) betegség miatt vagy egyéb okból hiányzik, a hiányzása alatt tanult anyagot pótolnia kell. Amennyiben hosszantartó mulasztásának pótlását nem tudja elvégezni a következő tanórára, a szaktanárától halasztást kérhet.
- Az **írásbeli témazáró dolgozatok** időpontját és témáját legalább egy héttel korábban a diákok tudomására kell hozni. A témazáró dolgozatok a tanulók tudásának értékelésében súlyozottan számítanak.
- Egy nap legfeljebb két témazáró dolgozatot lehet íratni.

- A témazáró dolgozatokat és írásbeli feleleteket 15 munkanap alatt ki kell javítani, és az érintett diák tudomására kell hozni.
- Az értékelés módjáról a tanulókat tájékoztatni kell.
- A tanuló teljesítményét félévkor és a tanév végén **osztályzatokkal** minősítik a szaktanárok.

A tanuló osztályzatait

- évközi teljesítménye és **érdemjegyei**;
- **az osztályozóvizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló- és javítóvizsgán** nyújtott teljesítménye;
- **független vizgabizottság előtt letett vizsga** alapján kell megállapítani.

**SZAKMAI
PROGRAM
IV. KÉPZÉSI
PROGRAM**

*KISKUNHALASI SZAKKÉPZÉSI
CENTRUM
KISKUNFÉLEGYHÁZI
KÖZGAZDASÁGI TECHNIKUM*

24. Az intézmény szakképzési szerkezete

A technikumnak szakmai érettségi végzettséget adó, szakirányú felsőfokú iskolai továbbtanulásra, szakirányú munkába állásra felkészítő, valamint általános műveltséget megalapozó öt (nyelvi előkészítő képzésünk esetén hat) középiskolai évfolyama van, ahol szakmai oktatás is folyik. A képzés óraterve párhuzamosan biztosítja a felkészülést az érettségi vizsgákra, valamint a szakmai ismeretek elsajátítását.

A KSZC Kiskunfélegyházi Közgazdasági Technikum, mint tiszta technikumi profillal rendelkező intézmény, kizárólag 5-ös szintkódú szakképesítések esetén folytat szakképzést.

Az intézmény képzési profiljában szereplő ágazatok besorolása

NAPPALI RENDSZERŰ OKTATÁS

TECHNIKUMI KÉPZÉSEINK

2020/2021. tanévtől a szakmajegyzék alapján kínált technikumi képzéseink megnevezése és száma:

Informatikai rendszer- és alkalmazás- üzemeltető technikus	5 0612 12 02
Pénzügyi-számviteli ügyintéző	5 0411 09 01
Vállalkozási ügyviteli ügyintéző	5 0411 09 02
Turisztikai technikus	5 1015 23 07
Kereskedő és webáruházi technikus	5 0416 13 03
Idegen nyelvű ipari és kereskedelmi technikus	5 0417 13 01

FELNŐTTKÉPZÉS

Pénzügyi-számviteli ügyintéző	5 0411 09 01
Vállalkozási ügyviteli ügyintéző	5 0411 09 02
Turisztikai technikus	5 1015 23 07
Logisztikai technikus	5 1041 15 06

A felnőttképzést a jogszabályi keretek között esti vagy online oktatás keretében szervezzük meg. Beszámítással és előzetes tudásméréssel egyéni tanulási utak lehetségesek. A képzésre vonatkozó szabályozás a *felnőttoktatási és felnőttképzési programban* található.

A szakmai gyakorlat képzési helyszíneinek és formájának bemutatása

A szakmai képzés gyakorlati oktatása az intézmény képzései tekintetében kizárólag iskolai gyakorlat keretében történnek, tanirodában, ügyviteli gyakorlótermekben, számítástechnikai laborokban és gyakorlótermekben.

Az elméletigényes képzés mellett csak a fenti módszerrel biztosítható a szakmai vizsgára történő eredményes felkészítés. A duális partnerek felkutatása után a gyakorlati képzés folyamatosan kerül kiépítésre.

Az összefüggő szakmai gyakorlatok együttműködési megállapodással kerülnek lebonyolításra hazai vagy nemzetközi környezetben.

25. 2020 szeptemberétől felmenő rendszerben induló technikai képzéseink

A szakgimnáziumi 4+1 struktúra helyébe az 5 éves technikai képzés lép, amelynek zárásaként a négy közismereti tantárgyból kell érettségi vizsgát tenni. Az ötödik érettségi vizsgatárgyat a szakmai vizsga váltja ki, emeltszintű érettségi tárgynak megfelelően.

A technikusképzés iskolánkban 5 éves, a nyelvi előkészítő technikusképzésben résztvevők esetén 1+5 éves. Az első két évben ágazati alapoktatás, azt követően három éven át szakirányú oktatás folyik. A négy kötelező közismereti tárgyból tesznek érettségit a diákok, a technikus szakképesítés szakmai vizsgája lesz egyben az ötödik érettségi tárgy. Így 13. év végi sikeres vizsga után két végzettséget igazoló bizonyítványt kap. Kézhez kapja az érettségi bizonyítványát, és a technikus végzettségét igazoló oklevelét. A technikumban megszerzett tudás megteremti a lehetőséget, hogy a jó eredménnyel végzettek a szakmai vizsgájuk eredményének figyelembevételével tovább tanulhassanak felsőoktatásban azonos ágazaton belül.

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszámja

25.1. Gazdálkodás és menedzsment ágazat

25.1.1. 5 0411 09 01 pénzügyi-számviteli ügyintéző szakma

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszámja évfolyamonként

Tantárgy	9.	10.	11.	12.	13.	Összesen	13.	14.	Összesen
Munkavállalói ismeretek	18						18		
Munkavállalói idegen nyelv					62			62	
Gazdsági és jogi alapism.	108	108					108		
Vállalkozás működtetésének alapismeretek		144					144		
Kommunikáció	36						36		
Digitális alkalmazások	90	72					162		
Gazdálkodási ismeretek			72	72	31		72	93	
Gazdasági számítások			18	36			36	31	
Pénzügyi			162	180	62		216	186	
Irodai szoftverek alkalmazása					93			93	
Adózás				36	93		72	62	
Elektronikus bevallás					124			124	
Számvitel			144	108	93		216	186	
Számviteli esettanulmány			72	36	62		108	62	
Számítógépes könyvelés					155			124	
Portfólió			36	36	31		72	31	
Összes óraszám	252	324	504	504	806	2390	1260	1054	2314
Szakmai órák	7	9	14	14	26	70	35	34	69

[Képzési és kimeneti követelmény
Programtanterv](#)

25.1.2. 5 0411 09 01 Vállalkozási és ügyviteli ügyintéző szakma

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszama évfolyamonként

Tantárgy	9.	10.	11.	12.	13.	Összesen	13. évfolyam	14. évfolyam	Összesen
Munkavállalói ismeretek	18						18		
Munkavállalói idegen nyelv					62			62	
Gazdasági és jogi alapismeretek	108	10 8					108		
Vállalkozási működtetésének alapja		14 4					144		
Kommunikáció	36						36		
Digitális alkalmazások	90	72					162		
Üzleti adminisztráció			10 8	54			108	62	
Pénzforgalmi nyilvántartások					124			155	
Kis- és középvállalkozások gazdálkodása			72	36	124		72	124	
Munkaerő-gazdálkodás				72	62		72	93	
Adózási ismeretek			36	54	124		72	186	
Könyvviteli alapismeretek				36	93		72	93	
Szövegbevitel számítógépen			72	36	31		72	62	
Dokumentumszerkesztés			36	8			36	93	
Titkári ügyintézés			54	36	62		72	93	
Ügyfélszolgálati kommunikáció			72				72		
Kommunikáció a titkári munkában			18	36	62		108		
Portfólió			36	36	31		36	62	
Összes óraszám	252	32 4	50 4	50 4	775	2359	1260	1085	2345
Szakmai órák	7	9	14	14	25	69	35	35	70

[Képzési és kimeneti követelmény](#)
[Programtanterv](#)

25.2. Közlekedés és szállítmányozás ágazat

25.2.1. 5 1041 15 06 Logisztikai technikus szakma

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszámja évfolyamonként Logisztika és szállítmányozás szakmairány számára

Tantárgy	Ágazati alapoktatás		Szakirányú oktatás						Összesen	13. évfolyam		14. évfolyam	14. évfolyam	
	9.	10.	11.		12.		13.			SZI	Duális képzőhely / TM		SZI	Duális képző hely/ TM
	SZI	SZI	SZI	TM	SZI	TM	SZI	TM						
Munkavállalói ismeretek	18									18				
Munkavállalói idegen nyelv							62						62	
Gazdasági ismeretek	108	108								108				
Vállalkozások működése		72								72				
Kommunikáció	36	72								72				
Digitális alkalmazások	90	72								162				
Közlekedési alapok			108							72			46,5	
Közlekedés technikája			144							144				
Külkereskedelem és vámismeret			72							54			46,5	
Általános szállítmányozás					108		93			36			62	93
Ágazati szabályozások					144					108			46,5	
Szállítmányozási feladatok							93	93					93	93
Raktározási alapok			36	36						36	36			

Raktározási tárolás és anyag- mozg.			36	36						36	36		
Raktározási mutatószámok					72					54		46,5	
A raktárirányítás rendszere							31	31				31	31
Raktárvezetés							31	31				15,5	31
Logisztikai alapok					29	7	50	12		26	10		62
Beszerzési logisztika					29	7	50	12		26	10		62
Készletezési logisztika					29	7	24	7		26	10		46,5
Termelésilogisztika					29	7	24	7		26	10		46,5
Elosztási logisztika					28	8	50	12		22	14		31
Minőség a logisztikába							50	12				108,5	
Portfólió			36				31					31	
Összes óraszám	252	324	432	72	468	36	589	217	2390	1098	126	589	496
Szakmai órák száma	7	9	12	2	13	1	19	7	70	30,5	3,5	19	16
			14		14		26			34			35

SZI: Szakképző intézmény

TM: Tanműhely

[Képzési és kimeneti követelmény](#)

[Programtanterv](#)

25.3. Kereskedelem ágazat

25.3.1. 5 0416 13 03 kereskedő és webáruházi technikus szakmához

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszámja évfolyamonként

Kereskedelmi és webáruházi technikus																
	9.		10.		11.		12.		13.		Össze- se- n	13. évfol- yam		14. évfol- yam		Össze- se- n
	SZ I	TM	SZ I	TM	SZ I	TM	SZ I	TM	SZ I	TM		SZI	TM	SZI	TM	
Munkavállalói ismeretek	18											18				
Munkavállalói idegen nyelv									62					62		
Gazdasági ismeretek	10 8		10 8									108				
Vállalkozások működtetése			72									72				
Kommunikáció	36		72									72				
Digitális alkalmazások	90		72									162				
Kereskedelem alapjai					36	72	36	108	31	31		108	144	31	62	
Termékismeret						126		72		31		216				
Vállalkozási ismeretek									62	62		36		31	93	
Kereskedelmi gazdaságtan					72	36	72		31	31		36	108	124		
Digitalizáció					54		72		31					124		
Webáruház működtetése									93	93		36	36	93	93	
Jogi ismeretek									31					31		
Marketing alapjai					36	36	36	36				0	36	31	31	
Marketing kommunikáció									93	93		0	36	93	93	
Portfólió					36		36	36	31					31		
Összes óraszám	25 2	0	32 4	0	23 4	270	25 2	252	46 5	341	2390	864	360	651	372	2247
Szakmai órák	7	0	9	0	6,5	7,5	7	7	15	11	70	24	10	21	12	67
Szakmai órák összesen	7		9		14		14		26			34		33		

SZI: Szakképző intézmény

TM: Tanműhely

Képzési és kimeneti követelmény
Programtanterv

25.3.2. 5 0416 13 01 idegen nyelvű ipari és kereskedelmi technikus szakmához

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszámja évfolyamonként

Idegen nyelvű ipari és kereskedelmi technikus									
	9.	10.	11.		12.		13.		
Tantárgy	SZI	SZI	SZI	TM	SZI	TM	SZI	TM	Összesen
Munkavállalói ismeretek	18								
Munkavállalói idegen nyelv							62		
Gazdasági ismeretek	108	108							
Vállalkozások működése		72							
Kommunikáció	36	72							
Digitális alkalmazások	90	72							
Üzleti levelezés idegen nyelven			36		36				
Szóbeli üzleti kommunikáció idegen nyelven					36				
Marketing alapjai			108	36					
Raktározási alapismeretek			108						
Raktározás a gyakorlatban						72		62	
Raktárirányítás								62	
Raktári mutatószámok								31	
Speciális áruk raktározása			36	36					
Szállítmányozási alapok					144	36			
Külkereskedelmi ismeretek							155		
Közlekedésföldrajz			72						
Szállítmányozási és fuvarozásai alapok							31	62	
Logisztika alapjai					90	54			
Készletgazdálkodás							93	31	
Vállalati logisztika								124	
Vezetési ismeretek			36	36					
Projektmenedzsment szakaszai idegen nyelven							62		
Projektek vezetése a gyakorlatban					36		31		

	252	324	396	108	342	162	434	372	2390
Összes óraszám	7	9	11	3	9,5	4,5	14	12	70
Szakmai órák száma			14		14		26		

SZI: Szakképző intézmény

TM: Tanműhely

[Képzési és kimeneti követelmény](#)
[Programtanterv](#)

25.4. Informatika és távközlés ágazat

25.4.1. 5 0612 12 02 Informatikai rendszer és alkalmazásüzemeltető technikus szakmához

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszámja évfolyamonként

Tantárgy	9. évfolyam		10. évfolyam		11. évfolyam		12. évfolyam		13. évfolyam		Összesen
	SZI	TM	SZI	TM	SZI	TM	SZI	TM	SZI	TM	
Munkavállalói ismeretek	18										
Munkavállalói idegen nyelv									62		
Informatikai és távközlési alapok I.	18	90									
Informatikai és távközlési alappok II.			54	90							
Programozási alapok	72			72							
IKT projekt munka I.	54		108								
IKT projekt munka II.					108		108				
Hálózatok I.					54	126	36	108			
Hálózatok II.									93	217	
Hálózatok programozása										93	
Szerverek és felhőszolgáltatások							18	90	46,5	201,5	
Adatbázis kezelés						72					
Szakmai angol					72		72		31		
Portfólió					72		72		62		
Összes óraszám	162	90	162	162	306	198	306	198	294,5	511,5	2390
Szakmai órák	4,5	2,5	4,5	4,5	8,5	5,5	8,5	5,5	9,5	16,5	70
Szakmai órák összesen	7		9		14		14		26		

SZI: Szakképző intézmény

TM: Tanműhely

Képzési és kimeneti követelmény
Programtanterv

25.5. Turizmus-vendéglátás ágazat

25.5.1. 5 1015 23 07 turisztikai technikus szakmához

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszámja évfolyamonként

TURISZTIKAI SZERVEZŐ szakmairány számára

	9.		10.		11.		12.		13.		Összesen	13. évfolyam		14. évfolyam	
	SZ I	T M	S ZI	T M	SZ I	T M	SZ I	T M	SZI	TM		SZI	TM	SZI	TM
Munkavállalói ismeretek	18											18			
Munkavállalói idegen nyelv									62					62	
A munka világa	54											54			
IKT a vendéglátásban		36		36								72			
Cukrászat				10 8								108			
Ételkészítés				10 8								108			
Vendégtér	36		72									108			
Turisztika alapjai	10 8											108			
Beszerezés és értékesítés					18	54		36				108			
Üzleti kalkuláció					36	18 0	36	21 6				36	108	217	
Speciális szolgáltatások					36	36	18	18				54	54		
Reklám					18	18	36	36				18	18	62	
Adminisztráció					18	54		36				18	54		31
Üzleti menedzsment a turizmusban										279			36		248
Turizmus-marketing										124					124
Országismeret magyar nyelven									108, 5	108, 5					217
Második idegen nyelv					36		36		62						

Szituációs gyakorlat tanult idegen nyelven							36		62			72		62	
Összes óraszám	21	36	72	25	16	34	16	34	294,	511,	2390	882	270	403	620
Szakmai órák	6	1	2	7	4,5	9,5	4,5	9,5	9,5	16,5	70	24,5	7,5	13	20
Szakmai órák összesen	7		9		14		14		26			32		33	

SZI: Szakképző intézmény

TM: Tanműhely

[Képzési és kimeneti követelmény](#)

[Programtanterv](#)